

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Τέρμα Μαγνησίας, 62124 Σέρρες

Τηλέφωνο : 23210 49135, Fax : 23210 49165

Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης

Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων
του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας

*Ακαδημαϊκά έτη 2015-2016
2016-2017*

Σέρρες, Νοέμβριος 2018

Πίνακας περιεχομένων

Πρόλογος	2
1. Η διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης	3
2. Παρουσίαση του Τμήματος	7
3. Προγράμματα Σπουδών	12
3.1. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων	12
3.2. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών	21
3.3. Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών	50
4. Διδακτικό έργο	51
5. Ερευνητικό έργο	64
6. Σχέσεις με κοινωνικούς/πολιτιστικούς/παραγωγικούς (ΚΠΠ) φορείς	72
8. Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές	79
9. Συμπεράσματα	84
10. Σχέδια βελτίωσης	88
11. Πίνακες	89

Πρόλογος

Η διασφάλιση της ποιότητας του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου, όπως επίσης και των υπηρεσιών διοικητικής υποστήριξης των σπουδών που προσφέρονται από το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας, αποτελεί « ... **κεντρική αποστολή και δέσμευση του συνόλου των μελών του**», όπως σχετικά σημειώνεται στην υπ' αριθμό 8/2-11-2006 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος. Προς την κατεύθυνση αυτή, το Τμήμα υιοθέτησε από την πρώτη στιγμή τα πρότυπα και τις διαδικασίες, που περιγράφονται στο νόμο 3374/2005 περί διασφάλισης της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση και αποφάσισε να προχωρήσει στην εσωτερική του αξιολόγηση, προσδοκώντας ότι με την απόφασή του αυτή και την ανάπτυξη θεσμοθετημένων διαδικασιών αξιολόγησης των προσφερόμενων από το Τμήμα υπηρεσιών, τελικά θα καταφέρει :

- να βελτιώσει τα λειτουργικά και οργανωτικά χαρακτηριστικά της διαδικασίας παροχής του συνόλου των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και διοικητικών υπηρεσιών του Τμήματος και της ποιότητάς τους
- να ενισχύσει τη συνοχή του Τμήματος και να προκαλέσει την ενεργοποίηση του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού του προς την κατεύθυνση της αποτελεσματικής στρατηγικής του διοίκησης και ανάπτυξης, ώστε να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στην αποστολή και τους στόχους του.

Η παρούσα έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης ολοκληρώθηκε τον Νοέμβριο του 2018, σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες και κατευθύνσεις της Αρχής Διασφάλισης Ποιότητας (Α.ΔΙ.Π.) Η διάρθρωση του περιεχομένου της έκθεσης είναι απόλυτα συμβατή με τις βασικές ενότητες των κριτηρίων, που υποδείχθηκαν από την Α.ΔΙ.Π και περιλαμβάνει σε ξεχωριστά κεφάλαια : (α) τη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης που ακολουθήθηκε, (β) την παρουσίαση του Τμήματος, (γ) το προγράμματα σπουδών, (δ) το διδακτικό έργο, (ε) το ερευνητικό έργο, (στ) τις σχέσεις με κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς, (ζ) τη στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης, (η) τις διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές, (θ) τα συμπεράσματα και (ι) τα σχέδια βελτίωσης της ποιότητας του Τμήματος. Στο κείμενο γίνεται εκτενέστατη χρήση πινάκων, κυρίως με τη μορφή και το περιεχόμενο που προτάθηκαν από την Α.ΔΙ.Π. Ο τρόπος αυτός της παρουσίασης των στοιχείων διευκολύνει πράγματι την οργάνωση των κειμένων σε κάθε κεφάλαιο, την ταξινόμηση και ομαδοποίηση των αποτελεσμάτων, όπως επίσης και την οποιαδήποτε αναφορά και αναζήτηση του σχετικού πρωτογενούς υλικού.

Καταλήγοντας πρέπει να σημειώσουμε ότι η σύνταξη αυτής της έκθεσης είναι το αποτέλεσμα της συλλογικής προσπάθειας πολλών ανθρώπων. Σ' αυτήν κύρια συνέβαλαν τα μέλη της Ομάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α.) και ο Πρόεδρος του Τμήματος, που είχαν και την ευθύνη του συντονισμού της όλης προσπάθειας. Πέραν απ' αυτούς όμως και τα υπόλοιπα μέλη του Τμήματος, οι φοιτητές μας, τα μέλη του Εκπαιδευτικού Προσωπικού, οι Εργαστηριακοί και Επιστημονικοί συνεργάτες, τα μέλη του Ε.Τ.Π., τα μέλη Ε.ΔΙ.Π. και το διοικητικό προσωπικό, βοήθησαν ποικιλοτρόπως. Όλους αυτούς τους ευχαριστούμε θερμά για την προθυμία και το ενδιαφέρον τους. Ιδιαίτερα όμως ευχαριστούμε το προσωπικό του Γραφείου Διασφάλισης Ποιότητας του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας για την πολύτιμη συμβουλευτική και τεχνική υποστήριξή τους στη χρήση του πληροφοριακού συστήματος της ΜΟΔΙΠ για τη συλλογή και επεξεργασία των πρωτογενών δεδομένων και τη συμπλήρωση των σχετικών πινάκων.

Η ΟΜ.Ε.Α. του Τμήματος
Διοίκησης Επιχειρήσεων του
Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας

1. Η διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης

1.1. Περιγραφή και ανάλυση της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης στο Τμήμα.

1.1.1. Ποια ήταν η σύνθεση της ΟΜ.Ε.Α.;

Με την υπ' αριθμό 8/2-11-2006 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων συγκροτήθηκε για πρώτη φορά η Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α.), στην οποία συμμετείχαν : ο Ε. Κεχρής, αναπληρωτής καθηγητής ως Πρόεδρος, και οι Κ. Πλουμίδης, αναπληρωτής καθηγητής, Σ. Δημητριάδης, επίκουρος καθηγητής, Κ. Ζαφειρόπουλος, επίκουρος καθηγητής, Α. Αθανάσαινας, επίκουρος καθηγητής, Γ. Πάσχος, καθηγητής εφαρμογών και ο εκπρόσωπος των φοιτητών, ως μέλη. Μετά την αποχώρηση των μελών Κ. Πλουμίδη (λόγω συνταξιοδότησης) και Κ. Ζαφειρόπουλου (λόγω μετακίνησής του σε θέση επίκουρου καθηγητή στο πανεπιστήμιο Μακεδονίας), η σύνθεση της ΟΜ.Ε.Α. του Τμήματος ανασυγκροτήθηκε με την υπ' αριθμό 7/15-11-2007 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης ως εξής : Ε. Κεχρής, αναπληρωτής καθηγητής ως Πρόεδρος, και οι Γ. Φραγκίδης, καθηγητής εφαρμογών, Ε. Χαψά, καθηγήτρια εφαρμογών και ο εκπρόσωπος των φοιτητών, ως μέλη. Με την υπ' αριθμό 3/24/2/2011 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης η σύνθεση της ΟΜ.Ε.Α. του Τμήματος αποτελείται από τους: Δημητριάδη Σωτήριο, αναπληρωτή καθηγητή ως πρόεδρο, Αθανάσαινα Αθανάσιο, αναπληρωτή καθηγητή, Βράνα Βασιλική επίκουρη καθηγήτρια και τον εκπρόσωπο των φοιτητών ως μέλη. Σήμερα με την υπ' αριθμό 3/05/2/2018 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης η σύνθεση της ΟΜ.Ε.Α. του Τμήματος αποτελείται από τους: Κεχρή Ευάγγελο, καθηγητή, Βράνα Βασιλική, αναπληρώτρια καθηγήτρια, Μουζά-Λαζαρίδη Άννα-Μαρία αναπληρώτρια καθηγήτρια και τον εκπρόσωπο των φοιτητών ως μέλη.

Με όλες τις αποφάσεις της η Γενική Συνέλευση του Τμήματος ομόφωνα δηλώνει ότι η διασφάλιση της ποιότητας του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου και των υπηρεσιών διοικητικής υποστήριξης των σπουδών στο Τμήμα μας, αποτελεί κεντρική αποστολή και δέσμευση του συνόλου των μελών του. Επιπλέον, τα μέλη Ε.Τ.Π. του Τμήματος ειδικότερα, αναλαμβάνουν την οργανωτική και λειτουργική υποστήριξη του έργου της Ομάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α.) και γι' αυτό το λόγο ένας εκπρόσωπός τους θα καλείται να παρακολουθεί και να συμμετέχει στις συνεδριάσεις της. Οι αποφάσεις αυτές κοινοποιήθηκαν σε όλα τα μέλη Δ.Ε.Π., τους εργαστηριακούς και επιστημονικούς συνεργάτες, τα μέλη Ε.Τ.Π., τα μέλη Ε.ΔΙ.Π. το διοικητικό προσωπικό και το σύλλογο των φοιτητών του Τμήματος.

1.1.2. Με ποιους και πώς συνεργάστηκε η ΟΜ.Ε.Α. για τη διαμόρφωση της έκθεσης;

Η διαμόρφωση της έκθεσης στηρίχθηκε κατά κύριο λόγο στις σχετικές οδηγίες και κατευθύνσεις της Αρχής Διασφάλισης Ποιότητας (Α.ΔΙ.Π.) και είναι το αποτέλεσμα συλλογικής και συστηματικής προσπάθειας του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού του Τμήματός μας. Στα ίδια πλαίσια υπήρξε στενή συνεργασία με το γραφείο υποστήριξης της ΜΟ.ΔΙ.Π. του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας. Τα μέλη της Ομάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α.) και ο Πρόεδρος του Τμήματος είχαν την ευθύνη του συντονισμού της όλης προσπάθειας, της ενημέρωσης των υπολοίπων μελών του Τμήματος για την πορεία ολοκλήρωσης του έργου και της συγγραφής των τελικών κειμένων. Πέραν απ' αυτούς όμως και τα υπόλοιπα μέλη του Τμήματος, οι φοιτητές μας, τα μέλη του Εκπαιδευτικού Προσωπικού, οι Εργαστηριακοί και Επιστημονικοί συνεργάτες, τα μέλη του Ε.Τ.Π., τα μέλη Ε.ΔΙ.Π. και το διοικητικό προσωπικό, βοήθησαν στην προσπάθεια αυτή. Όλους αυτούς τους ευχαριστούμε θερμά για την προθυμία και το ενδιαφέρον τους. Ιδιαίτερα όμως ευχαριστούμε το προσωπικό του Γραφείου Διασφάλισης Ποιότητας του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας για την πολύτιμη συμβουλευτική και τεχνική υποστήριξή τους στη χρήση του πληροφοριακού συστήματος της ΜΟΔΙΠ για τη συλλογή και επεξεργασία των πρωτογενών δεδομένων και τη συμπλήρωση των σχετικών πινάκων.

1.1.3. Ποιες πηγές και διαδικασίες χρησιμοποιήθηκαν για την άντληση πληροφοριών;

Το έργο της Εσωτερικής Αξιολόγησης του Τμήματος ολοκληρώθηκε στη διάρκεια δύο διαδοχικών χρονικά φάσεων. Η πρώτη φάση επικεντρώθηκε στη συλλογή των απαραίτητων στοιχείων και πληροφοριών και πραγματοποιήθηκε στη διάρκεια των ακαδημαϊκών ετών 2015-16 και 2016-2017. Σε δεύτερη φάση έγινε ο έλεγχος, η επιλογή, η σύνθεση και επεξεργασία των στοιχείων, που συγκεντρώθηκαν και η σύνταξη της τελικής έκθεσης, σύμφωνα με τη δομή και τις ενότητες των κριτηρίων αξιολόγησης, που υποδείχθηκαν από την Α.ΔΙ.Π. Πιο συγκεκριμένα, οι επί μέρους διαδικασίες που χρησιμοποιήθηκαν ήταν οι εξής :

- (α) Ο συντονιστής του Πληροφοριακού Συστήματος της ΜΟΔΙΠ (ΠΣ ΜΟΔΙΠ) καταχώρησε στο ΠΣ ΜΟΔΙΠ τις αναθέσεις των μαθημάτων στο διδακτικό προσωπικό (μέλη Δ.Ε.Π., ακαδημαϊκοί, επιστημονικοί και εργαστηριακοί συνεργάτες, του Τμήματος). Στη συνέχεια το διδακτικό προσωπικό κλήθηκε ηλεκτρονικά να συμπληρώσει μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος της ΜΟ.ΔΙ.Π. του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας το Απογραφικό Δελτίο Μαθήματος για κάθε μάθημα του προγράμματος σπουδών. Στις περιπτώσεις μαθημάτων που εμπλέκονται περισσότεροι του ενός διδάσκοντες (όπως π.χ. στις περιπτώσεις εργαστηριακών τμημάτων ή τμημάτων άσκησης πράξης), την ευθύνη της συμπλήρωσης την έχει ο διδάσκων του θεωρητικού μέρους του μαθήματος σε συνεργασία με τους υπόλοιπους. Το μέρος του απογραφικού δελτίου που απαιτεί τα στατιστικά στοιχεία της επίδοσης των φοιτητών παρελθόντων ετών, συμπληρώνεται αυτόματα από το Πληροφοριακό Σύστημα της ΜΟ.ΔΙ.Π. μέσω της διασύνδεσής του με το πληροφοριακό σύστημα ηλεκτρονικής γραμματείας. Με τη διαδικασία αυτή, συμπληρώθηκαν για τα ακαδημαϊκά έτη 2015-16, 2016-17 απογραφικά δελτία για τα μαθήματα του Τμήματος. Διευκρινίζεται ότι για το χρονικό διάστημα από τα τέλη του 2014 μέχρι τις αρχές του 2018 υπήρξε υπολειτουργικότητα του συστήματος, λόγω υποχρηματοδότησης και έλλειψης μόνιμου προσωπικού, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η καταχώριση των απαιτούμενων πληροφοριών. Για τον λόγο αυτό κατέστη αδύνατη η άντληση των συνολικών πληροφοριών που αναφέρονται στο ερευνητικό έργο και στα υπόλοιπα δεδομένα.
- (β) Κατά το έτος 2018, με την επαναλειτουργία του συστήματος, το σύνολο των μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού (τα μέλη Δ.Ε.Π. και οι ακαδημαϊκοί, επιστημονικοί και εργαστηριακοί συνεργάτες του Τμήματος), κλήθηκαν να συμπληρώσουν μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος της ΜΟ.ΔΙ.Π. του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας το ατομικό απογραφικό δελτίο διδάσκοντος. Για τους παραπάνω λόγους, όπως αυτοί παρουσιάστηκαν στην προηγούμενη παράγραφο, συμπληρώθηκαν για το ακαδημαϊκό έτος 2015-16, 24 Απογραφικά Δελτία Διδασκόντων σε σύνολο 52 (46%) και για το ακαδημαϊκό έτος 2016-17, 14 Απογραφικά Δελτία Διδασκόντων σε σύνολο 52 (27%).
- (γ) Οι φοιτητές του Τμήματος κλήθηκαν να συμπληρώσουν τα ερωτηματολόγια αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου και του διδάσκοντος, σε κάθε μάθημα (εργαστηριακό, θεωρητικό ή άσκησης πράξης), την ώρα του μαθήματος και στη διάρκεια της 9ης εβδομάδας των μαθημάτων για τα ακαδημαϊκά έτη 2015-16, 2016-17. Υπήρξαν σχετικές οδηγίες προς τους φοιτητές και διδάσκοντες για τη διαδικασία συμπλήρωσης των ερωτηματολογίων (για την αναλυτική περιγραφή της διαδικασίας αυτής βλέπε σχετικά στην ενότητα 4.1.1.), που υποστηρίχθηκε οργανωτικά από τα μέλη Ε.Τ.Π. του Τμήματος.
- (δ) Οι πίνακες, που υποδείχθηκαν από την Α.ΔΙ.Π., με στοιχεία σχετικά με το πρόγραμμα σπουδών, το προσωπικό, τους φοιτητές, τους αποφοίτους, τη διάρκεια των σπουδών, το ερευνητικό έργο, κ.λ.π., συμπληρώθηκαν υπό την επίβλεψη και τον συντονισμό της ΟΜ.Ε.Α. και του Προϊσταμένου σε παράλληλη συνεργασία με τα υπόλοιπα μέλη του προσωπικού του Τμήματος.

Τα στοιχεία και οι πληροφορίες, που περιέχονται στην παρούσα έκθεση, ανλήθηκαν από το Πληροφοριακό Σύστημα της ΜΟ.ΔΙ.Π. όπου συλλέγονται, επεξεργάζονται και εξάγονται δεδομένα από τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια και τα Απογραφικά Δελτία Μαθήματος και Διδάσκοντα, από το αρχείο αποφάσεων συλλογικών οργάνων που τηρείται από τη Γραμματεία του Τμήματος, από τη βάση δεδομένων της ηλεκτρονικής γραμματείας και από τον οδηγό σπουδών του Τμήματος

1.1.4. Πώς και σε ποια έκταση συζητήθηκε η έκθεση στο εσωτερικό του Τμήματος;

Από την πρώτη στιγμή που το Τμήμα αποφάσισε να προχωρήσει στην εσωτερική του αξιολόγηση και στην απαραίτητη για το σκοπό αυτό ανάπτυξη θεσμοθετημένων διαδικασιών αξιολόγησης των προσφερόμενων υπηρεσιών, τα μέλη της ΟΜ.Ε.Α. και ο Προϊστάμενος ενημέρωναν και συζητούσαν με τους εκπροσώπους των φοιτητών και τα υπόλοιπα μέλη του προσωπικού του Τμήματος, για την πορεία ολοκλήρωσης του έργου. Το πρώτο σχέδιο του κειμένου της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης διανεμήθηκε στα μέλη και συζητήθηκε εξαντλητικά στην με αριθ. πρωτ. 1755/4-12-2008 Γενική Συνέλευση του Τμήματος, όπου διαμορφώθηκε και εγκρίθηκε ομόφωνα η παρούσα τελική του μορφή.

1.2. Ανάλυση των θετικών στοιχείων και των δυσκολιών που παρουσιάστηκαν κατά τη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης.

Τα θετικά στοιχεία, που παρουσιάστηκαν κατά τη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης ήταν τα εξής :

- Η οργανωτική και λοιπή υποστήριξη της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης από την Αρχή

Διασφάλισης Ποιότητας (Α.ΔΙ.Π.), με τις σχετικές οδηγίες και κατευθύνσεις, το προτεινόμενο ενιαίο *Πρότυπο Σχήμα* για τις εκθέσεις εσωτερικής αξιολόγησης όλων των Τμημάτων των ιδρυμάτων της ανώτατης εκπαίδευσης, όπως επίσης και τα υποδείγματα των πινάκων, των ερωτηματολογίων και των απογραφικών δελτίων. Το υλικό αυτό, με μικρές κατά περίπτωση διαφοροποιήσεις, υπήρξε πράγματι μια ισχυρή μεθοδολογική βάση και πολλαπλά χρήσιμο για την υποστήριξη της όλης προσπάθειας.

- Κατά το έτος 2018, με την επαναλειτουργία του συστήματος, καταχωρήθηκαν σε αυτό, για το ακαδημαϊκό έτος 2015-16, 2.700 ερωτηματολόγια, ενώ για το ακαδημαϊκό έτος 2016-17, 2.695 ερωτηματολόγια, δεδομένων των δυσκολιών της προηγούμενης υπολειτουργικότητας του συστήματος (από τα τέλη του 2014 μέχρι τις αρχές του 2018, όπως ήδη έχει επισημανθεί).
- Κατά το έτος 2018, με την επαναλειτουργία του συστήματος, συμπληρώθηκαν για το ακαδημαϊκό έτος 2015-16, καθώς και για το ακαδημαϊκό έτος 2016-17, τα Απογραφικά Δελτία Διδασκόντων, και τα Απογραφικά Δελτία Μαθήματος όπως παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

Ακαδημαϊκό Έτος	Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών		Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων	
	Δελτία Διδασκόντων	Δελτία Μαθημάτων	Δελτία Διδασκόντων	Δελτία Μαθημάτων
2015-2016	24 από 52 (46%)	33 από 60 (55%)	6 από 12 (50%)	8 από 14 (57%)
2016-2017	14 από 52 (27%)	25 από 65 (38%)	8 από 30 (27%)	4 από 14 (29%)

Ακαδημαϊκό Έτος	MBA in Hospitality and Tourism		Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών στη Δημόσια Διοίκηση	
	Δελτία Διδασκόντων	Δελτία Μαθημάτων	Δελτία Διδασκόντων	Δελτία Μαθημάτων
2015-2016 χ	1 από 5 (20%)	1 από 5 (20%)	1 από 4 (25%)	1 από 4 (25%)
2015-2016 ϵ	0 από 0 (0%)	0 από 0 (0%)	0 από 0 (0%)	0 από 0 (0%)
2016-2017 χ	0 από 9 (0%)	0 από 5 (0%)	1 από 8 (12.5%)	0 από 5 (0%)
2016-2017 ϵ	0 από 9 (0%)	0 από 6 (0%)	0 από 0 (0%)	0 από 0 (0%)

- Η ενίσχυση της συνοχής του Τμήματος, με την ενεργοποίηση και τη συμμετοχή του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού του, για την αποτελεσματική ολοκλήρωση της διαδικασίας.
- Το αποτέλεσμα της διαδικασίας και η ίδια η έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης, με τα στοιχεία που περιέχει. Υπό αυτό το πρίσμα μέσω της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων διαθέτει μια πλήρη εικόνα της υφιστάμενης κατάστασής του, με το εκπαιδευτικό και ερευνητικό του προφίλ συνολικά, τα μέσα και τις δυνατότητές του για να ανταποκριθεί στην αποστολή και τους στόχους του.

(α) Το μεγάλο πλήθος των στοιχείων που έπρεπε να συγκεντρωθούν και να αξιολογηθούν σε συνδυασμό με την αδυναμία γραμματειακής υποστήριξης μέσα στο Τμήμα. Σε αυτό το σημείο καθοριστικής σημασίας ήταν το Πληροφοριακό σύστημα του γραφείου υποστήριξης της ΜΟ.ΔΙ.Π. του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας.

(β) Ο μικρός αριθμός των μελών Δ.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και του προσωπικού διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης, που είχαν το βάρος της υποστήριξης του συνόλου της διαδικασίας.

1.2. Προτάσεις για τη βελτίωση της διαδικασίας.

Ένα από τα πιο σημαντικά προβλήματα που διαπιστώθηκαν μεταξύ άλλων στη διάρκεια υλοποίησης του έργου της εσωτερικής αξιολόγησης ήταν η αδυναμία καταχώρησης των απαιτούμενων δεδομένων για το χρονικό διάστημα από τα τέλη του 2014 μέχρι τις αρχές του 2018, λόγω υπολειτουργικότητας του συστήματος, εξαιτίας της σχετικής υποχρηματοδότησης και έλλειψης μόνιμου προσωπικού. Για τον λόγο αυτό κατέστη αδύνατη η άντληση των συνολικών πληροφοριών που αναφέρονται στο ερευνητικό έργο και στα υπόλοιπα δεδομένα. Επιπρόσθετα, το μεγάλο πλήθος στοιχείων (κυρίως πρωτογενές υλικό από συμπληρωμένα ερωτηματολόγια και απογραφικά δελτία) που πρέπει να συγκεντρωθούν, να αποθηκευτούν και να υποστούν κατάλληλη επεξεργασία, σε συνδυασμό με την αδυναμία διοικητικής

και γραμματειακής υποστήριξης λόγω του μικρού αριθμού του διαθέσιμου προσωπικού του Τμήματος. Προτείνουμε λοιπόν την συνέχιση της χρηματοδότηση καθώς την αναβάθμιση του Πληροφοριακού Συστήματος της ΜΟΔΙΠ του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας ώστε να είναι δυνατή η ενσωμάτωση στο Πληροφοριακό Σύστημα της ΜΟ.ΔΙ.Π. του ΤΕΙ όλων των απαραίτητων στοιχείων (όπως π.χ. από το Τμήμα Προσωπικού ή την Οικονομική Υπηρεσία) της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης.

2. Παρουσίαση του Τμήματος

2.1. Γεωγραφική θέση του Τμήματος (π.χ. στην πρωτεύουσα, σε μεγάλη πόλη, σε μικρή πόλη, συγκεντρωμένο, κατανεμημένο σε μια πόλη κλπ).

Το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας, βρίσκεται στην πόλη των Σερρών, πρωτεύουσα του ομώνυμου νομού. Από το Σεπτέμβριο του 1993 το Τ.Ε.Ι. μεταφέρθηκε στις καινούργιες κτιριακές εγκαταστάσεις του, 500 μέτρα από το κέντρο της πόλης, που καλύπτουν έκταση 82.000 τ.μ. Στο χώρο αυτόν, βρίσκονται οι αίθουσες διδασκαλίας, τα εργαστήρια, τα γραφεία του εκπαιδευτικού προσωπικού και η γραμματεία του Τμήματος, όπως επίσης και οι λοιπές κεντρικές υπηρεσίες του Τ.Ε.Ι. : διοικητικές υπηρεσίες, βιβλιοθήκη, γυμναστήριο εξοπλισμένο με όργανα για την άθληση των φοιτητών, συνεδριακό κέντρο με 2 αμφιθέατρα και αίθουσα συνεδριάσεων για την εξυπηρέτηση διεθνών και πανελληνίων συνεδρίων, καλλιτεχνικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων. Παράλληλα ολοκληρώθηκε η κατασκευή ενός ανοιχτού αμφιθεάτρου και τεσσάρων νέων κτιρίων που χρηματοδοτείται από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους. Στα νέα αυτά κτίρια αυτά στεγάζονται το φοιτητικό εστιατόριο και η λέσχη, οι αίθουσες διδασκαλίας και τα εργαστήρια των νέων τμημάτων, το κέντρο ηλεκτρονικών υπολογιστών και το ινστιτούτο δια βίου εκπαίδευσης. Για την ολοκλήρωση του κτιριολογικού προγράμματος του Ιδρύματος προβλέπεται ακόμη η κατασκευή φοιτητικής εστίας, και χώροι αθλοπαιδιών (για ποδόσφαιρο, μπάσκετ, βόλεϊ, τένις, κ.λ.π).

2.2. Ιστορικό της εξέλιξης του Τμήματος.

2.2.1. Στελέχωση του Τμήματος σε διδακτικό, διοικητικό και εργαστηριακό προσωπικό, κατά την τελευταία πενταετία (ποσοτικά στοιχεία).

Ποσοτικά στοιχεία σχετικά με τη διαχρονική εξέλιξη της στελέχωσης του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας σε εκπαιδευτικό προσωπικό και προσωπικό διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης στη διάρκεια της τελευταίας πενταετίας, σημειώνονται αναλυτικά στον πίνακα 1, της ενότητας 11. Πιο συγκεκριμένα, στο Τμήμα υπηρετούν σήμερα 15 μέλη Δ.Ε.Π., 2 μέλη Ε.Δ.Ι.Π., 2 μέλη προσωπικού διοικητικής υποστήριξης (στη γραμματεία του Τμήματος) και 1 μέλος Ειδικού Τεχνικού Προσωπικού (Ε.Τ.Π.). Όπως φαίνεται από τα στοιχεία του πίνακα 1, ο αριθμός των μελών Ε.Π. παραμένει σχετικά σταθερός τα τελευταία χρόνια. Επιπλέον πρέπει να σημειώσουμε ότι ο αριθμός των εγγεγραμμένων φοιτητών του Τμήματος (**όπως προκύπτει από τα στοιχεία του πίνακα 2**) ανέρχεται σήμερα στους 2.927 φοιτητές, από τους οποίους οι 1.324 (ή ποσοστό 45,1%) φοιτούν σε κανονικό εξάμηνο σπουδών (μέχρι και 10^ο εξάμηνο). Αυτό σημαίνει ότι αναλογούν περίπου 209 εγγεγραμμένοι φοιτητές ανά μέλος Δ.Ε.Π ή 94.6 ενεργοί φοιτητές ανά μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος, αναλογία ιδιαίτερα υψηλή για ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα. Από τα στοιχεία αυτά αναδεικνύεται ένα από τα πιο σημαντικά προβλήματα του Τμήματος, η ανεπαρκής δηλαδή στελέχωσή του κυρίως σε εκπαιδευτικό προσωπικό αλλά και σε προσωπικό διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης. Με δεδομένο τον φόρτο διδασκαλίας του Τμήματος σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο σπουδών υπολογίζεται ότι ο ελάχιστος αριθμός των μελών Δ.Ε.Π. που είναι απαραίτητος για την υποστήριξη αυτού του εκπαιδευτικού έργου πρέπει να είναι 25 περίπου μέλη Δ.Ε.Π.

Σημειώνεται ότι ο μεγάλος αριθμός φοιτητών στο έτος σπουδών $v+1$ μπορεί να οφείλεται και στο ότι η πρακτική άσκηση διενεργείται υποχρεωτικά στο 8ο εξάμηνο σπουδών και έχει διάρκεια 6 μηνών ακριβώς, δηλαδή ξεκινάει την 1η Μαρτίου και ολοκληρώνεται την 31η Σεπτεμβρίου. Με αυτόν τον τρόπο είναι αδύνατον ένας φοιτητής να πάρει το πτυχίο του στα v (δηλαδή 4) χρόνια κανονικής φοίτησης, αλλά φαίνεται ότι επεκτείνει τις σπουδές του στο $v+1$ έτος σπουδών.

Πίνακας 2

2016-2017	
Εγγεγραμμένοι εντός κανονικής διάρκειας φοίτησης	886
Εγγεγραμμένοι που διανύουν το $v+1$ έτος σπουδών	244
Εγγεγραμμένοι που διανύουν το $v+2$ έτος σπουδών	194
Εγγεγραμμένοι που διανύουν έτος σπουδών μεγαλύτερο του $v+2$	1603
ΣΥΝΟΛΟ	2927

2.2.2. Αριθμός και κατανομή των φοιτητών ανά επίπεδο σπουδών (προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί, διδακτορικοί) κατά την τελευταία πενταετία.

Το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων προσφέρει ένα πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων και τρία μεταπτυχιακά προγράμματα: το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων, το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών στον Τουρισμό και τη Φιλοξενία και το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών στη Δημόσια Διοίκηση. Όλα τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών προσφέρονται με δίδακτρα.

Ο αριθμός και η κατανομή τόσο των εγγεγραμμένων όσο και των εισερχομένων φοιτητών ανά επίπεδο σπουδών στο Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας κατά τη διάρκεια της τελευταίας πενταετίας, σημειώνονται στους πίνακες 2, 3 και 4 αντίστοιχα.

Από τα στοιχεία προκύπτει ότι ο αριθμός των εισερχομένων φοιτητών παραμένει σχετικά σταθερός. Σημειώνεται, ότι ακόμη και για την μικρή περίοδο που εφαρμόστηκε για την εισαγωγή στα Α.Ε.Ι. η βάση του 10, ο αριθμός των εισερχομένων φοιτητών ήταν ικανοποιητικός.

Ο αριθμός των εγγεγραμμένων προπτυχιακών φοιτητών παραμένει περίπου σταθερός και ανέρχεται σήμερα στους 2.927 φοιτητές, από τους οποίους οι 1.325 (ή ποσοστό 45,1%) είναι εγγεγραμμένοι σε κανονικό, σύμφωνα με το τυπικό πρόγραμμα σπουδών, εξάμηνο των σπουδών τους.

Τα μεταπτυχιακά πρόγραμμα σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων και τη Δημόσια Διοίκηση είναι δύο πολύ δημοφιλή προγράμματα όπως φαίνεται και από τον ιδιαίτερα ικανοποιητικό αριθμό αιτήσεων που προσελκύουν (πίνακας 4.1). Αποτέλεσμα του υψηλού ενδιαφέροντος που επιδεικνύουν οι υποψήφιοι για τα προγράμματα αυτά είναι η πλήρης κάλυψη των προσφερόμενων θέσεων. Σημαντικό για το Τμήμα είναι επίσης το γεγονός ότι τα προγράμματα αυτά προσελκύουν αιτήσεις από αποφοίτους πολλών και διαφορετικών τμημάτων. Μία σχετική κάμψη που παρατηρείται στον αριθμό των αιτήσεων αποδίδεται στην οικονομική κρίση και εκτιμάται ότι ο αριθμός των αιτήσεων θα παραμείνει σχετικά σταθερός στο μέλλον. Ο αριθμός των αιτήσεων στα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων και στη Δημόσια Διοίκηση καθώς και ο αριθμός των φοιτητών που εγγράφηκαν στα προγράμματα αυτά εμφανίζονται στον πίνακα 4.1.

Το μεταπτυχιακό πρόγραμμα στον Τουρισμό και τη Φιλοξενία είναι ένα εξειδικευμένο μεταπτυχιακό που προσφέρεται στην αγγλική γλώσσα και απευθύνεται σε απόφοιτους που ενδιαφέρονται να ασχοληθούν στον κλάδο του Τουρισμού. Παρά τον σχετικά μικρό αριθμό των αιτήσεων που προσέλκυσε κατά τα πρώτα έτη της υλοποίησής του, το Τμήμα υποστήριξε το πρόγραμμα αυτό με αποτέλεσμα τα τελευταία έτη να παρατηρείται αυξανόμενος αριθμός αιτήσεων. Ο αριθμός των αιτήσεων στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών στον Τουρισμό και τη Φιλοξενία καθώς και ο αριθμός των φοιτητών που εγγράφηκαν στο πρόγραμμα αυτό εμφανίζονται στον πίνακα 4.2.

Επιπλέον στοιχεία για μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών του Τμήματος παρέχονται στην αντίστοιχη ενότητα.

Τέλος, διδακτορικοί φοιτητές δεν υπάρχουν, διότι το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο δεν επιτρέπει στα Τ.Ε.Ι. την απονομή διδακτορικών διπλωμάτων.

2.3. Σκοπός και στόχοι του Τμήματος.

2.3.1. Ποιοι είναι οι στόχοι και οι σκοποί του Τμήματος σύμφωνα με το ΦΕΚ ίδρυσής του;

Το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων ιδρύθηκε το 1979 και υπάγεται στη Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας, το οποίο από το ακαδημαϊκό έτος 2001-02, σύμφωνα με το Νόμο 2916/2001 περί διάρθρωσης της ανώτατης εκπαίδευσης και ρύθμισης θεμάτων τεχνολογικού τομέα αυτής, λειτουργεί ως Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα του Τεχνολογικού Τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης (σύμφωνα και με το άρθρο 2 του νόμου 3549/2007). Στο ΦΕΚ ίδρυσης του Τμήματος (ΠΔ 689, ΦΕΚ Α, 201/1-9-1979) δεν υπάρχουν διατυπωμένοι οι σκοποί και οι στόχοι του. Σύμφωνα όμως με το άρθρο 1 του νόμου 3549/2007 η ανώτατη εκπαίδευση παρέχεται από τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.), που έχουν ως αποστολή:

(α) Να παράγουν και να μεταδίδουν τη γνώση με την έρευνα και τη διδασκαλία και να καλλιεργούν τις

- τέχνες και τον πολιτισμό.
- (β) Να συμβάλουν στη διαμόρφωση υπεύθυνων πολιτών, ικανών να αντιμετωπίζουν τις ανάγκες όλων των πεδίων των ανθρώπινων δραστηριοτήτων με επιστημονική, επαγγελματική και πολιτιστική επάρκεια και με σεβασμό στις πανανθρώπινες αξίες της δικαιοσύνης, της ειρήνης, της ελευθερίας, της δημοκρατίας και της αλληλεγγύης.
 - (γ) Να ανταποκρίνονται στην αντιμετώπιση των κοινωνικών, πολιτιστικών, μορφωτικών και αναπτυξιακών αναγκών της κοινωνίας με προσήλωση στις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής.
 - (δ) Να διαμορφώνουν, επιδιώκοντας συνεργασίες με άλλα Α.Ε.Ι. και ερευνητικούς φορείς του εσωτερικού ή του εξωτερικού, απαραίτητες συνθήκες για την αναζήτηση και διάδοση νέας γνώσης και δημιουργία και ανάδειξη νέων ερευνητών και να συμμετέχουν στην αξιοποίηση της γνώσης και του ανθρώπινου δυναμικού για την ευημερία της χώρας και της διεθνούς κοινότητας.
 - (ε) Να συμβάλουν στην εμπέδωση της ισότητας των φύλων και της ισοπολιτείας μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Επιπλέον και σύμφωνα με την υπ' αριθμό 93364/Ε5 υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β' 1457/3-10-2006) το περιεχόμενο σπουδών του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο της Διοικητικής Επιστήμης με εξειδίκευση εφαρμογής στις επιχειρήσεις γενικά τόσο στον ιδιωτικό όσο και στο δημόσιο τομέα. Με την ίδια υπουργική απόφαση προσδιορίζεται ότι : *‘Το Τμήμα έχει ως αποστολή την ανάπτυξη και μετάδοση των γνώσεων και τη θεωρητική και εφαρμοσμένη έρευνα στην επιστήμη της Διοίκησης των Επιχειρήσεων και την παροχή στους σπουδαστές του απαραίτητου θεωρητικού και πρακτικού υποβάθρου που θα εξασφαλίζει τη σφαιρική κατάρτισή τους για την επιστημονική και επαγγελματική τους σταδιοδρομία’.*

2.3.2. Πώς ανταλαμβάνεται η ακαδημαϊκή κοινότητα του Τμήματος τους στόχους και τους σκοπούς του Τμήματος;

Αποστολή του Τμήματος είναι όσα σημειώνονται παραπάνω και ειδικότερα η εκπαίδευση στελεχών στα γνωστικά αντικείμενα της Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων, με τις εφαρμογές τους στον Ιδιωτικό και Δημόσιο Τομέα. Το περιεχόμενο του νέου προγράμματος σπουδών του Τμήματος, που τέθηκε σε ισχύ από τον Σεπτέμβριο του 2014, είναι σχεδιασμένο προς την κατεύθυνση αυτή και συνδυάζει την ανάπτυξη του κατάλληλου θεωρητικού υποβάθρου σπουδών, με υψηλού επιπέδου εργαστηριακή και πρακτική άσκηση. Πιο συγκεκριμένα, η διάρκεια των σπουδών είναι 8 (οκτώ) εξάμηνα. Σε όλα τα εξάμηνα πλην του τελευταίου, οι σπουδές περιλαμβάνουν θεωρητική διδασκαλία, εργαστηριακές και φροντιστηριακές ασκήσεις, καθώς και ασκήσεις πράξης, μελέτες περίπτωσης, συμμετοχικά σεμινάρια και εκπόνηση μελετών. Το τελευταίο εξάμηνο σπουδών περιλαμβάνει κυρίως την πρακτική άσκηση στο επάγγελμα και την εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας που εξασφαλίζει την εμπάθυνση του τελειόφοιτου του Τμήματος σε ένα σοβαρό, επίκαιρο θέμα εφαρμοσμένης έρευνας ή αντικείμενο που έχει άμεση σχέση με την ειδικότητα των σπουδών. Όσον αφορά τις μεθόδους διδασκαλίας έμφαση δίνεται στην εργαστηριακή εξάσκηση των φοιτητών, στη μελέτη περιπτώσεων και στη συμμετοχική εργασία. Παράλληλα το επιστημονικό δυναμικό του Τμήματος διεξάγει τεχνολογική κυρίως έρευνα, όπως αυτή ορίζεται με το νέο θεσμικό πλαίσιο, και αναπτύσσει τεχνολογία και καινοτομίες στα επαγγελματικά πεδία.

2.3.3. Υπάρχει απόκλιση των επίσημα διατυπωμένων (στο ΦΕΚ ίδρυσης) στόχων του Τμήματος από εκείνους που σήμερα το Τμήμα θεωρεί ότι πρέπει να επιδιώκει;

Δεν υπάρχουν διατυπωμένοι στόχοι του τμήματος στο ΦΕΚ ίδρυσής του Τμήματος (ΠΔ 689, ΦΕΚ Α, 201/1-9-1979). Οι στόχοι που σημειώθηκαν στα προηγούμενα, είναι αυτοί που σήμερα το Τμήμα θεωρεί ότι πρέπει να επιδιώκει.

2.3.4. Επιτυγχάνονται οι στόχοι που σήμερα το Τμήμα θεωρεί ότι πρέπει να επιδιώκει; Αν ΟΧΙ, ποιοι παράγοντες δρουν αποτρεπτικά ή ανασταλτικά στην προσπάθεια αυτή;

Σε γενικές γραμμές οι εκπαιδευτικοί και ερευνητικοί στόχοι του τμήματος επιτυγχάνονται ως έναν βαθμό μέσω :

- (α) της διαρκούς προσπάθειας του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού του Τμήματος για τη διασφάλιση της ποιότητας του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου, με την καθιέρωση μηχανισμών αξιολόγησης της επίδοσης φοιτητών και διδασκόντων στα μαθήματα, στην πρακτική άσκηση και στην πτυχιακή εργασία,

- (β) της συμμετοχής των μελών Δ.Ε.Π. σε ερευνητικά και αναπτυξιακά προγράμματα, μέσω της οποίας στηρίζεται τόσο η ανάπτυξη έρευνας υψηλού επιπέδου όσο και η συνεργασία με άλλους φορείς,
- (γ) της αναμόρφωσης του προγράμματος σπουδών σε τακτά χρονικά διαστήματα, παίρνοντας υπόψη τόσο τις σύγχρονες εξελίξεις στην επιστήμη της Διοίκησης Επιχειρήσεων, όσο και τις τοπικές και εθνικές ανάγκες, μέσα από την αλληλεπίδραση με διάφορους παραγωγικούς φορείς,
- (δ) της ανανέωσης του εργαστηριακού και ερευνητικού εξοπλισμού μέσα από εθνικά και κοινοτικά προγράμματα χρηματοδότησης καθώς και με κονδύλια που προέρχονται από τα έσοδα των μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών και
- (ε) της λειτουργίας επιτροπών από μέλη Δ.Ε.Π. οι οποίες εισηγούνται προτάσεις για τη βελτίωση της λειτουργίας του Τμήματος και την αναπροσαρμογή των στόχων του, όταν και όποτε αυτό κριθεί απαραίτητο.

Η αποτελεσματικότητα όμως στην επίτευξη των στόχων αυτών θα μπορούσε να βελτιωθεί με την αντιμετώπιση των παραγόντων οι οποίοι σήμερα δρουν ανασταλτικά. Οι πιο σημαντικοί από τους παράγοντες αυτούς είναι :

- (α) η έλλειψη διδακτορικών σπουδών, που έχει ως αποτέλεσμα η έρευνα να υπολείπεται ποσοτικά των υπολοίπων αντιστοίχων τμημάτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο και το Τμήμα να στερείται των άριστων φοιτητών του, αφού αυτοί επιλέγουν την συνέχιση των σπουδών τους σε Ιδρύματα (εσωτερικού ή εξωτερικού),
- (β) ο μικρός αριθμός, το επιβαρυνόμενο διδακτικό ωράριο και τα αυξημένα διοικητικά καθήκοντα των μελών Ε.Π. του Τμήματος,
- (γ) η ελλιπής διοικητική και τεχνική υποστήριξη των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων,
- (δ) η έλλειψη μηχανισμού παροχής κινήτρων στα μέλη Δ.Ε.Π. για έρευνα υψηλού επιπέδου και η συναφής θεσμική εμμονή στο ότι στα Τ.Ε.Ι. πρέπει να διεξάγεται αποκλειστικά εφαρμοσμένη έρευνα, και
- (ε) η ελλιπής χρηματοδότηση για την υποστήριξη των στρατηγικών και αναπτυξιακών στόχων του Τμήματος.

2.3.5. Θεωρείτε ότι συντρέχει λόγος αναθεώρησης των επίσημα διατυπωμένων (στο ΦΕΚ ίδρυσης) στόχων του Τμήματος;

Η τελευταία αναμόρφωση και εκσυγχρονισμός του προγράμματος σπουδών στα σύγχρονα δεδομένα, που τέθηκε σε ισχύ από το Σεπτέμβριο του 2014, έγινε σύμφωνα με την αποστολή και τους στόχους του Τμήματος, όπως αυτοί διατυπώθηκαν προηγουμένως. Από την άποψη αυτή δεν συντρέχει λόγος αναθεώρησής τους άμεσα. Ωστόσο, το νέο περιβάλλον που έχει διαμορφωθεί στην τριτοβάθμια εκπαίδευση με τις σημαντικές περικοπές στη χρηματοδότηση του Τ.Ε.Ι. ή/και η μετεξέλιξη του Τ.Ε.Ι. είναι ενδεχόμενο να επιβάλλουν την αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών. Το θέμα θα συζητηθεί εκ νέου όταν οι νέες συνθήκες λειτουργίας του Τμήματος είναι περισσότερο ξεκάθαρες, ως αυτονόητο καθήκον και υποχρέωση των μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού του Τμήματος.

2.4. Διοίκηση του Τμήματος.

2.4.1. Ποιες επιτροπές είναι θεσμοθετημένες και λειτουργούν στο Τμήμα ;

Θεσμοθετημένα είναι τα όργανα Διοίκησης του Τμήματος, δηλαδή : η Γενική Συνέλευση, το Συμβούλιο, ο Πρόεδρος και οι Υπεύθυνοι των τριών Τομέων. Η Γενική Συνέλευση απαρτίζεται από τα μέλη του Εκπαιδευτικού Προσωπικού και εκπροσώπους των φοιτητών. Στη Συνέλευση προεδρεύει ο Πρόεδρος του Τμήματος. Το Συμβούλιο του Τμήματος απαρτίζεται από τον Πρόεδρο, τον Αναπληρωτή του, τους τρεις Υπεύθυνους των Τομέων, έναν εκπρόσωπο των Φοιτητών, και για ειδικά θέματα έναν εκπρόσωπο του Ειδικού Τεχνικού Προσωπικού. Επιπλέον στο Τμήμα λειτουργεί η Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης και διάφορες επιτροπές που συγκροτεί κατά περίπτωση ο Πρόεδρος του Τμήματος, π.χ. για την αξιολόγηση των Ακαδημαϊκών Υποτρόφων.

2.4.2. Ποιοι εσωτερικοί κανονισμοί (π.χ. εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών) υπάρχουν στο Τμήμα;

Δεν υπάρχει εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας ειδικά για το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων. Το Τμήμα λειτουργεί το προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών του με βάση τον κανονισμό λειτουργίας του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας. Για τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών υπάρχει ο κανονισμός

λειτουργίας μεταπτυχιακών σπουδών του Τ.Ε.Ι καθώς και οι οδηγοί προγράμματος σπουδών που περιέχουν και τους κανόνες λειτουργίας των προγραμμάτων και παρατίθενται στο Παράρτημα

2.4.3. Είναι διαρθρωμένο το Τμήμα σε Τομείς; Σε ποιους; Ανταποκρίνεται η διάρθρωση αυτή στη σημερινή αντίληψη του Τμήματος για την αποστολή του;

Το Τμήμα είναι οργανωμένο σε τρεις Τομείς, ως εξής : (α) Τομέας Πληροφορικής και Επιχειρησιακής Έρευνας, (β) Τομέας Μάνατζμεντ και Μάρκετινγκ και (γ) Τομέας Οικονομικής και Χρηματοοικονομικής. Κάθε τομέας είναι υπεύθυνος για τη διδασκαλία ενός αριθμού μαθημάτων του προγράμματος σπουδών. Τα μέλη του Εκπαιδευτικού Προσωπικού ανήκουν σε ένα από τους τρεις Τομείς.

Η διοίκηση του κάθε Τομέα ασκείται από τη Γενική Συνέλευση και τον Υπεύθυνο του Τομέα. Η Γενική Συνέλευση αποτελείται από τα μέλη του Εκπαιδευτικού Προσωπικού, που ανήκουν στον Τομέα και εκπροσώπους των φοιτητών. Η Συνέλευση απαρτίζεται από τα μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού που ανήκουν στον Τομέα και εκπροσώπους των φοιτητών. Η διάρθρωση αυτή του Τμήματος σε τρεις Τομείς ακολουθεί την αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών του Σεπτεμβρίου του 2007 και ανταποκρίνεται στη σημερινή αντίληψη του Τμήματος για την αποστολή και τους στόχους του. Η στελέχωση των τριών Τομέων είναι η εξής:

Τομέας Μάνατζμεντ – Μάρκετινγκ:

- Πασχαλούδης Δημήτριος (Καθηγητής)
- Μουζά Άννα (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια)
- Κοτζαϊβάζογλου Ιορδάνης (Επίκουρος Καθηγητής, Υπεύθυνος Τομέα)
- Γιοβάνης Νικόλαος (Επίκουρος Καθηγητής)
- Οικονόμου Χαράλαμπος (Καθηγητής Εφαρμογών)

Τομέας Οικονομικής και Χρηματοοικονομικής:

- Αθανάσιντας Αθανάσιος (Αναπληρωτής Καθηγητής,
- Καρανάσιος Νικόλαος (Επίκουρος Καθηγητής, Υπεύθυνος Τομέα)
- Παντελίδης Παναγιώτης (Αναπληρωτής Καθηγητής)

Τομέας Πληροφορικής και Επιχειρησιακής Έρευνας:

- Κεχρής Ευάγγελος (Καθηγητής),
- Δημητριάδης Σωτήριος (Καθηγητής)
- Βράνα Βασιλική (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια)
- Φραγκίδης Γαρυφάλος (Καθηγητής Εφαρμογών, Υπεύθυνος Τομέα)
- Χαψά Ξανθίπη (Καθηγήτρια Εφαρμογών)
- Καρακίτσιου Αθανασία (Καθηγήτρια Εφαρμογών)

3. Προγράμματα Σπουδών

3.1. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών

3.1.1. Πώς κρίνετε το βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και στις απαιτήσεις της κοινωνίας;

Με την πρόσφατη αναμόρφωση του Προγράμματος Σπουδών, που ισχύει από το ακαδημαϊκό έτος 2014, το περιεχόμενο του συνόλου των μαθημάτων συμπληρώθηκε και εκσυγχρονίστηκε με βάση τις εξελίξεις στα αντίστοιχα επιστημονικά πεδία, ενώ καταργήθηκαν κάποια μαθήματα και εισήχθησαν νέα. Το νέο αυτό αναμορφωμένο Πρόγραμμα Σπουδών, ανταποκρίνεται σε ικανοποιητικό βαθμό στους στόχους του Τμήματος και στις απαιτήσεις της κοινωνίας, όπως αναλυτικά περιγράφεται στη συνέχεια.

3.1.1.1. Διαδικασίες ελέγχου της ανταπόκρισης του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και στις απαιτήσεις της κοινωνίας.

Προς την κατεύθυνση αυτή από το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων διενήργησε κατά το παρελθόν έρευνα ανάμεσα στις τοπικές ελληνικές επιχειρήσεις, για να προσδιορίσει τις γνώσεις και τις δεξιότητες - που κατά τη γνώμη των επιχειρήσεων - πρέπει να συγκεντρώνουν οι πτυχιούχοι του Τμήματος. Τα αποτελέσματα της έρευνας είχαν ληφθεί υπόψη στις αναμορφώσεις του προγράμματος σπουδών του 2007 και του 2011 και παρουσιάζονται αναλυτικά στην προηγούμενη έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης. Στο σημείο αυτό όμως είναι σκόπιμο να σημειωθεί ότι η ομάδα εξωτερικών αξιολογητών που επισκέφθηκε το Τμήμα τον Ιανουάριο 2010 στα πλαίσια της εξωτερικής του αξιολόγησης με βάση τις οδηγίες της ΑΔΙΠ βρίσκει ότι το πρόγραμμα σπουδών ανταποκρίνεται στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας. Πιο συγκεκριμένα στην έκθεση εξωτερικής αξιολόγησης (σελ. 9) σημειώνεται ότι:

«Based on the information received about employment of graduates and as far as the Committee was able to establish, the curriculum does meet its goals. From testimonials by alumni interviewed by the Committee, nearly all of the graduates are successfully employed; mostly in the private sector. This is additionally highlighted in the internal evaluation report where some information is given regarding graduate destination statistics. Furthermore, the opinion of graduates interviewed suggests that the Greek employment market appreciates the knowledge and values the skills they have acquired in this programme»

Και παρακάτω (σελ. 10):

«Overall the Committee believes that the current curriculum meets the international standards for Economic and Business programmes as it is evident not only from our own experience but from the fact that graduates are able to successfully compete in the employment market or progress their studies in a number of Greek and other European Institutions (Calabria University, Italy, Gadjf University, UK, TEI Kavala/Creenwich etc.)».

3.1.1.2. Διαδικασίες αξιολόγησης και αναθεώρησης του Προγράμματος Σπουδών.

Σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο που ίσχυε μέχρι πρόσφατα και συγκεκριμένα το άρθρο 26 του Ν. 1404/83, το πρόγραμμα σπουδών μπορεί να αναθεωρείται κάθε τρία χρόνια ενώ με την υπουργική απόφαση υπ' αριθμό 46350/Ε5 (ΦΕΚ Β', 625/18-5-2006) καθορίζονται οι γενικοί ενιαίοι κανόνες για την κατάρτιση των προγραμμάτων σπουδών Τμημάτων των Τ.Ε.Ι. Επιπρόσθετα και σύμφωνα με το Π.Δ. 136/5-6-2013 γνωστό και ως Σχέδιο ΑΘΗΝΑ πραγματοποιήθηκαν οι δέουσες αλλαγές στη δομή του προγράμματος σπουδών Σε εφαρμογή των παραπάνω, η τελευταία αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών του Τμήματος ολοκληρώθηκε πρόσφατα και το νέο πρόγραμμα σπουδών ισχύει από το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015.

3.1.1.3. Δημοσιοποίηση του Προγράμματος Σπουδών.

Το νέο πρόγραμμα σπουδών και οι μεταβατικές διατάξεις που ισχύουν για την εφαρμογή του, διατίθενται από την ιστοσελίδα του Τμήματος (<http://www.teiser.gr/business/>)

3.1.1.4. Διαδικασία παρακολούθησης της επαγγελματικής εξέλιξης των αποφοίτων.

Στα πλαίσια της διαδικασίας παρακολούθησης της επαγγελματικής εξέλιξης των αποφοίτων του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας έχει διενεργηθεί έρευνα από το Γραφείο Διασύνδεσης του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας το 1998 για την αποκατάσταση της επαγγελματικής εξέλιξης των αποφοίτων που αποφοίτησαν από το 1982 έως το 1997.

Παρόμοια έρευνα διενεργήθηκε μετέπειτα, κατά το χρονικό διάστημα Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου 2006 από το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων με τη μέθοδο της τηλεφωνικής συνέντευξης σε δείγμα 294 αποφοίτων του Τμήματος, που αποφοίτησαν κατά τα ακαδημαϊκά έτη 1999 – 2004. Τα σημαντικότερα ευρήματα της έρευνας εκείνης παρουσιάστηκαν στην προηγούμενη έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης του Τμήματος. Με δεδομένη την αλλαγή της οικονομικής κατάστασης της χώρας είναι πολύ πιθανό ότι τα ευρήματα των προηγούμενων ερευνών δεν ανταποκρίνονται στη σημερινή δεινή πραγματικότητα και για το λόγο αυτό θα πρέπει να διεξαχθεί στο μέλλον αντίστοιχη μελέτη για την επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων των πρόσφατων ετών.

3.1.2. Πώς κρίνετε τη δομή, τη συνεκτικότητα και τη λειτουργικότητα του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών;

Η δομή, η συνεκτικότητα και λειτουργικότητα του νέου αναμορφωμένου Προγράμματος Σπουδών, που ισχύει από το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015 κρίνονται ικανοποιητικές και ανταποκρίνονται σε σημαντικό βαθμό στους στόχους του Τμήματος, όπως αναλυτικά περιγράφεται στη συνέχεια.

Σημειώνεται ότι η υπουργική απόφαση υπ' αριθμό 46350/Ε5 (ΦΕΚ Β', 625/18-5-2006) που καθορίζει τους γενικούς ενιαίους κανόνες για την κατάρτιση των προγραμμάτων σπουδών Τμημάτων των Τ.Ε.Ι. είναι αρκετά περιοριστική και δεν παρέχει αρκετούς βαθμούς ελευθερίας ως προς τον αριθμό και τη των μαθημάτων που προσφέρονται και τη δομή και τη διάρθρωση του προγράμματος σπουδών.

3.1.2.1 Ποιό είναι το ποσοστό των μαθημάτων κορμού / ειδίκευσης / κατευθύνσεων στο σύνολο των μαθημάτων;

Το σύνολο των μαθημάτων του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών διαρθρώνεται σε 3 κατηγορίες, ως εξής : (α) Μαθήματα Γενικής Υποδομής (ΜΓΥ), σε ποσοστό 23,5% (ή 12 μαθήματα σε σύνολο 51 μαθημάτων), (β) Μαθήματα Ειδικής Υποδομής (ΜΕΥ), σε ποσοστό 45,0 % (ή 23 μαθήματα σε σύνολο 51 μαθημάτων) και (γ) Μαθήματα Ειδίκευσης (ΜΕ), σε ποσοστό 31,5 % (ή 16 μαθήματα σε σύνολο 51 μαθημάτων).

3.1.2.2 Πόσα μαθήματα ελεύθερης επιλογής προσφέρονται ;

Από το σύνολο αυτό των μαθημάτων, τα 16 μαθήματα είναι κατ' επιλογή υποχρεωτικά τα οποία προσφέρονται στο σύνολο τους

3.1.2.3 Ποιό είναι το ποσοστό των υποχρεωτικών μαθημάτων / μαθημάτων υποχρεωτικής επιλογής / μαθημάτων ελεύθερης επιλογής στο σύνολο των μαθημάτων;

Από το σύνολο αυτό των μαθημάτων, τα 35 μαθήματα (ή ποσοστό 68,5%) είναι υποχρεωτικά και 16 μαθήματα (ή ποσοστό 31,5%) είναι κατ' επιλογή υποχρεωτικά.

3.1.2.4 Ποια είναι η ποσοστιαία σχέση μεταξύ μαθημάτων υποβάθρου, μαθημάτων επιστημονικής περιοχής, μαθημάτων γενικών γνώσεων και μαθημάτων ανάπτυξης δεξιοτήτων στο σύνολο των μαθημάτων;

Στα Τ.Ε.Ι. τα μαθήματα κατηγοριοποιούνται σε τρεις ομάδες: Μαθήματα Γενικής Υποδομής, Μαθήματα Ειδικής Υποδομής και Μαθήματα Ειδικότητας. Στο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος ισχύουν τα εξής:

	Αριθμός μαθημάτων στο πρόγραμμα σπουδών	% των μαθημάτων
Μαθήματα Γενικής Υποδομής	12	23,5%
Μαθήματα Ειδικής Υποδομής	23	45,0%
Μαθήματα Ειδικότητας	16	31,5%

3.1.2.5 Πώς κατανέμεται ο χρόνος μεταξύ θεωρητικής διδασκαλίας, ασκήσεων, εργαστηρίων, άλλων δραστηριοτήτων;

Οι ώρες διδασκαλίας των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών κατανέμονται ως εξής : (α) Θεωρητική διδασκαλία, σε ποσοστό 52,5% (ή 94 ώρες σε σύνολο 179 ωρών), (β) Ασκήσεις Πράξης, σε ποσοστό 30,2% (ή 54 ώρες σε σύνολο 179 ωρών) και (γ) Εργαστήρια, σε ποσοστό 17,3% (ή 31 ώρες σε σύνολο 179 ωρών).

3.1.2.6 Πώς οργανώνεται και συντονίζεται η ύλη μεταξύ των μαθημάτων; Παρατηρείται επικάλυψη ύλης μεταξύ των μαθημάτων; Υπάρχουν κενά ύλης; Είναι ορθολογική η έκταση της ύλης των μαθημάτων; Υπάρχει διαδικασία επανεκτίμησης, αναπροσαρμογής και επικαιροποίησης της ύλης των μαθημάτων;

Για την οργάνωση και συντονισμό της ύλης ακολουθείται το πρόγραμμα σπουδών και ο υπεύθυνος του μαθήματος σε συνεργασία με τον υπεύθυνο τομέα συντονίζει την ύλη. Τα περιγράμματα μαθημάτων του νέου προγράμματος σπουδών, που ισχύει από το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015, περιλαμβάνουν επιπλέον των στόχων και των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων και το χρονικό προγραμματισμό της διδασκαλίας της ύλης του μαθήματος. Όπως προκύπτει από τις αποκρίσεις στα απογραφικά δελτία των μαθημάτων δεν παρατηρείται επικάλυψη ύλης μεταξύ των μαθημάτων.

3.1.2.7 Εφαρμόζεται σύστημα προαπαιτούμενων μαθημάτων; Πόσο λειτουργικό είναι; Ποιό είναι το ποσοστό των μαθημάτων που εντάσσονται στο σύστημα;

Δεν εφαρμόζεται σύστημα προαπαιτούμενων μαθημάτων. Ωστόσο από το ακαδημαϊκό έτος 2014-15 οι φοιτητές δηλώνουν πρώτα τα μαθήματα του τρέχοντος εξαμήνου τους, στη συνέχεια τα μαθήματα των προηγούμενων εξαμήνων στα οποία έχουν αποτύχει (εφόσον αυτά προσφέρονται) και μετά τα μαθήματα των επόμενων εξαμήνων.

3.1.2.8 Πόσα μαθήματα προσφέρονται από άλλα και πόσα σε άλλα προγράμματα σπουδών; Ποια είναι αυτά;

Προσφέρονται 2 μαθήματα Διοίκηση Ανθρώπινων Πόρων και Διοίκηση Παραγωγής στο Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ.

3.1.2.9 Ποιές ξένες γλώσσες διδάσκονται στο Τμήμα; Είναι υποχρεωτικά τα σχετικά μαθήματα;

Το πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει το μάθημα «Ξένη Γλώσσα για Διοίκηση Επιχειρήσεων», το οποίο είναι υποχρεωτικό μάθημα του Δ' εξαμήνου. Το μάθημα προσφέρεται σήμερα στα Αγγλικά, με την προοπτική να προσφέρονται και Γερμανικά, ανάλογα με το διαθέσιμο προσωπικό του Κέντρου Ξένων Γλωσσών του Ιδρύματος.

3.1.3. Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;

Με τη λήξη κάθε εξαμήνου ακολουθεί μία εξεταστική περίοδος, Α' εξεταστική περίοδος του χειμερινού εξαμήνου και Α' εξεταστική περίοδος του εαρινού εξαμήνου. Τον Σεπτέμβριο διεξάγεται η Β (επαναληπτική) εξεταστική περίοδος και για το χειμερινό και για το εαρινό εξάμηνο. Το σύστημα των εξετάσεων, αν και κρίνεται γενικά ως ικανοποιητικό, βρίσκεται υπό διαρκή παρακολούθηση ώστε να βελτιώνεται συστηματικά, τόσο ως προς το περιεχόμενο (ποιότητα, βαθμός δυσκολίας θεμάτων, καλλιέργεια κριτικής σκέψης κ.λπ.), όσο και ως προς τις μεθόδους, την αντικειμενικότητα και τα

αποτελέσματα της αξιολόγησης των φοιτητών. Τα επί μέρους χαρακτηριστικά του εξεταστικού συστήματος, περιγράφονται αναλυτικά στη συνέχεια.

3.1.3.1. Τρόποι αξιολόγησης των φοιτητών.

Από τα απογραφικά δελτία των μαθημάτων προκύπτει ότι χρησιμοποιούνται οι παρακάτω τρόποι αξιολόγησης των φοιτητών : (α) Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου σε 43 μαθήματα (ή ποσοστό 97,73%), (β) Κατ' οίκον εργασία σε 21 μαθήματα (ή ποσοστό 47,73%), (γ) Προφορική παρουσίαση εργασίας σε 9 μαθήματα (ή ποσοστό 20,45%), (δ) Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις σε 21 μαθήματα (ή ποσοστό 47,73%) και (ε) άλλοι τρόποι αξιολόγησης σε 2 μαθήματα (ή ποσοστό 4,55%). Σε κανένα μάθημα δεν χρησιμοποιείται προφορική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου (εκτός από τις περιπτώσεις φοιτητών που παρουσιάζουν βεβαιωμένα από τις αρμόδιες ιατρικές αρχές μαθησιακά προβλήματα) ή πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση).

3.1.3.2. Διαφάνεια της διαδικασίας αξιολόγησης των φοιτητών.

Στα θέματα των εξετάσεων αναγράφεται η βαθμολογική βαρύτητα κάθε θέματος. Τα αποτελέσματα των εξετάσεων καταχωρούνται στο πληροφοριακό σύστημα ηλεκτρονικής γραμματείας από τον διδάσκοντα μέσω του διαδικτύου, ενώ μέσω διαδικτύου ενημερώνονται και οι φοιτητές για την επίδοσή τους στις εξετάσεις. Μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων, οι διδάσκοντες είναι διαθέσιμοι να συζητήσουν με τους φοιτητές το γραπτό τους και να δώσουν διευκρινήσεις σχετικά με τις σωστές απαντήσεις και τον τρόπο προσμέτρησης της βαθμολογίας. Σε περιπτώσεις που ο φοιτητής μετά τη συζήτηση με τον διδάσκοντα διατηρεί επιφυλάξεις για την ορθότητα της αξιολόγησης έχει τη δυνατότητα να ζητήσει αναβαθμολόγηση, η οποία διεξάγεται σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στην παράγραφο 3, του άρθρου 14, του ν. 3549/2007.

3.1.3.3. Οργάνωση της εξεταστικής διαδικασίας.

Στο Τμήμα υπάρχει θεσμοθετημένη διαδικασία, που σε γενικές γραμμές κρίνεται ως ικανοποιητική, η οποία τηρείται με ευθύνη του Προέδρου του Τμήματος και ρυθμίζει το διαδικαστικό μέρος για τη διεξαγωγή των εξετάσεων. Σκοπός της διαδικασίας είναι να εξασφαλιστεί η ομαλή διενέργεια των γραπτών εξετάσεων κατά τη διάρκεια των τεσσάρων εξεταστικών περιόδων. Πιο συγκεκριμένα, η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει : (α) τον ορισμό επιτηρητών σε κάθε εξεταζόμενο μάθημα ανάλογα με τον αριθμό των φοιτητών που δήλωσαν το μάθημα, (β) τον ορισμό ενός μέλους Ε.Π. ως επόπτη και ενός μέλους Ε.Τ.Π. ως βοηθού επόπτη για κάθε μία εξεταστική βάρδια (γ) οδηγίες που δίνονται στους επιτηρητές σχετικά με την διαδικασία της επιτήρησης όπως επίσης και τις ενέργειες στις οποίες θα πρέπει να προβούν σε περίπτωση προβλημάτων και (δ) την τήρηση αρχείου θεμάτων για κάθε μάθημα. Επιπρόσθετα σε αυτά τα πλαίσια πριν την έναρξη της εξεταστικής περιόδου ο Προϊστάμενος του τμήματος ενημερώνει μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για την ορθή οργάνωση της εξεταστικής διαδικασίας (αποστολή οδηγιών και διαδικασίας εξετάσεων).

3.1.3.4. Διαδικασία ανάθεσης και εξέτασης της πτυχιακής/ διπλωματικής εργασίας και προδιαγραφές της ποιότητάς της.

Η πτυχιακή εργασία αποτελεί υποχρεωτικό μάθημα του προγράμματος σπουδών, διεξάγεται με την επίβλεψη εκπαιδευτικού προσωπικού και επικεντρώνεται στην εφαρμογή των γνωστικών αντικειμένων του Τμήματος και περιλαμβάνεται στο παράρτημα Α. Η πτυχιακή εργασία ανατίθεται σε φοιτητή του Τμήματος εφόσον ο φοιτητής έχει συμπληρώσει τουλάχιστον : (α) έξι (6) εξάμηνα σπουδών και (β) 160 διδακτικές μονάδες. Η διαδικασία ανάθεσης και επίβλεψης της πτυχιακής εργασίας, περιγράφονται αναλυτικά στον «οδηγό εκπόνησης πτυχιακής εργασίας» που διατίθεται από τον δικτυακό χώρο του Τμήματος.

3.1.3.5 Προδιαγραφές ποιότητας για την πτυχιακή/ διπλωματική εργασία; Ποιες;

Οι οδηγίες και οι προδιαγραφές ποιότητας που πρέπει να τηρούνται για τη συγγραφή της, περιγράφονται αναλυτικά στον «οδηγό εκπόνησης πτυχιακής εργασίας» που διατίθεται από τον δικτυακό χώρο του Τμήματος.

3.1.3. Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών;

3.1.4.1 Υπάρχει συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό; Σε ποιο ποσοστό;

Υπάρχει συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό στην εκπαιδευτική διαδικασία του Τμήματός μας, μέσω του προγράμματος κινητικότητας ακαδημαϊκού προσωπικού Erasmus+. Οι επισκέψεις αυτές συνήθως διαρκούν πέντε ημέρες και οι φιλοξενούμενοι καθηγητές προσφέρουν εκπαιδευτικές υπηρεσίες διάρκειας πέντε ωρών (τουλάχιστον). Ειδικότερα, στο ακαδημαϊκό έτος 2015–2016 φιλοξενήθηκαν μέσω του προγράμματος Erasmus+ 4 καθηγητές από συνεργαζόμενα εκπαιδευτικά ιδρύματα του εξωτερικού. Στο ακαδημαϊκό έτος 2016–2017 φιλοξενήθηκε 1 καθηγήτρια από συνεργαζόμενο εκπαιδευτικό ίδρυμα του εξωτερικού, επίσης μέσω του προγράμματος Erasmus+.

Αντίστοιχα, μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματός μας συμμετείχαν στο πρόγραμμα κινητικότητας ακαδημαϊκού προσωπικού Erasmus+ και δίδαξαν σε συνεργαζόμενα πανεπιστήμια του εξωτερικού. Το θεσμικό πλαίσιο των επισκέψεων για διδασκαλία στο εξωτερικό είναι το ίδιο, όπως και αυτό των επισκέψεων καθηγητών από το εξωτερικό (επίσκεψη διάρκειας τουλάχιστον πέντε ημερών και διδασκαλία τουλάχιστον πέντε ωρών). Στο ακαδημαϊκό έτος 2015–2016 έγιναν συνολικά 3 επισκέψεις από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος σε συνεργαζόμενα εκπαιδευτικά ιδρύματα του εξωτερικού, ενώ στο ακαδημαϊκό έτος 2016–2017 δεν έγινε καμία μετακίνηση. Βασικός περιορισμός για τη συμμετοχή περισσότερων μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος στο πρόγραμμα κινητικότητας ακαδημαϊκού προσωπικού Erasmus+ είναι ο περιορισμένος προϋπολογισμός από το Ι.Κ.Υ. για το Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας (καλύπτει περίπου 6 μετακινήσεις ανά έτος για όλο το Ίδρυμα).

Συγκρίνοντας με στατιστικά στοιχεία παρελθόντων περιόδων, παρατηρείται γενικά μία σταθερή πορεία εξέλιξης των μεγεθών, τόσο των επισκέψεων διδασκόντων από το εξωτερικό στο Τμήμα μας, όσο και μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος στο εξωτερικό, με μικρή πτωτική τάση και ως προς τα δύο είδη επισκέψεων, η οποία μπορεί να είναι συμπτωματική και παροδική. Αυτό αποτελεί ένδειξη σταθεροποίησης των επιδόσεων του Τμήματος σε ζητήματα διεθνοποίησης των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και οφείλεται αφενός στην αναγνώριση της σημασίας της διεθνοποίησης των δραστηριοτήτων του Τμήματος και αφετέρου στις σημαντικές και μακροχρόνιες σχέσεις συνεργασίας που έχει αναπτύξει το Τμήμα με τα συνεργαζόμενα ιδρύματα από το εξωτερικό, όπως και στις προσωπικές σχέσεις συνεργασίας που έχουν τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος με συναδέλφους από το εξωτερικό πάνω σε εκπαιδευτικά και ερευνητικά ζητήματα.

Παρόλα αυτά θα πρέπει να γίνουν περισσότερες και πιο συστηματικές προσπάθειες για τη διεθνοποίηση των δραστηριοτήτων του Τμήματος και ειδικότερα για τη συμμετοχή στα προγράμματα διεθνούς κινητικότητας του ακαδημαϊκού προσωπικού. Θεσμικά ζητήματα σε σχέση με την κινητικότητα ακαδημαϊκού προσωπικού (π.χ. ελλιπής χρηματοδότηση, χαμηλή αποζημίωση μετακινούμενων, δυσχερείς και άκαμπτοι όροι στις μετακινήσεις, κλπ.), όπως και οι αυξημένες υποχρεώσεις των διδασκόντων (π.χ. προετοιμασία υλικού διδασκαλίας στην ξένη γλώσσα, αναπλήρωση μαθημάτων που χάνονται στο πρόγραμμα του Τμήματος μας, κλπ.) δυσχεραίνουν πολύ τις προσπάθειες αύξησης των επιδόσεων στον τομέα αυτό.

3.1.4.2 Υπάρχει συμμετοχή αλλοδαπών φοιτητών (απόλυτος αριθμός και ποσοστό);

Αλλοδαποί φοιτητές συμμετέχουν στις εκπαιδευτικές διαδικασίες του Τμήματος με το πρόγραμμα ανταλλαγής φοιτητών Erasmus+. Ειδικότερα, στο ακαδημαϊκό έτος 2015–2016 φιλοξενήθηκαν 7 φοιτητές από συνεργαζόμενα εκπαιδευτικά ιδρύματα του εξωτερικού, ενώ στο ακαδημαϊκό έτος 2016–2017 φιλοξενήθηκαν 11 φοιτητές. Η τάση στα μεγέθη αυτά είναι σταθερή, με παροδικές αυξομειώσεις που αποδίδονται μάλλον σε τυχαίους λόγους. Οι επιδόσεις αυτές κρίνονται ικανοποιητικές, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι Σέρρες δεν είναι ένας γνωστός προορισμός στο εξωτερικό, και είναι το αποτέλεσμα των μακροχρόνιων και συστηματικών προσπαθειών του Τμήματος και του Ίδρυματος να προσελκύσει ξένους φοιτητές και να τους προσφέρει υψηλής ποιότητας εκπαιδευτικές και λοιπές υπηρεσίες (διαμονής, ψυχαγωγίας, κλπ.). Ο σταθερός αριθμός εισερχόμενων φοιτητών αποτελεί ένδειξη της σχετικής ικανοποίησής τους από τις παρεχόμενες υπηρεσίες. Επισημαίνεται ότι στους φοιτητές από το εξωτερικό διδάσκονται μαθήματα στην αγγλική γλώσσα, σύμφωνα με τις προδιαγραφές του προγράμματος σπουδών του Τμήματος. Οι εκπαιδευτικές επισκέψεις μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος σε άλλα συνεργαζόμενα Ιδρύματα συμβάλουν στη διατήρηση των επιδόσεων του Τμήματος σχετικά με την προσέλκυση ξένων φοιτητών.

Φοιτητές του Τμήματός μας συμμετείχαν στο πρόγραμμα φοιτητικής κινητικότητας Erasmus+ τις περιόδους κατά την περίοδο 2015-2016 και 2016-2017, αλλά η συμμετοχή αυτή είναι πολύ μικρή. Συνολικά 5 φοιτητές μόνο διενήργησαν ένα ή δυο εξάμηνα σπουδών σε συνεργαζόμενα ιδρύματα του εξωτερικού. Η συμμετοχή φοιτητών του Τμήματος ήταν καθοδική την περίοδο αυτή σε σχέση με τις

επιδόσεις του παρελθόντος και σε αυτό συντελούν διάφοροι παράγοντες, όπως η οικονομική κρίση, η περιορισμένη χρηματοδότηση που λαμβάνουν από το ΙΚΥ, η νοοτροπία των φοιτητών του Τμήματος (να περιμένουν να φτάσουν σε μεγαλύτερο εξάμηνο και όταν αυτό συμβεί να δίνουν προτεραιότητα στο να μην καθυστερήσουν άλλο με τις σπουδές τους), η γλωσσική ανεπάρκεια (ειδικά για χώρες που δεν προσφέρουν μαθήματα στα αγγλικά), ο φόβος αν θα μπορέσουν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις φοίτησης σε ξένη γλώσσα (σχετικός είναι και ο φόβος ότι θα αποτύχουν με αποτέλεσμα να πρέπει να επιστρέψουν όλη τη χρηματοδότηση που έλαβαν), κ.λπ. Συνολικά θα μπορούσαμε να επικαλεστούμε ένα πρόβλημα “κουλτούρας” που αποτελεί εμπόδιο στο να αποφασίσουν οι φοιτητές του Τμήματος να πάνε για σπουδές στο εξωτερικό.

Το Τμήμα θα συνεχίσει τις προσπάθειες προσέλκυσης αλλοδαπών φοιτητών και ενθάρρυνσης Ελλήνων φοιτητών να συμμετάσχουν σε προγράμματα φοιτητικών ανταλλαγών με σκοπό να βελτιώσει περισσότερο τις επιδόσεις του σε αυτόν τον τομέα.

3.1.4.3 Πόσα και ποιά μαθήματα διδάσκονται (και) σε ξένη γλώσσα;

Μαθήματα που διδάσκονται σε ξένη γλώσσα και προσφέρονται στους φοιτητές Erasmus είναι τα ακόλουθα:

- Marketing
- Corporate Social Responsibility & Ethics
- Human Resource Management (εαρινό εξάμηνο μόνο)
- E-business
- Digital marketing
- European Union policies (εαρινό εξάμηνο μόνο)
- International Management & Marketing
- Innovation and Technology Management (χειμερινό εξάμηνο μόνο)
- Business Planning and Entrepreneurship (χειμερινό εξάμηνο μόνο)
- Business Information Systems
- Supply Chain Management (εαρινό εξάμηνο μόνο)
- Service Management & Outsourcing
- Research Project
- Dissertation

3.1.4.4 Σε πόσα (και ποιά) προγράμματα διεθνούς εκπαιδευτικής συνεργασίας (π.χ. ERASMUS, LEONARDO, TEMPUS, ALPHA) σε επίπεδο προπτυχιακών σπουδών συμμετέχει το Τμήμα;

Το Τμήμα συμμετέχει στο πρόγραμμα ακαδημαϊκών επισκέψεων/ ανταλλαγών Erasmus. Στοιχεία για τις μετακινήσεις διδασκόντων και φοιτητών παρουσιάστηκαν στις προηγούμενες ενότητες, 3.1.4.1 και 3.1.4.2 αντίστοιχα.

Το Τμήμα συμμετέχει σε προτάσεις σε επιμέρους προτάσεις του προγράμματος ERASMUS, όπως και του TEMPUS, χωρίς ωστόσο να έχει εγκριθεί η πρόταση συμμετοχής που υπέβαλε μαζί με άλλους συνεργαζόμενους φορείς.

Ειδικότερα, το 2015 το ΤΕΙ συμμετείχε στην πρόταση με τίτλο “Technology Entrepreneurship Academic Management Model (TEAM)” που υποβλήθηκε στο Erasmus+ / Strategic Partnership, με συντονιστή εταίρο το Mondragon University / Ισπανία.

3.1.4.5 Υπάρχουν συμφωνίες διμερούς συνεργασίας με ιδρύματα και φορείς του εξωτερικού; Ποιές;

Το Τμήμα έχει συνεργασία με τα ακόλουθα εκπαιδευτικά ιδρύματα του εξωτερικού: Kymenlasko Polytechnic (Φιλανδία), Instituto Politecnico do Porto (Πορτογαλία), Technical University of Lodz (Πολωνία), Universita Deglj Studi della Calabria (Ιταλία), Universita Degli studi de Bologna (Ιταλία), Universita Degli studi di Bari (Ιταλία), FH Wilhelmshaven (Γερμανία), FH Wismar (Γερμανία), FH Zittau (Γερμανία), IUT de Marne la Valle (Γαλλία), University of Plovdiv (Βουλγαρία), Vilnius Gediminas Technical University (Λιθουανία), American University of Bulgaria (Βουλγαρία), South-West University “Neofit Rilski” (Βουλγαρία), Instituto Politécnico do Cávado e do Ave (Πορτογαλία), University of Economics in Katowice (Πολωνία), International Business Academy (Δανία), University of Agribusiness and Rural Development (Βουλγαρία), Katho University (Βέλγιο), Liepaja University (Λετονία), Ventpils

University College (Λετοβία), Mondragon University (Ισπανία), ISG-Instituto Superior De Gestao (Πορτογαλία), University of Bielsko-Biala (Πολωνία), University of Utena (Λιθουανία), Mucolas Romeris University (Λιθουανία), University "Ștefan Cel Mare" SUCEAVA (Ρουμανία), και Tallinna Tehnikakõrgkool -TTK University of Applied Sciences (Εσθονία).

Νέες συνεργασίες την περίοδο 2015-2016 & 2016-2017 αποτελούν οι συνεργασίες με τα ακόλουθα ιδρύματα: Mondragon University (Ισπανία), University "Ștefan Cel Mare" SUCEAVA (Ρουμανία), Tallinna Tehnikakõrgkool -TTK University of Applied Sciences (Εσθονία) και Mucolas Romeris University (Λιθουανία).

3.1.4.6 Υπάρχουν διεθνείς διακρίσεις του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών; Ποιές;

Δεν υπάρχουν διεθνείς διακρίσεις του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών.

3.1.4.7 Εφαρμόζεται το σύστημα μεταφοράς διδακτικών μονάδων (ECTS);

Στο Τμήμα μας εφαρμόζεται το σύστημα μεταφοράς διδακτικών μονάδων (ECTS) γεγονός που επιτρέπει τη συμμετοχή αλλοδαπών φοιτητών στην εκπαιδευτική διαδικασία. Η συμμετοχή αυτή αφορά τις εξής περιπτώσεις: (α) τη φιλοξενία φοιτητών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα ανταλλαγής φοιτητών ERASMUS και (β) τη φοίτηση ατόμων από γειτονικές χώρες (πρόκειται για άτομα που δεν έχουν εισαχθεί με τη διαδικασία των πανελληνίων γενικών εξετάσεων, αλλά με απευθείας εγγραφή στο Τμήμα μέσω διακρατικών συνεργασιών).

Το Τμήμα εφαρμόζει τις διατάξεις για το το Συμπλήρωμα Διπλώματος (Diploma Supplement) και απονέμει Συμπλήρωμα Διπλώματος σε όλους τους πτυχιούχους του.

3.1.4.8 Υπάρχουν και διανέμονται ενημερωτικά έντυπα εφαρμογής του συστήματος ECTS;

Το σύστημα ECTS περιγράφεται στον οδηγό σπουδών του Τμήματος στον οποίο αναγράφονται και οι μονάδες ECTS που αντιστοιχούν σε κάθε μάθημα. Δεν υπάρχουν, ούτε διανέμονται ξεχωριστά φυλλάδια.

Οι φοιτητές που συμμετέχουν στο πρόγραμμα ανταλλαγής φοιτητών Erasmus λαμβάνουν επιπλέον τον οδηγό για φοιτητές Erasmus που έχει αναπτύξει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και λαμβάνουν επιπλέον προφορική ενημέρωση για το σύστημα ECTS, ώστε να κατανοήσουν τα ζητήματα αναγνώρισης μαθημάτων.

3.1.5. Πώς κρίνετε την πρακτική άσκηση των φοιτητών;

3.1.5.1 Υπάρχει ο θεσμός της πρακτικής άσκησης των φοιτητών; Είναι υποχρεωτική η πρακτική άσκηση για όλους τους φοιτητές;

Σύμφωνα με τη δομή και τη διάρκεια σπουδών του Τμήματος, το τελευταίο (8^ο) τυπικό εξάμηνο περιλαμβάνει την πρακτική άσκηση (μαζί με την εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας, που είναι επίσης υποχρεωτική), διάρκειας 6 μηνών, η οποία, όπως προαναφέρθηκε, είναι υποχρεωτική και πραγματοποιείται εφόσον ο φοιτητής έχει συγκεντρώσει 180 Διδακτικές Μονάδες.

3.1.5.2 Αν η πρακτική άσκηση δεν είναι υποχρεωτική, ποιο ποσοστό των φοιτητών την επιλέγει; Πώς κινητοποιείται το ενδιαφέρον των φοιτητών;

Η πρακτική είναι υποχρεωτική για όλους.

3.1.5.3 Πώς καλλιεργείται το ενδιαφέρον των φοιτητών σε περίπτωση που η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική;

Το ενδιαφέρον των φοιτητών κινητοποιείται μέσω των εκδηλώσεων από το γραφείο ΔΑΣΤΑ και το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης και τον εκπρόσωπο του Τμήματος και τα μέλη της Επιτροπής (Υπεύθυνος Ν. Καρανάσιος και μέλη Α. Μουζά και Α. Καρακίτσιου) στα μαθήματά τους.

Οι φοιτητές έδειξαν μεγάλο ενδιαφέρον και έκαναν σχετικές ερωτήσεις αναφορικά με τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορούν να κάνουν την Πρακτική τους Άσκηση, τις υποχρεώσεις που έχουν στα πλαίσια της άσκησης τους και τις επιχειρήσεις στις οποίες μπορούν να απασχοληθούν.

Ο Υπεύθυνος δέχεται όλους τους φοιτητές σε ωράριο το οποίο είναι αναρτημένο και είναι 2 ώρες την

εβδομάδα (Κάθε Πέμπτη) στο γραφείο του. Σκοπός των συναντήσεων είναι η καθοδήγηση των φοιτητών στις καταλληλότερες για την προσωπικότητά τους θέσεις Πρακτικής Άσκησης και στους άρρενες υποκίνηση να εκπληρώσουν πρώτα τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις και στη συνέχεια να προβούν σε Πρακτική Άσκηση, εφόσον επιθυμούν να βρουν απασχόληση στον ιδιωτικό τομέα. Πριν, κατά τη διάρκεια και αμέσως μετά τη λήξη των εξεταστικών περιόδων, οπότε και επίκειται ή επιβεβαιώνεται η συμπλήρωση των 180 Διδακτικών Μονάδων, η καθοδήγηση των φοιτητών γίνεται σε καθημερινή βάση.

3.1.5.4 Πώς έχει οργανωθεί η πρακτική άσκηση των φοιτητών του Τμήματος; Ποιά είναι η διάρκειά της; Υπάρχει σχετικός εσωτερικός κανονισμός;

Η πρακτική άσκηση έχει οργανωθεί με βάση διαδικασίες και από το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας. Πιο συγκεκριμένα, η πρακτική άσκηση των φοιτητών πραγματοποιείται σε φορείς του ιδιωτικού και του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Μέσω του Γραφείου Πρακτικής Άσκησης ενημερώνονται οι φοιτητές για τις διαθέσιμες θέσεις πρακτικής άσκησης. Αναλυτικές οδηγίες σχετικά με την διάρκεια και τον εσωτερικό κανονισμό είναι διαθέσιμες στο http://www.teicm.gr/praktikiaskisi/index.php?menu_id=22

Το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης διαχειρίζεται Ευρωπαϊκό σχετικό κονδύλιο, το οποίο συγχρηματοδοτεί, μαζί με τον εργοδότη, την Πρακτική Άσκηση με 180€ ανά μήνα, που συνολικά αποδίδονται απευθείας στον ασκούμενο φοιτητή μετά την ολοκλήρωση της εξαμηνιαίας Πρακτικής Άσκησης.

3.1.5.5 Ποιες είναι οι κυριότερες δυσκολίες που αντιμετωπίζει το Τμήμα στην οργάνωση της πρακτικής άσκησης των φοιτητών;

Η έγκαιρη ενημέρωση και προετοιμασία των φοιτητών για την ολοκλήρωση των γραφειοκρατικών διαδικασιών που προηγούνται της έναρξης της πρακτικής άσκησης. Για το λόγο αυτό:

- Το Τμήμα οργανώνει συστηματικά ενημερωτικές συναντήσεις με τους φοιτητές σε συγκεκριμένες ημερομηνίες, πριν το τέλος κάθε εξαμήνου.
- Ενημερώνει περιοδικά τον πίνακα ανακοινώσεων που είναι αφιερωμένος μόνο στην Πρακτική Άσκηση.
- Ο υπεύθυνος Πρακτικής Άσκησης του Τμήματος, σε συνεργασία με την Πρόεδρο και τη Γραμματεία, καθώς και το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης (ΕΣΠΑ), συναντά όλους τους φοιτητές που έχουν συμπληρώσει την προϋπόθεση των 180 Διδακτικών Μονάδων, ύστερα από συνεννόηση μαζί τους, προκειμένου να τους κατευθύνει σε ανάλογες με τις ανάγκες, τις επιθυμίες και τις ευκαιρίες, καθώς και να τους ενημερώσει σχετικά με όλες τις διαδικασίες, τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματά τους. Η καθοδηγητική συνάντηση βεβαιώνεται με την υπογραφή του στη βεβαίωση “Πρακτικής Άσκησης”, την οποία εκδίδει η Γραμματεία.
- Μεγάλο μέρος των υποψηφίων για Άσκηση φοιτητών, πριν από τη συνάντηση με τον υπεύθυνο, μαθαίνουν από φοιτητές άλλων ΤΕΙ (κυρίως) πως είναι εύκολη, άνετη και προσοδοφόρα η Άσκησή τους σε Τραπεζικά Ιδρύματα. Πράγματι οι Τράπεζες “πληρώνουν καλύτερα και τακτικά σε μηνιαία βάση” οπότε πείθονται να πραγματοποιήσουν την πρακτική τους άσκηση σε επιχειρήσεις μόνο όσοι φοιτητές στοχεύουν την απόκτηση δεξιοτήτων από τον επιχειρηματικό κόσμο. Το σύστημα καθοδήγησης όλων των φοιτητών σε προσωπική βάση, έχει μια σχετική επιτυχία.

3.1.5.6 Σε ποιές ικανότητες εφαρμογής γνώσεων στοχεύει η πρακτική άσκηση; Πόσο ικανοποιητικά κρίνετε τα αποτελέσματα; Πόσο επιτυχής είναι η εξοικείωση των ασκούμενων με το περιβάλλον του φορέα εκτέλεσης της πρακτικής άσκησης;

Σκοπός της πρακτικής άσκησης είναι η εμπέδωση και πρακτική εφαρμογή των γνώσεων των προηγούμενων εξαμήνων, η παροχή δυνατότητας ανάπτυξης πρωτοβουλιών, η δυνατότητα ανάπτυξης ικανοτήτων επίλυσης προβλημάτων και ομαδικής εργασίας και γενικά κρίνεται ως ικανοποιητική. Η πρακτική άσκηση διευκολύνει τους φοιτητές να εφαρμόσουν στην πράξη τις γνώσεις τους σε πραγματικό εργασιακό περιβάλλον, να αναπτύξουν δεξιότητες και να αποκτήσουν την πρώτη τους επαγγελματική εμπειρία. Οι υπεύθυνοι της Πρακτικής Άσκησης καταβάλλουν προσπάθεια ώστε να γίνει κατανοητό από τους φοιτητές να αναζητούν τη θέση της πρακτικής τους άσκησης με βάση τα παραπάνω κριτήρια.

3.1.5.7 Συνδέεται το αντικείμενο απασχόλησης κατά την πρακτική άσκηση με την εκπόνηση πτυχιακής / διπλωματικής εργασίας;

Δεν είναι απαραίτητη η σύνδεση του αντικείμενου απασχόλησης κατά την πρακτική άσκηση με την εκπόνηση πτυχιακής / διπλωματικής εργασίας. Εντούτοις αποτελεί καλή πρακτική και προτείνεται η συγκεκριμένη διασύνδεση ώστε να είναι πιο εύκολη και πιθανή μια μετέπειτα συνεργασία του φοιτητή με την εταιρεία.

3.1.5.8 Δημιουργούνται με την πρακτική άσκηση ευκαιρίες για μελλοντική απασχόληση των πτυχιούχων;

Υπάρχουν αρκετές περιπτώσεις που με την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης οι εργοδότες προτείνουν στους ασκούμενους να συνεχίσουν την εργασία τους στην επιχείρηση.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι, στο βαθμό που μπορούμε να παρακολουθήσουμε τις εξελίξεις, γιατί δεν υπάρχει θεσμοθετημένη διαδικασία και πληροφοριακό σύστημα, στην περίοδο 2015-2017 υπήρξαν 5 περιπτώσεις πρόσληψης μετά την ολοκλήρωση της Πρακτικής Άσκησης.

3.1.5.9 Έχει αναπτυχθεί δίκτυο διασύνδεσης του Τμήματος με κοινωνικούς, πολιτιστικούς ή παραγωγικούς φορείς με σκοπό την πρακτική άσκηση των φοιτητών;

Έχει αναπτυχθεί δίκτυο διασύνδεσης του Τμήματος με κοινωνικούς, πολιτιστικούς ή παραγωγικούς φορείς με σκοπό την πρακτική άσκηση των φοιτητών.

Ο Υπεύθυνος Πρακτικής Άσκησης, στα έτη 2015-2017 ανέλαβε και υλοποίησε ένα σχέδιο ενημέρωσης των μελών του Εμπορικού & Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Σερρών, ως παράλληλο περιεχόμενο της παρουσίασης Κλαδικών Μελετών στα μέλη του, κάθε Τρίτη. Οι κλαδικές μελέτες είχαν αγοραστεί από το Επιμελητήριο και δεν είχαν ποτέ παρουσιαστεί (52 μελέτες). Δεν υπήρξε αμοιβή για τον υπεύθυνο Πρακτικής Άσκησης, εκτός από το δικαίωμά του να παρουσιάσει τις ευκαιρίες της Πρακτικής Άσκησης στους συμμετέχοντες επιχειρηματίες, ως μόνο ανταποδοτικό όφελος.

3.1.5.10 Ποιες πρωτοβουλίες αναλαμβάνει το Τμήμα προκειμένου να δημιουργηθούν θέσεις απασχόλησης φοιτητών (σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο);

Το Τμήμα αναπτύσσει δίκτυο συνεργαζόμενων επιχειρήσεων και συμμετέχει σε δράσεις της πρακτικής άσκησης προκειμένου να δημιουργηθούν θέσεις απασχόλησης φοιτητών (σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο).

Ο υπεύθυνος Πρακτικής Άσκησης διατηρεί συστηματικές σχέσεις με το Εμπορικό & Βιομηχανικό Επιμελητήριο και το Κέντρο Επιχείρησης & Καινοτομίας (BIC) Σερρών (το BIC είναι μη κερδοσκοπική επιχείρηση στην οποία ο υπεύθυνος υπηρετεί ως Γενικός Διευθυντής {επιλεγμένος το 1993 από εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και άμισθος εξαρχής} στην οποία κύρια μέλη είναι το Επιμελητήριο, ο Δήμος Σερρών και το ΤΕΙ), οπότε η άμεση επαφή με τις επιχειρήσεις είναι και συστηματική, όπως και στοχευμένη.

Με την ιδιότητα αυτή έχει την ευκαιρία να επικοινωνεί με τα υπόλοιπα BIC στην Ευρώπη για την εξεύρεση επιχειρήσεων – δυνητικών εργοδοτών.

Πάντως, εξαιτίας του γλωσσικού περιορισμού (οι περισσότεροι φοιτητές γνωρίζουν την αγγλική επαρκώς) αλλά το ίδιο και σχεδόν όλοι οι φοιτητές των άλλων Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οπότε ο ανταγωνισμός για τις προσφερόμενες θέσεις πρακτικής άσκησης από βρετανικές επιχειρήσεις είναι εξαιρετικά οξύς.

3.1.5.11 Υπάρχει στενή συνεργασία και επαφή μεταξύ των εκπαιδευτικών / εφοπτών του Τμήματος και των εκπροσώπων του φορέα εκτέλεσης της πρακτικής άσκησης;

Οι εκπαιδευτικοί – επόπτες του Τμήματος συνεργάζονται στενά με τον φορέα εκτέλεσης της πρακτικής άσκησης με γνώμονα την ενδυνάμωση της διαδικασίας της πρακτικής άσκησης.

Προβλέπονται επιτόπου ελοπτείες.

Με πυκνή συχνότητα (πάντως περίπου 5 ερωτήματα το μήνα) τίθενται ερωτήματα στη Γραμματεία του Τμήματος εκ μέρους των εφοπτών των επιχειρήσεων των εργοδοτών, τα οποία αφορούν ζητήματα Ασφάλισης, Επιθεώρησης (ΣΕΠΕ) και φορολόγησης / αποφορολόγησης) τα οποία παραπέμπονται και έχουν όλα επιλυθεί, στον υπεύθυνο (που είναι επίκουρος καθηγητής Λογιστικής και Οικονομικών Μαθηματικών).

Σε περιπτώσεις που η επιτόπια ελοπτεία υπόκειται σε δυσχέρειες (καιρικές για παράδειγμα) η επικοινωνία γίνεται τηλεφωνικά.

3.1.5.12 Υπάρχουν συγκεκριμένες προϋποθέσεις και απαιτήσεις για τη συνεργασία του Τμήματος με τους φορείς εκτέλεσης της πρακτικής άσκησης; Ποιες;

Υπάρχουν συγκεκριμένες προϋποθέσεις και απαιτήσεις για τη συνεργασία του Τμήματος με τους φορείς εκτέλεσης της πρακτικής άσκησης. Αναλυτικές πληροφορίες είναι διαθέσιμες από το <http://www.teiser.gr/praktikiaskisi/>

3.1.5.13 Πώς παρακολουθούνται και υποστηρίζονται οι ασκούμενοι φοιτητές;

Η πρακτική άσκηση των φοιτητών του Τμήματος παρακολουθείται και ελέγχεται από τους υπευθύνους πρακτικής άσκησης. Για κάθε ασκούμενο φοιτητή υπάρχει ένας επόπτης πρακτικής άσκησης, μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος. Η παρακολούθηση και έλεγχος της επίδοσης του φοιτητή στη διάρκεια της πρακτικής του άσκησης γίνεται τόσο στο φορέα, από το αντίστοιχο μέλος του, που ορίζεται ως υπεύθυνος και καταγράφει την παρουσία και την επίδοση του φοιτητή, όσο και από το Τμήμα, μέσω του επόπτη της πρακτικής άσκησης, ο οποίος επίσης αξιολογεί το φοιτητή. Ο επόπτης μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος επισκέπτεται, αν κάτι τέτοιο είναι απαραίτητο ή εφικτό, το φορέα υλοποίησης της πρακτικής άσκησης του φοιτητή για να αξιολογήσει και από κοντά την εξέλιξη της πρακτικής άσκησης ή να επιλύσει προβλήματα που είναι πιθανό να παρουσιαστούν.

Στη συντριπτική πλειοψηφία των περιπτώσεων τα ζητήματα αντιμετωπίζονται με τηλεφωνική επικοινωνία, είτε του επόπτη, είτε του Τμηματικού υπεύθυνου με τον επόπτη του φορέα απασχόλησης.

Φοιτητές που έκαναν Πρακτική Άσκηση κατά τα Ακαδημαϊκά Έτη 2012-2017

Ακαδημαϊκό Έτος	Αριθμός Φοιτητών
2012-2013	138
2013-2014	162
2014-2015	89
2015-2016	148
2016-2017	165
Σύνολο	702

3.2 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Στο Τμήμα λειτουργούν τρία Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών: (α) το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων και (β) το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και Τουρισμού και (γ) Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Δημόσια Διοίκηση που περιγράφονται εκτενέστερα παρακάτω. Η σχετική δυνατότητα παρέχεται σήμερα και στα Τ.Ε.Ι. με το νόμο 3685/2008 "Περί μεταπτυχιακών σπουδών στα Α.Ε.Ι.", που όμως θέτει ως απαραίτητη προϋπόθεση για την υποβολή αιτήματος έγκρισης προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών τη συνυποβολή της έκθεσης αξιολόγησης του Τμήματος, σύμφωνα με το νόμο 3374/2005.

3.2.1 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων

Από το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011 λειτουργεί στο Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων αυτοδύναμο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.), με τίτλο «Διοίκηση Επιχειρήσεων», σύμφωνα με την υπ' αριθμό 81017/Ε5 υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ 2012/17-09-2009) και τις διατάξεις του νόμου 3685/2008 περί θεσμικού πλαισίου για τις μεταπτυχιακές σπουδές. Αντικείμενο του Π.Μ.Σ. είναι η παραγωγή και η μετάδοση γνώσεων, τεχνογνωσίας, μεθοδολογιών, λειτουργικών εργαλείων και ερευνητικών αποτελεσμάτων στον επιστημονικό χώρο της διοίκησης επιχειρήσεων, με έμφαση στους τομείς των πληροφοριακών συστημάτων επιχειρήσεων, της κοστολόγησης και της ελεγκτικής. Σκοποί του Π.Μ.Σ. είναι:

- (α) Η προαγωγή της γνώσης και η ανάπτυξη της έρευνας σε συναφείς επιστημονικές περιοχές της διοίκησης επιχειρήσεων, με έμφαση στους τομείς των πληροφοριακών συστημάτων επιχειρήσεων, της κοστολόγησης και της ελεγκτικής.
- (β) Η παροχή των απαραίτητων υψηλού επιπέδου γνώσεων για την ανάπτυξη εξειδικευμένων επιστημόνων και διοικητικών στελεχών, ικανών να στελεχώσουν τις παραγωγικές και διοικητικές λειτουργίες επιχειρήσεων και οργανισμών στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα.

- (γ) Η προετοιμασία στελεχών με τις απαραίτητες γνώσεις, ικανότητες και αξίες, ώστε να συμβάλουν αποτελεσματικά στην ανάπτυξη των ελληνικών επιχειρήσεων και της ελληνικής οικονομίας γενικότερα, προκειμένου να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στις σύγχρονες προκλήσεις.
- (δ) Η προετοιμασία εξειδικευμένων στελεχών που γνωρίζουν τις σύγχρονες τάσεις στους τομείς της διοίκησης επιχειρήσεων και της τεχνολογίας και η καλλιέργεια αναλυτικών, ερμηνευτικών και συνθετικών ικανοτήτων, ώστε να είναι σε θέση να αναπτύξουν καινοτόμες προσεγγίσεις στην αξιοποίηση ευκαιριών και την επίλυση προβλημάτων.

3.2.1.1 Τίτλος του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Το Π.Μ.Σ. του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων έχει τον τίτλο «Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων» και απονέμει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΜΔΕ) σε τρεις κατευθύνσεις σχετικές με διακριτά γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας και πιο συγκεκριμένα :

- (α) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στη *Διοίκηση Επιχειρήσεων (γενικό MBA)*.
- (β) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στη *Διοίκηση Επιχειρήσεων με κατεύθυνση στα Πληροφοριακά Συστήματα Επιχειρήσεων*.
- (γ) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στη *Διοίκηση Επιχειρήσεων με κατεύθυνση στην Κοστολόγηση και Ελεγκτική*.

3.2.1.2 Τμήματα και Ιδρύματα που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Το Π.Μ.Σ. οργανώνεται αυτοδύναμα από το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας, σύμφωνα με τις διατάξεις της υπ' αριθμό 81017/Ε5 υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ 2012/17-09-2009) και τις διατάξεις του νόμου 3685/2008 περί θεσμικού πλαισίου για τις μεταπτυχιακές σπουδές. Στην εκπαιδευτική διαδικασία συμμετέχουν ως διδάσκοντες του Π.Μ.Σ. μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων, μέλη Ε.Π. άλλων Τμημάτων του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας και μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι.

3.2.1.3. Πώς κρίνετε το βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας;

3.2.1.3.1 Υπάρχουν διαδικασίες ελέγχου της ανταπόκρισης αυτής; Πόσο αποτελεσματικές είναι;

Δεν υπάρχουν διαδικασίες ελέγχου της ανταπόκρισης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας εξαιτίας του μικρού χρόνου λειτουργίας του ΠΜΣ. Εντούτοις αξίζει να σημειωθούν τα εξής:

- (α) Η φιλοσοφία του Π.Μ.Σ. είναι να εξασφαλίσει για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές σταθερά θεμέλια, γνώσεις, μεθόδους και βασικές αρχές που θα τους καταστήσουν ικανούς για συνεχή εκμάθηση και προσωπική βελτίωση. Η δημιουργία του Π.Μ.Σ. έγινε με γνώμονα αφενός τις στρατηγικές και τις δυνατότητες του Τμήματος και αφετέρου τις εκτιμώμενες ανάγκες των φοιτητών του Π.Μ.Σ., της κοινωνίας και της οικονομίας. Ο στόχος του Τμήματος είναι η ανάπτυξη ενός αυτόνομου Π.Μ.Σ. πάνω στο κύριο γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος, το οποίο είναι άλλωστε από τη φύση του ευρύ και πολυθεματικό. Στο πλαίσιο αυτό, βασική επιδίωξη ήταν η δημιουργία εξειδικευμένων σπουδών, οι οποίες αφενός θα ανταποκρίνονται στις ανάγκες των φοιτητών και της κοινωνίας και αφετέρου θα μπορούν να υποστηρίξονται και να εξυπηρετούνται (κυρίως) από το εκπαιδευτικό προσωπικό του Ιδρύματος.
- (β) Η ομάδα εξωτερικών αξιολογητών που επισκέφθηκε το Τμήμα στα πλαίσια της εξωτερικής του αξιολόγησης με βάση τις οδηγίες της ΑΔΙΠ, σημειώνει στην σχετική έκθεση εξωτερικής αξιολόγησης στη σελ. 20 ότι:

“The postgraduate programme offered has been designed in line with similar programmes in other European and international Universities.”

(γ) Τα στοιχεία αυτά είναι απολύτως συμβατά και με το μεγάλο αριθμό αιτήσεων (πολύ μεγαλύτερο από τον αριθμό των θέσεων για την πλήρωση των θέσεων μεταπτυχιακών φοιτητών από τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του Προγράμματος, από τον Οκτώβριο δηλαδή του 2010. Πιο συγκεκριμένα κατά τον α' χρόνο λειτουργίας του προγράμματος κατατέθηκαν 189 αιτήσεις υποψηφίων (ποσοστό υπερπενταπλάσιο των διαθέσιμων θέσεων), από τους οποίους περίπου το 40% δήλωσαν ως τόπο κατοικίας τους το νομό Σερρών, 40% το νομό Θεσσαλονίκης και το υπόλοιπο 20% νομούς κυρίως της Βόρειας Ελλάδας. Το δεύτερο έτος λειτουργίας κατατέθηκαν 110 και το 50% δήλωσαν ως τόπο κατοικίας τους το νομό Σερρών, 30% το νομό Θεσσαλονίκης και το υπόλοιπο 20% νομούς κυρίως της Βόρειας Ελλάδας, ενώ το τρίτο έτος λειτουργίας υποβλήθηκαν 75 αιτήσεις και τα ποσοστά διαμορφώθηκαν σε 55%, 35% και 10% αντίστοιχα.

3.2.1.3.2 Υπάρχουν διαδικασίες αξιολόγησης και αναθεώρησης του Προγράμματος Σπουδών; Πόσο αποτελεσματικές είναι;

Οι διαδικασίες αξιολόγησης του Προγράμματος Σπουδών του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών πραγματοποιούνται μέσω συμπλήρωσης ερωτηματολογίων από τους φοιτητές. Μέσω των απαντήσεων των ερωτηματολογίων και αξιολόγησης των αναγκών της αγοράς εργασίας θα πραγματοποιηθεί η αναθεώρηση του Προγράμματος Σπουδών με το τέλος της πρώτης τριετίας από την λειτουργία του.

3.2.1.3.3 Πώς δημοσιοποιείται το Πρόγραμμα Σπουδών;

Το Πρόγραμμα Σπουδών είναι διαθέσιμο από την ιστοσελίδα του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων στη διεύθυνση <http://business.teiser.gr/pms/>.

3.2.1.3.4 Υπάρχει διαδικασία παρακολούθησης της επαγγελματικής πορείας όσων απέκτησαν τίτλο Μεταπτυχιακών Σπουδών από το Τμήμα;

Με την ολοκλήρωση πέντε ετών λειτουργίας (ώστε να υπάρχει αξιόπιστο δείγμα τόσο σε αριθμό συμμετεχόντων όσο και σε χρονική διάρκεια της έρευνας) το Τμήμα θα εξετάσει το ενδεχόμενο να πραγματοποιηθεί έρευνα αναφορικά με την επαγγελματική πορεία των αποφοίτων του ΠΜΣ.

Υπάρχει όμως πλήθος σχετικών μελετών που καταδεικνύουν τις θετικές προοπτικές των επαγγελματιών που σχετίζονται με τα γνωστικά αντικείμενα του Π.Μ.Σ. Κοινό χαρακτηριστικό τους είναι ότι συγκλίνουν σε ορισμένες βασικές διαπιστώσεις και διαμορφώνουν ισχυρές γενικές τάσεις στην αγορά εργασίας. Για παράδειγμα, σε επαγγελματικό επίπεδο, σύμφωνα με την ετήσια έρευνα του καθ. Θ. Κατσάνεβα για τα επαγγέλματα αιχμής για το 2010, τόσο τα επαγγέλματα της πληροφορικής, όσο και ο ευρύτερος κλάδος των οικονομικών επαγγελμάτων εξακολουθούν να εμφανίζουν θετικές προοπτικές (με ιδιαίτερα καλές προοπτικές για τα λογιστικά επαγγέλματα). Επίσης, πρόσφατη έρευνα του CEDEFOP, που αναλύει τις τάσεις στην αγορά εργασίας για την επόμενη δεκαετία (2020), αναδεικνύει τα επαγγέλματα που συνδέονται με την πληροφορική και τις Νέες Τεχνολογίες γενικότερα (αναλυτές, σχεδιαστές, προγραμματιστές και σύμβουλοι με ειδικευση στην τεχνολογία) ως τις πλέον περιζήτητες ειδικότητες.

3.2.1.4 Πώς κρίνετε τη δομή, τη συνεκτικότητα και τη λειτουργικότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

3.2.1.4.1 Ποιό είναι το ποσοστό των μαθημάτων κορμού / ειδίκευσης / κατευθύνσεων στο σύνολο των μαθημάτων;

Το Π.Μ.Σ. λειτουργεί ως πρόγραμμα πλήρους φοίτησης και ως πρόγραμμα μερικής φοίτησης. Οι σπουδές στο Π.Μ.Σ. πλήρους φοίτησης διαρκούν τρία εξάμηνα σπουδών και αντιστοιχούν σε 90 διδακτικές μονάδες (μονάδες ECTS). Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται κατά τα δυο πρώτα εξάμηνα, ενώ το τελευταίο εξάμηνο διατίθεται για την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας. Οι σπουδές στο Π.Μ.Σ. μερικής φοίτησης διαρκούν πέντε εξάμηνα σπουδών και αντιστοιχούν σε 90 διδακτικές μονάδες (μονάδες ECTS). Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται κατά τα τέσσερα πρώτα εξάμηνα, ενώ το τελευταίο εξάμηνο διατίθεται για την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας.

Πεποίθηση των μελών του Τμήματος είναι ότι το Π.Μ.Σ. αποτελεί ένα συνεκτικό και λειτουργικό πρόγραμμα σπουδών. Το πρώτο εξάμηνο (του προγράμματος πλήρους φοίτησης) περιλαμβάνει μόνο μαθήματα κορμού, που καλύπτουν σφαιρικά το γνωστικό αντικείμενο της διοίκησης επιχειρήσεων, δημιουργούν ένα γνωσιακό υπόβαθρο και παρέχουν επαρκείς γνώσεις και δεξιότητες σε κάθε φοιτητή. Στο δεύτερο εξάμηνο δίνεται έμφαση στις παραγωγικές διαδικασίες στη βιομηχανία και σε συστήματα παροχής υπηρεσιών, ενώ παράλληλα οι φοιτητές επιλέγουν την εξειδίκευση που θα ακολουθήσουν. Τα τέσσερα μαθήματα κάθε εξειδίκευσης καλύπτουν συνολικά και σε βάθος τις κρίσιμες έννοιες και ζητήματα που παρουσιάζονται εκεί. Το πρόγραμμα είναι αρκετά απαιτητικό ιδιαίτερα για κάποιον φοιτητή που δεν έχει προγενέστερες σπουδές οικονομικής κατεύθυνσης ή επαγγελματική εμπειρία σχετική με τη διοίκηση επιχειρήσεων. Ωστόσο, πρόκειται για Π.Μ.Σ., που θα πρέπει να εμβαθύνει και να αναλύσει επαρκώς τις έννοιες της διοίκησης των επιχειρήσεων και των εξειδικεύσεων, που προσφέρονται. Για το λόγο αυτό, επισημαίνονται στους υποψήφιους από την αρχή οι δυσκολίες που ενδέχεται να αντιμετωπίσουν (π.χ. κατά τη διάρκεια της προσωπικής συνέντευξης, κατά την πρώτη εβδομάδα προσανατολισμού στο Π.Μ.Σ., κλπ.).

Το αναλυτικό περιεχόμενο του συνόλου των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. είναι διαθέσιμο ηλεκτρονικά στη διεύθυνση <http://business.teiser.gr/index.php?q=node/47>, ενώ περισσότερες πληροφορίες για τη δομή και τους κανόνες λειτουργίας του Π.Μ.Σ. περιέχονται στον οδηγό του Π.Μ.Σ. του Τμήματος, που είναι διαθέσιμος ηλεκτρονικά στη διεύθυνση <http://business.teiser.gr/index.php?q=node/48>. Η φυσιογνωμία του προγράμματος έχει διαμορφωθεί λαμβάνοντας υπόψη τις σύγχρονες τάσεις στην έρευνα και την επιστήμη, τις εξελίξεις στην εκπαίδευση διοικητικών στελεχών, τις γενικές προδιαγραφές των αντίστοιχων προγραμμάτων ελληνικών και ξένων Α.Ε.Ι. και την ανάγκη προσαρμογής του περιεχομένου και της λειτουργίας του προγράμματος στα χαρακτηριστικά της ελληνικής οικονομίας.

3.2.1.4.2 Ποιό είναι το ποσοστό των υποχρεωτικών μαθημάτων / μαθημάτων υποχρεωτικής επιλογής / μαθημάτων ελεύθερης επιλογής στο σύνολο των μαθημάτων;

Στο περιεχόμενο του Π.Μ.Σ. περιλαμβάνονται οι παρακάτω κατηγορίες μαθημάτων, που περιγράφονται συνολτικά στη συνέχεια:

- (α) Μαθήματα υποχρεωτικά/ κορμού : Είναι συνολικά έξι (6) μαθήματα, που διαμορφώνουν το υπόβαθρο του προγράμματος ειδίκευσης στη διοίκηση επιχειρήσεων. Εδώ περιλαμβάνονται τα ακόλουθα μαθήματα: (α) Οικονομική για Διοικητικά Στελέχη (Διοικητική Οικονομική), (β) Βελτιστοποίηση στη Λήψη Διοικητικών Αποφάσεων, (γ) Μάρκετινγκ και Οργάνωση Πωλήσεων, (δ) Οργανωσιακή Συμπεριφορά και Διοίκηση Ανθρώπινων Πόρων, (ε) Γενική Λογιστική και Λογιστική Εταιρειών, και (στ) Διοίκηση Παραγωγικών Συστημάτων και Συστημάτων Παροχής Υπηρεσιών (διδάσκεται στο Β' εξάμηνο σπουδών του προγράμματος πλήρους φοίτησης). Κάθε υποχρεωτικό μάθημα ισοδυναμεί με 6 μονάδες ECTS.
- (β) Μαθήματα κατεύθυνσης/ επιλογής : Είναι τα υπόλοιπα τέσσερα (4) μαθήματα του προγράμματος σπουδών, που εξειδικεύουν τις τρεις κατευθύνσεις που παρέχονται. Οι φοιτητές που θα επιλέξουν την κατεύθυνση στα *Πληροφοριακά Συστήματα* ή στην *Κοστολόγηση και Ελεγκτική*, θα πρέπει να παρακολουθήσουν υποχρεωτικώς όλα (και τα τέσσερα) μαθήματα της κατεύθυνσης αυτής, που σημειώνονται αναλυτικά παρακάτω. Οι φοιτητές, που θα επιλέξουν τη γενική κατεύθυνση στη *Διοίκηση Επιχειρήσεων*, έχουν το δικαίωμα να επιλέξουν ελεύθερα τέσσερα συνολικά από τα μαθήματα των δύο άλλων κατευθύνσεων. Η κατεύθυνση *Πληροφοριακά Συστήματα Επιχειρήσεων* έχει τα ακόλουθα μαθήματα κατεύθυνσης: (α) Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης, (β) Τεχνολογίες Βάσεων Δεδομένων, (γ) Τεχνολογίες Διαδικτύου και (δ) Ηλεκτρονικές Επιχειρήσεις. Η κατεύθυνση *Ελεγκτικής και Κοστολόγησης* έχει τα ακόλουθα μαθήματα κατεύθυνσης: (α) Βιομηχανική - Διοικητική Λογιστική, (β) Ελεγκτική, (γ) Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, και (δ) Εφαρμοσμένη Λογιστική - Κοστολόγηση. Κάθε μάθημα κατεύθυνσης/ επιλογής ισοδυναμεί με 6 μονάδες ECTS.
- (γ) Μεταπτυχιακή Διπλωματική εργασία : Εκπονείται από όλους τους φοιτητές υποχρεωτικώς στο τελευταίο (τρίτο ή πέμπτο για τους φοιτητές πλήρους ή μερικής φοίτησης, αντίστοιχα) εξάμηνο σπουδών και ισοδυναμεί με 30 μονάδες ECTS.

3.2.1.4.3 Ποιά είναι η ποσοστιαία σχέση μεταξύ μαθημάτων υποβάθρου, μαθημάτων επιστημονικής περιοχής, μαθημάτων γενικών γνώσεων και μαθημάτων ανάπτυξης δεξιοτήτων στο σύνολο των μαθημάτων;

Δεν κρίνεται απαραίτητη και για αυτό το λόγο δεν υπάρχει επιπρόσθετη κατηγοριοποίηση σε μαθήματα υποβάθρου, μαθήματα επιστημονικής περιοχής, μαθήματα γενικών γνώσεων και μαθήματα ανάπτυξης δεξιοτήτων.

3.2.1.4.4 Πώς κατανέμεται ο χρόνος μεταξύ θεωρητικής διδασκαλίας, ασκήσεων, εργαστηρίων, άλλων δραστηριοτήτων;

Το ΠΜΣ περιλαμβάνει μόνο θεωρητική διδασκαλία. Εντούτοις στα πλαίσια των θεωρητικών διαλέξεων πραγματοποιούνται και ώρες εργαστηρίου.

3.2.1.4.5 Πώς οργανώνεται και συντονίζεται η ύλη μεταξύ των μαθημάτων; Υπάρχει επικάλυψη ύλης μεταξύ των μαθημάτων; Υπάρχουν κενά ύλης; Είναι ορθολογική η έκταση της ύλης των μαθημάτων; Υπάρχει διαδικασία επανεκτίμησης, αναπροσαρμογής και επικαιροποίησης της ύλης των μαθημάτων;

Η οργάνωση και ο συντονισμός της ύλης πραγματοποιείται με γνώμονα τόσο το πρόγραμμα σπουδών όσο και τον διδάσκοντα – υπεύθυνο του μαθήματος. Δεν παρατηρείται επικάλυψη της ύλης μεταξύ των μαθημάτων. Στα ίδια πλαίσια δεν παρατηρούνται κενά ύλης και η ύλη των μαθημάτων κρίνεται ορθολογική. Η επανεκτίμηση, αναπροσαρμογή και επικαιροποίηση της ύλης γίνεται ανά έτος από τον διδάσκοντα αφενός με την προσωπική του κρίση, αφετέρου με βάση τις απαντήσεις από τα ερωτηματολόγια των φοιτητών.

3.2.1.4.6 Εφαρμόζεται σύστημα προαπαιτούμενων μαθημάτων; Πόσο λειτουργικό είναι;

Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα. Υπάρχουν όμως αυστηρές προϋποθέσεις στην παρακολούθηση των μαθημάτων και στον αριθμό των μαθημάτων που κάποιος φοιτητής μπορεί να αποτύχει (βλέπε άρθρο 11 του οδηγού σπουδών) που αν δεν τηρηθούν οδηγούν στην διαγραφή του φοιτητή από το πρόγραμμα.

3.2.1.5 Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;

3.2.1.5.1 Εφαρμόζονται, και σε ποιά έκταση, πολλαπλοί (σε είδος και χρόνο) τρόποι αξιολόγησης των φοιτητών; Ποιοι συγκεκριμένα;

Σε κάθε μάθημα διενεργούνται γραπτές εξετάσεις μετά την ολοκλήρωση της διδασκαλίας των μαθημάτων. Στο Π.Μ.Σ. προβλέπονται δύο εξεταστικές περιόδους, στο τέλος κάθε εξαμήνου. Για όσους φοιτητές αποτύχουν στις εξετάσεις κάποιου μαθήματος, προβλέπεται μία επαναληπτική εξεταστική περίοδος τον Σεπτέμβριο κάθε έτους. Η αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών σε κάθε μάθημα γίνεται με συνεκτίμηση του βαθμού της τελικής εξέτασης και του βαθμού σε ερευνητικές ή άλλες εργασίες που τους έχουν ανατεθεί.

3.2.1.6 Πώς διασφαλίζεται η διαφάνεια της διαδικασίας αξιολόγησης των φοιτητών;

Ο διδάσκων είναι υποχρεωμένος, επίσης, να γνωστοποιεί στους φοιτητές με την έναρξη των μαθημάτων τον ακριβή τρόπο αξιολόγησης της επίδοσής τους και να τους παρέχει διευκρινήσεις. Οι διδάσκοντες είναι υποχρεωμένοι να διατηρούν αρχείο με τις επιδόσεις των φοιτητών σε όλες τις εργασίες που αξιολογούνται και να ενημερώνουν τους φοιτητές σχετικά με την επίδοσή τους σε αυτές σε εύλογο χρονικό διάστημα μετά τη διεξαγωγή των εργασιών ή των λοιπών δραστηριοτήτων.

3.2.1.7 Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης της εξεταστικής διαδικασίας και ποιά είναι αυτή;

Ο ακριβής τρόπος αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών, τα είδη της αξιολόγησης και η βαρύτητα καθενός στον τελικό βαθμό, προσδιορίζεται από τον διδάσκοντα, που είναι υποχρεωμένος να υποβάλλει πριν από την έναρξη των μαθημάτων σχετική δήλωση στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. σχετικά με τον

ακριβή τρόπο αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών.

Όσον αφορά τις γραπτές εξετάσεις, οι διδάσκοντες είναι υποχρεωμένοι να εκδίδουν τα αποτελέσματα της αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών μέσα σε διάστημα 15 ημερών από την ημερομηνία της γραπτής εξέτασης. Τα αποτελέσματα προσκομίζονται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. και περιλαμβάνουν τον τελικό βαθμό και ανάλυση του τρόπου που αυτός προέρχεται από τις τελικές εξετάσεις και τις εργασίες. Ο οδηγός του Π.Μ.Σ., που είναι διαθέσιμος ηλεκτρονικά (<http://business.teiser.gr/index.php?q=node/48>) στην ιστοσελίδα του Τμήματος και περιγράφει αναλυτικά το εξεταστικό σύστημα, περιλαμβάνει ρυθμίσεις αναφορικά με τη δυνατότητα επανεξέτασης του φοιτητή σε μάθημα στο οποίο απέτυχε και αναβαθμολόγησης/θεραπείας, σε περίπτωση που θεωρεί ότι αδικήθηκε.

3.2.1.7.1.1 Πόσο διαφανής είναι η διαδικασία ανάθεσης και εξέτασης της μεταπτυχιακής εργασίας;

Η ολοκλήρωση του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων, του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας, προϋποθέτει την επιτυχή διεκπεραίωση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 του οδηγού του προγράμματος. Η συγγραφή της εργασίας αυτής αποτελεί μία σημαντικότερη πρόκληση ποιότητας επιστημονικού έργου για το μεταπτυχιακό πρόγραμμα αφενός και, αφετέρου μία μοναδική ευκαιρία για τους υποψηφίους να αποδείξουν την ικανότητά τους στη χρήση και εφαρμογή των επιστημονικών γνώσεων, που απέκτησαν κατά την διάρκεια των σπουδών τους, με την καθοδήγηση και έλεγχο επιβλέποντα καθηγητή. Ο επιβλέπων καθηγητής οριοθετεί και ελέγχει την συγκεκριμένη μορφή και φύση της μεταπτυχιακής εργασίας, την οποία και πραγματοποιεί εξ ολοκλήρου ο συγκεκριμένος φοιτητής.

3.2.1.8 Υπάρχουν συγκεκριμένες προδιαγραφές ποιότητας για τη μεταπτυχιακή εργασία;

Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες πρέπει να έχουν ουσιαστικό επιστημονικό περιεχόμενο, ώστε να συνεισφέρουν στην εφαρμοσμένη επιστημονική γνώση, προβάλλοντας έτσι το έργο και την ποιότητα του ΠΜΣ του Τμήματος. Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία αποτελείται από το θεωρητικό επιστημονικό υπόβαθρο και την εφαρμοσμένη – «πειραματική» ανάλυση συγκεκριμένου τεχνικοοικονομικού θέματος. Η εργασία περιλαμβάνει επίσης μεθοδολογική ανάπτυξη, επιστημονικές παραδοχές, βιβλιογραφική ανασκόπηση με διεθνείς προδιαγραφές αναφορών, όπως και παραρτήματα, όπου απαιτείται. Τα απαιτούμενα επιστημονικά αποτελέσματα από την εργασία αυτή πρέπει να απαντούν στα ακόλουθα ερωτήματα: ποια είναι η σημασία της μελέτης από ακαδημαϊκή και πρακτική επιχειρησιακή πλευρά και ποια είναι τα οφέλη από τα επιστημονικά αποτελέσματα της εργασίας, για την επιστημονική κοινότητα και τον επιχειρηματικό κόσμο της Ελλάδας. Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες διενεργούνται ατομικά και μόνο. Όσον αφορά στη βαθμολογική αξιολόγηση της εργασίας, αυτή αντιστοιχεί σε 30 ΔΜ οι οποίες αντιπροσωπεύουν φόρτο εργασίας ενός εξαμήνου πλήρους φοίτησης. Ο οδηγός εκπόνησης μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας του Π.Μ.Σ., που είναι διαθέσιμος ηλεκτρονικά (<http://business.teiser.gr/pms/index.php?q=thesis-guide> και http://business.teiser.gr/pms/sites/default/files/pdfs/Metaptyxiakh_Diplwmatikh_Ergasia_ver1_o_Aprilios_2011.pdf) στην ιστοσελίδα του Τμήματος και περιγράφει αναλυτικά τις οδηγίες τόσο για την διαδικασία ανάθεσης, εξέτασης και τις συγκεκριμένες προδιαγραφές ποιότητας της διπλωματικής εργασίας.

3.2.1.6 Πώς κρίνετε τη χρηματοδότηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

3.2.1.6.1 Ποιές είναι οι πηγές χρηματοδότησης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Η χρηματοδότηση του Προγράμματος στηρίζεται αποκλειστικά σε δίδακτρα, που καταβάλλουν οι φοιτητές.

3.2.1.6.2 Πώς εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνοψης (Γ.Σ.Ε.Σ.) του Τμήματος αποφασίζει κάθε χρόνο για το ύψος των διδάκτρων, ώστε να καλύπτονται οι λειτουργικές ανάγκες του Π.Μ.Σ. και να επιτυγχάνονται οι στόχοι του.

3.2.1.6.3 Πώς χρησιμοποιούνται οι πόροι που διατίθενται στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Οι πόροι του ΠΜΣ (από τα διδάκτρα των φοιτητών) χρησιμοποιούνται κατά το μεγαλύτερο μέρος τους για τη χρηματοδότηση των λειτουργικών δαπανών του προγράμματος, δηλαδή αμοιβές διδασκόντων, δαπάνες γραμματειακής, διοικητικής, οργανωτικής και τεχνικής υποστήριξης, δαπάνες μετακίνησης, δαπάνες αγοράς συγγραμμάτων, αναλωσίμων, εξοπλισμού, ανάπτυξης και απόκτησης εκπαιδευτικού υλικού και λοιπά έξοδα (δαπάνες δημοσιότητας, φιλοξενίας, κλπ). Το υπόλοιπο μέρος των διαθέσιμων πόρων χρησιμοποιούνται για την υποστήριξη του έργου των τριών ερευνητικών εργαστηρίων του Τμήματος και πιο συγκεκριμένα για δαπάνες σύνταξης και υποβολής προτάσεων συμμετοχής σε ερευνητικά προγράμματα, δημοσιεύσεων, συμμετοχής σε συνέδρια, καθώς όπως επίσης και για τη χορήγηση υποτροφιών υψηλής επίδοσης σε μεταπτυχιακούς φοιτητές μας. Πιο συγκεκριμένα, προβλέπεται η καταβολή διδάκτρων, ύψους 1.500 € για κάθε εξάμηνο σπουδών και η χορήγηση υποτροφιών σε επιλεγμένους μεταπτυχιακούς φοιτητές. Προβλέπονται πλήρεις υποτροφίες, που καλύπτουν το 100% των διδάκτρων και μερικές υποτροφίες, που καλύπτουν το 50% των διδάκτρων. Δικαιούχοι υποτροφίας είναι μόνο οι φοιτητές πλήρους φοίτησης. Σκοπός των υποτροφιών είναι να επιβραβεύσει και να υποκινήσει τους φοιτητές του προγράμματος για την επίτευξη βελτιωμένων επιδόσεων.

3.2.1.7 Πώς κρίνετε τη διαδικασία επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών;

3.2.1.7.1 Ποιά είναι η συγκεκριμένη διαδικασία επιλογής μεταπτυχιακών φοιτητών;

Οι προϋποθέσεις συμμετοχής και η διαδικασία επιλογής μεταπτυχιακών φοιτητών περιγράφονται αναλυτικά στον οδηγό του Π.Μ.Σ. του Τμήματος (<http://business.teiser.gr/index.php?q=node/48>). Πρόκειται για μία καλά δομημένη διαδικασία που περιλαμβάνει τα στάδια της κατάθεσης αιτήσεων, της αρχικής αξιολόγησης των αιτήσεων με συγκεκριμένα κριτήρια επιλογής και της τελικής αξιολόγησης με προσωπική συνέντευξη των υποψηφίων.

3.2.1.7.2 Με ποιά συγκεκριμένα κριτήρια επιλέγονται οι μεταπτυχιακοί φοιτητές;

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Α.Ε.Ι. (Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή ομοταγών αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής, το πτυχίο των οποίων έχει αναγνωρισθεί από τον ΔΟΑΤΑΠ, διοικητικής, οικονομικής και τεχνολογικής κατεύθυνσης, χωρίς να αποκλείονται και οι πτυχιούχοι άλλης κατεύθυνσης. Υποψηφιότητα μπορούν να θέσουν και τελειόφοιτοι φοιτητές, με την προϋπόθεση ότι θα έχουν πάρει το πτυχίο τους ή θα έχουν ολοκληρώσει τις σπουδές τους πριν από την έναρξη των μαθημάτων, έστω και αν τους απομένει η ορκωμοσία. Απαραίτητη προϋπόθεση για τη συμμετοχή στη διαδικασία επιλογής είναι η πιστοποιημένη από επίσημους φορείς γνώση της αγγλικής γλώσσας, όπως προκύπτει από την κατοχή ενός από τα εξής πτυχία: (α) Ελληνικό Πτυχίο Γλωσσομάθειας για την Αγγλική Γλώσσα επιπέδου τουλάχιστον Β2, ή άλλο ισοδύναμο, όπως π.χ. Lower Cambridge ή Michigan, κ.ά., (β) IELTS, με ελάχιστο βαθμό 5,5 που να έχει αποκτηθεί στο ημερολογιακό έτος μέχρι τέσσερα χρόνια πριν από τη δημοσίευση της προκήρυξης, (γ) TOEFL, με ελάχιστο βαθμό 180, που να έχει αποκτηθεί στο ημερολογιακό έτος μέχρι τέσσερα χρόνια πριν από τη δημοσίευση της προκήρυξης και (δ) πτυχίο από Αγγλόφωνο Πανεπιστήμιο ή πτυχίο Αγγλικής Φιλολογίας. Η αξιολόγηση των υποψηφίων, που μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες έχουν προσκομίσει όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά, γίνεται από επιτροπή επιλογής στην οποία συμμετέχουν τρία μέλη Ε.Π. του Τμήματος, διαδοχικά σε δύο φάσεις. Η πρώτη φάση είναι προκριματική και αποσκοπεί σε μια πρώτη κατάταξη των υποψηφίων σύμφωνα με τον αριθμό αξιολογικών μορίων, που συγκέντρωσαν. Τα κριτήρια αξιολόγησης της πρώτης φάσης περιλαμβάνουν : (α) επίδοση σε προπτυχιακές σπουδές διοικητικής, οικονομικής ή τεχνολογικής κατεύθυνσης, (β) επίδοση σε προπτυχιακές σπουδές άλλης κατεύθυνσης (ή η κατοχή δεύτερου πτυχίου άλλης κατεύθυνσης), (γ) διπλωματική εργασία σε θέματα διοίκησης επιχειρήσεων, (δ) διαθέσιμη επαγγελματική εμπειρία, που είναι σχετική με θέματα διοίκησης επιχειρήσεων, (ε) επιστημονικό και ερευνητικό έργο των υποψηφίων, όπως π.χ. μεταπτυχιακοί τίτλοι σπουδών ή/και επιστημονικές εργασίες σε έγκυρα επιστημονικά περιοδικά ή πρακτικά συνεδρίων, που είναι σχετικό με θέματα διοίκησης επιχειρήσεων, (στ) κατοχή πτυχίων στην αγγλική γλώσσα ανώτερου επιπέδου από αυτό που συνιστά προϋπόθεση συμμετοχής στη διαδικασία επιλογής ή κατοχή πτυχίου σε άλλη ξένη γλώσσα, (ζ) συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών και (η) συστατικές επιστολές (συνολικά). Η δεύτερη φάση περιλαμβάνει προσωπική συνέντευξη των υποψηφίων, που συγκέντρωσαν

το μεγαλύτερο αριθμό αξιολογικών μορίων στην πρώτη φάση, και αποβλέπει στην αξιολόγηση των υποψηφίων σε σχέση με τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς τους, την ικανότητα επικοινωνίας με σαφήνεια και πειθώ, την ορθή κρίση, την ευρύτητα των γνώσεών τους, την ωριμότητα, την προδιάθεση για σκληρή εργασία και την ομαδικότητα. Με βάση την τελική βαθμολογία, που προκύπτει ως ο σταθμισμένος μέσος της βαθμολογίας στην πρώτη και δεύτερη φάση (με συντελεστές στάθμισης κατά 75% και 25% αντίστοιχα), καταρτίζεται κατάλογος που περιλαμβάνει τους υποψήφιους, οι οποίοι κρίνονται κατάλληλοι για την παρακολούθηση του προγράμματος και γίνεται η τελική επιλογή με βάση τη σειρά επιτυχίας τους (οι ισοβαθμήσαντες με τον τελευταίο επιλέγονται).

3.2.1.7.3 Ποιό είναι το ποσοστό αποδοχής υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών;

Το πρώτο έτος λειτουργίας κατατέθηκαν 179 αιτήσεις υποψηφίων και έγιναν δεκτοί 37 υποψήφιοι, ήτοι ποσοστό 21% περίπου. Το δεύτερο έτος λειτουργίας κατατέθηκαν 111 και έγιναν δεκτοί 45 υποψήφιοι, ήτοι 40,5%, ενώ το τρίτο έτος λειτουργίας κατατέθηκαν 89 αιτήσεις υποψηφίων και έγιναν 45 υποψήφιοι, ήτοι 50,5%. Κατά τη διάρκεια των ελομένων ετών και συγκεκριμένα για το Ακαδημαϊκό Έτος 2014 κατατέθηκαν 179 αιτήσεις υποψηφίων και έγιναν δεκτοί 37 υποψήφιοι, ενώ για τα έτη 2015-2016 και 2016-2017 τα αντίστοιχα νούμερα ήταν 109 και 79 και έγιναν δεκτοί 45 υποψήφιοι για κάθε έτος (πίνακας 4.1)

3.2.1.7.4 Πώς δημοσιοποιείται η διαδικασία, τα κριτήρια και τα αποτελέσματα της επιλογής φοιτητών;

Ο κατάλογος των προκριθέντων υποψηφίων της πρώτης φάσης ανακοινώνεται από την Γραμματεία του Μ.Π.Σ.. Η Γραμματεία του Μ.Π.Σ. ενημερώνει τηλεφωνικά και με e-mail τους υποψήφιους για τα αποτελέσματα της πρώτης φάσης της αξιολόγησης καθώς και για την ημερομηνία και την ώρα της προσωπικής συνέντευξης. Οι υποψήφιοι, που δεν προκρίθηκαν, μπορούν να δουν τη συνολική επίδοσή τους στο Γραφείο της Γραμματείας του Π.Μ.Σ ή να τους αποσταλεί ηλεκτρονικά. Ο πίνακας επιτυχόντων και των δύο φάσεων ανακοινώνεται μέσω της Γραμματείας του Π.Μ.Σ. ώστε οι επιτυχόντες ενημερώνονται γραπτώς από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. Οι επιτυχόντες καλούνται να απαντήσουν επίσης γραπτώς εντός 15 ημερών αν αποδέχονται ή όχι την ένταξή τους στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα, αποδεχόμενοι τους όρους λειτουργίας του και καταβάλλοντας την πρώτη δόση των διδάκτρων, στην περίπτωση που έχουν καθοριστεί διδάκτρα. Η μη απάντηση ή η μη καταβολή της πρώτης δόσης των διδάκτρων από επιλεγέντα υποψήφιο μέσα στην παραπάνω προθεσμία ισοδυναμεί με άρνηση αποδοχής. Εφόσον υπάρξουν αρνήσεις η Γραμματεία ενημερώνει τους αμέσως επόμενους στη σειρά αξιολόγησης από τον πίνακα επιτυχόντων. Η διαδικασία, τα κριτήρια και τα αποτελέσματα της επιλογής φοιτητών δημοσιοποιούνται στον δικτυακό τόπο του μεταπτυχιακού και πραγματοποιείται και γνωστοποίηση στους επιλεχθέντες μεταπτυχιακούς φοιτητές μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

3.2.1.7.5 Πώς διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα και διαφάνεια της διαδικασίας επιλογής φοιτητών;

Η απαρégκλιτη τήρηση των βασικών προϋποθέσεων εισαγωγής, των κριτηρίων βαθμολόγησης των υποψηφίων και η δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων των επιλεχθέντων μεταπτυχιακών φοιτητών στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ διασφαλίζει την αποτελεσματικότητα και διαφάνεια της διαδικασίας επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών.

3.2.1.9 Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

3.2.1.8.1 Υπάρχει συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό; Σε ποιο ποσοστό ;

Το Π.Μ.Σ. δεν διαθέτει διεθνή διάσταση στα πρώτα χρόνια λειτουργίας του. Αυτό οφείλεται στο ότι η ανάπτυξη αυτόνομου Π.Μ.Σ. αποτελεί πρωτόγνωρη εμπειρία για το Τμήμα (εν μέρει και για το Τ.Ε.Ι. συνολικά). Βασική επιλογή του Τμήματος ήταν να αναπτύξει ένα αυτόνομο Π.Μ.Σ. πάνω στο κύριο γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος, το οποίο θα είναι ικανό να συντηρείται και να αναπτύσσεται μεσοπρόθεσμα βασιζόμενο κατά κύριο λόγο σε ίδιες δυνάμεις του Τμήματος (διδασκτικό προσωπικό, υποδομές, χρηματοδότηση, κ.λπ.).

3.2.1.8.2 Υπάρχει συμμετοχή αλλοδαπών φοιτητών (απόλυτος αριθμός και ποσοστό);

Δεν υπάρχει συμμετοχή αλλοδαπών φοιτητών γιατί τα μαθήματα διδάσκονται στην ελληνική γλώσσα.

3.2.1.8.3 Πόσα και ποια μαθήματα διδάσκονται (και) σε ξένη γλώσσα;

Το σύνολο των μαθημάτων διδάσκεται στην ελληνική γλώσσα. Πάντως αξίζει να σημειωθεί ότι στο 100% των διδασκόμενων μαθημάτων διατίθεται και αγγλική βιβλιογραφία και οι φοιτητές διεκπεραιώνουν τις εργασίες τους με βάση την διεθνή αρθρογραφία και βιβλιογραφία.

3.2.1.8.4 Υπάρχουν συμφωνίες συνεργασίας με ιδρύματα και φορείς του εξωτερικού;

Το Τμήμα θεωρεί σημαντική την διεθνοποίησή του και διερευνά ευκαιρίες προς τις ακόλουθες κατευθύνσεις:

- Ανάπτυξη διμερών συνεργασιών στο Πρόγραμμα Erasmus. Ωστόσο, εμπόδιο αποτελεί ο μικρότερος αριθμός διαθέσιμων προγραμμάτων σπουδών σε μεταπτυχιακό επίπεδο για σύναψη διμερούς συνεργασίας.
- Συμμετοχή σε έργα διεθνούς εκπαιδευτικής συνεργασίας, όπως τα Tempus, Mundus, κλπ. Επισημαίνεται ότι το Τμήμα συμμετείχε ήδη δύο φορές (προσκλήσεις των ετών 2008 και 2009) στην υποβολή πρότασης Tempus με αντικείμενο την ανάπτυξη ενός ευρωπαϊκού Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης, με συντονιστή εταίρο το Πανεπιστήμιο του Hasselt (Βέλγιο). Ο ρόλος του Τμήματος αφορούσε την ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού και τη συμμετοχή στις ανταλλαγές φοιτητών και καθηγητών.
- Πρόσκληση εκπαιδευτικού προσωπικού ή εμπειρογνομόνων από το εξωτερικό για συμμετοχή στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Π.Μ.Σ. Εμπόδια αποτελούν η χρηματοδότηση των επισκέψεων και τα ζητήματα μετακίνησης.

Παράλληλα, αξίζει να σημειωθεί ότι στην προσπάθεια για διεθνοποίηση του ΠΜΣ πραγματοποιήθηκαν σε συνεργασία με ελληνικά ΤΕΙ και Πανεπιστήμια τα παρακάτω:

- Διοργάνωση διεθνών συνεδρίων. Προς την κατεύθυνση αυτή, το Τμήμα φιλοξένησε και συνδιοργανώσε το διεθνές συνέδριο «Management of International Business and Economic Systems» (MIBES) το Σεπτέμβριο του 2011 στις Σέρρες, συνδιοργάνωσε το διεθνές συνέδριο «7th International Conference "New Horizons in Industry, Business and Education» στη Χίο και το Management of International Business and Economic Systems» (MIBES) το 2012 στη Λάρισα.
- Συμμετοχή των φοιτητών του Τμήματος σε διεθνή συνέδρια. Εμπόδιο αποτελεί η εξεύρεση πόρων για τη συμμετοχή σε συνέδρια. Βέβαια αξίζει να σημειωθεί ότι στα προαναφερθέντα διεθνή συνέδρια συμμετείχαν μεταπτυχιακοί φοιτητές σε συνεργασία με διδάσκοντες του ΠΜΣ ως εισηγητές εργασιών.

3.2.1.8.5 Υπάρχουν διεθνείς διακρίσεις του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών; Ποιες;

Μέχρι σήμερα δεν υπάρχουν διεθνείς διακρίσεις του ΠΜΣ. Αξίζει όμως να σημειωθούν οι συνεργασίες στο τομείς της διοργάνωσης διεθνών συνεδρίων, η συμμετοχή των φοιτητών του ΠΜΣ (σε συνεργασία με τους διδάσκοντες του ΠΜΣ) σε διεθνή συνέδρια, η συνεργασία με το έτερο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων για ενίσχυση των δράσεων εξωστρέφειας και διεθνοποίησης των προγραμμάτων σπουδών, η πρόσκληση για διδασκαλία ξένων εισηγητών και η συνεργασία με πανεπιστήμια του εξωτερικού.

3.2.2 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και Τουρισμού

Από το ακαδημαϊκό έτος 2012-2013 λειτουργεί στο Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων αυτοδύναμο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.), με τίτλο «Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στη Διοίκηση Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και Τουρισμού (MBA in Hospitality and Tourism). σύμφωνα με τις διατάξεις των υπ' αριθμό 84656, 11934 π.έ. Ε5 υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ 876/20-

03-2012) και τις διατάξεις του ν. 3685/2008 (Α' 148) περί θεσμικού πλαισίου για τις μεταπτυχιακές σπουδές. Η υποβολή του αιτήματος έγκρισης του Π.Μ.Σ. συνοδεύθηκε με αντίγραφο της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης, που υποβλήθηκε με το υπ' αριθμό 871/18-12-2008 έγγραφο του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων προς την Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας (Α.ΔΙ.Π) Ανώτατης Εκπαίδευσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3374/2005 και από την οποία προκύπτει η ύπαρξη των απαραίτητων προϋποθέσεων για τη λειτουργία του Προγράμματος. Από το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών θα συνεχίσει να λειτουργεί σύμφωνα με την υπ' αριθμό 2793/13.07.2018 απόφαση επανίδρυσης (Τεύχος Β' 2793/13.07.2018) και τις διατάξεις του νέου ν. 4485/2017 (ΦΕΚ 114, τεύχος Α') για την «Οργάνωση και λειτουργία της Ανώτατης Εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις»

Σκοποί του Π.Μ.Σ. είναι:

(α) Η προαγωγή της γνώσης και η ανάπτυξη της έρευνας σε συναφείς επιστημονικές περιοχές της διοίκησης επιχειρήσεων στον τομέα της φιλοξενίας και του τουρισμού.

(β) Η παροχή των απαραίτητων υψηλού επιπέδου γνώσεων για την ανάπτυξη εξειδικευμένων επιστημόνων και διοικητικών στελεχών ικανών να στελεχώσουν τις παραγωγικές και διοικητικές λειτουργίες επιχειρήσεων στον τομέα της φιλοξενίας και του τουρισμού.

(γ) Η προετοιμασία στελεχών με τις απαραίτητες γνώσεις, ικανότητες και αξίες, ώστε να συμβάλουν αποτελεσματικά στην ανάπτυξη των τουριστικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων φιλοξενίας, προκειμένου να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στις σύγχρονες προκλήσεις.

(δ) Η προετοιμασία εξειδικευμένων στελεχών που γνωρίζουν τις σύγχρονες τάσεις στους τομείς της διοίκησης επιχειρήσεων στον τομέα της φιλοξενίας και του τουρισμού και της τεχνολογίας και η καλλιέργεια αναλυτικών, ερμηνευτικών και συνθετικών ικανοτήτων, ώστε να είναι σε θέση να αναπτύξουν καινοτόμες προσεγγίσεις στην αξιοποίηση των ευκαιριών και την επίλυση προβλημάτων.

3.2.2.1 Τίτλος του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Το Π.Μ.Σ. του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων απονέμει τον τίτλο: Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στη Διοίκηση Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και Τουρισμού

3.2.2.2 Τμήματα και Ιδρύματα που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Το Π.Μ.Σ. οργανώνεται αυτοδύναμα από το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας, σύμφωνα με τις διατάξεις της υπ' αριθμό 10051/Ε5 υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ 876/20-3-2012) και τις διατάξεις του νόμου 3685/2008 περί θεσμικού πλαισίου για τις μεταπτυχιακές σπουδές. Στην εκπαιδευτική διαδικασία Δ.συμμετέχουν ως διδάσκοντες του Π.Μ.Σ. μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων, μέλη Ε.Π. άλλων Τμημάτων του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας και μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι.

3.2.2.3. Πώς κρίνετε το βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας;

3.2.2.3.1 Υπάρχουν διαδικασίες ελέγχου της ανταπόκρισης αυτής; Πόσο αποτελεσματικές είναι;

Δεν υπάρχουν διαδικασίες ελέγχου της ανταπόκρισης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας εξαιτίας του μικρού χρόνου λειτουργίας του ΠΜΣ. Εντούτοις αξίζει να σημειωθούν τα εξής:

(α) Η φιλοσοφία του Π.Μ.Σ. είναι να εξασφαλίσει για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές σταθερά θεμέλια, γνώσεις, μεθόδους και βασικές αρχές που θα τους καταστήσουν ικανούς για συνεχή εκμάθηση και προσωπική βελτίωση. Η δημιουργία του Π.Μ.Σ. έγινε με γνώμονα αφενός τις στρατηγικές και τις δυνατότητες του Τμήματος και αφετέρου τις εκτιμώμενες ανάγκες των φοιτητών του Π.Μ.Σ., της κοινωνίας και της οικονομίας. Ο στόχος του Τμήματος είναι η ανάπτυξη ενός αυτόνομου Π.Μ.Σ. πάνω στο κύριο γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος, με εξειδίκευση στον

τουρισμό. Στο πλαίσιο αυτό, βασική επιδίωξη ήταν η δημιουργία εξειδικεύσεων σπουδών, οι οποίες αφενός θα ανταποκρίνονται στις ανάγκες των φοιτητών και της κοινωνίας και αφετέρου θα μπορούν να υποστηρίζονται και να εξυπηρετούνται (κυρίως) από το εκπαιδευτικό προσωπικό του Ιδρύματος.

- (β) Το συγκεκριμένο ΠΜΣ είναι το μόνο στη Διοίκηση Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και Τουρισμού που προσφέρεται στην Περιφερειακή ενότητα Σερρών ενώ ταυτόχρονα διευκολύνει την παρακολούθηση εργαζόμενων (απογευματινά μαθήματα). Επομένως το ΠΜΣ δίνει τη δυνατότητα στον τοπικό πληθυσμό και κυρίως σε όσους θέλουν να απασχοληθούν στο δυναμικό τομέα του τουρισμού φοιτώντας στο πρόγραμμα να αποκτήσει τυπικά και ουσιαστικά προσόντα που διαφορετικά θα του ήταν ιδιαίτερα δύσκολο ή αδύνατο να αποκτήσει.
- (γ) Η Ελλάδα είναι μια χώρα που ο τουρισμός αποτελεί σημαντική πηγή εσόδων και κατέχει σημαντικό μερίδιο στην οικονομία και στην απασχόληση. Για το έτος 2014 με 22 εκ. αφίξεις, κατέλαβε την 15η θέση στην παγκόσμια κατάταξη χωρών με βάση τον αριθμό αφίξεων τουριστών, ενώ σε σχέση με τις εισπράξεις με 17,8 δις δολάρια βρίσκεται στη 19η θέση. Η γενική συνεισφορά του ελληνικού τουρισμού στο ΑΕΠ της χώρας (32,8 δις. ευρώ) το 2016 είναι 18,6% προσφέροντας 860.500 θέσεις εργασίας εντός συνόρων που αντιστοιχεί στο 23,4% της συνολικής απασχόλησης. Σύμφωνα με έρευνα του ΣΕΤΕ η απασχόληση στον τουρισμό στην Ελλάδα αυξάνεται διαρκώς τα τελευταία 30 χρόνια με μέσο ετήσιο ρυθμό 2,8%. Το ποσοστό των απασχολούμενων στα καταλύματα που είναι απόφοιτοι της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα είναι μικρότερο σε σχέση με κύριους ανταγωνιστικούς προορισμούς στην Ευρώπη. Η τουριστική εκπαίδευση και κατάρτιση μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά στην αναβάθμιση της ποιότητας του ελληνικού τουριστικού προϊόντος. Τα παραπάνω χαρακτηριστικά υποδεικνύουν την ανάγκη για κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό και αναδεικνύουν την συνεισφορά του Π.Μ.Σ. προς την κατεύθυνση αυτή.

3.2.2.3.2 Υπάρχουν διαδικασίες αξιολόγησης και αναθεώρησης του Προγράμματος Σπουδών; Πόσο αποτελεσματικές είναι;

Οι διαδικασίες αξιολόγησης του Προγράμματος Σπουδών του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών πραγματοποιούνται μέσω συμπλήρωσης ερωτηματολογίων από τους φοιτητές. Μέσω των απαντήσεων των ερωτηματολογίων και αξιολόγησης των αναγκών της αγοράς εργασίας πραγματοποιήθηκε η πρώτη αναθεώρηση του Προγράμματος Σπουδών στο τέλος της πρώτης τριετίας από την λειτουργία του.

3.2.2.3.3 Πώς δημοσιοποιείται το Πρόγραμμα Σπουδών;

Το Πρόγραμμα Σπουδών είναι διαθέσιμο από την ιστοσελίδα του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και Τουρισμού <http://mbatourism.teicm.gr/>

3.2.2.3.4 Υπάρχει διαδικασία παρακολούθησης της επαγγελματικής πορείας όσων απέκτησαν τίτλο Μεταπτυχιακών Σπουδών από το Τμήμα;

Με την ολοκλήρωση του πέμπτου έτους λειτουργίας έγινε τηλεφωνική επικοινωνία με τους αποφοίτους του προγράμματος και η καταγραφή της επαγγελματικής τους αποκατάστασης. Η τηλεφωνική επικοινωνία είναι εφικτή καθώς ο αριθμός των αποφοίτων του προγράμματος είναι σχετικά μικρός. Το Τμήμα μετά από χρονικό διάστημα τριών ετών θα εξετάσει πάλι το ενδεχόμενο να πραγματοποιηθεί έρευνα αναφορικά με την επαγγελματική πορεία των αποφοίτων του ΠΜΣ.

3.2.2.4 Πώς κρίνετε τη δομή, τη συνεκτικότητα και τη λειτουργικότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

3.2.2.4.1 Ποιό είναι το ποσοστό των μαθημάτων κορμού / ειδίκευσης / κατευθύνσεων στο σύνολο των μαθημάτων;

Το Π.Μ.Σ. λειτουργεί ως πρόγραμμα πλήρους φοίτησης. Οι σπουδές στο Π.Μ.Σ. πλήρους φοίτησης διαρκούν τρία εξάμηνα σπουδών και αντιστοιχούν σε 90 διδακτικές μονάδες (μονάδες ECTS). Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται κατά τα δυο πρώτα εξάμηνα, ενώ το τελευταίο εξάμηνο διατίθεται

για την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας Ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών ορίζεται στα έξι εξάμηνα. Με τη λήξη των έξι εξαμήνων ο φοιτητής διαγράφεται αυτοδικαία από το μεταπτυχιακό. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις (όπως σοβαροί ιατρικοί ή οικογενειακοί λόγοι) και έπειτα από ειδική αιτιολόγηση μπορεί να δοθεί από τη Συνέλευση ένα επιπλέον εξάμηνο (πέρα από το 6ο) για την ολοκλήρωση των υποχρεώσεων του φοιτητή. Η χρονική διάρκεια των σπουδών δεν μπορεί να υπερβαίνει το προβλεπόμενο διάστημα. Σε περίπτωση οφειλής μαθημάτων ή καθυστέρησης εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας η Συνέλευση μπορεί να χορηγήσει άδεια αναστολής φοίτησης διάρκειας που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

Το αναλυτικό περιεχόμενο του συνόλου των μαθημάτων και περισσότερες πληροφορίες για τη δομή και τους κανόνες λειτουργίας του Π.Μ.Σ. περιέχονται και είναι διαθέσιμα ηλεκτρονικά στη διεύθυνση <http://mbatourism.teicm.gr/>. Η φυσιογνωμία του προγράμματος έχει διαμορφωθεί λαμβάνοντας υπόψη τις σύγχρονες τάσεις στην έρευνα και την επιστήμη, τις εξελίξεις στην εκπαίδευση διοικητικών στελεχών σε επιχειρήσεις φιλοξενίας και τουρισμού τις γενικές προδιαγραφές των αντίστοιχων προγραμμάτων ελληνικών και ξένων ΑΕΙ και την ανάγκη προσαρμογής του περιεχομένου και της λειτουργίας του προγράμματος στα χαρακτηριστικά της ελληνικής οικονομίας.

3.2.2.4.2 Ποιό είναι το ποσοστό των υποχρεωτικών μαθημάτων / μαθημάτων υποχρεωτικής επιλογής / μαθημάτων ελεύθερης επιλογής στο σύνολο των μαθημάτων;

Στο περιεχόμενο του Π.Μ.Σ. περιλαμβάνονται οι παρακάτω κατηγορίες μαθημάτων, που περιγράφονται συνολτικά στη συνέχεια:

- (α) Μαθήματα υποχρεωτικά/ κορμού. Είναι συνολικά πέντε (5) μαθήματα, που διαμορφώνουν το υπόβαθρο του προγράμματος ειδίκευσης στη διοίκηση επιχειρήσεων. Κάθε υποχρεωτικό μάθημα ισοδυναμεί με 6 μονάδες ECTS.
- (β) Μαθήματα κατεύθυνσης/ επιλογής. Είναι τα υπόλοιπα πέντε (5) μαθήματα μαθήματα του προγράμματος σπουδών. Οι φοιτητές έχουν δικαίωμα να επιλέξουν πέντε (5) από τα μαθήματα οκτώ (8) μαθήματα. Κάθε μάθημα επιλογής ισοδυναμεί με 6 μονάδες ECTS.
- (γ) Μεταπτυχιακή Διπλωματική εργασία. Εκπονείται από όλους τους φοιτητές υποχρεωτικώς στο τελευταίο (τρίτο) εξάμηνο σπουδών και ισοδυναμεί με 30 μονάδες ECTS.

3.2.2.4.3 Ποιά είναι η ποσοστιαία σχέση μεταξύ μαθημάτων υποβάθρου, μαθημάτων επιστημονικής περιοχής, μαθημάτων γενικών γνώσεων και μαθημάτων ανάπτυξης δεξιοτήτων στο σύνολο των μαθημάτων;

Δεν κρίνεται απαραίτητη και για αυτό το λόγο δεν υπάρχει επιπρόσθετη κατηγοριοποίηση σε μαθήματα υποβάθρου, μαθήματα επιστημονικής περιοχής, μαθήματα γενικών γνώσεων και μαθήματα ανάπτυξης δεξιοτήτων.

3.2.2.4.4 Πώς κατανέμεται ο χρόνος μεταξύ θεωρητικής διδασκαλίας, ασκήσεων, εργαστηρίων, άλλων δραστηριοτήτων;

Το ΠΜΣ περιλαμβάνει μόνο θεωρητική διδασκαλία. Εντούτοις στα πλαίσια των θεωρητικών διαλέξεων πραγματοποιούνται και ώρες εργαστηρίου.

3.2.2.4.5 Πώς οργανώνεται και συντονίζεται η ύλη μεταξύ των μαθημάτων; Υπάρχει επικάλυψη ύλης μεταξύ των μαθημάτων; Υπάρχουν κενά ύλης; Είναι ορθολογική η έκταση της ύλης των μαθημάτων; Υπάρχει διαδικασία επανεκτίμησης, αναπροσαρμογής και επικαιροποίησης της ύλης των μαθημάτων;

Η οργάνωση και ο συντονισμός της ύλης πραγματοποιείται με γνώμονα τόσο το πρόγραμμα σπουδών όσο και τον διδάσκοντα – υπεύθυνο του μαθήματος. Δεν παρατηρείται επικάλυψη της ύλης μεταξύ των μαθημάτων. Στα ίδια πλαίσια δεν παρατηρούνται κενά ύλης και η ύλη των μαθημάτων κρίνεται ορθολογική. Η επανεκτίμηση, αναπροσαρμογή και επικαιροποίηση της ύλης γίνεται ανά έτος και

στηρίζεται αφενός στην κρίση του διδάσκοντα και αφετέρου στις απαντήσεις από τα ερωτηματολόγια των φοιτητών.

3.2.2.4.6 Εφαρμόζεται σύστημα προαπαιτούμενων μαθημάτων; Πόσο λειτουργικό είναι;

Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα. Υπάρχουν όμως αυστηρές προϋποθέσεις στην παρακολούθηση των μαθημάτων και στον αριθμό των μαθημάτων που κάποιος φοιτητής μπορεί να αποτύχει που αν δεν τηρηθούν οδηγούν στην διαγραφή του φοιτητή από το πρόγραμμα.

3.2.2.5 Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;

3.2.2.5.1 Εφαρμόζονται, και σε ποιά έκταση, πολλαπλοί (σε είδος και χρόνο) τρόποι αξιολόγησης των φοιτητών; Ποιοι συγκεκριμένα;

Σε κάθε μάθημα διενεργούνται γραπτές εξετάσεις μετά την ολοκλήρωση της διδασκαλίας των μαθημάτων. Στο Π.Μ.Σ. προβλέπονται δύο εξεταστικές περιόδους, στο τέλος κάθε εξαμήνου. Για όσους φοιτητές αποτύχουν στις εξετάσεις κάποιου μαθήματος, προβλέπεται μία επαναληπτική εξεταστική περίοδος τον Σεπτέμβριο κάθε έτους. Η αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών σε κάθε μάθημα γίνεται με συνεκτίμηση του βαθμού της τελικής εξέτασης και του βαθμού σε ερευνητικές ή άλλες εργασίες που τους έχουν ανατεθεί.

3.2.2.5.2 Πώς διασφαλίζεται η διαφάνεια της διαδικασίας αξιολόγησης των φοιτητών;

Ο ακριβής τρόπος αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών, τα είδη της αξιολόγησης και η βαρύτητα καθενός στον τελικό βαθμό, προσδιορίζεται από τον διδάσκοντα, που είναι υποχρεωμένος να υποβάλλει πριν από την έναρξη των μαθημάτων σχετική δήλωση στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. σχετικά με τον ακριβή τρόπο αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών.

Ο διδάσκων είναι υποχρεωμένος, επίσης, να γνωστοποιεί στους φοιτητές με την έναρξη των μαθημάτων τον ακριβή τρόπο αξιολόγησης της επίδοσής τους και να τους παρέχει διευκρινήσεις. Οι διδάσκοντες είναι υποχρεωμένοι να διατηρούν αρχείο με τις επιδόσεις των φοιτητών σε όλες τις εργασίες που αξιολογούνται και να ενημερώνουν τους φοιτητές σχετικά με την επίδοσή τους σε αυτές σε εύλογο χρονικό διάστημα μετά τη διεξαγωγή των εργασιών ή των λοιπών δραστηριοτήτων.

3.2.2.5.3 Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης της εξεταστικής διαδικασίας και ποιά είναι αυτή;

Όσον αφορά τις γραπτές εξετάσεις, οι διδάσκοντες είναι υποχρεωμένοι να εκδίδουν τα αποτελέσματα της αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών μέσα σε διάστημα 15 ημερών από την ημερομηνία της γραπτής εξέτασης. Τα αποτελέσματα προσκομίζονται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. και περιλαμβάνουν τον τελικό βαθμό και ανάλυση του τρόπου που αυτός προέρχεται από τις τελικές εξετάσεις και τις εργασίες. Ο οδηγός του Π.Μ.Σ., που είναι διαθέσιμος ηλεκτρονικά (<http://mbatourism.teicm.gr/study-regulation/>) στο δικτυακό τόπο του Π.Μ.Σ. και περιγράφει αναλυτικά το εξεταστικό σύστημα, περιλαμβάνει ρυθμίσεις αναφορικά με τη δυνατότητα επανεξέτασης του φοιτητή σε μάθημα στο οποίο απέτυχε και αναβαθμολόγησης, σε περίπτωση που θεωρεί ότι αδικήθηκε.

3.2.2.5.4 Πόσο διαφανής είναι η διαδικασία ανάθεσης και εξέτασης της μεταπτυχιακής εργασίας;

Η ολοκλήρωση του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών, προϋποθέτει την επιτυχή διεκπεραίωση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του οδηγού του προγράμματος. Η συγγραφή της εργασίας αυτής αποτελεί μία σημαντικότερη πρόκληση ποιότητας επιστημονικού έργου για το μεταπτυχιακό πρόγραμμα αφενός και, αφετέρου μία μοναδική ευκαιρία για τους υποψηφίους να αποδείξουν την ικανότητά τους στη χρήση και εφαρμογή των επιστημονικών γνώσεων, που απέκτησαν κατά την διάρκεια των σπουδών τους, με την καθοδήγηση και έλεγχο επιβλέποντα καθηγητή. Ο επιβλέπων καθηγητής οριοθετεί και ελέγχει την συγκεκριμένη μορφή και φύση της μεταπτυχιακής εργασίας, την οποία και πραγματοποιεί εξ ολοκλήρου ο συγκεκριμένος φοιτητής.

Η διπλωματική εργασία μπορεί επίσης να γίνει σε συνεργασία με επιχείρηση ή ο οργανισμός, στο εργασιακό περιβάλλον του οποίου ενδεχομένως ο φοιτητής θα έχει τη δυνατότητα να ασκηθεί και να ολοκληρώσει τη μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία του, η οποία θα περιλαμβάνει ένα συγκεκριμένο επιχειρησιακό πρόβλημα που θα αναλυθεί επιστημονικά με τις προτάσεις για την επίλυσή του, όπως και τη σχετική μεθοδολογία και τη βιβλιογραφία, που θα χρησιμοποιηθούν.

3.2.2.5.5 Υπάρχουν συγκεκριμένες προδιαγραφές ποιότητας για τη μεταπτυχιακή εργασία;

Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες πρέπει να έχουν ουσιαστικό επιστημονικό περιεχόμενο, ώστε να συνεισφέρουν στην εφαρμοσμένη επιστημονική γνώση, προβάλλοντας έτσι το έργο και την ποιότητα του ΠΜΣ του Τμήματος. Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία αποτελείται από το θεωρητικό επιστημονικό υπόβαθρο και την εφαρμοσμένη – «πειραματική» ανάλυση συγκεκριμένου τεχνικοοικονομικού θέματος. Η εργασία περιλαμβάνει επίσης μεθοδολογική ανάπτυξη, επιστημονικές παραδοχές, βιβλιογραφική ανασκόπηση με διεθνείς προδιαγραφές αναφορών, όπως και παραρτήματα, όπου απαιτείται. Τα απαιτούμενα επιστημονικά αποτελέσματα από την εργασία αυτή πρέπει να απαντούν στα ακόλουθα ερωτήματα: ποια είναι η σημασία της μελέτης από ακαδημαϊκή και πρακτική επιχειρησιακή πλευρά και ποια είναι τα οφέλη από τα επιστημονικά αποτελέσματα της εργασίας, για την επιστημονική κοινότητα και τον επιχειρηματικό κόσμο της Ελλάδας. Όλες οι μεταπτυχιακές εργασίες ελέγχονται από λογισμικό λογοκλοπής πριν την παρουσίαση του. Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες διενεργούνται ατομικά και μόνο. Ερευνητικές εργασίες που εκπονήθηκαν στο πλαίσιο Διπλωματικών Εργασιών του Μεταπτυχιακού αυτού Προγράμματος επελέγησαν για δημοσίευση και παρουσίαση σε κορυφαία διεθνή συνέδρια και επιστημονικά περιοδικά:

- Paschaloudis D., Koukidou E., Kottas A., Saliaka K. (2016) Attitudes of MBA Students Towards Social Networking Sites for Online Travel Related Activities. In: Katsoni V., Stratigea A. (eds) Tourism and Culture in the Age of Innovation. Springer Proceedings in Business and Economics. Springer, Cham
- Teneketzi Stavros K, Tsourela Maria, Paschaloudis Dimitris. Cultural heritage and tourist product. A case study of sustainable tourism of Amphipolis in Greece. 16th International Entrepreneurship Forum (IEF) Conference 14-16 September, 2017 | Kathmandu, Nepal
- Lazaridou K., Vrana V., Paschaloudis D. (2017) Museums + Instagram. In: Katsoni V., Upadhya A., Stratigea A. (eds) Tourism, Culture and Heritage in a Smart Economy. Springer Proceedings in Business and Economics. Springer, Cham
- Samoladas, I. Zilianakis, C. Lazaridou, K. Papadopoulou, K.Tsolaki, E. & Nerantzaki D.M 2016. Citizen Perspectives on the development of Local Cultural Resources: The Municipality of Serres. Tourism and Culture in the Age of Innovation. Part of the series Springer Proceedings in Business and Economics
- Paschaloudis, D. Koukidou, E. Kottas, A. & Saliaka, K. 2016. Attitudes of MBA Students Towards Social Networking Sites for online travel related activities Tourism and Culture in the Age of Innovation. Part of the series Springer Proceedings in Business and Economics

Όσον αφορά στη βαθμολογική αξιολόγηση της εργασίας, αυτή αντιστοιχεί σε 30 ΔΜ οι οποίες αντιπροσωπεύουν φόρτο εργασίας ενός εξαμήνου πλήρους φοίτησης.

3.2.2.6 Πώς κρίνετε τη χρηματοδότηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

3.2.2.6.1 Ποιές είναι οι πηγές χρηματοδότησης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Η χρηματοδότηση του Π.Μ.Σ. μπορεί σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 37, του νόμου 4485/2017 περί θεσμικού πλαισίου για τις μεταπτυχιακές σπουδές, να προέρχεται από : (α) τον προϋπολογισμό του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας, (β) τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, (γ) δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα και κάθε είδους χορηγίες φορέων του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα, (δ) πόρους από ερευνητικά προγράμματα, (ε) πόρους από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών, (στ) μέρος των εσόδων των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας, (ζ) κάθε άλλη νόμιμη αιτία. Ενώ σύμφωνα με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου και σε αιτιολογημένες περιπτώσεις, κατά τις οποίες τα λειτουργικά έξοδα ενός Π.Μ.Σ. δεν καλύπτονται εξ ολοκλήρου από τις ως ανωτέρω πηγές χρηματοδότησης, μέρος των λειτουργικών του εξόδων μπορεί να καλύπτεται από τέλη φοίτησης.

Η διαχείριση των εσόδων του Π.Μ.Σ. θα γίνεται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) και κατανέμονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4, του άρθρου 37 του ν. 4485/2017 περί θεσμικού πλαισίου για τις μεταπτυχιακές σπουδές, ως εξής : (α) εβδομήντα τοις εκατό (70%) για λειτουργικά έξοδα του προγράμματος τα οποία κατανέμονται σε δαπάνες διδασκαλίας, διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης, μετακινήσεων, εξοπλισμού, αναλώσιμων, χορήγησης υποτροφιών σε μεταπτυχιακούς φοιτητές και λοιπές δαπάνες. Οι δαπάνες αποζημίωσης του τακτικού διδακτικού, τεχνικού και διοικητικού προσωπικού των ιδρυμάτων αφορά σε εργασία που υπερβαίνει τις κατά νόμο υποχρεώσεις τους και (β) τριάντα τοις εκατό (30%) για κάλυψη λειτουργικών εξόδων του Ιδρύματος, με προτεραιότητα στην κάλυψη των αναγκών των Π.Μ.Σ. που λειτουργούν χωρίς τέλη φοίτησης.

3.2.2.6.2 Πώς εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Ανάλογα με το ύψος της δημόσιας χρηματοδότησης του Π.Μ.Σ., η Συνέλευση αποφασίζει κάθε χρόνο για την επιβολή ή όχι κατάλληλου τέλους φοίτησης, ώστε να καλύπτονται οι λειτουργικές ανάγκες του Π.Μ.Σ. και να επιτυγχάνονται οι στόχοι του. Η απόφαση για επιβολή ή όχι τέλους φοίτησης και η αναπροσαρμογή του κάθε χρόνο εγκρίνεται από τη Σύγκλητο του ΤΕΙ.

3.2.2.6.3 Πώς χρησιμοποιούνται οι πόροι που διατίθενται στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Τα έσοδα του Π.Μ.Σ. θα διατίθενται με απόφαση της Συνέλευσης για την κάλυψη λειτουργικών αναγκών του προγράμματος όπως γραμματειακή και άλλη υποστήριξη, αμοιβές διδασκόντων, χορήγηση υποτροφιών υπό τη μορφή απαλλαγής από την καταβολή μέρους των διδάκτρων, αγορά έντυπου και ηλεκτρονικού υλικού, εξοπλισμού εργαστηρίων και γραφείων, προμήθεια και συντήρηση εξοπλισμού, αναλώσιμα υλικά, έξοδα προβολής και διαφήμισης, έξοδα μετακινήσεων συνεδρίων και επίβλεψης πρακτικής άσκησης μεταπτυχιακών φοιτητών και διάφορα άλλα έξοδα που θα προκύψουν. Το Π.Μ.Σ. προωθεί την έρευνα καθώς και λοιπές ερευνητικές, εκπαιδευτικές και επιμορφωτικές δραστηριότητες των διδασκόντων και φοιτητών του Π.Μ.Σ. όπως πραγματοποίηση εκπαιδευτικών ενημερωτικών επισκέψεων, συμμετοχή και μετακινήσεις σε συνέδρια τόσο των φοιτητών όσο και των μελών ΔΕΠ του Τμήματος, συμμετοχή και μετακινήσεις σε επιμορφωτικά συνέδρια/workshop/ σεμινάρια/θερινά σχολεία μελών ΔΕΠ του Τμήματος που προάγουν το επιστημονικό επίπεδο των διδασκόντων του Π.Μ.Σ, δημοσίευση επιστημονικών εργασιών/άρθρων, διοργάνωση και συνδιοργάνωση συνεδρίων/ημερίδων/συμποσίου και επιμορφωτικών προγραμμάτων επιστημονικού περιεχομένου. Η διαχείριση γίνεται από τη συντονιστική επιτροπή του Π.Μ.Σ. Οι μετακινήσεις (δαπάνες ταξιδιού, δαπάνες διαμονής, ημερήσια εκτός έδρας αποζημίωση και χιλιομετρική αποζημίωση) καθορίζονται στον Οδηγό Διαχείρισης και Χρηματοδότησης του Ε.Λ.Κ.Ε

3.2.2.7 Πώς κρίνετε τη διαδικασία επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών;

3.2.2.7.1 Ποιά είναι η συγκεκριμένη διαδικασία επιλογής μεταπτυχιακών φοιτητών;

Το Τμήμα, το αργότερο ως τις 30 Ιουνίου, προβαίνει σε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος προκηρύσσοντας θέσεις με ανοιχτή διαδικασία για την εισαγωγή πτυχιούχων στο Π.Μ.Σ. Η Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. αποφασίζει για το χρόνο δημοσίευσης στο Διαδίκτυο ή/και στον Τύπο, και στα γραφεία της Γραμματείας, σχετικής ανακοίνωσης ή/και προς τους ενδιαφερόμενους υποψήφιους, που προσδιορίζει: τον αριθμό των θέσεων στο πρόγραμμα, το ύψος των διδάκτρων, τα απαραίτητα προσόντα των υποψηφίων για εισαγωγή στο Π.Μ.Σ., τη γενική διαδικασία αξιολόγησης των υποψηφίων, όπως επίσης την προθεσμία και τη διεύθυνση υποβολής των δικαιολογητικών. Οι αιτήσεις υποβάλλονται σε ειδικά έντυπα, που διατίθενται από τη γραμματεία ή/και στο Δικτυακό τόπο του Π.Μ.Σ. Μέσα στην προθεσμία, που ανακοινώνεται, οι ενδιαφερόμενοι καταθέτουν την αίτηση με το φάκελο της υποψηφιότητάς τους, στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. Τα απαραίτητα δικαιολογητικά, που θα πρέπει να περιέχονται στον φάκελο υποψηφιότητας κάθε υποψήφιου είναι: αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα, αντίγραφο πτυχίου / διπλώματος (με την αντίστοιχη αναγνώριση του ΔΟΑΤΑΠ, αν προέρχεται από πανεπιστήμιο του εξωτερικού. Σε περίπτωση που βρίσκεται σε διαδικασία αναγνώρισης από το ΔΟΑΤΑΠ κατατίθεται η αίτηση αναγνώρισης από τον Οργανισμό και η αναγνώριση κατατίθεται κατά τη διάρκεια των σπουδών καθώς Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν απονέμεται σε φοιτητή του οποίου ο τίτλος σπουδών πρώτου κύκλου από ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχει αναγνωριστεί από το Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), σύμφωνα με το ν. 3328/2005 (Α' 80)). σ), πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας (για όλα τα πτυχία) ή Παράρτημα Διπλώματος, δύο συστατικές επιστολές (κατά προτίμηση από μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π.

Πανεπιστημίων ή ΤΕΙ), επιστημονικές δημοσιεύσεις ή διακρίσεις (εάν υπάρχουν), αποδεικτικά επαγγελματικής εμπειρίας (εάν υπάρχουν), αποδεικτικό γνώσης της Αγγλικής Γλώσσας, αποδεικτικό συμμετοχής σε Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών (εάν υπάρχουν), βεβαίωση εκπόνησης διπλωματικής εργασίας, όπου να αναγράφονται το θέμα, ο βαθμός και οι επιβλέποντες καθηγητές (και εφόσον αφορά θέματα διοίκησης επιχειρήσεων φιλοξενίας και τουρισμού), αντίγραφο διπλωματικής εργασίας (έντυπο ή ηλεκτρονικό - εφόσον αφορά θέματα διοίκησης επιχειρήσεων φιλοξενίας και τουρισμού). Όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά πρέπει να είναι πρωτότυπα ή ευανάγνωστα φωτοαντίγραφα εγγράφων, που έχουν εκδοθεί από υπηρεσίες και φορείς, που υπάγονται στην περίπτωση α' της παρ. 2 του άρθρου 1 του νόμου 4250/2014 ή ευανάγνωστα φωτοαντίγραφα ιδιωτικών ή αλλοδαπών εγγράφων. Η Γραμματεία του Π.Μ.Σ., στην οποία υποβάλλονται οι αιτήσεις από υποψηφίους μεταπτυχιακούς φοιτητές, προωθεί το σύνολο των αιτήσεων με το συνοδευτικό υλικό στη Συντονιστική Επιτροπή για την επιλογή των υποψηφίων.

3.2.2.7.2 Με ποιά συγκεκριμένα κριτήρια επιλέγονται οι μεταπτυχιακοί φοιτητές;

Η αξιολόγηση των υποψηφίων, που μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες έχουν προσκομίσει όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά, γίνεται διαδοχικά σε δύο φάσεις. Η πρώτη φάση είναι προκριματική και αποσκοπεί σε μια πρώτη κατάταξη των υποψηφίων σύμφωνα με τον αριθμό αξιολογικών μορίων, που συγκέντρωσαν. Η δεύτερη φάση περιλαμβάνει προσωπική συνέντευξη των υποψηφίων ή συνέντευξη μέσω τηλεδιάσκεψης (π.χ. Skype) που συγκέντρωσαν το μεγαλύτερο αριθμό αξιολογικών μορίων στην πρώτη φάση. Με βάση την τελική βαθμολογία, που προκύπτει ως ο σταθμισμένος μέσος της βαθμολογίας στην πρώτη και δεύτερη φάση, καταρτίζεται κατάλογος που περιλαμβάνει τους υποψήφιους, οι οποίοι κρίνονται κατάλληλοι για την παρακολούθηση του προγράμματος και γίνεται η τελική επιλογή με βάση τη σειρά επιτυχίας τους.

Κατά την πρώτη φάση αξιολόγησης των υποψηφίων, η αρμόδια επιτροπή συντάσσει κατάλογο, στον οποίο κατατάσσονται οι υποψήφιοι ανάλογα με τον αριθμό αξιολογικών μορίων, που συγκέντρωσαν. Τα κριτήρια αξιολόγησης της πρώτης φάσης με την αντίστοιχη (μέγιστη) βαθμολογία τους σε αριθμό αξιολογικών μορίων, έχουν ως εξής :

	Κριτήρια Αξιολόγησης	Αριθμός μορίων
1	Επίδοση σε προπτυχιακές σπουδές διοίκησης επιχειρήσεων φιλοξενίας και τουρισμού	20
2	Επίδοση σε προπτυχιακές σπουδές διοικητικής, οικονομικής ή τεχνολογικής κατεύθυνσης	15
3	Επίδοση σε προπτυχιακές σπουδές άλλης κατεύθυνσης (ή η κατοχή δεύτερου πτυχίου άλλης κατεύθυνσης)	10
4	Πτυχιακή εργασία που είναι σχετική με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.	10
5	Διαθέσιμη επαγγελματική εμπειρία, που είναι σχετική με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.	15
6	Επιστημονικό και ερευνητικό έργο των υποψηφίων, όπως π.χ. μεταπτυχιακοί τίτλοι σπουδών ή/και επιστημονικές εργασίες σε έγκυρα επιστημονικά περιοδικά ή πρακτικά συνεδρίων	10
7	Κατοχή πτυχίων στην αγγλική γλώσσα ανώτερου επιπέδου από αυτό που συνιστά προϋπόθεση συμμετοχής στη διαδικασία επιλογής ή κατοχή πτυχίου σε άλλη ξένη γλώσσα	5

8	Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών	5
9	Συστατικές επιστολές (συνολικά)	10
	ΣΥΝΟΛΟ :	100

Ο αριθμός αξιολογικών μορίων του παραπάνω πίνακα αποτελούν το μέγιστο βαθμό, που μπορεί να αποδοθεί, σύμφωνα με τη κρίση της Συντονιστικής Επιτροπής, σε κάθε περίπτωση κριτηρίου αξιολόγησης. Για το πρώτο και δεύτερο κριτήριο αξιολόγησης, όπου η κατοχή τίτλου σπουδών στη διοίκηση επιχειρήσεων φιλοξενίας και τουρισμού καθώς και σε σπουδές διοικητικής, οικονομικής ή τεχνολογικής κατεύθυνσης, η βαθμολογία θα προκύπτει με βάση το βαθμό του πτυχίου, στην κλίμακα από μηδέν μόρια (για βαθμό πτυχίου πέντε) μέχρι τον μέγιστο αριθμό των αξιολογικών μορίων του κριτηρίου αυτού (για βαθμό πτυχίου άριστα δέκα). Για το τρίτο και τέταρτο κριτήριο αξιολόγησης, η βαθμολογία θα προκύπτει από το βαθμό του δεύτερου πτυχίου ή της διπλωματικής εργασίας, σταθμισμένου κατά την κρίση της Συντονιστικής Επιτροπής με το επίπεδο και τη συνάφεια του γνωστικού αντικείμενου με θέματα διοίκησης επιχειρήσεων, στην κλίμακα από μηδέν μόρια (για βαθμό πτυχίου ή διπλωματικής πέντε) μέχρι τον μέγιστο αριθμό των αξιολογικών μορίων του κάθε κριτηρίου. Για το πέμπτο κριτήριο αξιολόγησης, η βαθμολογία θα προκύπτει από τη διάρκεια της επαγγελματικής εμπειρίας, σταθμισμένης κατά την κρίση της Συντονιστικής Επιτροπής με το επίπεδο (Διευθυντικό ή όχι) και τα καθήκοντα της θέσης, στην κλίμακα από μηδέν μόρια (για μηδενική εμπειρία) μέχρι τον μέγιστο αριθμό των αξιολογικών μορίων του κριτηρίου (και για μέγιστη διάρκεια απασχόλησης τα πέντε έτη). Ο μέγιστος αριθμός των δυνατών μορίων από την πρώτη φάση αξιολόγησης είναι ίσος με 100 και σταθμίζεται με συντελεστή βαρύτητας 70%.

Στη δεύτερη φάση προκρίνονται οι υποψήφιοι, που κατέλαβαν τις πρώτες θέσεις σε ποσοστό 150% των εισακτέων στον πίνακα αξιολογικής κατάταξης της πρώτης φάσης. Σε περίπτωση ισοβαθμίας, προκρίνονται όλοι οι ισοβαθμούντες με τον τελευταίο υποψήφιο.

Η Συντονιστική Επιτροπή συντάσσει στη συνέχεια : (α) κατάλογο με τη συνολική επίδοση όλων των υποψηφίων στην πρώτη φάση και (β) κατάλογο προκριθέντων στη δεύτερη φάση, με χρήση του αριθμού πρωτοκόλλου της αίτησης τους, οποίους προωθεί στην Γραμματεία του Π.Μ.Σ. Η Συντονιστική Επιτροπή, καθορίζει την ημερομηνία διεξαγωγής των συνεντεύξεων. Ο κατάλογος των προκριθέντων υποψηφίων ανακοινώνεται από την Γραμματεία στο δικτυακό τόπο του Π.Μ.Σ. η/και του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας. Οι υποψήφιοι, που δεν προκρίθηκαν, μπορούν να δουν τη συνολική επίδοσή τους στο Γραφείο της Γραμματείας του Π.Μ.Σ.

Η δεύτερη φάση αφορά την προσωπική συνέντευξη των υποψηφίων, που έχουν προκριθεί από την πρώτη φάση, από την αρμόδια επιτροπή επιλογής. Καθένα από τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής παραλαμβάνει τον κατάλογο των προκριθέντων στη δεύτερη φάση και αξιολογεί κάθε υποψήφιο σε κλίμακα από 0 έως 100 μόρια. Τα κύρια κριτήρια της αξιολόγησης είναι τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς του, η ικανότητα επικοινωνίας με σαφήνεια και πειθώ, η ορθή κρίση, η ευρύτητα των γνώσεών τους, η προδιάθεση για σκληρή εργασία και η ομαδικότητα. Ο τελικός βαθμός από την προσωπική συνέντευξη κάθε υποψηφίου προκύπτει ως ο μέσος όρος της βαθμολογίας των τριών αξιολογητών. Η βαθμολογία αυτή σταθμίζεται με συντελεστή 30%. Η Συντονιστική Επιτροπή συντάσσει πρακτικό, το οποίο περιλαμβάνει την επίδοση κάθε υποψηφίου και επισυνάπτει τα φύλλα αξιολόγησης κάθε αξιολογητή.

Από τη σταθμισμένη βαθμολογία στην πρώτη και δεύτερη φάση, καταρτίζεται από την επιτροπή επιλογής ο πίνακας επιτυχόντων, που περιλαμβάνει τους υποψήφιους που κρίνονται κατάλληλοι για την παρακολούθηση του προγράμματος. Η τελική επιλογή γίνεται με βάση τη σειρά επιτυχίας στον πίνακα των επιτυχόντων, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην επόμενη παράγραφο 10. Ο πίνακας επιτυχόντων επικυρώνεται από τη Συνέλευση του τμήματος και ανακοινώνεται μέσω της Γραμματείας του Π.Μ.Σ.

Οι επιτυχόντες ενημερώνονται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. Οι επιτυχόντες καλούνται να απαντήσουν επίσης γραπτώς εντός 15 ημερών αν αποδέχονται ή όχι την ένταξή τους στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα, αποδεχόμενοι τους όρους λειτουργίας του και καταβάλλοντας την πρώτη δόση των διδάκτρων, στην περίπτωση που έχουν καθοριστεί διδάκτρα. Η μη απάντηση ή η μη καταβολή της πρώτης δόσης των διδάκτρων από επιλεγέντα υποψήφιο μέσα στην παραπάνω προθεσμία ισοδυναμεί με άρνηση αποδοχής. Εφόσον υπάρξουν αρνήσεις η Γραμματεία ενημερώνει τους αμέσως επόμενους στη σειρά αξιολόγησης από τον πίνακα επιτυχόντων

3.2.2.7.2 Ποιό είναι το ποσοστό αποδοχής υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών;¹

Στον πίνακα που ακολουθεί καταγράφεται ο αριθμός των αιτήσεων , ο αριθμός των φοιτητών και το ποσοστό αποδοχής των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών

	Αριθμός αιτήσεων	Αριθμός φοιτητών	Ποσοστό αποδοχής των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών
2016-2017	16	14	87,5
2015-2016	28	24	85,7
2014-2015	27	22	81,4
2013-2014	8	6	75

3.2.2.7.3 Πώς δημοσιοποιείται η διαδικασία, τα κριτήρια και τα αποτελέσματα της επιλογής φοιτητών;

Η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος στην οποία αναφέρονται τα κριτήρια επιλογής καθώς και η διαδικασία δημοσιεύονται στο Διαδίκτυο ή/και στον Τύπο, και στα γραφεία της Γραμματεία του τμήματος. Ο κατάλογος των προκριθέντων υποψηφίων της πρώτης φάσης ανακοινώνεται από την Γραμματεία του Μ.Π.Σ.. Η Γραμματεία του Μ.Π.Σ. ενημερώνει τηλεφωνικά και με e-mail τους υποψηφίους για τα αποτελέσματα της πρώτης φάσης της αξιολόγησης καθώς και για την ημερομηνία και την ώρα της προσωπικής συνέντευξης. Οι υποψήφιοι, που δεν προκρίθηκαν, μπορούν να δουν τη συνολική επίδοσή τους στο Γραφείο της Γραμματείας του Π.Μ.Σ ή να τους αποσταλεί ηλεκτρονικά. Ο πίνακας επιτυχόντων και των δύο φάσεων ανακοινώνεται μέσω της Γραμματείας του Π.Μ.Σ. ώστε οι επιτυχόντες ενημερώνονται γραπτώς από τη Γραμματείας του Π.Μ.Σ. Οι επιτυχόντες καλούνται να απαντήσουν επίσης γραπτώς εντός 15 ημερών αν αποδέχονται ή όχι την ένταξή τους στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα, αποδεχόμενοι τους όρους λειτουργίας του και καταβάλλοντας την πρώτη δόση των διδάκτρων, στην περίπτωση που έχουν καθοριστεί διδάκτρα. Η μη απάντηση ή η μη καταβολή της πρώτης δόσης των διδάκτρων από επιλεγέντα υποψήφιο μέσα στην παραπάνω προθεσμία ισοδυναμεί με άρνηση αποδοχής. Εφόσον υπάρξουν αρνήσεις η Γραμματεία ενημερώνει τους αμέσως επόμενους στη σειρά αξιολόγησης από τον πίνακα επιτυχόντων. Η διαδικασία, τα κριτήρια και τα αποτελέσματα της επιλογής φοιτητών δημοσιοποιούνται στον δικτυακό τόπο του μεταπτυχιακού και πραγματοποιείται και γνωστοποίηση στους επιλεχθέντες μεταπτυχιακούς φοιτητές μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

3.2.2.7.5 Πώς διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα και διαφάνεια της διαδικασίας επιλογής φοιτητών;

Η απαρέγκλιτη τήρηση των βασικών προϋποθέσεων εισαγωγής, των κριτηρίων βαθμολόγησης των υποψηφίων και η δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων των επιλεχθέντων μεταπτυχιακών φοιτητών στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ διασφαλίζει την αποτελεσματικότητα και διαφάνεια της διαδικασίας επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών.

3.2.2.8 Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

3.2.2.8.1 Υπάρχει συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό; Σε ποιο ποσοστό ;

Υπάρχει μικρή συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό, γιατί η λειτουργία του ΠΜΣ καλύπτεται από διδάσκοντες του Ιδρύματος αλλά και από διδάσκοντες ΤΕΙ και ΑΕΙ από την υπόλοιπη Ελλάδα.

3.2.2.8.2 Υπάρχει συμμετοχή αλλοδαπών φοιτητών (απόλυτος αριθμός και ποσοστό);

Κατά το πρώτο εξάμηνο λειτουργίας του ΠΜΣ δεν υπήρχε συμμετοχή αλλοδαπών φοιτητών, παρόλο που υπήρχαν αιτήσεις και αρκετές ενημερώσεις της γραμματείας του ΠΜΣ σε αλλοδαπούς φοιτητές είτε

¹ Η ερώτηση αυτή μπορεί να απαντηθεί με βάση τα στοιχεία που συμπληρώσατε στον Πίνακα 4.

μέσω τηλεφώνου αλλά κυρίως μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας. Στον πίνακα που ακολουθεί καταγράφονται ο αριθμός των φοιτητών, των αλλοδαπών φοιτητών και το ποσοστό των αλλοδαπών φοιτητών.

	Αριθμός φοιτητών	Αριθμός αλλοδαπών φοιτητών	Ποσοστό
2016-2017	14	0	0%
2015-2016	24	5	20,8%
2014-2015	22	0	0%
2013-2014	6	0	0%

3.2.2.8.3 Πόσα και ποια μαθήματα διδάσκονται (και) σε ξένη γλώσσα;

Όλα τα μαθήματα του ΠΜΣ, ήτοι 100% διδάσκονται στην αγγλική γλώσσα.

3.2.2.8.4 Υπάρχουν συμφωνίες συνεργασίας με ιδρύματα και φορείς του εξωτερικού;

Το Τμήμα θεωρεί σημαντική την διεθνοποίησή του και διερευνά ευκαιρίες προς τις ακόλουθες κατευθύνσεις:

- Ανάπτυξη διμερών συνεργασιών στο Πρόγραμμα Erasmus. Ωστόσο, εμπόδιο αποτελεί ο μικρότερος αριθμός διαθέσιμων προγραμμάτων σπουδών σε μεταπτυχιακό επίπεδο για σύναψη διμερούς συνεργασίας.
- Συμμετοχή σε έργα διεθνούς εκπαιδευτικής συνεργασίας, όπως τα Tempus, Mundus, κλπ. Επισημαίνεται ότι το Τμήμα συμμετείχε ήδη δύο φορές (προσκλήσεις των ετών 2008 και 2009) στην υποβολής πρότασης Tempus με αντικείμενο την ανάπτυξης ενός ευρωπαϊκού Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης, με συντονιστή εταίρο το Πανεπιστήμιο του Hasselt (Βέλγιο). Ο ρόλος του Τμήματος αφορούσε την ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού και τη συμμετοχή στις ανταλλαγές φοιτητών και καθηγητών.
- Πρόσκληση εκπαιδευτικού προσωπικού ή εμπειρογνομόνων από το εξωτερικό για συμμετοχή στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Π.Μ.Σ. Εμπόδια αποτελούν η χρηματοδότηση των επισκέψεων και τα ζητήματα μετακίνησης.

Στο πλαίσιο αυτό αναπτύχθηκε συνεργασία με το πανεπιστήμιο South West University “Neofit Rilski” στο Blagoevgrad Bulgaria η οποία είχε αποτέλεσμα τη συμμετοχή στο πρόγραμμα Project N° 573897-EPP-1-2016-1-BG-EPPKA2-CBHE-JP “Licence, Master professionnels en formation ouverte et à distance pour le développement du tourisme durable en Chine, au Vietnam et au Kirghizstan - LMPT”, Grant Agreement Number – 2016 – 3216 / 001 – 001 και έχει στόχο την ανάπτυξη του βιώσιμου τουρισμού στην Κίνα, το Βιετνάμ και το Κυργιστάν και τη δημιουργία προγραμμάτων σπουδών σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο βιώσιμου τουρισμού. Στο πρόγραμμα εκτός από το πανεπιστήμιο South West University “Neofit Rilski” που είναι ο leader, συμμετέχουν ακόμα 22 ανώτατα ιδρύματα και φορείς από 9 χώρες.

Παράλληλα, αξίζει να σημειωθεί ότι στην προσπάθεια για διεθνοποίηση του ΠΜΣ πραγματοποιήθηκαν σε συνεργασία με ελληνικά ΤΕΙ και Πανεπιστήμια τα παρακάτω:

- Διοργάνωση διεθνών συνεδρίων. Προς την κατεύθυνση αυτή, το Τμήμα φιλοξένησε και συνδιοργάνωσε το διεθνές συνέδριο «Management of International Business and Economic Systems» (MIBES) το Σεπτέμβριο του 2011 στις Σέρρες, συνδιοργάνωσε το διεθνές συνέδριο «7th International Conference "New Horizons in Industry, Business and Education» στη Χίο και το Management of International Business and Economic Systems» (MIBES) το 2012 στη Λάρισα. Το τμήμα επίσης συμμετείχε στη διοργάνωση και φιλοξένησε 2ο Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο με θέμα «Παραγωγική Ανασυγκρότηση της Ελλάδας: Οικονομική Κρίση και Προοπτικές Ανάπτυξης» στις 5 και 6 Μαΐου 2017.

- Συμμετοχή των φοιτητών του Τμήματος σε διεθνή συνέδρια. Εμπόδιο αποτελεί η εξεύρεση πόρων για τη συμμετοχή σε συνέδρια. Βέβαια αξίζει να σημειωθεί ότι στα προαναφερθέντα διεθνή συνέδρια συμμετείχαν μεταπτυχιακοί φοιτητές σε συνεργασία με διδάσκοντες του ΠΜΣ ως εισηγητές εργασιών.

3.2.2.8.5 Υπάρχουν διεθνείς διακρίσεις του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών; Ποιες;

Μέχρι σήμερα δεν υπάρχουν διεθνείς διακρίσεις του ΠΜΣ. Αξίζει όμως να σημειωθούν οι συνεργασίες στο τομέα της διοργάνωσης διεθνών συνεδρίων, η συμμετοχή των φοιτητών του ΠΜΣ (σε συνεργασία με τους διδάσκοντες του ΠΜΣ) σε διεθνή συνέδρια, η συνεργασία με το έτερο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων για ενίσχυση των δράσεων εξωστρέφειας και διεθνοποίησης των προγραμμάτων σπουδών, η πρόσκληση για διδασκαλία ξένων εισηγητών και η συνεργασίες με πανεπιστήμια του εξωτερικού, καθώς και στην εκπόνηση επιστημονικών ερευνών – δημοσιεύσεων των μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού του ΠΜΣ με ακαδημαϊκούς του εξωτερικού

3.2.3 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Δημόσια Διοίκηση

Το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας οργανώνει και λειτουργεί, από το ακαδημαϊκό έτος 2015–2016 έως και σήμερα, Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) με τίτλο «Δημόσια Διοίκηση», το οποίο προσφέρει και την κατεύθυνση «Διοίκηση και Οργάνωση Εκκλησιαστικών Μονάδων», σύμφωνα με τις διατάξεις της υπ' αριθμό 65727/Ε5 υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ Β' 1182/08-05-2014), την τροποποίηση αυτής (ΦΕΚ Β' 2803/22-12-2015) και τις διατάξεις του ν. 3685/2008 (ΦΕΚ Α' 148/16-06-2008) περί θεσμικού πλαισίου για τις μεταπτυχιακές σπουδές. Η υποβολή του αιτήματος έγκρισης του Π.Μ.Σ. συνοδεύθηκε με αντίγραφο της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης, που υποβλήθηκε με το υπ' αριθμό 871/18-12-2008 έγγραφο του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων προς την Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας (Α.ΔΙ.Π) Ανώτατης Εκπαίδευσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3374/2005 και από την οποία προκύπτει η ύπαρξη των απαραίτητων προϋποθέσεων για τη λειτουργία του Προγράμματος.

Αντικείμενο του Π.Μ.Σ. είναι η παραγωγή και η μετάδοση γνώσεων, τεχνογνωσίας, μεθοδολογιών, λειτουργικών εργαλείων και ερευνητικών αποτελεσμάτων στον επιστημονικό χώρο της Δημόσιας Διοίκησης και της Διοίκησης και Οργάνωσης μονάδων του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Σκοποί του προγράμματος είναι:

α) Η προαγωγή της γνώσης και η ανάπτυξη της έρευνας σε συναφείς επιστημονικές περιοχές στον τομέα της δημόσιας διοίκησης και ιδίως στο αντικείμενο της οργάνωσης και διοίκησης του Δημόσιου Τομέα.

β) Η προετοιμασία εξειδικευμένων στελεχών και λειτουργών που ανταποκρίνονται αποτελεσματικά στα διοικητικά τους καθήκοντα και ικανών να συμβάλουν στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας Δημόσιων Υπηρεσιών και οργανισμών

γ) Η προετοιμασία εξειδικευμένων στελεχών και λειτουργών με τις απαραίτητες γνώσεις, ικανότητες και αξίες, ώστε να συμβάλλουν αποτελεσματικά στην ανάπτυξη της διοίκησης και οργάνωσης μονάδων του ευρύτερου δημόσιου τομέα προωθώντας και υποστηρίζοντας την αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών και της συνολικής λειτουργίας του Δημόσιου Τομέα.

3.2.3.1 Τίτλος του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Το Π.Μ.Σ. του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων απονέμει τον τίτλο: Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδικευσης στη Δημόσια Διοίκηση και Δημόσια Διοίκηση με κατεύθυνση Διοίκηση και Οργάνωση Εκκλησιαστικών μονάδων

3.2.3.2 Τμήματα και Ιδρύματα που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Το Π.Μ.Σ. οργανώνεται αυτοδύναμα από το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας, σύμφωνα με τις διατάξεις της υπ' αριθμό 10051/Ε5 υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ 876/20-

3-2012) και τις διατάξεις του νόμου 3685/2008 περί θεσμικού πλαισίου για τις μεταπτυχιακές σπουδές. Στην εκπαιδευτική διαδικασία συμμετέχουν ως διδάσκοντες του Π.Μ.Σ. μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων, μέλη Ε.Π. άλλων Τμημάτων του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας και μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι.

3.2.3.3. Πώς κρίνετε το βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας;

3.2.3.3.1 Υπάρχουν διαδικασίες ελέγχου της ανταπόκρισης αυτής; Πόσο αποτελεσματικές είναι;

Δεν υπάρχουν διαδικασίες ελέγχου τις ανταπόκρισης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας εξαιτίας του μικρού χρόνου λειτουργίας του ΠΜΣ. Εντούτοις αξίζει να σημειωθούν τα εξής:

(α) Η φυσιογνωμία του προγράμματος έχει διαμορφωθεί λαμβάνοντας υπόψη τις σύγχρονες τάσεις στην έρευνα και την επιστήμη, τις εξελίξεις στην εκπαίδευση στελεχών σε θέματα διοίκησης δημόσιων οργανισμών και σε θέματα διοίκησης και οργάνωσης εκκλησιαστικών μονάδων και τις ανάγκες τους στην άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας, τις γενικές προδιαγραφές των αντίστοιχων προγραμμάτων ελληνικών και ξένων Α.Ε.Ι. και την ανάγκη προσαρμογής του περιεχομένου και της λειτουργίας του προγράμματος στα χαρακτηριστικά της ελληνικής οικονομίας.

(β) Το συγκεκριμένο ΠΜΣ είναι το μόνο στη Δημόσια Διοίκηση που προσφέρεται στην εκτός της Περιφερειακής ενότητα Θεσσαλονίκης (όπως φαίνεται στην ενότητα «βιωσιμότητα» το άλλο ΠΜΣ που υπάρχει στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας στο αντικείμενο αυτό προσφέρεται στην Περιφερειακή ενότητα Θεσσαλονίκης) ενώ ταυτόχρονα διευκολύνει την παρακολούθηση εργαζόμενων. Επομένως το ΠΜΣ δίνει τη δυνατότητα στον τοπικό πληθυσμό (κυρίως στους δημόσιους υπαλλήλους) φοιτώντας στο πρόγραμμα να αποκτήσει τυπικά και ουσιαστικά προσόντα που διαφορετικά θα του ήταν ιδιαίτερα δύσκολο ή αδύνατο να αποκτήσει.

3.2.3.3.2 Υπάρχουν διαδικασίες αξιολόγησης και αναθεώρησης του Προγράμματος Σπουδών; Πόσο αποτελεσματικές είναι;

Οι διαδικασίες αξιολόγησης του Προγράμματος Σπουδών του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών πραγματοποιούνται μέσω συμπλήρωσης ερωτηματολογίων από τους φοιτητές. Μέσω των απαντήσεων των ερωτηματολογίων και αξιολόγησης των αναγκών της αγοράς εργασίας πραγματοποιήθηκε η πρώτη αναθεώρηση του Προγράμματος Σπουδών στο τέλος της πρώτης τριετίας από την λειτουργία του.

3.2.3.3.3 Πώς δημοσιοποιείται το Πρόγραμμα Σπουδών;

Το Πρόγραμμα Σπουδών είναι διαθέσιμο από την ιστοσελίδα του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών στη Δημόσια Διοίκηση <http://mpa.teicm.gr/>

3.2.3.3.4 Υπάρχει διαδικασία παρακολούθησης της επαγγελματικής πορείας όσων απέκτησαν τίτλο Μεταπτυχιακών Σπουδών από το Τμήμα;

Με την ολοκλήρωση του πέμπτου έτους λειτουργίας θα γίνει τηλεφωνική επικοινωνία με τους αποφοίτους του προγράμματος και η καταγραφή της επαγγελματικής τους αποκατάστασης. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να σημειωθεί ότι το Π.Μ.Σ απευθύνεται κυρίως σε Δημοσίους Υπαλλήλους, υπαλλήλους μη-κερδοσκοπικών οργανισμών και εκκλησιαστικών μονάδων και για το λόγο αυτό οι συντριπτική πλειοψηφία των μεταπτυχιακών φοιτητών είναι ήδη εργαζόμενοι.

3.2.3.4 Πώς κρίνετε τη δομή, τη συνεκτικότητα και τη λειτουργικότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

3.2.2.4.1 Ποιό είναι το ποσοστό των μαθημάτων κορμού / ειδίκευσης / κατευθύνσεων στο σύνολο των μαθημάτων;

Το Π.Μ.Σ. λειτουργεί ως πρόγραμμα πλήρους φοίτησης. Οι σπουδές στο Π.Μ.Σ. πλήρους φοίτησης διαρκούν τρία εξάμηνα σπουδών και αντιστοιχούν σε 90 διδακτικές μονάδες (μονάδες ECTS). Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται κατά τα δυο πρώτα εξάμηνα, ενώ το τελευταίο εξάμηνο διατίθεται για την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας. Ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών ορίζεται στα έξι εξάμηνα. Με τη λήξη των έξι εξαμήνων ο φοιτητής διαγράφεται αυτοδίκαια από το μεταπτυχιακό. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις (όπως σοβαροί ιατρικοί ή οικογενειακοί λόγοι) και έπειτα από ειδική αιτιολόγηση μπορεί να δοθεί από τη Συνέλευση ένα επιπλέον εξάμηνο (πέρα από το 6ο) για την ολοκλήρωση των υποχρεώσεων του φοιτητή. Η χρονική διάρκεια των σπουδών δεν μπορεί να υπερβαίνει το προβλεπόμενο διάστημα. Σε περίπτωση οφειλής μαθημάτων ή καθυστέρησης εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας η Συνέλευση μπορεί να χορηγήσει άδεια αναστολής φοίτησης διάρκειας που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

Το αναλυτικό περιεχόμενο του συνόλου των μαθημάτων και περισσότερες πληροφορίες για τη δομή και τους κανόνες λειτουργίας του Π.Μ.Σ. περιέχονται και είναι διαθέσιμα ηλεκτρονικά στη διεύθυνση <http://mpa.teicm.gr/>. Η φυσιογνωμία του προγράμματος έχει διαμορφωθεί λαμβάνοντας υπόψη τις σύγχρονες τάσεις στην έρευνα και την επιστήμη, τις εξελίξεις στην εκπαίδευση διοικητικών στελεχών του δημόσιου τομέα, τις γενικές προδιαγραφές των αντίστοιχων προγραμμάτων ελληνικών και ξένων ΑΕΙ και την ανάγκη προσαρμογής του περιεχομένου και της λειτουργίας του προγράμματος στα χαρακτηριστικά της ελληνικής οικονομίας και του δημόσιου τομέα.

3.2.3.4.2 Ποιό είναι το ποσοστό των υποχρεωτικών μαθημάτων / μαθημάτων υποχρεωτικής επιλογής / μαθημάτων ελεύθερης επιλογής στο σύνολο των μαθημάτων;

Στο περιεχόμενο του Π.Μ.Σ. περιλαμβάνονται οι παρακάτω κατηγορίες μαθημάτων, που περιγράφονται συνοπτικά στη συνέχεια:

- (α) Μαθήματα υποχρεωτικά/ κορμού. Είναι συνολικά πέντε (5) μαθήματα, που διαμορφώνουν το υπόβαθρο του προγράμματος ειδικευσης στη διοίκηση επιχειρήσεων. Κάθε υποχρεωτικό μάθημα ισοδυναμεί με 6 μονάδες ECTS.
- (β) Μαθήματα κατεύθυνσης/ επιλογής. Κατά το Β' εξάμηνο κάθε φοιτητής υποχρεούται να παρακολουθήσει ένα υποχρεωτικό μάθημα και μπορεί είτε: α) να επιλέξει τα υπόλοιπα 4 μαθήματα από τον κατάλογο των μαθημάτων της γενικής κατεύθυνσης (οπότε του απονέμεται πτυχίο το οποίο δεν προσδιορίζει κατεύθυνση) είτε β) να επιλέξει 4 μαθήματα από τον κατάλογο των μαθημάτων της κατεύθυνσης «Διοίκησης & Οργάνωσης Εκκλησιαστικών Μονάδων» οπότε του απονέμεται τίτλος με την αντίστοιχη κατεύθυνση. Κάθε μάθημα επιλογής ισοδυναμεί με 6 μονάδες ECTS.
- (γ) Μεταπτυχιακή Διπλωματική εργασία. Εκπονείται από όλους τους φοιτητές υποχρεωτικώς στο τρίτο εξάμηνο σπουδών και ισοδυναμεί με 30 μονάδες ECTS.

3.2.3.4.3 Ποιά είναι η ποσοστιαία σχέση μεταξύ μαθημάτων υποβάθρου, μαθημάτων επιστημονικής περιοχής, μαθημάτων γενικών γνώσεων και μαθημάτων ανάπτυξης δεξιοτήτων στο σύνολο των μαθημάτων;

Δεν κρίνεται απαραίτητη και για αυτό το λόγο δεν υπάρχει επιπρόσθετη κατηγοριοποίηση σε μαθήματα υποβάθρου, μαθήματα επιστημονικής περιοχής, μαθήματα γενικών γνώσεων και μαθήματα ανάπτυξης δεξιοτήτων.

3.2.2.4.4 Πώς κατανέμεται ο χρόνος μεταξύ θεωρητικής διδασκαλίας, ασκήσεων, εργαστηρίων, άλλων δραστηριοτήτων;

Το ΠΜΣ περιλαμβάνει μόνο θεωρητική διδασκαλία. Εντούτοις στα πλαίσια των θεωρητικών διαλέξεων πραγματοποιούνται και ώρες εργαστηρίου.

3.2.3.4.5 Πώς οργανώνεται και συντονίζεται η ύλη μεταξύ των μαθημάτων; Υπάρχει επικάλυψη ύλης μεταξύ των μαθημάτων; Υπάρχουν κενά ύλης; Είναι ορθολογική η έκταση της ύλης των μαθημάτων; Υπάρχει διαδικασία επανεκτίμησης, αναπροσαρμογής και επικαιροποίησης της ύλης των μαθημάτων;

Η οργάνωση και ο συντονισμός της ύλης πραγματοποιείται με γνώμονα τόσο το πρόγραμμα σπουδών όσο και τον διδάσκοντα – υπεύθυνο του μαθήματος. Δεν παρατηρείται επικάλυψη της ύλης μεταξύ των μαθημάτων. Στα ίδια πλαίσια δεν παρατηρούνται κενά ύλης και η ύλη των μαθημάτων κρίνεται ορθολογική. Η επανεκτίμηση, αναπροσαρμογή και επικαιροποίηση της ύλης γίνεται ανά έτος και στηρίζεται αφενός στην κρίση του διδάσκοντα και αφετέρου στις απαντήσεις από τα ερωτηματολόγια των φοιτητών.

3.2.3.4.6 Εφαρμόζεται σύστημα προαπαιτούμενων μαθημάτων; Πόσο λειτουργικό είναι;

Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα. Υπάρχουν όμως αυστηρές προϋποθέσεις στην παρακολούθηση των μαθημάτων και στον αριθμό των μαθημάτων που κάποιος φοιτητής μπορεί να αποτύχει που αν δεν τηρηθούν οδηγούν στην διαγραφή του φοιτητή από το πρόγραμμα.

3.2.3.5 Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;

3.2.3.5.1 Εφαρμόζονται, και σε ποιά έκταση, πολλαπλοί (σε είδος και χρόνο) τρόποι αξιολόγησης των φοιτητών; Ποιοι συγκεκριμένα;

Σε κάθε μάθημα διενεργούνται γραπτές εξετάσεις μετά την ολοκλήρωση της διδασκαλίας των μαθημάτων. Στο Π.Μ.Σ. προβλέπονται δύο εξεταστικές περιόδους, στο τέλος κάθε εξαμήνου. Για όσους φοιτητές αποτύχουν στις εξετάσεις κάποιου μαθήματος, προβλέπεται μία επαναληπτική εξεταστική περίοδος τον Σεπτέμβριο κάθε έτους. Η αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών σε κάθε μάθημα γίνεται με συνεκτίμηση του βαθμού της τελικής εξέτασης και του βαθμού σε ερευνητικές ή άλλες εργασίες που τους έχουν ανατεθεί.

3.2.3.5.2 Πώς διασφαλίζεται η διαφάνεια της διαδικασίας αξιολόγησης των φοιτητών;

Ο ακριβής τρόπος αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών, τα είδη της αξιολόγησης και η βαρύτητα καθενός στον τελικό βαθμό, προσδιορίζεται από τον διδάσκοντα, που είναι υποχρεωμένος να υποβάλλει πριν από την έναρξη των μαθημάτων σχετική δήλωση στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. σχετικά με τον ακριβή τρόπο αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών.

Ο διδάσκων είναι υποχρεωμένος, επίσης, να γνωστοποιεί στους φοιτητές με την έναρξη των μαθημάτων τον ακριβή τρόπο αξιολόγησης της επίδοσής τους και να τους παρέχει διευκρινήσεις. Οι διδάσκοντες είναι υποχρεωμένοι να διατηρούν αρχείο με τις επιδόσεις των φοιτητών σε όλες τις εργασίες που αξιολογούνται και να ενημερώνουν τους φοιτητές σχετικά με την επίδοσή τους σε αυτές σε εύλογο χρονικό διάστημα μετά τη διεξαγωγή των εργασιών ή των λοιπών δραστηριοτήτων.

3.2.3.5.3 Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης της εξεταστικής διαδικασίας και ποιά είναι αυτή;

Όσον αφορά τις γραπτές εξετάσεις, οι διδάσκοντες είναι υποχρεωμένοι να εκδίδουν τα αποτελέσματα της αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών μέσα σε διάστημα 15 ημερών από την ημερομηνία της γραπτής εξέτασης. Τα αποτελέσματα προσκομίζονται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. και περιλαμβάνουν τον τελικό βαθμό και ανάλυση του τρόπου που αυτός προέρχεται από τις τελικές εξετάσεις και τις εργασίες. Ο οδηγός του Π.Μ.Σ., που είναι διαθέσιμος ηλεκτρονικά (http://mpa.teicm.gr/docs/Kanonismos_MPA.pdf) στο δικτυακό τόπο του Π.Μ.Σ. και περιγράφει αναλυτικά το εξεταστικό σύστημα, περιλαμβάνει ρυθμίσεις αναφορικά με τη δυνατότητα επανεξέτασης του φοιτητή σε μάθημα στο οποίο απέτυχε και αναβαθμολόγησης, σε περίπτωση που θεωρεί ότι αδικήθηκε.

3.2.3.5.4 Πόσο διαφανής είναι η διαδικασία ανάθεσης και εξέτασης της μεταπτυχιακής εργασίας;

Η ολοκλήρωση του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών, προϋποθέτει την επιτυχή διεκπεραίωση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του οδηγού του προγράμματος. Η συγγραφή της εργασίας αυτής αποτελεί μία σημαντικότερη πρόκληση ποιότητας επιστημονικού έργου

για το μεταπτυχιακό πρόγραμμα αφενός και, αφετέρου μία μοναδική ευκαιρία για τους υποψηφίους να αποδείξουν την ικανότητά τους στη χρήση και εφαρμογή των επιστημονικών γνώσεων, που απέκτησαν κατά την διάρκεια των σπουδών τους, με την καθοδήγηση και έλεγχο επιβλέποντα καθηγητή. Ο επιβλέπων καθηγητής οριοθετεί και ελέγχει την συγκεκριμένη μορφή και φύση της μεταπτυχιακής εργασίας, την οποία και πραγματοποιεί εξ ολοκλήρου ο συγκεκριμένος φοιτητής.

3.2.3.5.5 Υπάρχουν συγκεκριμένες προδιαγραφές ποιότητας για τη μεταπτυχιακή εργασία;

Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες πρέπει να έχουν ουσιαστικό επιστημονικό περιεχόμενο, ώστε να συνεισφέρουν στην εφαρμοσμένη επιστημονική γνώση, προβάλλοντας έτσι το έργο και την ποιότητα του ΠΜΣ του Τμήματος. Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία αποτελείται από το θεωρητικό επιστημονικό υπόβαθρο και την εφαρμοσμένη – «πειραματική» ανάλυση συγκεκριμένου τεχνικοοικονομικού θέματος. Η εργασία περιλαμβάνει επίσης μεθοδολογική ανάπτυξη, επιστημονικές παραδοχές, βιβλιογραφική ανασκόπηση με διεθνείς προδιαγραφές αναφορών, όπως και παραρτήματα, όπου απαιτείται. Τα απαιτούμενα επιστημονικά αποτελέσματα από την εργασία αυτή πρέπει να απαντούν στα ακόλουθα ερωτήματα: ποια είναι η σημασία της μελέτης από ακαδημαϊκή και πρακτική επιχειρησιακή πλευρά και ποια είναι τα οφέλη από τα επιστημονικά αποτελέσματα της εργασίας, για την επιστημονική κοινότητα και τον επιχειρηματικό κόσμο της Ελλάδας. Όλες οι μεταπτυχιακές εργασίες ελέγχονται από λογισμικό λογοκλοπής πριν την παρουσίαση του. Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες διενεργούνται ατομικά και μόνο. Ερευνητικές εργασίες που εκπονήθηκαν στο πλαίσιο Διπλωματικών Εργασιών του Μεταπτυχιακού αυτού Προγράμματος επελέγησαν για δημοσίευση και παρουσίαση σε κορυφαία διεθνή συνέδρια και επιστημονικά περιοδικά:

- The Reflection of Greek Reality Concerning Taxation from the Perspective of Both Tax Payers and Taxmen, Evagelia Makri, Maria Tsourela, Dimitris Paschaloudis, Dafni M. Nerantzaki, World Academy of Science, Engineering and Technology, International Journal of Law and Political Sciences, Vol:10, No:11, 2016
- Karavasilis, G., Kyranakis, D., Paschaloudis, D. and Vrana, V., 2016, 'Measuring service quality in higher education: the Experience of Technological Education Institute of Central Macedonia, Greece', The Asian Conference on Education & International Development 2016, Art Center of Kobe, Kobe, Japan, Sunday, April 3 - Wednesday, April 6, 2016
- Theocharidis, A.I. Vrana, V Michailidis, E.N Zafiroopoulos, K Paschaloudis, D and Pantelidis, P., 2015, 'Social Influence in online social networks', International Conference on Internet Studies (NETS2015), 18-19 July, Tokyo, Japan.
- Κυρανάκης Δημήτριος, Πασχαλούδης Δημήτριος, Αποδοχή και Αξιολόγηση των νέων Εκπαιδευτικών Τεχνολογιών στην Εκπαίδευση, 2ο Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο «Παραγωγική Ανασυγκρότηση της Ελλάδας: Οικονομική Κρίση και Προοπτικές Ανάπτυξης». 5 - 6 Μαΐου 2017, Σέρρες
- Νικόλαος Αποστολίδης, Δημήτριος Πασχαλούδης, Η ποιότητα στην εκπαίδευση και ο ρόλος των ηγετών στα χρόνια της κρίσης, 2ο Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο «Παραγωγική Ανασυγκρότηση της Ελλάδας: Οικονομική Κρίση και Προοπτικές Ανάπτυξης». 5 - 6 Μαΐου 2017, Σέρρες
- Αψηλίδου Καλούδα, Τσουρέλα Μαρία και Δημήτριος Πασχαλούδης, Ενδοκοινωνικές απάτες και φοροδιαφυγή, 2ο Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο «Παραγωγική Ανασυγκρότηση της Ελλάδας: Οικονομική Κρίση και Προοπτικές Ανάπτυξης». 5 - 6 Μαΐου 2017, Σέρρες
- Reflection of Greek reality concerning taxation. Makri Evagelia, Tsourela Maria, Paschaloudis Dimitris, The Macrotheme Review 7(1) Spring 2018
- Η αποτύπωση της ελληνικής πραγματικότητας όσον αφορά τα φορολογικά μέτρα από την πλευρά των πολιτών και των εφοριακών. ΜΑΚΡΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ, ΤΣΟΥΡΕΛΑ ΜΑΡΙΑ, ΠΑΣΧΑΛΟΥΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ. 2ο Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο «Παραγωγική Ανασυγκρότηση της Ελλάδας: Οικονομική Κρίση και Προοπτικές Ανάπτυξης». 5 - 6 Μαΐου 2017, Σέρρες

Όσον αφορά στη βαθμολογική αξιολόγηση της εργασίας, αυτή αντιστοιχεί σε 30 ΔΜ οι οποίες αντιπροσωπεύουν φόρτο εργασίας ενός εξαμήνου πλήρους φοίτησης.

3.2.3.6 Πώς κρίνετε τη χρηματοδότηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

3.2.3.6.1 Ποιές είναι οι πηγές χρηματοδότησης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Η χρηματοδότηση του Π.Μ.Σ. μπορεί σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 37, του νόμου 4485/2017 περί θεσμικού πλαισίου για τις μεταπτυχιακές σπουδές, να προέρχεται από : (α) τον προϋπολογισμό του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας, (β) τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, (γ) δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα και κάθε είδους χορηγίες φορέων του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα, (δ) πόρους από ερευνητικά προγράμματα, (ε) πόρους από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών, (στ) μέρος των εσόδων των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας, (ζ) κάθε άλλη νόμιμη αιτία. Ενώ σύμφωνα με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου και σε αιτιολογημένες περιπτώσεις, κατά τις οποίες τα λειτουργικά έξοδα ενός Π.Μ.Σ. δεν καλύπτονται εξ ολοκλήρου από τις ως ανωτέρω πηγές χρηματοδότησης, μέρος των λειτουργικών του εξόδων μπορεί να καλύπτεται από τέλη φοίτησης.

Η διαχείριση των εσόδων του Π.Μ.Σ. θα γίνεται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) και κατανέμονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4, του άρθρου 37 του ν. 4485/2017 περί θεσμικού πλαισίου για τις μεταπτυχιακές σπουδές, ως εξής : (α) εβδομήντα τοις εκατό (70%) για λειτουργικά έξοδα του προγράμματος τα οποία κατανέμονται σε δαπάνες διδασκαλίας, διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης, μετακινήσεων, εξοπλισμού, αναλώσιμων, χορήγησης υποτροφιών σε μεταπτυχιακούς φοιτητές και λοιπές δαπάνες. Οι δαπάνες αποζημίωσης του τακτικού διδακτικού, τεχνικού και διοικητικού προσωπικού των ιδρυμάτων αφορά σε εργασία που υπερβαίνει τις κατά νόμο υποχρεώσεις τους και (β) τριάντα τοις εκατό (30%) για κάλυψη λειτουργικών εξόδων του Ιδρύματος, με προτεραιότητα στην κάλυψη των αναγκών των Π.Μ.Σ. που λειτουργούν χωρίς τέλη φοίτησης.

3.2.3.6.2 Πώς εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Ανάλογα με το ύψος της δημόσιας χρηματοδότησης του Π.Μ.Σ., η Συνέλευση αποφασίζει κάθε χρόνο για την επιβολή ή όχι κατάλληλου τέλους φοίτησης, ώστε να καλύπτονται οι λειτουργικές ανάγκες του Π.Μ.Σ. και να επιτυγχάνονται οι στόχοι του. Η απόφαση για επιβολή ή όχι τέλους φοίτησης και η αναπροσαρμογή του κάθε χρόνο εγκρίνεται από τη Σύγκλητο του ΤΕΙ.

3.2.3.6.3 Πώς χρησιμοποιούνται οι πόροι που διατίθενται στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Τα έσοδα του Π.Μ.Σ. θα διατίθενται με απόφαση της Συνέλευσης για την κάλυψη λειτουργικών αναγκών του προγράμματος όπως γραμματειακή και άλλη υποστήριξη, αμοιβές διδασκόντων, χορήγηση υποτροφιών υπό τη μορφή απαλλαγής από την καταβολή μέρους των διδάκτρων, αγορά έντυπου και ηλεκτρονικού υλικού, εξοπλισμού εργαστηρίων και γραφείων, προμήθεια και συντήρηση εξοπλισμού, αναλώσιμα υλικά, έξοδα προβολής και διαφήμισης, έξοδα μετακινήσεων συνεδρίων και επίβλεψης πρακτικής άσκησης μεταπτυχιακών φοιτητών και διάφορα άλλα έξοδα που θα προκύψουν. Το Π.Μ.Σ. προωθεί την έρευνα καθώς και λοιπές ερευνητικές, εκπαιδευτικές και επιμορφωτικές δραστηριότητες των διδασκόντων και φοιτητών του Π.Μ.Σ. όπως πραγματοποίηση εκπαιδευτικών ενημερωτικών επισκέψεων, συμμετοχή και μετακινήσεις σε συνέδρια τόσο των φοιτητών όσο και των μελών ΔΕΠ του Τμήματος, συμμετοχή και μετακινήσεις σε επιμορφωτικά συνέδρια/workshop/ σεμινάρια/θερινά σχολεία μελών ΔΕΠ του Τμήματος που προάγουν το επιστημονικό επίπεδο των διδασκόντων του Π.Μ.Σ., δημοσίευση επιστημονικών εργασιών/άρθρων, διοργάνωση και συνδιοργάνωση συνεδρίων/ημερίδων/συμποσίου και επιμορφωτικών προγραμμάτων επιστημονικού περιεχομένου. Η διαχείριση γίνεται από τη συντονιστική επιτροπή του Π.Μ.Σ. Οι μετακινήσεις (δαπάνες ταξιδιού, δαπάνες διαμονής, ημερήσια εκτός έδρας αποζημίωση και χιλιομετρική αποζημίωση) καθορίζονται στον Οδηγό Διαχείρισης και Χρηματοδότησης του Ε.Λ.Κ.Ε

3.2.3.7 Πώς κρίνετε τη διαδικασία επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών;

3.2.3.7.1 Ποιά είναι η συγκεκριμένη διαδικασία επιλογής μεταπτυχιακών φοιτητών;

Το Τμήμα, το αργότερο ως τις 30 Ιουνίου, προβαίνει σε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος προκηρύσσοντας θέσεις με ανοιχτή διαδικασία για την εισαγωγή πτυχιούχων στο Π.Μ.Σ. Η Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. αποφασίζει για το χρόνο δημοσίευσης στο Διαδίκτυο ή/και στον Τύπο, και στα γραφεία της Γραμματείας, σχετικής ανακοίνωσης ή/και προς τους ενδιαφερόμενους υποψήφιους, που προσδιορίζει: τον αριθμό των θέσεων στο πρόγραμμα, το ύψος των διδάκτρων, τα απαραίτητα προσόντα των υποψηφίων για εισαγωγή στο Π.Μ.Σ., τη γενική διαδικασία αξιολόγησης των υποψηφίων, όπως επίσης την προθεσμία και τη διεύθυνση υποβολής των δικαιολογητικών. Οι αιτήσεις υποβάλλονται σε ειδικά έντυπα, που διατίθενται από τη γραμματεία ή/και στο Δικτυακό τόπο του Π.Μ.Σ. Μέσα στην

προθεσμία, που ανακοινώνεται, οι ενδιαφερόμενοι καταθέτουν την αίτηση με το φάκελο της υποψηφιότητάς τους, στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. Τα απαραίτητα δικαιολογητικά, που θα πρέπει να περιέχονται στον φάκελο υποψηφιότητας κάθε υποψήφιου είναι: αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα, αντίγραφο πτυχίου / διπλώματος (με την αντίστοιχη αναγνώριση του ΔΟΑΤΑΠ, αν προέρχεται από πανεπιστήμιο του εξωτερικού. Σε περίπτωση που βρίσκεται σε διαδικασία αναγνώρισης από το ΔΟΑΤΑΠ κατατίθεται η αίτηση αναγνώρισης από τον Οργανισμό και η αναγνώριση κατατίθεται κατά τη διάρκεια των σπουδών καθώς Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν απονέμεται σε φοιτητή του οποίου ο τίτλος σπουδών πρώτου κύκλου από ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχει αναγνωρισθεί από το Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), σύμφωνα με το ν. 3328/2005 (Α' 80)). σ), πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας (για όλα τα πτυχία) ή Παράρτημα Διπλώματος, δύο συστατικές επιστολές (κατά προτίμηση από μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. Πανεπιστημίων ή ΤΕΙ), επιστημονικές δημοσιεύσεις ή διακρίσεις (εάν υπάρχουν), αποδεικτικά επαγγελματικής εμπειρίας (εάν υπάρχουν), αποδεικτικό γνώσης της Αγγλικής Γλώσσας, αποδεικτικό συμμετοχής σε Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών (εάν υπάρχουν), βεβαίωση εκπόνησης διπλωματικής εργασίας, όπου να αναγράφονται το θέμα, ο βαθμός και οι επιβλέποντες καθηγητές (και εφόσον αφορά θέματα διοίκησης επιχειρήσεων φιλοξενίας και τουρισμού), αντίγραφο διπλωματικής εργασίας (έντυπο ή ηλεκτρονικό - εφόσον αφορά θέματα διοίκησης επιχειρήσεων φιλοξενίας και τουρισμού). Όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά πρέπει να είναι πρωτότυπα ή ευανάγνωστα φωτοαντίγραφα εγγράφων, που έχουν εκδοθεί από υπηρεσίες και φορείς, που υπάγονται στην περίπτωση α' της παρ. 2 του άρθρου 1 του νόμου 4250/2014 ή ευανάγνωστα φωτοαντίγραφα ιδιωτικών ή αλλοδαπών εγγράφων. Η Γραμματεία του Π.Μ.Σ., στην οποία υποβάλλονται οι αιτήσεις από υποψηφίους μεταπτυχιακούς φοιτητές, προωθεί το σύνολο των αιτήσεων με το συνοδευτικό υλικό στη Συντονιστική Επιτροπή για την επιλογή των υποψηφίων.

3.2.3.7.2 Με ποιά συγκεκριμένα κριτήρια επιλέγονται οι μεταπτυχιακοί φοιτητές;

Η αξιολόγηση των υποψηφίων, που μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες έχουν προσκομίσει όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά, γίνεται διαδοχικά σε δύο φάσεις. Η πρώτη φάση είναι προκριματική και αποσκοπεί σε μια πρώτη κατάταξη των υποψηφίων σύμφωνα με τον αριθμό αξιολογικών μορίων, που συγκέντρωσαν. Η δεύτερη φάση περιλαμβάνει προσωπική συνέντευξη των υποψηφίων ή συνέντευξη μέσω τηλεδιάσκεψης (π.χ. Skype) που συγκέντρωσαν το μεγαλύτερο αριθμό αξιολογικών μορίων στην πρώτη φάση. Με βάση την τελική βαθμολογία, που προκύπτει ως ο σταθμισμένος μέσος της βαθμολογίας στην πρώτη και δεύτερη φάση, καταρτίζεται κατάλογος που περιλαμβάνει τους υποψήφιους, οι οποίοι κρίνονται κατάλληλοι για την παρακολούθηση του προγράμματος και γίνεται η τελική επιλογή με βάση τη σειρά επιτυχίας τους.

Κατά την πρώτη φάση αξιολόγησης των υποψηφίων, η αρμόδια επιτροπή συντάσσει κατάλογο, στον οποίο κατατάσσονται οι υποψήφιοι ανάλογα με τον αριθμό αξιολογικών μορίων, που συγκέντρωσαν. Τα κριτήρια αξιολόγησης της πρώτης φάσης με την αντίστοιχη (μέγιστη) βαθμολογία τους σε αριθμό αξιολογικών μορίων, έχουν ως εξής :

	Κριτήρια Αξιολόγησης	Αριθμός μορίων
1	Επίδοση σε προπτυχιακές σπουδές Διοικητικής, Οικονομικής, Τεχνολογικής ή θεωρητικής κατεύθυνσης, σε Ανώτερες και Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες	30
2	Κατοχή δεύτερου πτυχίου	10
3	Πτυχιακή εργασία που είναι σχετική με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.	10
4	Διαθέσιμη επαγγελματική εμπειρία, που είναι σχετική με το γνωστικό	15

	αντικείμενο του Π.Μ.Σ.	
5	Επιστημονικό και ερευνητικό έργο των υποψηφίων, όπως π.χ. μεταπτυχιακοί τίτλοι σπουδών ή/και επιστημονικές εργασίες σε έγκυρα επιστημονικά περιοδικά ή πρακτικά συνεδρίων	15
6	Κατοχή πτυχίων σε ξένες γλώσσες	5
7	Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών	5
8	Συστατικές επιστολές (συνολικά)	10
	ΣΥΝΟΛΟ :	100

Ο αριθμός αξιολογικών μορίων του παραπάνω πίνακα αποτελούν το μέγιστο βαθμό, που μπορεί να αποδοθεί, σύμφωνα με τη κρίση της Επιτροπής Επιλογής, σε κάθε περίπτωση κριτηρίου αξιολόγησης. Για το πρώτο κριτήριο αξιολόγησης, η βαθμολογία θα προκύπτει με βάση το βαθμό του πτυχίου, στην κλίμακα από μηδέν μόρια (για βαθμό πτυχίου πέντε) μέχρι τον μέγιστο αριθμό των αξιολογικών μορίων του κριτηρίου αυτού (για βαθμό πτυχίου άριστα δέκα). Για το δεύτερο και τρίτο κριτήριο αξιολόγησης, η βαθμολογία θα προκύπτει από το βαθμό πτυχίου άλλης κατεύθυνσης ή του δεύτερου πτυχίου ή της πτυχιακής εργασίας, σταθμισμένου κατά την κρίση της Επιτροπής Επιλογής με το επίπεδο και τη συνάφεια του γνωστικού αντικειμένου, στην κλίμακα από μηδέν μόρια μέχρι τον μέγιστο αριθμό των αξιολογικών μορίων του κάθε κριτηρίου. Για το τέταρτο κριτήριο αξιολόγησης, η βαθμολογία θα προκύπτει από τη διάρκεια της επαγγελματικής εμπειρίας, σταθμισμένης κατά την κρίση της Επιτροπής Επιλογής με το επίπεδο (Διευθυντικό ή όχι) και τα καθήκοντα της θέσης, στην κλίμακα από μηδέν μόρια (για μηδενική εμπειρία) μέχρι τον μέγιστο αριθμό των αξιολογικών μορίων του κριτηρίου (και για μέγιστη διάρκεια απασχόλησης τα πέντε έτη). Ο μέγιστος αριθμός των δυνατών μορίων από την πρώτη φάση αξιολόγησης είναι ίσος με 100 και σταθμίζεται με συντελεστή βαρύτητας 70%.

Στη δεύτερη φάση προκρίνονται οι υποψήφιοι, που κατέλαβαν τις πρώτες θέσεις σε ποσοστό 150% των εισακτέων στον πίνακα αξιολογικής κατάταξης της πρώτης φάσης. Σε περίπτωση ισοβαθμίας, προκρίνονται όλοι οι ισοβαθμούντες με τον τελευταίο υποψήφιο.

Η Επιτροπή Επιλογής συντάσσει στη συνέχεια : (α) κατάλογο με τη συνολική επίδοση όλων των υποψηφίων στην πρώτη φάση και (β) κατάλογο προκριθέντων στη δεύτερη φάση, στον οποίο τα ονόματα των υποψηφίων τοποθετούνται σε αλφαβητική σειρά και απαλείφονται όλα τα στοιχεία της επίδοσής τους κατά την πρώτη φάση, τους οποίους προωθεί στην Γραμματεία του Π.Μ.Σ. Η Σ.Ε. σε συνεργασία με την Επιτροπή Επιλογής, καθορίζουν την ημερομηνία διεξαγωγής των συνεντεύξεων. Ο κατάλογος των προκριθέντων υποψηφίων ανακοινώνεται από τη Γραμματεία στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ. Οι υποψήφιοι, που δεν προκρίθηκαν, μπορούν να δουν τη συνολική επίδοσή τους στο Γραφείο της Γραμματείας του Π.Μ.Σ.

Η δεύτερη φάση αφορά την προσωπική συνέντευξη των υποψηφίων, που έχουν προκριθεί από την πρώτη φάση, από την αρμόδια Επιτροπή Επιλογής. Καθένα από τα τρία μέλη της επιτροπής παραλαμβάνει τον κατάλογο των προκριθέντων στη δεύτερη φάση και αξιολογεί κάθε υποψήφιο σε κλίμακα από 0 έως 100 μόρια. Τα κύρια κριτήρια της αξιολόγησης είναι τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς του, η ικανότητα επικοινωνίας με σαφήνεια και πειθώ, η ορθή κρίση, η ευρύτητα των γνώσεών του, η ωριμότητα, η προδιάθεση για σκληρή εργασία και η ομαδικότητα. Ο τελικός βαθμός από την προσωπική συνέντευξη κάθε υποψηφίου προκύπτει ως ο μέσος όρος της βαθμολογίας των τριών αξιολογητών. Η βαθμολογία αυτή σταθμίζεται με συντελεστή 30%. Η Επιτροπή Επιλογής συντάσσει πρακτικό, το οποίο περιλαμβάνει την επίδοση κάθε υποψηφίου και επισυνάπτει τα φύλλα αξιολόγησης κάθε αξιολογητή.

Από τη σταθμισμένη βαθμολογία στην πρώτη και δεύτερη φάση, καταρτίζεται από την Επιτροπή Επιλογής ο πίνακας επιτυχόντων, που περιλαμβάνει τους υποψήφιους που κρίνονται κατάλληλοι για την παρακολούθηση του προγράμματος. Η τελική επιλογή γίνεται με βάση τη σειρά επιτυχίας στον πίνακα των επιτυχόντων (οι ισοβαθμήσαντες με τον τελευταίο υποψήφιο επιλέγονται), σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην επόμενη παράγραφο. Ο πίνακας επιτυχόντων επικυρώνεται από τη Ε.Δ.Ε και ανακοινώνεται μέσω της Γραμματείας του Π.Μ.Σ.

Οι επιτυχόντες ενημερώνονται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. Οι επιτυχόντες καλούνται να απαντήσουν επίσης γραπτώς εντός 10 ημερών αν αποδέχονται ή όχι την ένταξή τους στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα, αποδεχόμενοι τους όρους λειτουργίας του και καταβάλλοντας την πρώτη δόση (το 50%)

των διδασκτρων, στην περίπτωση που έχουν καθοριστεί διδάκτρα. Η μη απάντηση ή η μη καταβολή της πρώτης δόσης των διδασκτρων από επιλεγέντα υποψήφιο μέσα στην παραπάνω προθεσμία ισοδυναμεί με άρνηση αποδοχής. Εφόσον υπάρξουν αρνήσεις η Γραμματεία ενημερώνει τους αμέσως επόμενους στη σειρά αξιολόγησης από τον πίνακα επιτυχόντων.

3.2.3.7.3 Ποιό είναι το ποσοστό αποδοχής υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών;²

Στον πίνακα που ακολουθεί καταγράφεται ο αριθμός των αιτήσεων , ο αριθμός των φοιτητών και το ποσοστό αποδοχής των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών

	Αριθμός αιτήσεων	Αριθμός φοιτητών	Ποσοστό αποδοχής των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών
2016-2017	45	34	75,5
2015-2016	21	16	76,1
2014-2015	34	28	77,7

3.2.3.7.4 Πώς δημοσιοποιείται η διαδικασία, τα κριτήρια και τα αποτελέσματα της επιλογής φοιτητών;

Η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος στην οποία αναφέρονται τα κριτήρια επιλογής καθώς και η διαδικασία δημοσιεύονται στο Διαδίκτυο ή/και στον Τύπο, και στα γραφεία της Γραμματείας του τμήματος. Ο κατάλογος των προκριθέντων υποψηφίων της πρώτης φάσης ανακοινώνεται από την Γραμματεία του Μ.Π.Σ.. Η Γραμματεία του Μ.Π.Σ. ενημερώνει τηλεφωνικά και με e-mail τους υποψήφιους για τα αποτελέσματα της πρώτης φάσης της αξιολόγησης καθώς και για την ημερομηνία και την ώρα της προσωπικής συνέντευξης. Οι υποψήφιοι, που δεν προκρίθηκαν, μπορούν να δουν τη συνολική επίδοσή τους στο Γραφείο της Γραμματείας του Π.Μ.Σ ή να τους αποσταλεί ηλεκτρονικά. Ο πίνακας επιτυχόντων και των δύο φάσεων ανακοινώνεται μέσω της Γραμματείας του Π.Μ.Σ. ώστε οι επιτυχόντες ενημερώνονται γραπτώς από τη Γραμματείας του Π.Μ.Σ. Οι επιτυχόντες καλούνται να απαντήσουν επίσης γραπτώς εντός 15 ημερών αν αποδέχονται ή όχι την ένταξή τους στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα, αποδεχόμενοι τους όρους λειτουργίας του και καταβάλλοντας την πρώτη δόση των διδασκτρων, στην περίπτωση που έχουν καθοριστεί διδάκτρα. Η μη απάντηση ή η μη καταβολή της πρώτης δόσης των διδασκτρων από επιλεγέντα υποψήφιο μέσα στην παραπάνω προθεσμία ισοδυναμεί με άρνηση αποδοχής. Εφόσον υπάρξουν αρνήσεις η Γραμματεία ενημερώνει τους αμέσως επόμενους στη σειρά αξιολόγησης από τον πίνακα επιτυχόντων. Η διαδικασία, τα κριτήρια και τα αποτελέσματα της επιλογής φοιτητών δημοσιοποιούνται στον δικτυακό τόπο του μεταπτυχιακού και πραγματοποιείται και γνωστοποίηση στους επιλεχθέντες μεταπτυχιακούς φοιτητές μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

3.2.2.7.5 Πώς διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα και διαφάνεια της διαδικασίας επιλογής φοιτητών;

Η απαρέγκλιτη τήρηση των βασικών προϋποθέσεων εισαγωγής, των κριτηρίων βαθμολόγησης των υποψηφίων και η δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων των επιλεχθέντων μεταπτυχιακών φοιτητών στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ διασφαλίζει την αποτελεσματικότητα και διαφάνεια της διαδικασίας επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών.

3.2.3.8 Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

3.2.3.8.1 Υπάρχει συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό; Σε ποιο ποσοστό ;

Δεν υπάρχει συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό, γιατί η λειτουργία του ΠΜΣ καλύπτεται από διδάσκοντες του Ιδρύματος αλλά και από διδάσκοντες ΤΕΙ και ΑΕΙ από την υπόλοιπη Ελλάδα και την Ανώτατη εκκλησιαστική ακαδημία Θεσσαλονίκης.

² Η ερώτηση αυτή μπορεί να απαντηθεί με βάση τα στοιχεία που συμπληρώσατε στον Πίνακα 4.

3.2.3.8.2 Υπάρχει συμμετοχή αλλοδαπών φοιτητών (απόλυτος αριθμός και ποσοστό);

Δεν υπάρχει συμμετοχή αλλοδαπών φοιτητών γιατί τα μαθήματα διδάσκονται στην ελληνική γλώσσα.

3.2.3.8.3 Πόσα και ποια μαθήματα διδάσκονται (και) σε ξένη γλώσσα;

Το σύνολο των μαθημάτων διδάσκεται στην ελληνική γλώσσα. Πάντως αξίζει να σημειωθεί ότι στο 100% των διδασκόμενων μαθημάτων διατίθεται και αγγλική βιβλιογραφία και οι φοιτητές διεκπεραιώνουν τις εργασίες τους με βάση την διεθνή αρθογραφία και βιβλιογραφία.

3.2.3.8.4 Υπάρχουν συμφωνίες συνεργασίας με ιδρύματα και φορείς του εξωτερικού;

Το Τμήμα θεωρεί σημαντική την διεθνοποίησή του και διερευνά ευκαιρίες προς τις ακόλουθες κατευθύνσεις:

- Ανάπτυξη διμερών συνεργασιών στο Πρόγραμμα Erasmus. Ωστόσο, εμπόδιο αποτελεί ο μικρότερος αριθμός διαθέσιμων προγραμμάτων σπουδών σε μεταπτυχιακό επίπεδο για σύναψη διμερούς συνεργασίας.

Συμμετοχή σε έργα διεθνούς εκπαιδευτικής συνεργασίας, όπως τα Tempus, Mundus, κλπ. Επισημαίνεται ότι το Τμήμα συμμετείχε ήδη δύο φορές (προσκλήσεις των ετών 2008 και 2009) στην υποβολής πρότασης Tempus με αντικείμενο την ανάπτυξη ενός ευρωπαϊκού Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης, με συντονιστή εταίρο το Πανεπιστήμιο του Hasselt (Βέλγιο). Ο ρόλος του Τμήματος αφορούσε την ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού και τη συμμετοχή στις ανταλλαγές φοιτητών και καθηγητών. Στο πλαίσιο αυτό αναπτύχθηκε συνεργασία με το πανεπιστήμιο South West University “Neofit Rilski” στο Blagoevgrad Bulgaria η οποία είχε αποτέλεσμα τη συμμετοχή στο πρόγραμμα Project N° 573897-EPP-1-2016-1-BG-EPPKA2-CBHE-JP “Licence, Master professionnels en formation ouverte et à distance pour le développement du tourisme durable en Chine, au Vietnam et au Kirghizstan - LMPT”, Grant Agreement Number – 2016 – 3216 / 001 – 001 και έχει στόχο την ανάπτυξη του βιώσιμου τουρισμού στην Κίνα, το Βιετνάμ και το Κυργιστάν και τη δημιουργία προγραμμάτων σπουδών σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο βιώσιμου τουρισμού. Στο πρόγραμμα εκτός από το πανεπιστήμιο South West University “Neofit Rilski” που είναι ο leader, συμμετέχουν ακόμα 22 ανώτατα ιδρύματα και φορείς από 9 χώρες.

- Πρόσκληση εκπαιδευτικού προσωπικού ή εμπειρογνομόνων από το εξωτερικό για συμμετοχή στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Π.Μ.Σ. Εμπόδια αποτελούν η χρηματοδότηση των επισκέψεων και τα ζητήματα μετακίνησης.

Παράλληλα, αξίζει να σημειωθεί ότι στην προσπάθεια για διεθνοποίηση του ΠΜΣ πραγματοποιήθηκαν σε συνεργασία με ελληνικά ΤΕΙ και Πανεπιστήμια τα παρακάτω:

- Διοργάνωση διεθνών συνεδρίων. Προς την κατεύθυνση αυτή, το Τμήμα φιλοξένησε και συνδιοργάνωσε το διεθνές συνέδριο «Management of International Business and Economic Systems» (MIBES) το Σεπτέμβριο του 2011 στις Σέρρες, συνδιοργάνωσε το διεθνές συνέδριο «7th International Conference "New Horizons in Industry, Business and Education» στη Χίο και το Management of International Business and Economic Systems» (MIBES) το 2012 στη Λάρισα. Το τμήμα επίσης συμμετείχε στη διοργάνωση και φιλοξένησε 2ο Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο με θέμα «Παραγωγική Ανασυγκρότηση της Ελλάδας: Οικονομική Κρίση και Προοπτικές Ανάπτυξης» στις 5 και 6 Μαΐου 2017.
- Συμμετοχή των φοιτητών του Τμήματος σε διεθνή συνέδρια. Εμπόδιο αποτελεί η εξεύρεση πόρων για τη συμμετοχή σε συνέδρια. Βέβαια αξίζει να σημειωθεί ότι στα προαναφερθέντα διεθνή συνέδρια συμμετείχαν μεταπτυχιακοί φοιτητές σε συνεργασία με διδάσκοντες του ΠΜΣ ως εισηγητές εργασιών.

3.2.2.8.5 Υπάρχουν διεθνείς διακρίσεις του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών; Ποιες;

Μέχρι σήμερα δεν υπάρχουν διεθνείς διακρίσεις του ΠΜΣ. Αξίζει όμως να σημειωθούν οι συνεργασίες στο τομείς της διοργάνωσης διεθνών συνεδρίων, η συμμετοχή των φοιτητών του ΠΜΣ (σε συνεργασία

με τους διδάσκοντες του ΠΜΣ) σε διεθνή συνέδρια, η συνεργασία με το έτερο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων για ενίσχυση των δράσεων εξωστρέφειας και διεθνοποίησης των προγραμμάτων σπουδών, η πρόσκληση για διδασκαλία ξένων εισηγητών και η συνεργασίες με πανεπιστήμια του εξωτερικού. καθώς και στην εκπόνηση επιστημονικών ερευνών – δημοσιεύσεων των μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού του ΠΜΣ με ακαδημαϊκούς του εξωτερικού

3.3 Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών

Στο Τμήμα δεν λειτουργεί Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών, λόγω του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου το οποίο δεν παρέχει στα Τ.Ε.Ι. την δυνατότητα χορήγησης διδακτορικών διπλωμάτων. Συγκεκριμένα σύμφωνα με το νόμο 3685/2008 «τα Πανεπιστήμια έχουν επιπλέον την αρμοδιότητα να χορηγούν Διδακτορικά Διπλώματα». Η διάκριση αυτή κρίνεται ως ακατανόητη, καθώς αμφισβητεί άμεσα τη δυνατότητα καθοδήγησης και μύησης στη διενέργεια έρευνας νέων ερευνητών με σκοπό την συγγραφή διδακτορικής διατριβής, από τα μέλη Δ.Ε.Π. των Τ.Ε.Ι., τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των οποίων (ιδιαίτερα μετά την ανωτατοποίηση των Τ.Ε.Ι. και τη δημοσίευση του νόμου 2916/2001) δεν υστερούν σε σχέση με αυτά των μελών Δ.Ε.Π. των πανεπιστημίων.

4. Διδακτικό έργο

4.1. Πώς κρίνετε την αποτελεσματικότητα του διδακτικού προσωπικού;

Όπως σημειώσαμε αναλυτικά στην ενότητα 2.2.1, ένα από τα πιο σημαντικά προβλήματα του Τμήματος είναι η ανεπαρκής στελέχωσή του κυρίως σε μέλη Δ.Ε.Π. και ο συνεπαγόμενος μεγάλος αριθμός εργαστηριακών και επιστημονικών συνεργατών, που κάθε χρόνο προσλαμβάνονται (με συμβάσεις ορισμένου χρόνου) για τη διδασκαλία μαθημάτων του προγράμματος σπουδών. Παρόλα αυτά, η αποτελεσματικότητα του διδακτικού προσωπικού (μόνιμα μέλη Δ.Ε.Π. και επιστημονικοί και εργαστηριακοί συνεργάτες) κρίνεται ως απολύτως ικανοποιητική και ελέγχεται συστηματικά με συγκεκριμένη διαδικασία αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου, όπως αναλυτικά περιγράφεται στη συνέχεια.

4.1.1. Διαδικασία αξιολόγησης των διδασκόντων από τους φοιτητές.

Το Τμήμα έχει υιοθετήσει διαδικασία αξιολόγησης των διδασκόντων από τους φοιτητές από το ακαδημαϊκό έτος 2004 – 2005 και έχει αποκτήσει κατάλληλο εξοπλισμό για την αυτοματοποιημένη καταγραφή των αποκρίσεων των φοιτητών. Η διαδικασία διεκπεραιώνεται την 9η – 10η εβδομάδα μαθημάτων χωρίς προηγούμενη ειδοποίηση έτσι ώστε να συγκεντρωθούν οι απόψεις των φοιτητών που παρακολουθούν με συνέπεια τα μαθήματα. Η διαδικασία περιλαμβάνει τα εξής στάδια:

Ορισμός χρόνου συμπλήρωσης ερωτηματολογίων

- Τα ερωτηματολόγια συμπληρώνονται την 9η ή 10η εβδομάδα μαθημάτων, μετά από απόφαση της ομάδας εσωτερικής αξιολόγησης. Ο χρόνος συμπλήρωσης των ερωτηματολογίων δεν ανακοινώνεται στους φοιτητές.

Προετοιμασία

- Ορίζεται για κάθε διδάσκοντα ένας μοναδικός κωδικός αριθμός.
- Ετοιμάζεται στον επεξεργαστή κειμένου το ερωτηματολόγιο που θα χρησιμοποιηθεί για το τρέχον εξάμηνο, εκτυπώνεται και φωτοτυπείται με ιδιαίτερη προσοχή.
- Μία φωτοτυπία του ερωτηματολογίου σαρώνεται στον σαρωτή και με χρήση του λογισμικού των ερωτηματολογίων ορίζονται οι περιοχές απόκρισης και τα χαρακτηριστικά τους.
- Συμπληρώνεται ένας μικρός αριθμός ερωτηματολογίων τα οποία σαρώνονται ώστε να ελεγχθεί η αξιοπιστία του συστήματος.
- Τα ερωτηματολόγια που θα συμπληρωθούν από τους φοιτητές για κάθε διδάσκοντα και για κάθε μάθημα που αυτός διδάσκει, τοποθετούνται σε φάκελο μεγέθους A4 χωρίς να διπλωθούν. Έξω από το φάκελο αναγράφεται ο κωδικός και ο τίτλος του μαθήματος, το ονοματεπώνυμο και ο κωδικός του διδάσκοντα.

Συμπλήρωση ερωτηματολογίων

- Την εβδομάδα αξιολόγησης, κάθε διδάσκων στη διάρκεια του διαλείμματος που προηγείται της ώρας του μαθήματός του, ενημερώνεται από μέλος ΕΤΠ για την αξιολόγηση, τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί και παραλαμβάνει το φάκελο με τα ερωτηματολόγια του μαθήματός του.
- Ο διδάσκων εξηγεί στους φοιτητές του μαθήματός του για τη διαδικασία της αξιολόγησης δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην ανωνυμία του ερωτηματολογίου
- Ο διδάσκων ορίζει τρεις φοιτητές οι οποίοι θα είναι υπεύθυνοι για τη συλλογή των ερωτηματολογίων και την κατάθεσή τους στο γραφείο των μελών ΕΤΠ.
- Ο διδάσκων αναγράφει στον πίνακα τον κωδικό του μαθήματος και τον κωδικό του διδάσκοντος και αποχωρεί από την αίθουσα.
- Οι φοιτητές συμπληρώνουν τον κωδικό του μαθήματος και τον κωδικό του διδάσκοντος και περιμένουν να αποχωρήσει ο διδάσκων από την αίθουσα για να συμπληρώσουν τις αποκρίσεις τους στις ερωτήσεις του ερωτηματολογίου.
- Μετά τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου από όλους τους φοιτητές, οι 3 φοιτητές που ορίστηκαν από τον διδάσκοντα συλλέγουν τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια, τα τοποθετούν στον φάκελο του μαθήματος και παραδίδουν το φάκελο στο γραφείο των μελών ΕΤΠ.
- Τα μέλη ΕΤΠ καταμετρούν τον αριθμό των ερωτηματολογίων και καταγράφουν τον αριθμό αυτόν σε κατάσταση (κατάσταση ερωτηματολογίων που συμπληρώθηκαν).

Ανάγνωση – επεξεργασία των ερωτηματολογίων

- Τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια σαρώνονται και οι αποκρίσεις καταχωρούνται αυτόματα στο φύλλο επεξεργασίας του λογισμικού ανάγνωσης ερωτηματολογίων.
- Ελέγχεται ο αριθμός των ερωτηματολογίων που σαρώθηκαν για κάθε μάθημα και αντιπαρατίθεται με τον αριθμό που έχει καταγραφεί στην κατάσταση ερωτηματολογίων που συμπληρώθηκαν. Εντοπίζονται τυχόν αποκλίσεις και διορθώνονται πιθανά λάθη.
- Υπολογίζεται για κάθε ερώτηση του ερωτηματολογίου ο μέσος όρος των αποκρίσεων των φοιτητών.
- Υπολογίζεται ανά διδάσκοντα, ανά μάθημα και ανά ερώτηση ο μέσος όρος των αποκρίσεων των φοιτητών.

Ενημέρωση διδασκόντων

- Μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος της ΜΟ.ΔΙ.Π., ο διδάσκων χρησιμοποιώντας τους προσωπικούς του κωδικούς ενημερώνεται τόσο για τα αποτελέσματα του, για τα αντίστοιχα αποτελέσματα του τμήματος (μέσος όρος τμήματος) καθώς και τα σχόλια των φοιτητών.

Τα ερωτηματολόγια που συμπληρώθηκαν από τους φοιτητές φυλάσσονται με ευθύνη των μελών ΕΤΠ. Τα ερωτηματολόγια που έχουν συμπληρωθεί σε κάποιο εξάμηνο για ένα μάθημα μπορούν να αναγνωστούν μόνον από τον διδάσκοντα του μαθήματος αυτού κατά το συγκεκριμένο εξάμηνο.

Σημειώνεται ότι το Τμήμα χρησιμοποιεί για την αξιολόγηση έντυπα ερωτηματολόγια για την αποτύπωση της γνώμης των προπτυχιακών φοιτητών και ηλεκτρονικά ερωτηματολόγια για την αποτύπωση της γνώμης των μεταπτυχιακών φοιτητών.

- *Αποτελέσματα της αξιολόγησης των διδασκόντων από τους φοιτητές.*

Από το ακαδημαϊκό έτος 2004-2005 που το Τμήμα για πρώτη φορά υιοθέτησε διαδικασίες αξιολόγησης χρησιμοποιήθηκαν διάφορα έντυπα ερωτηματολόγια για την αξιολόγηση του διδακτικού έργου. Τα ερωτηματολόγια αυτά και οι αντίστοιχες αποκρίσεις των φοιτητών παρουσιάστηκαν στην προηγούμενη έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης του Τμήματος.

Το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιείται τα τελευταία χρόνια βασίζεται στο πρότυπο ερωτηματολόγιο της ΑΔΙΠ και είναι ένα εύχρηστο εργαλείο για την αποτύπωση της συνολικής εικόνας κάθε διδάσκοντα, όπως αυτή προσλαμβάνεται από τους φοιτητές. Χρησιμοποιήθηκε πενταβάθμια κλίμακα για τις αποκρίσεις των φοιτητών (1 = Ελάχιστα, 2 = Λίγο, 3 = Μέτρια, 4 = Αρκετά, 5 = Πολύ). Οι ερωτήσεις που περιέχονται στο ερωτηματολόγιο αυτό, όπως επίσης ο αριθμός των ερωτηματολογίων που συμπληρώθηκαν από τους φοιτητές κατά τα εξάμηνα κατά τα οποία χρησιμοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο αυτό καθώς και ο μέσος όρος των αποκρίσεων των φοιτητών ανά ερώτηση εμφανίζεται στον παρακάτω πίνακα:

		2016- 2017 ΧΕΙΜ	2016- 2017 ΕΑΡ	2015- 2016 ΧΕΙΜ	2015- 2016 ΕΑΡ	2014- 2015 ΧΕΙΜ	2014- 2015 ΕΑΡ	2013- 2014 ΧΕΙΜ	2013- 2014 ΕΑΡ
	Αριθμός ερωτηματολογίων	1.460	1.235	1.396	1.304	1.382	1.171	1.550	1.320
1.	Η ύλη που διδάχθηκε ήταν καλά οργανωμένη;	4,03	4,09	4,15	4,10	4,08	4,13	4,11	4,08
2.	Το εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποιήθηκε βοήθησε στην καλύτερη κατανόηση του μαθήματος;	4,10	4,13	4,04	4,06	4,02	4,06	4,03	3,97

3.	Τα εκπαιδευτικά βοηθήματα («σύγγραμμα», σημειώσεις, πρόσθετη βιβλιογραφία) χορηγήθηκαν εγκαίρως;	4,08	4,12	3,96	3,94	4,12	4,02	4,00	3,98
4.	Πόσο ικανοποιητικό βρίσκετε το κύριο βιβλίο ή τις σημειώσεις;	4,01	4,01	3,89	3,85	3,92	3,89	3,87	3,81
5.	Πόσο εύκολα διαθέσιμη είναι η βιβλιογραφία στην Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος;	3,95	3,90	3,86	3,87	3,98	3,92	3,90	3,85
6.	Πώς κρίνετε το επίπεδο δυσκολίας του μαθήματος για το έτος του;	3,88	3,83	3,69	3,73	3,79	3,74	3,78	3,68
7.	Επιτεύχθηκαν οι στόχοι του μαθήματος;	3,84	3,76	4,05	4,06	4,06	4,08	4,02	4,03
8.	Υπήρχε καθοδήγηση από τον διδάσκοντα;	3,73	3,68	4,31	4,31	4,21	4,31	4,27	4,26
9.	Δόθηκε η δυνατότητα βελτίωσης της εργασίας;	3,75	3,71	3,97	4,07	3,98	4,00	3,98	3,99
10.	Η συγκεκριμένη εργασία σας βοήθησε να κατανοήσετε το συγκεκριμένο θέμα;	3,76	3,79	4,04	4,07	4,01	4,01	3,98	4,01
11.	Σχετικά με τον/ την διδάσκοντα/ διδάσκουσα: Επιτυγχάνει να διεγείρει το ενδιαφέρον για το αντικείμενο του μαθήματος;	3,98	3,98	4,07	3,98	4,00	4,01	4,04	4,04
12.	Σχετικά με τον/ την διδάσκοντα/ διδάσκουσα: Αναλύει και παρουσιάζει τις έννοιες με τρόπο απλό και ενδιαφέροντα;	3,66	3,69	4,16	4,09	4,12	4,14	4,14	4,12
13.	Σχετικά με τον/ την διδάσκοντα/ διδάσκουσα: Ενθαρρύνει τους φοιτητές να διατυπώνουν απορίες και ερωτήσεις και να αναπτύξουν την κρίση τους;	4,11	4,16	4,29	4,21	4,23	4,30	4,30	4,22
14.	Σχετικά με τον/ την διδάσκοντα/ διδάσκουσα: Ήταν συνεπής στις υποχρεώσεις του/της (παρουσία στα μαθήματα, έγκαιρη διόρθωση εργασιών, ώρες συνεργασίας με τους φοιτητές);	4,08	4,12	4,39	4,24	4,31	4,41	4,38	4,28
15.	Σχετικά με τον/ την διδάσκοντα/ διδάσκουσα: Είναι γενικά προσιτός στους φοιτητές;	3,99	4,03	4,25	4,18	4,26	4,27	4,30	4,28
16.	Σχετικά με τον/ την διδάσκοντα/ διδάσκουσα: Πώς κρίνετε τη συνολική παρουσία του διδάσκοντα;	4,15	4,19	4,28	4,20	4,21	4,28	4,28	4,24

Από τα στοιχεία του πίνακα προκύπτουν τα εξής συμπεράσματα:

- Η διαδικασία της αξιολόγησης του διδακτικού έργου με συμπλήρωση ερωτηματολογίων απαιτεί τη διαχείριση ενός σχετικά μεγάλου αριθμού ερωτηματολογίων. Σημαντικό ρόλο στη γρήγορη διαχείριση των συμπληρωμένων ερωτηματολογίων διαδραματίζει το σύστημα αυτόματης ανάγνωσης των ερωτηματολογίων της ΜΟΔΙΠ του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας. Μάλιστα μέσω του Πληροφοριακού συστήματος της ΜΟΔΙΠ, η διαδικασία εξαγωγής των αποτελεσμάτων και δημιουργίας των ενημερωτικών σημειωμάτων των διδασκόντων έχει αυτοματοποιηθεί ενώ παλιότερα ήταν χειρωνακτική και ιδιαίτερα χρονοβόρα (είχε τονιστεί η αναγκαιότητα για αυτοματοποίηση της διαδικασίας σε παλαιότερη εσωτερική έκθεση)
- Οι αποκρίσεις των φοιτητών είναι διαχρονικά συνεπείς, αφού ακολουθούν συστηματικά το ίδιο πρότυπο.
- Οι μέσες αποκρίσεις των φοιτητών εμφανίζουν αρκετά υψηλές τιμές, γεγονός που σημαίνει ότι σε γενικές γραμμές δεν προκύπτει κάποιο ιδιαίτερο πρόβλημα σε σχέση με τα ερωτήματα του ερωτηματολογίου.
- *Μέσος εβδομαδιαίος φόρτος διδακτικού έργου των μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού του Τμήματος.*

Κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2011-12 και 2012-13 το Τμήμα δεν ήταν δυνατό να υλοποιήσει το πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών του στην πλήρη του ανάπτυξη λόγω των σημαντικών περικοπών στον προϋπολογισμό των κονδυλίων που διατίθενται από το Υπουργείο Παιδείας για τις αμοιβές των Επιστημονικών και Εργαστηριακών Συνεργατών. Έτσι, τα δύο αυτά ακαδημαϊκά έτη το Τμήμα, με αποφάσεις της Γενικής του Συνέλευσης προσέφερε όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα (35) του προγράμματος σπουδών και έναν πολύ μικρό αριθμό μαθημάτων επιλογής (7-8 ανά εξάμηνο) τα οποία διδάχθηκαν αποκλειστικά από μέλη Δ.Ε.Π. Το επόμενο διάστημα και συγκεκριμένα τα ακαδημαϊκά έτη 2015-16 και 2016-17 προσφέρονται στο σύνολο τους και τα 16 μαθήματα που είναι κατ' επιλογή υποχρεωτικά.

Με τις συνθήκες που περιγράφηκαν στην προηγούμενη παράγραφο, ο μέσος εβδομαδιαίος φόρτος διδακτικού έργου των μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού του Τμήματος στη διάρκεια των ακαδημαϊκών ετών 2015 – 2016 και 2016-2017, εμφανίζονται στους επόμενους πίνακες:

Ακαδημαϊκό έτος 2015-2016

Ακαδημαϊκό προσωπικό	Αριθμός	Ώρες διδασκαλίας / εβδομάδα	% εβδομαδιαίου διδακτικού έργου	Μέσος εβδομαδιαίος φόρτος διδακτικού έργου (ώρες)
Μέλη Ε.Π.	14	150	63%	11
Συνεργάτες (Επιστημονικοί & Εργαστηριακοί)	13	78	33%	6
Μέλη ΕΔΙΠ	1	12	4%	12
ΣΥΝΟΛΟ	28	240	100%	

Ακαδημαϊκό έτος 2016-2017

Ακαδημαϊκό προσωπικό	Αριθμός	Ώρες διδασκαλίας / εβδομάδα	% εβδομαδιαίου διδακτικού έργου	Μέσος εβδομαδιαίος φόρτος διδακτικού έργου (ώρες)
Μέλη Ε.Π.	14	150	63%	11
Συνεργάτες (Επιστημονικοί & Εργαστηριακοί)	13	66	27%	6
Μέλη ΕΔΙΠ	2	24	10%	12
ΣΥΝΟΛΟ	29	240	100%	

Από τα στοιχεία του πίνακα αναδεικνύονται δύο προβλήματα, που σχετίζονται με την αποτελεσματική λειτουργία του Τμήματος και συγκεκριμένα : (α) ο μεγάλος φόρτος εκπαιδευτικού έργου, που αναλογεί στα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ιδίως αν εκτιμηθεί συγκριτικά με τον φόρτο εκπαιδευτικού έργου των

μελών ΔΕΠ των Πανεπιστημίων ώστε να δημιουργούνται προϋποθέσεις ισότιμης αξιολόγησης των εκπαιδευτικών και ερευνητικών επιδόσεων στους δύο τομείς της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, και (β) η ανεπαρκής στελέχωση του Τμήματος με μόνιμα μέλη Ε.Π., εφόσον πολύ μεγάλο ποσοστό του εκπαιδευτικού έργου προσφέρεται από επιστημονικούς και εργαστηριακούς συνεργάτες, που προσλαμβάνονται κάθε χρόνο με συμβάσεις εργασίας.

- Συμμετοχή μελών Δ.Ε.Π. Τμήματος σε Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Στο Τμήμα, όπως αναφέρθηκε στην προηγούμενη ενότητα, λειτουργούν τρία Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών. Σχεδόν όλα τα μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων διδάσκουν στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων και στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και Τουρισμού και στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στη Δημόσια Διοίκηση και στη Διοίκηση και Οργάνωση Εκκλησιαστικών μονάδων. Επιπλέον μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος διδάσκουν ή έχουν διδάξει στο παρελθόν σε προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών άλλων Τμημάτων. Τέλος Επιστημονικοί και Εργαστηριακοί Συνεργάτες του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων διδάσκουν σε μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας ή άλλων Ιδρυμάτων.

4.1.5. Θεσμοθετημένες από το Τμήμα υποτροφίες/βραβεία διδασκαλίας.

Αυτή τη στιγμή δεν υπάρχουν θεσμοθετημένες από το Τμήμα υποτροφίες ή βραβεία διδασκαλίας. Υπάρχουν σκέψεις προς την κατεύθυνση αυτή, με την προϋπόθεση ότι θα ωριμάσει η διαδικασία αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου των διδασκόντων και η αντικειμενικότητα των αποτελεσμάτων της.

4.1.6. Συνεισφορά στο διδακτικό έργο των μεταπτυχιακών φοιτητών και υποψηφίων διδασκόντων του Τμήματος.

Στο Τμήμα, όπως αναφέρθηκε στην προηγούμενη ενότητα, λειτουργούν τρία Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών, ενώ δεν λειτουργούν προγράμματα εκπόνησης Διδακτορικών διατριβών. Συνεισφορά των μεταπτυχιακών φοιτητών στο διδακτικό έργο δεν υπάρχει εξαιτίας του μικρού διαστήματος των διάρκειας των μεταπτυχιακών σπουδών και των ωρών παρακολούθησης των διαλέξεων και διενέργειας των εργασιών. Η έλλειψη υποψηφίων διδασκόντων αποτελεί σημαντική αδυναμία για την αναβάθμιση της λειτουργίας του Τμήματος και για την ποιότητα του εκπαιδευτικού και ερευνητικού του έργου.

4.2. Πώς κρίνετε την ποιότητα και αποτελεσματικότητα της διδακτικής διαδικασίας;

Ποσοτικά στοιχεία σχετικά με την ποιότητα και αποτελεσματικότητα της διδακτικής διαδικασίας, περιέχονται στους πίνακες 12.1 και 12.2. Με βάση τα στοιχεία αυτά διατυπώνονται συγκεκριμένα σχόλια και συμπεράσματα, όπως αναλυτικά περιγράφεται στη συνέχεια.

4.2.1. Διδακτικές μέθοδοι.

Σε 39 μαθήματα του προγράμματος σπουδών δηλαδή στο 76% η διδασκαλία γίνεται με συνδυασμό διαλέξεων και ασκήσεων πράξης ενώ 12 μαθήματα δηλαδή το 24% των μαθημάτων είναι μικτά, δηλ. περιλαμβάνουν συνδυασμό διαλέξεων και εργαστηρίων, από τα οποία 10 είναι υποχρεωτικά μαθήματα και 2 επιλογής.

4.2.2. Διαδικασία επικαιροποίησης του περιεχομένου των μαθημάτων και των διδακτικών μεθόδων.

Δεν υπάρχει τυποποιημένη διαδικασία επικαιροποίησης του περιεχομένου των μαθημάτων αλλά στην πρόσφατη αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών έγινε μία προσπάθεια να υιοθετηθεί μία τέτοια διαδικασία. Σε σχέση με την επικαιροποίηση των διδακτικών μεθόδων και για την ενημέρωση των διδασκόντων, έχει συνταχθεί σχετικός οδηγός που παρουσιάζει τις διάφορες εκπαιδευτικές μεθόδους (βλέπε παράρτημα Γ).

4.2.3. Συμμετοχή των φοιτητών στις εξετάσεις και ποσοστά επιτυχίας τους.

Τα ποσοστά συμμετοχής και επιτυχίας των φοιτητών του Τμήματος στις εξετάσεις του ακαδημαϊκού έτους 2015-2016 ανά τυπικό εξάμηνο του προγράμματος σπουδών, σημειώνονται στον επόμενο πίνακα.

ΕΞΑΜΗΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΣΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	
	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2015-2016	ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2015-2016
A	68,39%	68,5%
B	69,69%	65,05%
Γ	74,66%	63,45%
Δ	67,32%	67,79%
E	63,11%	73,41%
ΣΤ	69,88%	67,98%
Z	62,02%	62,32%

Ομοίως για το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017 τα αντίστοιχα ποσοστά, σημειώνονται στο παρακάτω πίνακα.

ΕΞΑΜΗΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΣΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	
	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2016-2017	ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2016-2017
A	60,01%	69,02%
B	68,78%	64,98%
Γ	75,62%	64,03%
Δ	68,01%	67,56%
E	62,22%	74,34%
ΣΤ	69,67%	66,88%
Z	63,45%	61,76%

Στον επόμενο πίνακα σημειώνονται τα ποσοστά συμμετοχής και επιτυχίας των φοιτητών ανά εξεταστική περίοδο του προγράμματος σπουδών, στις εξετάσεις του ακαδημαϊκού έτους 2015-2016 , ενώ στον αμέσως επόμενο πίνακα παρατίθενται τα στοιχεία για το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017

ΕΞΑΜΗΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΑ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΣΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ (επί των συμμετεχόντων)	
	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2015-2016	ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2015-2016
A	29,75%	32,88%
B	44,32%	48,98%
Γ	43,78%	44,33%
Δ	42,99%	43,21%
E	61,22%	61,35%
ΣΤ	68,34%	66,11%
Z	65,01%	64,21%

ΕΞΑΜΗΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΑ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΣΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ (επί των συμμετεχόντων)	
	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2016-2017	ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2016-2017
A	30,32%	31,67%
B	45,01%	47,65%
Γ	43,68%	41,65%
Δ	41,98%	42,21%
E	62,45%	62,67%
ΣΤ	69,78%	67,35%
Z	63,88%	66,56%

4.2.4. Μέσος βαθμός πτυχίου

Ο μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων που αποφοίτησαν από το ακαδ. έτος 2015 – 2016 παραπάνω αποφοίτων είναι 6,66, ενώ των αντιστοίχων για το ακαδ. έτος 2016 – 2017 ήταν 6,71

4.2.5. Μέση διάρκεια σπουδών.

Η μέση διάρκεια σπουδών για τη λήψη πτυχίου των φοιτητών για το ακαδημαϊκό έτος 2015 – 2016 ήταν 6,3 έτη ενώ για το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017 ήταν 6,4 έτη.

4.3. Πώς κρίνετε την οργάνωση και την εφαρμογή του διδακτικού έργου;

4.3.1 Πώς γνωστοποιείται στους φοιτητές η ύλη των μαθημάτων στην αρχή του εξαμήνου;

Η ύλη των μαθημάτων μαζί με τον προγραμματισμό της διδασκαλίας (σε 15 διδακτικές εβδομάδες) περιλαμβάνεται επίσης στο περίγραμμα του μαθήματος, το οποίο διατίθεται μέσω της ιστοσελίδας του τμήματος. Η ύλη των μαθημάτων γνωστοποιείται στους φοιτητές στα μαθήματα και μέσω σχετικής ανακοίνωσης στο διαδίκτυο και στον πίνακα ανακοινώσεων.

4.3.2 Περιγράφονται οι μαθησιακοί στόχοι των μαθημάτων και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα;

Μετά την πρόσφατη αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών κάθε περίγραμμα μαθήματος περιλαμβάνει με σαφήνεια τους μαθησιακούς στόχους του μαθήματος και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα.

4.3.3 Υπάρχει διαδικασία μέτρησης της επίτευξης των μαθησιακών στόχων των μαθημάτων;

Με την έναρξη του κάθε εξαμήνου, στην πρώτη γενική συνέλευση του Τμήματος, συζητούνται θέματα σχετικά με την οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Η μέτρηση των μαθησιακών στόχων μετριέται μέσω συμπλήρωσης των Απογραφικών Δελτίων Μαθήματος και Διδάσκοντα (αποτύπωση γνώμης διδάσκοντα) και αποδελτίωση των ερωτηματολογίων αξιολόγησης (αποτύπωση γνώμης φοιτητή).

4.3.4 Σε ποιά βαθμό τηρείται το ωρολόγιο πρόγραμμα των μαθημάτων;

Με ευθύνη του Προέδρου του Τμήματος, διαμορφώνεται και ανακοινώνεται το ωρολόγιο πρόγραμμα, στο οποίο προσδιορίζονται για κάθε τυπικό εξάμηνο του προγράμματος σπουδών, τα μαθήματα, οι διδάσκοντες και οι αίθουσες διδασκαλίας. Οι διδάσκοντες πριν την έναρξη του μαθήματος υπογράφουν το ημερήσιο δελτίο παρουσίας, το οποίο ελέγχεται από τους υπευθύνους των Τομέων και τον Πρόεδρο.

Γενικά όλη η διαδικασία βρίσκεται υπό συνεχή παρακολούθηση και σε περιπτώσεις που παρουσιαστούν προβλήματα (όπως π.χ. στη συμπεριφορά διδασκόντων ή φοιτητών, στις υποδομές σε αίθουσες ή εργαστηριακό εξοπλισμό, στην έγκαιρη διανομή των συγγραμμάτων ή πρόσθετου εκπαιδευτικού υλικού, κ.λ.π.), ο Πρόεδρος του Τμήματος έχει την ευθύνη της επίλυσής τους, σε συνεργασία με το Συμβούλιο ή τη Γενική Συνέλευση κατά περίπτωση.

4.3.5 Είναι ορθολογική η οργάνωση και δομή του ωρολογίου προγράμματος μαθημάτων;

Η οργάνωση και δομή του ωρολογίου προγράμματος σπουδών κρίνεται ετησίως, αναθεωρείται σε περίπτωση που διαπιστωθούν αποκλίσεις και γενικώς κρίνεται ορθολογική.

4.3.6 Πόσα (και ποιά) από τα βασικά εισαγωγικά Μαθήματα διδάσκονται από μέλη ΔΕΠ/ΕΠ των δύο ανώτερων βαθμίδων;

Τα περισσότερα από τα βασικά εισαγωγικά Μαθήματα διδάσκονται από μέλη ΔΕΠ/ΕΠ των δύο ανώτερων βαθμίδων. Τα υπόλοιπα διδάσκονται είτε από μέλη χαμηλότερων βαθμίδων, είτε από ωρομίσθιους καθηγητές εξαιτίας της έλλειψης ακαδημαϊκού προσωπικού.

4.3.7 Πόσα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος διδάσκουν μαθήματα που δεν εμπίπτουν στο στενό ή ευρύτερο γνωστικό τους πεδίο;

Δεν υπάρχουν μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων, τα οποία διδάσκουν μαθήματα που δεν εμπίπτουν στο στενό ή ευρύτερο γνωστικό τους πεδίο;

4.4. Πώς κρίνετε τα εκπαιδευτικά βοηθήματα;

4.4.1 Είδη και αριθμός βοηθημάτων (π.χ. βιβλία, σημειώσεις, υλικό σε ιστοσελίδες, κλπ) που διανέμονται στους φοιτητές.

Στους φοιτητές εκτός από τα βιβλία, τα οποία διανέμονται μέσω του συστήματος Εύδοξος, - Ηλεκτρονική Υπηρεσία Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Συγγραμμάτων και Λοιπών Βοηθημάτων, ανάλογα με τον διδάσκοντα διανέμονται επιπρόσθετα ασκήσεις, εφαρμογές, σημειώσεις και υλικό μέσω διαδικτύου.

4.4.2 Υπάρχει διαδικασία επικαιροποίησης των βοηθημάτων; Πώς εφαρμόζεται;

Υπάρχει εγκεκριμένη διαδικασία επικαιροποίησης των βοηθημάτων. Ειδικότερα, οι επικαιροποιήσεις γίνονται μέσω διαδικασιών του αρμόδιου τομέα μαθημάτων. Ο Τομέας εισηγείται στην αρχή του εαρινού εξαμήνου στη Γενική Συνέλευση του Τμήματος τα βοηθήματα που θα υιοθετηθούν στο μάθημα.

4.4.3 Πώς και πότε συγκεκριμένα διατίθενται τα βοηθήματα;

Τα βοηθήματα διατίθενται μέσω του συστήματος Εύδοξος, -Ηλεκτρονική Υπηρεσία Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Συγγραμμάτων και Λοιπών Βοηθημάτων μέσα σε συγκεκριμένες ημερομηνίες. Τα λοιπά βοηθήματα διατίθενται είτε από την αρχή είτε κατά την διάρκεια του εξαμήνου.

4.4.4 Ποιό ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

Όπως προκύπτει από τις απαντήσεις των Απογραφικών Δελτίων Μαθήματος, το ποσοστό που καλύπτεται από τα βοηθήματα είναι πάνω από το 80% κατά μέσο όρο.

4.4.5 Παρέχεται βιβλιογραφική υποστήριξη πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Από τις απαντήσεις των Απογραφικών Δελτίων Μαθήματος, φαίνεται ότι σε ποσοστό πάνω από το 85% παρέχεται βιβλιογραφική υποστήριξη πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων.

4.5. Πώς κρίνετε τα διαθέσιμα μέσα και υποδομές;

Με βάση τους ενεργούς φοιτητές του Τμήματος, τα διαθέσιμα μέσα και υποδομές κρίνονται ως ικανοποιητικά. Πιο συγκεκριμένα τα μέσα και οι υποδομές του Τμήματος έχουν αναλυτικά ως εξής :

4.5.1 Αίθουσες διδασκαλίας:

Το Τμήμα διαθέτει έξι (6) αίθουσες διδασκαλίας χωρητικότητας 47 ατόμων, μία αίθουσα χωρητικότητας 67 ατόμων, ένα αμφιθέατρο χωρητικότητας 140 ατόμων και ένα αμφιθέατρο χωρητικότητας 92 ατόμων. Όλες οι αίθουσες διδασκαλίας είναι εξοπλισμένες με προβολικό σύστημα μόνιμα εγκατεστημένο στην οροφή της αίθουσας με δυνατότητα σύνδεσης σε Η/Υ, οθόνη προβολής και διαφανειοσκόπιο.

4.5.2 Εκπαιδευτικά εργαστήρια:

Το τμήμα διαθέτει τέσσερα εργαστήρια ηλεκτρονικών υπολογιστών. Όλα τα εργαστήρια του Τμήματος είναι εξοπλισμένα με προβολικό σύστημα μόνιμα εγκατεστημένο στην οροφή της αίθουσας και συνδεδεμένο σε Η/Υ καθώς και με οθόνη προβολής. Ένα εργαστήριο (αιθ. 19) είναι επίσης εξοπλισμένο με βίντεο και τηλεόραση. Από τις αποκρίσεις των διδασκόντων (στα απογραφικά δελτία μαθήματος) προκύπτει ότι σε μαθήματα με εργαστηριακό μέρος οι διδάσκοντες κρίνουν τα εργαστήρια επαρκή και τον εξοπλισμό τους ως ικανοποιητικό. Η χωρητικότητα του κάθε εργαστηρίου (σε θέσεις άσκησης σε Η/Υ), οι ώρες των εργαστηριακών μαθημάτων, οι ώρες λειτουργίας ελεύθερων εργαστηρίων (πέραν δηλαδή των προγραμματισμένων ωρών των εργαστηριακών μαθημάτων για εξάσκηση από τους φοιτητές ή για την εκπόνηση των εργασιών) και το ποσοστό χρήσης κάθε εργαστηρίου, σημειώνονται στον πίνακα, που ακολουθεί :

Εργαστήριο	Χωρητικότητα σε άτομα	Ώρες εργαστηριακών μαθημάτων/ εβδομάδα	Ώρες ελεύθερου εργαστηρίου / εβδομάδα	% χρήσης
Αιθ. 14	25	2 (*)	(*)	3%
Αιθ. 15	27	38	12	83%
Αιθ. 17	24	22	8	50%
Αιθ. 19	26	26	8	57%

4.5.3 Σπουδαστήρια

Το Τμήμα δεν διαθέτει δικά του σπουδαστήρια για το προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών. Οι προπτυχιακοί φοιτητές χρησιμοποιούν το σπουδαστήριο της κεντρικής Βιβλιοθήκης του ΤΕΙ. Στο τμήμα υπάρχει επίσης μια μικρή αποθήκη εργαστηριακού εξοπλισμού (επτά τετραγωνικών μέτρων), η οποία κρίνεται ανεπαρκής.

4.5.4 Προσωπικό Υποστήριξης

Στο προσωπικό υποστήριξης της εκπαιδευτικής διαδικασίας ανήκουν σήμερα 1 μέλος Ειδικού Τεχνικού προσωπικού και 2 μέλη ΕΔΙΠ. Ο αριθμός και οι ειδικότητές τους κρίνονται επαρκείς. Στη Γραμματεία του Τμήματος υπηρετούν 2 μέλη του Διοικητικού προσωπικού. Κρίνεται απαραίτητη η προσθήκη ενός ακόμη μέλους διοικητικού προσωπικού στη Γραμματεία.

4.6. Πώς κρίνετε το βαθμό αξιοποίησης των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών;

4.6.1 Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην παρουσίαση των μαθημάτων; Πώς;

Ο βαθμός αξιοποίησης των ΤΠΕ γενικά κρίνεται ως ικανοποιητικός, με περιθώρια βέβαια βελτίωσης, σε συνδυασμό και με την ενίσχυση της τεχνολογικής υποδομής.

4.6.2 Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στη διδασκαλία; Πώς;

Ο βαθμός αξιοποίησης των ΤΠΕ στη διδασκαλία γενικά κρίνεται ως πολύ ικανοποιητικός, με περιθώρια βέβαια βελτίωσης. Ειδικότερα χρησιμοποιείται προβολή διαφανειών μέσω βιντεο-προβολέα, powerpoint, διαδίκτυο και η ηλεκτρονική πλατφόρμα εκμάθησης του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας.

4.6.3 Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση; Πώς;

Ο βαθμός αξιοποίησης των ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση γενικά κρίνεται ως ικανοποιητικός, με περιθώρια βέβαια βελτίωσης, σε συνδυασμό και με την ενίσχυση της τεχνολογικής υποδομής. Ειδικότερα, χρησιμοποιούνται ως ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση, προγράμματα και λογισμικά Η/Υ, πραγματικό πληροφοριακό σύστημα, βιντεο-προβολέας, powerpoint, η πλατφόρμα ηλεκτρονικής εκπαίδευσης, ιστοσελίδες, ιστοχώρος e-business και το «φόρουμ».

4.6.4 Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;

Ο βαθμός αξιοποίησης των ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών γενικά κρίνεται ως καλός, με περιθώρια βέβαια βελτίωσης, σε συνδυασμό και με την ενίσχυση της τεχνολογικής υποδομής. Πιο συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από τα απογραφικά δελτία των εξαμηνιαίων μαθημάτων σε μερικά χρησιμοποιούνται ΤΠΕ ενώ στα περισσότερα δεν χρησιμοποιείται στην αξιολόγηση των φοιτητών.

4.6.5 Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην επικοινωνία των φοιτητών με τον διδάσκοντα; Πώς;

Ο βαθμός αξιοποίησης των ΤΠΕ γενικά κρίνεται εξαιρετικός στην επικοινωνία των φοιτητών με τον διδάσκοντα. Πιο συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από τα απογραφικά δελτία των εξαμηνιαίων μαθημάτων στο σύνολο των μαθημάτων, ήτοι 100% Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην επικοινωνία των φοιτητών με τον διδάσκοντα. Ως κύρια μέθοδος επικοινωνίας είναι το e-mail.

4.6.6 Ποιό το ύψος των επενδύσεων του Τμήματος σε ΤΠΕ κατά την τελευταία πενταετία;

Οι συνολικές επενδύσεις του Τμήματος σε ΤΠΕ κατά τη πενταετία 2007-2012 ήταν 211.000 €. Συγκεκριμένα, αποκτήθηκαν 167 ηλεκτρονικοί υπολογιστές αξίας 160.000€ οι οποίοι εγκαταστάθηκαν στα διάφορα εργαστήρια του Τμήματος και λογισμικό αξίας 51.000 €, το οποίο σημειώνεται παρακάτω:

- RATIONAL SYSTEM ARCHITECT
- RATIONAL APPLICATION DEVELOPER
- SIMUL8
- IBM ILOG CPLEX Optimization Studio, προϋπολογισμού
- QualiWare Lifecycle Manager
- Casewise Corporate Modeler Suite
- Microsoft Visual Studio 2010 Professional with
- PowerDesigner 15 Studio και Sybase:
- PowerBuilder 12 Enterprise
- 10. Μια (1) άδεια λογισμικού ανάπτυξης και διενέργειας διαδικτυακών ερευνών Remark Web Survey , προϋπολογισμού 1.300,00 € :
- Remark Office OMR
- SPSS
- Matlab
- Visual-Paradigm Agilian Simulacian
- Active Endpoints ActiveVOS

Κατά την επόμενη διετία και συγκεκριμένα για τα Ακαδημαϊκά Έτη 2015-2016 και 2016-2017 οι συνολικές επενδύσεις ήταν της τάξεως των 9. 000 € και περιλάμβαναν βοηθητικής φύσεως παρεμβάσεις όπως ήταν καθίσματα εργασίας, λογισμικά MS Office και Η/Υ με οθόνη και λογισμικό .

4.7. Πώς κρίνετε την αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων και τη μεταξύ τους συνεργασία;

4.7.1 Αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων στα μαθήματα.

Σήμερα ο αριθμός των φοιτητών ανέρχεται σήμερα στους 3.200 φοιτητές. Αυτό σημαίνει ότι αναλογούν 215 εγγεγραμμένοι φοιτητές ανά μέλος Ε.Π περίπου αναλογία απαράδεκτα υψηλή για ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα.

4.7.2 Αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων στα εργαστήρια.

Η χωρητικότητα των εργαστηριακών αιθουσών είναι συγκεκριμένη (25-30 άτομα). Σε κάθε εργαστηριακή ομάδα ανατίθεται διδακτικό έργο σε έναν διδάσκοντα, οπότε στα εργαστήρια η αναλογία διδασκόντων διδασκομένων είναι 1:30 περίπου.

4.7.3 Έχουν οι διδάσκοντες ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές; Τις τηρούν; Αξιοποιούνται από τους φοιτητές;

Η συνεργασία διδασκόντων-διδασκομένων είναι σε καλό επίπεδο και δεν αντιμετωπίζονται προβλήματα. Σύμφωνα με τα απογραφικά δελτία η μεγάλη πλειοψηφία των διδασκόντων-δηλώνει ότι έχει ανακοινωμένες ώρες γραφείου, ένα μικρό ποσοστό διδασκόντων δεν έχει ανακοινωμένες ώρες, ενώ οι υπόλοιποι διδάσκοντες δεν απάντησαν στο ερώτημα αυτό. Υπάρχει περιθώριο βελτίωσης των ποιοτικών χαρακτηριστικών αυτής της συνεργασίας αλλά και του χρόνου που διατίθεται, ο οποίος περιορίζεται από το μεγάλο εκπαιδευτικό και διοικητικό φόρτο του μικρού αριθμού των – μόνιμων - μελών Ε.Π. και της μερικής απασχόλησης (με συμβάσεις εργασίας) του μεγάλου αριθμού των επιστημονικών και εργαστηριακών συνεργατών.

4.8. Πώς κρίνετε τον βαθμό σύνδεσης της διδασκαλίας με την έρευνα;

4.8.1 Πώς μεθοδεύεται η εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Η εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία πραγματοποιείται κατά την διάρκεια των διαλέξεων των μαθημάτων. Επιπρόσθετα, επιτυγχάνεται και μέσω του ερευνητικού έργου των διδασκόντων (μελών Δ.Ε.Π. και επιστημονικών και εργαστηριακών συνεργατών) και της διάχυσης των αποτελεσμάτων του ερευνητικού αυτού έργου στους φοιτητές, μέσω της διδασκαλίας.

4.8.2 Παρέχεται στους φοιτητές δυνατότητα συμμετοχής σε ερευνητικά έργα;

Οι φοιτητές έχουν δυνατότητα συμμετοχής σε ερευνητικά προγράμματα. Εντούτοις μικρός αριθμός φοιτητών συμμετέχει σε ερευνητικά προγράμματα.

4.9. Πώς κρίνετε τις συνεργασίες με εκπαιδευτικά κέντρα του εσωτερικού και του εξωτερικού και με το κοινωνικό σύνολο;

4.9.1 Με ποιά εκπαιδευτικά κέντρα του εσωτερικού συνεργάζεται το Τμήμα και πώς;

Οι συνεργασίες του Τμήματος με εκπαιδευτικά κέντρα του εσωτερικού, είναι εξαιρετικά περιορισμένες και αναπτύσσονται όχι συστηματικά, αλλά μετά από προσωπικές επίπονες πρωτοβουλίες μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος.

4.9.2 Με ποιά εκπαιδευτικά κέντρα του εξωτερικού συνεργάζεται το Τμήμα και πώς;

Στην ενότητα 3.1.4 αναφέρονται οι συνεργασίες του Τμήματος με πανεπιστήμια του εξωτερικού μέσω του προγράμματος ERASMUS.

4.9.3 Αναπτύσσονται συγκεκριμένες εκπαιδευτικές συνεργασίες με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς φορείς;

Αναπτύσσονται συνεργασίες με το Δήμο Σερρών και άλλους τοπικούς Δήμους, την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και το Εμπορικό & Βιομηχανικό Επιμελητήριο Σερρών, καθώς και με επιμέρους τοπικούς φορείς (ενδεικτικά αναφέρονται η Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Σερρών - και μέσω αυτής με πολλά σχολεία, το Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναικών Σερρών, το Κέντρο Δια βίου Μάθησης Σερρών, κ.α.).

4.10. Πώς κρίνετε την κινητικότητα του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών;

4.10.1 Υπάρχει στρατηγικός σχεδιασμός του Τμήματος σχετικά με την κινητικότητα των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας;

Δεν υπάρχει στρατηγικός σχεδιασμός του Τμήματος σχετικά με την κινητικότητα των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας. Η προσπάθεια κινητικότητας καθίσταται δυσχερής ως ανέφικτη τα τελευταία χρόνια, τόσο σε επίπεδο Ιδρύματος, όσο και σε ατομικό επίπεδο, εξαιτίας της δύσκολης οικονομικής κατάστασης των τελευταίων ετών. Το ζήτημα της κινητικότητας των μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού σχολιάζεται και στην ενότητα 3.1.4.1.

4.10.2 Πόσες και ποιές συμφωνίες έχουν συναφθεί για την ενίσχυση της κινητικότητας του διδακτικού προσωπικού ή/και των φοιτητών;

Οι συμφωνίες που έχουν συναφθεί για την ενίσχυση της κινητικότητας των φοιτητών είναι στα πλαίσια των προγραμμάτων Erasmus. Περισσότερες πληροφορίες υπάρχουν στην ενότητα 3.1.4.

4.10.3 Πόσα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος μετακινήθηκαν προς άλλα Ιδρύματα στο πλαίσιο ακαδημαϊκών/ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά την τελευταία πενταετία;

Αναλυτικά στοιχεία για τα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος, τα οποία μετακινήθηκαν προς άλλα Ιδρύματα στο πλαίσιο ακαδημαϊκών/ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά την τελευταία πενταετία παρέχονται στον Πίνακα 9 του Παραρτήματος. Το ζήτημα της κινητικότητας των μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού σχολιάζεται και στην ενότητα 3.1.4.1.

4.10.4 Πόσα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού άλλων Ιδρυμάτων μετακινήθηκαν προς το Τμήμα στο πλαίσιο ακαδημαϊκών/ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά την τελευταία πενταετία;

Αναλυτικά στοιχεία παρέχονται στον Πίνακα 9 του Παραρτήματος. Το ζήτημα της κινητικότητας των μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού σχολιάζεται και στην ενότητα 3.1.4.1.

4.10.5 Πόσοι φοιτητές του Τμήματος μετακινήθηκαν προς άλλα Ιδρύματα στο πλαίσιο ακαδημαϊκών/ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά την τελευταία πενταετία;

Αναλυτικά στοιχεία παρέχονται στον Πίνακα 9 του Παραρτήματος. Το ζήτημα της κινητικότητας των φοιτητών σχολιάζεται και στην ενότητα 3.1.4.2.

4.10.6 Πόσοι φοιτητές άλλων Ιδρυμάτων μετακινήθηκαν προς το Τμήμα στο πλαίσιο ακαδημαϊκών/ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά την τελευταία πενταετία;

Αναλυτικά στοιχεία παρέχονται στον Πίνακα 9 του Παραρτήματος. Το ζήτημα της κινητικότητας των φοιτητών σχολιάζεται και στην ενότητα 3.1.4.2.

4.10.7 Υπάρχουν διαδικασίες αναγνώρισης του εκπαιδευτικού έργου που πραγματοποιήθηκε σε άλλο Ίδρυμα;

Δεν υπάρχουν διαδικασίες αναγνώρισης του εκπαιδευτικού έργου που πραγματοποιήθηκε σε άλλο Ίδρυμα. Το Τμήμα δεν έχει αναλάβει πρωτοβουλίες ως προς αυτό το ζήτημα, καθώς η νομοθεσία δεν προβλέπει, δεν προτρέπει και δεν δίνει τη δυνατότητα για αυτό.

4.10.8 Πόσο ικανοποιητική είναι η λειτουργία και η στελέχωση του κεντρικού Γραφείου Διεθνών / Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων και των συνδέσμων τους;

Η λειτουργία και οι προσφερόμενες υπηρεσίες του Γραφείου Διεθνών & Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων και των συνδέσμων του αναλογικά και με τον ελάχιστο αριθμό ατόμων που το στελεχώνουν (δξλαδή ένα άτομο, που ταυτόχρονα έχει στην ευθύνη του και άλλο διοικητικό έργο) κρίνονται επαρκείς και ικανοποιητικές. Ασφαλώς η καλύτερη στελέχωση του Γραφείου θα έδινε περισσότερες ευκαιρίες για καλύτερες υπηρεσίες και καλύτερη επικοινωνία και προβολή με τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας και με τα συνεργαζόμενα Ιδρύματα.

4.10.9 Τι ενέργειες για την προβολή και ενημέρωση της ακαδημαϊκής κοινότητας για τα προγράμματα κινητικότητας αναλαμβάνει το Τμήμα;

Το Τμήμα ενημερώνει τα μέλη τους και τους φοιτητές του για τις ευκαιρίες που προσφέρουν τα προγράμματα κινητικότητας με τους ακόλουθους τρόπους:

- Αφίσες του Γραφείου Διεθνών & Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων
- Ανακοινώσεις του Γραφείου Διεθνών & Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων για την έναρξη της περιόδου αιτήσεων.
- Σύνδεσμος στην πρώτη σελίδα του ιστοχώρου του Τμήματος
- Ανακοινώσεις στις εκδηλώσεις καλωσορίσματος και τις άλλες εκδηλώσεις ενημέρωσης των φοιτητών.

4.10.10 Οργανώνονται εκδηλώσεις για τους εισερχόμενους φοιτητές από άλλα Ιδρύματα;

Οι εκδηλώσεις αυτού του τύπου αποτελούν αρμοδιότητα του Γραφείου Διεθνών & Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων. Σημειώνεται ότι τα τελευταία χρόνια δεν γίνονται τέτοιες εκδηλώσεις για τους εισερχόμενους φοιτητές από άλλα Ιδρύματα (για παράδειγμα «welcome/ farewell events», «introductory week») για οικονομικούς και για διαχειριστικούς λόγους. Παλαιότερα το Ίδρυμα έκανε συστηματικά τέτοιες εκδηλώσεις.

4.10.11 Πώς υποστηρίζονται οι εισερχόμενοι φοιτητές;

Οι εισερχόμενοι φοιτητές έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές των φοιτητών του Τμήματος (βιβλιοθήκη, διαδίκτυο, φοιτητική ταυτότητα, κτλ). Ιδιαίτερα σημαντικό είναι ότι τους παρέχεται δωρεάν διαμονή στον Ξενώνα του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας και δωρεάν σίτιση στο εστιατόριο του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας, τα οποία βρίσκονται εντός του κάμπους. Αυτή είναι και η σημαντικότερη προσφορά μας προς τους εισερχόμενους φοιτητές. Ωστόσο, σημειώνεται ότι αρκετές παροχές στον Ξενώνα έχουν περιοριστεί ή καταργηθεί τα τελευταία χρόνια, λόγω της οικονομικής δυσπραγίας του Ιδρύματος (για παράδειγμα, ζεστό νερό υπάρχει μόνο τις απογευματινές ώρες, δεν υπάρχει θέρμανση στους κοινόχρηστους χώρους, δεν παρέχονται κλινοσκεπάσματα και πετσέτες, δεν αγοράζονται κουζινικά και ηλεκτρικές συσκευές, κ.α.).

4.10.12 Πόσα μαθήματα διδάσκονται σε ξένη γλώσσα για εισερχόμενους αλλοδαπούς σπουδαστές;

Οι εισερχόμενοι αλλοδαποί φοιτητές μπορούν να διαλέξουν από περίπου 12-14 μαθήματα που διατίθενται στην αγγλική γλώσσα. Αναλυτικά στοιχεία παρέχονται στην ενότητα 3.1.4.3.

4.10.13 Υπάρχει πρόσθετη (από το Τμήμα ή/και το Ίδρυμα) οικονομική ενίσχυση των φοιτητών και των μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού που λαμβάνουν μέρος στα προγράμματα κινητικότητας;

Δεν υπάρχει πρόσθετη οικονομική ενίσχυση. Η οικονομική ενίσχυση των φοιτητών και των μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού που λαμβάνουν μέρος στα προγράμματα κινητικότητας περιορίζεται σε αυτά που παρέχει το IKY/ ΕΕ μέσω του προγράμματος Erasmus+.

5. Ερευνητικό έργο

5.1. Πώς κρίνετε την προαγωγή της έρευνας στο πλαίσιο του Τμήματος;

5.1.1. Ερευνητική πολιτική του Τμήματος.

Το Τμήμα δεν διαθέτει θεσμοθετημένη ερευνητική αποστολή και πολιτική. Ο βασικός λόγος για αυτό είναι το ξεπερασμένο και ελλιπές θεσμικό πλαίσιο για την έρευνα στα Τ.Ε.Ι. Επισημαίνεται ότι μόλις το 2001, με την ένταξη των Τ.Ε.Ι. στον τεχνολογικό τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης, προβλέφθηκε στην αποστολή τους και η δυνατότητα διενέργειας εφαρμοσμένης/ τεχνολογικής έρευνας. Παρόλα αυτά, τα Τ.Ε.Ι. δεν μπορούν να συστήσουν θεσμοθετημένα ερευνητικά εργαστήρια, τα οποία είναι ο βασικός φορέας για την εφαρμογή μακροπρόθεσμης ερευνητικής πολιτικής. Άλλοι βασικοί λόγοι που δυσχαιρένουν τη διεξαγωγή έρευνας στο Τμήμα είναι οι εξής: (α) Η έλλειψη χρηματοδοτικών πόρων για έρευνα, (β) ο μικρός αριθμός εκπαιδευτικού προσωπικού στο Τμήμα και τους Τομείς, που δεν επιτρέπει να αναπτύσσονται συνέργιες σε κοινές ερευνητικές δραστηριότητες και (γ) η ανυπαρξία διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών, που θα μύησουν νέους στις διαδικασίες της επιστημονικής έρευνας. Πιο συγκεκριμένα και σε σχέση με την προαγωγή της έρευνας στα πλαίσια του Τμήματος, σημειώνονται τα εξής :

5.1.2. Υλοποίηση της ερευνητικής πολιτικής του Τμήματος.

Η ερευνητική πολιτική του Τμήματος καθορίζεται από τη θεσμοθέτηση των τριών Τομέων του Τμήματος, που είναι ο Τομέας Μάνατζμεντ και Μάρκετινγκ, ο Τομέας Πληροφορικής και Ποσοτικών Μεθόδων και ο Τομέας Οικονομικών και Χρηματοοικονομικών. Κάθε μέλος του εκπαιδευτικού προσωπικού ανήκει επίσημα σε ένα από αυτούς τους τομείς και οι ερευνητικές του δραστηριότητες σχετίζονται με τα αντικείμενα που καλύπτουν οι τομείς αυτοί. Για την ενίσχυση της διεπιστημονικής έρευνας (multidisciplinary research), μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού μπορεί να εκτελούν ερευνητικές δραστηριότητες και να παρέχουν εκπαιδευτικό έργο σε αντικείμενα που εντάσσονται σε άλλους τομείς. Κάθε μέλος του εκπαιδευτικού προσωπικού αποφασίζει τα ερευνητικά αντικείμενα στα οποία θα επικεντρώσει το ενδιαφέρον του.

5.1.3. Απολογισμός υλοποίησης της ερευνητικής πολιτικής του Τμήματος.

Το ερευνητικό έργο των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος καταγράφεται στο σχετικό απογραφικό δελτίο του εκπαιδευτικού προσωπικού, που προτείνεται από την Α.Δ.Ι.Π. και συμπληρώνεται και επικαιροποιείται σε ετήσια βάση.

Το ερευνητικό έργο των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος δημοσιοποιείται στην προσωπική ιστοσελίδα κάθε μέλους, που διατηρείται στον ιστοχώρο του Τμήματος.

5.1.4. Κίνητρα για τη διεξαγωγή έρευνας στα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας.

Το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των Τ.Ε.Ι. δεν παρέχει κίνητρα για τη διεξαγωγή ερευνητικού έργου από τα μέλη Δ.Ε.Π. Ειδικότερα, μέχρι πρόσφατα ο τίτλος «Εκπαιδευτικό Προσωπικό» (Ε.Π.), ιδίως σε αντιδιαστολή με τον τίτλο «Διδακτικό και Ερευνητικό Προσωπικό» (Δ.Ε.Π.) που ισχύει για το προσωπικό των Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων, φανερώνει το πνεύμα του Νόμου και τις προθέσεις της Πολιτείας πάνω στο ζήτημα αυτό. Με τον τρόπο αυτό φαίνεται σαν τα μέλη Ε.Π. να έχουν ως αντικείμενο μόνο την παροχή εκπαιδευτικού έργου, που αναπτύσσεται με αποκομμένο τρόπο από την ερευνητική διαδικασία. Επιπλέον, το εκπαιδευτικό έργο είναι πολύωρο και, ως εκ τούτου, ιδιαίτερα κοπιαστικό (προσδιορίζεται σε 16 ώρες για τον Καθ. Εφαρμογών και κλιμακωτά μειώνεται στις 10 ώρες για τον Καθηγητή πλήρους βαθμίδας). Επιπροσθέτως, δεν παρέχονται επαρκείς χρηματοδοτικοί πόροι για έρευνα στα Τ.Ε.Ι. Ενδεικτικό πρόγραμμα για τη χρηματοδότηση της έρευνας στα Τ.Ε.Ι. ήταν το πρόγραμμα «Αρχιμήδης», που χρηματοδοτήθηκε από το ΕΣΠΑ. Από αυτό το πρόγραμμα χρηματοδοτήθηκαν συνολικά 90 περίπου ερευνητικές προτάσεις από όλα τα Τ.Ε.Ι. της χώρας με ποσά ως 100.000 ευρώ, από τις οποίες το Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας είχε έξι χρηματοδοτούμενες προτάσεις και το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων μία.

5.1.5. Ενημέρωση των μελών Ε.Π. για δυνατότητες χρηματοδότησης της έρευνας.

Η Επιτροπή Εκπαίδευσης και Ερευνών είναι ο βασικός φορέας διαχείρισης των ερευνητικών

προγραμμάτων στα Τ.Ε.Ι. και ο κύριος αποδέκτης των προσκλήσεων που αφορούν τις δυνατότητες χρηματοδότησης της έρευνας. Τα μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας ενημερώνονται συνήθως με δική τους πρωτοβουλία (μέσα από το προσωπικό δίκτυο επαφών και συνεργασιών που διατηρεί με επιστήμονες και φορείς στην Ελλάδα και το εξωτερικό) ή και από την Επιτροπή Εκπαίδευσης και Ερευνών με e-mail ή μέσα από την ανάρτηση σχετικής ανακοίνωσης στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος.

5.1.6. Υποστήριξη της ερευνητικής διαδικασίας.

Δεν υπάρχει θεσμοθετημένη διαδικασία υποστήριξης της ερευνητικής διαδικασίας.

5.1.7. Θεσμοθετημένες από το Τμήμα υποτροφίες έρευνας.

Δεν υπάρχουν στο Τμήμα θεσμοθετημένες υποτροφίες έρευνας. Από το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016 εφαρμόστηκε ο θεσμός των ακαδημαϊκών υποτρόφων, οι οποίοι ωστόσο προσλαμβάνονται (τουλάχιστον σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο που αφορά τα Τ.Ε.Ι.) για να παράσχουν εκπαιδευτικό έργο και όχι για να διεξάγουν ερευνητικό έργο. Επιπροσθέτως, δεν εφαρμόζονται στα Τ.Ε.Ι. διδακτορικά προγράμματα σπουδών.

5.1.8. Διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων στο εσωτερικό του Τμήματος.

Τα αποτελέσματα της έρευνας των μελών του Τμήματος διαχέονται στο εσωτερικό του Τμήματος με την περιστασιακή διενέργεια εκδηλώσεων δημοσιότητας (π.χ. ημερίδες δημοσιότητας των αποτελεσμάτων των ερευνητικών έργων), με τη διενέργεια επιστημονικών ομιλιών, καθώς και μέσα από τις ιστοσελίδες των μελών του Τμήματος.

5.1.9. Διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων εκτός Τμήματος, στην ελληνική και διεθνή ακαδημαϊκή και επιστημονική κοινότητα.

Τα αποτελέσματα της έρευνας των μελών του Τμήματος διαχέονται στην ελληνική και διεθνή ακαδημαϊκή και επιστημονική κοινότητα με τη συμμετοχή των μελών του Τμήματος σε διεθνή συνέδρια και επιστημονικές συναντήσεις, με τη διενέργεια δημοσιεύσεων σε επιστημονικά περιοδικά, με τη συμμετοχή σε προγράμματα ανταλλαγής εκπαιδευτικού προσωπικού, καθώς και με την ανάρτηση του ερευνητικού έργου μέσα από ιστοσελίδες που διατηρούν τα άτομα ή η Επιτροπή Ερευνών (όπου αυτό είναι επιτρεπτό).

5.1.10. Διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων στο τοπικό και εθνικό κοινωνικό περιβάλλον;

Τα αποτελέσματα της έρευνας των μελών του Τμήματος διαχέονται στην τοπική και εν γένει στην ελληνική κοινωνία με τη συμμετοχή σε ομιλίες και εκδηλώσεις ενημέρωσης του κοινού για επιστημονικά θέματα, με τη συμμετοχή σε δημόσιες συζητήσεις σε ηλεκτρονικά και έντυπα ΜΜΕ και σε εθνικά συνέδρια και ημερίδες.

5.2. Πώς κρίνετε τα ερευνητικά προγράμματα και έργα που εκτελούνται στο Τμήμα;

5.2.1 Ποιά ερευνητικά προγράμματα και δραστηριότητες υλοποιήθηκαν ή βρίσκονται σε εξέλιξη κατά την τελευταία πενταετία;

Στην τελευταία πενταετία έχουν αναπτυχθεί αρκετά ερευνητικά έργα στο Τμήμα:

- Στο πρόγραμμα ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ – Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στα Τ.Ε.Ι., υλοποιήθηκε το έργο «ACCESS: Methods and Models of Value Co-Creation in Service Science» με τη συμμετοχή πέντε μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος, μελών ΔΕΠ από Πανεπιστήμια της ημεδαπής και της αλλοδαπής (Ελβετία και Καναδά) και εξωτερικών συνεργατών από ερευνητικά κέντρα και τη βιομηχανία.
- Στο πρόγραμμα Ενίσχυσης Μεταδιδακτορικών Ερευνητών υλοποιήθηκε το έργο «SHALE: Δες όλο το τοπίο - Υπηρεσία σημασιολογικού ιστού για την κατασκευή εννοιολογικών χαρτών», στο οποίο κύριος ερευνητής ως μετα-διδάκτορας ήταν ένας εξωτερικός συνεργάτης του Τμήματος και συμμετείχαν τέσσερα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, εξωτερικοί συνεργάτες του Τμήματος και άλλοι ερευνητές/ εξωτερικοί συνεργάτες.

Το Τμήμα υλοποίησε δύο έργα στο πρόγραμμα Interreg IV με χρηματοδότηση από το European Regional Development Fund, εκ των οποίων στο ένα ήταν συντονιστής εταίρος. Τα έργα αυτά ήταν

περισσότερο έργα ανάπτυξης, ωστόσο οι δράσεις στις οποίες συμμετείχε το Τμήμα είχαν έντονα ερευνητικό χαρακτήρα:

- Greek - Bulgarian network for education and training in entrepreneurship: Models, programmes and virtual enterprise infrastructures.
- Inter-regional Management of Human Resources.

Μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ήταν οι επιστημονικοί υπεύθυνοι τριών έργων του Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης του ΕΣΠΑ:

- Έργο της Μονάδας Διασφάλισης Ποιότητας στο ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας (ΜΟΔΙΠ).
- Έργο της Δομής Απασχόλησης και Καινοτομίας (ΔΑΣΤΑ).
- Έργο της Μονάδας Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας (ΜΟΚΕ).

Όπως προκύπτει από τα βιογραφικά των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος, στο διάστημα αυτό αρκετοί συμμετείχαν επιστημονικά υπεύθυνοι και ως ερευνητές σε άλλα ερευνητικά ή αναπτυξιακά έργα που χρηματοδοτήθηκαν από εθνικούς ή ευρωπαϊκούς πόρους, καθώς και από ιδιωτικούς ή δημόσιους φορείς.

5.2.2. Ποιό ποσοστό μελών ΔΕΠ/ΕΠ αναλαμβάνει ερευνητικές πρωτοβουλίες;

Όλα τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος διενεργούν έρευνα σε ατομικό επίπεδο, για παράδειγμα για τη συγγραφή επιστημονικών άρθρων και άλλων μελετών. Σημειώνεται ότι η διενέργεια ερευνητικού έργου από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος γίνεται συχνά μέσα από αντίξοες συνθήκες, λόγω του καθημερινού υψηλού φόρτου διδακτικών και διοικητικών υποχρεώσεων, σε ένα περιβάλλον που δεν προάγει και δεν παρέχει κίνητρα για έρευνα.

Σε σχέση με τη συμμετοχή σε ερευνητικά έργα, τα περισσότερα από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος συμμετέχουν κατά καιρούς σε ερευνητικά έργα που χρηματοδοτούνται από εθνικά ή ευρωπαϊκά ερευνητικά προγράμματα, καθώς σε έργα ανάπτυξης που συνάπτονται με ιδιωτικούς ή δημόσιους φορείς.

5.2.3 Συμμετέχουν εξωτερικοί συνεργάτες ή/και μεταδιδακτορικοί ερευνητές στα ερευνητικά προγράμματα;

Στα ερευνητικά έργα συμμετέχουν εξωτερικοί συνεργάτες, που μπορεί να είναι διδάκτορες ή μεταδιδακτορικοί ερευνητές πανεπιστημίων (και όχι του Τμήματος), καθώς τα ΤΕΙ δεν μπορούν να αναλάβουν ή να συμμετέχουν σε προγράμματα διδακτορικών σπουδών ή μεταδιδακτορικής έρευνας. Ενδεικτική είναι η περίπτωση του έργου «SHALE: Δες όλο το τοπίο - Υπηρεσία σημασιολογικού ιστού για την κατασκευή εννοιολογικών χαρτών» που υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος Ενίσχυσης Μεταδιδακτορικών Ερευνητών.

5.3. Πώς κρίνετε τις διαθέσιμες ερευνητικές υποδομές;

Οι διαθέσιμες ερευνητικές υποδομές είναι ελάχιστες, όπως περιγράφεται αναλυτικά στη συνέχεια.

5.3.1 Αριθμός και χωρητικότητα ερευνητικών εργαστηρίων.

Οι διαθέσιμες ερευνητικές υποδομές του Τμήματος είναι ελάχιστες. Πιο συγκεκριμένα, μέχρι πρόσφατα δεν υπήρχε θεσμικό πλαίσιο που να επιτρέπει τη στελέχωση και λειτουργία ερευνητικών εργαστηρίων στα Τ.Ε.Ι. Στο Τμήμα αποφασίστηκε η λειτουργία τριών Ερευνητικών Εργαστηρίων, ένα σε κάθε Τομέα. Σύμφωνα με το καταστατικό τους, τα Ερευνητικά Εργαστήρια ανήκουν και λειτουργούν στο Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας, υποστηρίζουν τις επιστημονικές προτεραιότητες και πρωτοβουλίες του Τμήματος και συμβάλουν στην ικανοποίηση των ερευνητικών προτεραιοτήτων και διδακτικών αναγκών του Τμήματος.

Σήμερα δύο μόνο εργαστήρια έχουν εγκριθεί με την έκδοση υπουργικών αποφάσεων και δεν διαθέτουν πρόσθετο επιστημονικό, ερευνητικό ή διοικητικό προσωπικό, πέραν από τα μέλη Δ.Ε.Π. του κάθε Τομέα. Η χρηματοδότηση της λειτουργίας τους επιχειρείται να γίνει με πόρους των μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών του Τμήματος, ωστόσο κι αυτή η επιλογή βρίθει προβλημάτων στην υλοποίησή της.

5.3.2 Επάρκεια, καταλληλότητα και ποιότητα των χώρων των ερευνητικών εργαστηρίων.

Τα εργαστήρια αυτά είναι τα εξής :

- (α) Το «Εργαστήριο Συστημάτων Υπηρεσιών» εγκαταστάθηκε και λειτουργεί σε χώρο 60 τ.μ. περίπου στο 2ο όροφο του κτιρίου Πολλαπλών Χρήσεων του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας. Ο χώρος εξοπλήθηκε με γραφεία και πάγκους εργασίας, καθίσματα και ηλεκτρονικούς υπολογιστές, συστήματα αδιάλειπτης τροφοδοσίας (ups) και εκτυπωτή.
- (β) Το «Εργαστήριο Συστημάτων Πληροφορικής και Υποστήριξης Επιχειρηματικών Αποφάσεων» φιλοξενείται στην αίθουσα 14α της Σχολής Διοίκησης & Οικονομίας η οποία διαμορφώθηκε κατάλληλα και εξοπλήθηκε με πάγκους εργασίας, καθίσματα, ηλεκτρονικούς υπολογιστές, συστήματα αδιάλειπτης τροφοδοσίας (ups) και εκτυπωτή.
- (γ) Το «Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Οικονομικής Έρευνας» λειτουργεί σε χώρο 25 περίπου τ.μ. στο ισόγειο του κτιρίου εργαστηρίων της Σχολής Διοίκησης & Οικονομίας. Ο χώρος διαμορφώθηκε κατάλληλα και εξοπλήθηκε με Βιβλιοθήκη, πάγκους εργασίας, καθίσματα, ηλεκτρονικούς υπολογιστές και εκτυπωτή.

5.3.3 Επάρκεια, καταλληλότητα και ποιότητα του εργαστηριακού εξοπλισμού.

- (α) Το «Εργαστήριο Συστημάτων Υπηρεσιών» διαμορφώθηκε κατάλληλα και περιλαμβάνει 7 θέσεις εργασίας και χώρο συσκέψεων/ συνεργασίας. Το εργαστήριο προμηθεύτηκε τα ακόλουθα πακέτα λογισμικού, έπειτα από επιτυχή αξιολόγηση πρότασης χρηματοδότησης που υποβλήθηκε κατόπιν της ανοιχτής πρόσκλησης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας για την υποβολή προτάσεων σχετικά με την «Ανάπτυξη & βελτίωση υποδομών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση» (Ιούνιος 2010): QualiWare Lifecycle Manager, Casewise Corporate Modeler Suite, Microsoft Visual Studio 2010 Professional, PowerDesigner 15 Studio και PowerBuilder 12 Enterprise, Remark Web Survey και Remark Office OMR, SPSS, Visual-Paradigm και Active Endpoints ActiveVOS.
- (β) Το «Εργαστήριο Συστημάτων Πληροφορικής και Υποστήριξης Επιχειρηματικών Αποφάσεων» προμηθεύτηκε τα ακόλουθα πακέτα λογισμικού, έπειτα από επιτυχή συμμετοχή στο διαγωνισμό της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας με αντικείμενο την «Ανάπτυξη & βελτίωση υποδομών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση» (Ιούνιος 2010): Rational System Architect, Rational Application Developer, ILOG CPLEX Optimization Studio και SIMUL8 Professional 2010.
- (γ) Στο «Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Οικονομικής Έρευνας» οι διαθέσιμες υποδομές, είναι ένας Η/Υ με εγκατεστημένα τα λογισμικά : (α) Matlab, (β) E-Views, (γ) SPSS και (δ) LINGO, μέσω επιτυχούς και επίπνου διαγωνισμού της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας 2000 – 2006, του Μέτρου 1.2 «Υποδομές Έρευνας & Ανάπτυξης» και αποτελεί το πρώτο εργαστήριο του είδους που οργανώθηκε στο Τμήμα.

Το υλικό και το λογισμικό των εργαστηρίων θεωρείται πλέον ξεπερασμένο για να ανταποκριθεί στις εξελίξεις της τεχνολογίας και της απαιτήσεις της έρευνας σήμερα. Στα πακέτα λογισμικού δεν έχουν ανανεωθεί οι άδειες χρήσης από την απόκτησή τους.

5.3.4. Καλύπτουν οι διαθέσιμες υποδομές τις ανάγκες της ερευνητικής διαδικασίας;

Οι υφιστάμενες υποδομές δημιουργήθηκαν πριν από μια δεκαετία περίπου, με χρηματοδότηση από ένα σχετικό πρόγραμμα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας. Δεν είναι μόνο ξεπερασμένες πλέον, αλλά είναι επίσης περιορισμένων δυνατοτήτων και ανεπαρκείς να καλύψουν τις ερευνητικές ανάγκες των μελών του Τμήματος.

5.3.6 Ποιά ερευνητικά αντικείμενα δεν καλύπτονται από τις διαθέσιμες υποδομές;

Οι υφιστάμενες υποδομές είναι εν γένει παλιές και ανεπαρκείς να καλύψουν τις ερευνητικές ανάγκες των μελών του Τμήματος. Ενδεικτικά αναφέρονται τα ακόλουθα ερευνητικά αντικείμενα που δεν καλύπτονται καθόλου από τις ερευνητικές υποδομές του Τμήματος: χρηματοοικονομική, λογιστική, έρευνα μάρκετινγκ, διοίκηση ανθρώπινων πόρων, στρατηγική, web analytics, εφαρμογές σχεδιασμού και προτυποποίησης, εφαρμογές ανάλυσης εφοδιαστικής αλυσίδας, κ.α.

5.3.7 Πόσο εντατική χρήση γίνεται των ερευνητικών υποδομών;

Οι ερευνητικές υποδομές χρησιμοποιούνται σε ικανοποιητικό βαθμό, στη βάση της υπάρχουσας κατάστασης επιστημονικού προσωπικού και υποδομών. Τα μέλη Δ.Ε.Π. και οι φοιτητές (μεταπτυχιακοί κυρίως) κάνουν χρήση των ερευνητικών υποδομών στα πλαίσια των ερευνητικών εργασιών τους, ανάλογα με το θέμα και τις απαιτήσεις της εργασίας τους.

5.3.8 Πόσο συχνά ανανεώνονται οι ερευνητικές υποδομές; Ποια είναι η ηλικία του υπάρχοντος εξοπλισμού και η λειτουργική του κατάσταση και ποιες οι τυχόν ανάγκες ανανέωσης/επικαιροποίησης;

Οι υφιστάμενες υποδομές, κυρίως υλικό Η/Υ και λογισμικό, αποκτήθηκαν πριν από μια δεκαετία περίπου, με χρηματοδότηση από ένα σχετικό πρόγραμμα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας. Από τότε δεν έχουν αναβαθμιστεί και δεν έχουν ανανεωθεί οι άδειες χρήσεις, λόγω έλλειψης χρηματοδοτικών πόρων και ατελειών στο θεσμικό πλαίσιο χρηματοδότησης. Το αποτέλεσμα είναι ότι οι υφιστάμενες υποδομές δεν είναι μόνο ξεπερασμένες πλέον, αλλά είναι επίσης περιορισμένων δυνατοτήτων και ανεπαρκείς να καλύψουν τις ερευνητικές ανάγκες των μελών του Τμήματος.

5.3.9 Πώς χρηματοδοτείται η προμήθεια, συντήρηση και ανανέωση των ερευνητικών υποδομών

Οι υφιστάμενες υποδομές, κυρίως υλικό Η/Υ και λογισμικό, αποκτήθηκαν πριν από μια δεκαετία περίπου, με χρηματοδότηση από ένα σχετικό πρόγραμμα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

Η συντήρηση και ανανέωση των σχετικών υποδομών αποτελεί κρίσιμο ζήτημα για την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία των ερευνητικών εργαστηρίων. Ωστόσο, η συντήρηση και ανανέωση των ερευνητικών υποδομών είναι πολύ δύσκολο να επιτευχθεί στην πράξη για διάφορους λόγους. Για παράδειγμα, η αυτοχρηματοδότηση, μέσω συμμετοχής σε ερευνητικά έργα, που κανονικά θα έπρεπε να αποτελεί την πρώτη επιλογή για την ανανέωση και αναβάθμιση των ερευνητικών υποδομών είναι στην πράξη ανέφικτη, γιατί αφενός είναι συνήθως προϋπόθεση συμμετοχής στα ερευνητικά έργα η κατοχή των απαιτούμενων ερευνητικών υποδομών, ώστε να προκύπτει η ικανότητα του εταίρου και η ωριμότητα της πρότασης, και αφετέρου απαγορεύεται εντελώς ή επιτρέπεται σε πολύ μικρό βαθμό η απόκτηση νέου εξοπλισμού και λογισμικού. Σημειώνεται ότι ο άτυπος χαρακτήρας των ερευνητικών εργαστηρίων μέχρι πρόσφατα καθιστά αδύνατη την αυτόνομη συμμετοχή τους σε έργα, από τα οποία θα ήταν ενδεχομένων δυνατή η δημιουργία πόρων για τη συντήρησή τους.

Μία άλλη πιθανή πηγή χρηματοδότησης θα ήταν ο τακτικός προϋπολογισμός του Τ.Ε.Ι. ή τα διαθέσιμα της Επιτροπής Ερευνών. Η επιλογή αυτή επίσης δεν αποφέρει αποτελέσματα, τόσο γιατί ο προϋπολογισμός και τα διαθέσιμα έχουν μειωθεί δραματικά τα τελευταία χρόνια, με αποτέλεσμα να μην επαρκούν για την κάλυψη των καθημερινών λειτουργικών αναγκών, όσο και γιατί υπάρχουν θεσμικές φύσσης εμπόδια.

Συμπερασματικά, η συντήρηση και ανανέωση των ερευνητικών υποδομών εξαρτάται από εξωγενείς παράγοντες, με αποτέλεσμα σε περιόδους οικονομικής δυσπραγίας να μην μπορούν να ανανεωθούν και να συντηρηθούν οι ερευνητικές υποδομές.

5.4. Πώς κρίνετε τις επιστημονικές δημοσιεύσεις των μελών του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος κατά την τελευταία πενταετία;

Ποσοτικά στοιχεία σχετικά με τις επιστημονικές δημοσιεύσεις των μελών του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος, περιέχονται στον πίνακα 15. Με βάση τα στοιχεία αυτά διατυπώνονται συγκεκριμένα σχόλια και συμπεράσματα, όπως αναλυτικά περιγράφεται στη συνέχεια.

5.4.1. Πόσα βιβλία/μονογραφίες δημοσίευσαν τα μέλη ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος;

Τα μέλη ΕΠ του Τμήματος έχουν δημοσιεύσει 12 βιβλία/μονογραφίες από το 2010 ως το 2017. Πρόκειται για καινούργιες εκδόσεις ή αναθεωρημένες εκδόσεις παλαιότερων βιβλίων. Αναλυτικά στοιχεία υπάρχουν στα ατομικά απογραφικά δελτία των μελών ΕΠ του Τμήματος, όπως και στο παράρτημα.

5.4.2. Πόσες εργασίες δημοσίευσαν τα μέλη ΔΕΠ/ΕΠ;

Τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος έχουν τις ακόλουθες δημοσιεύσεις κατά την περίοδο 2010-2017, ανά κατηγορία : (α) 96 σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές, (β) 1 σε επιστημονικά περιοδικά χωρίς κριτές, (γ) 124 σε πρακτικά επιστημονικών συνεδρίων με κριτές και (δ) 2 σε πρακτικά επιστημονικών συνεδρίων χωρίς κριτές. Αναλυτικά στοιχεία υπάρχουν στα ατομικά απογραφικά δελτία των μελών ΕΠ του Τμήματος, όπως και στο παράρτημα ΣΤ.

Σε σχέση με προηγούμενες περιόδους, όπως αποτυπώνονται σε προηγούμενες εκθέσεις εσωτερικής αξιολόγησης, παρατηρείται μία ιδιαίτερα σημαντική αύξηση των δημοσιεύσεων σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές και σε πρακτικά επιστημονικών συνεδρίων με κριτές.

5.4.3. Πόσα κεφάλαια δημοσίευσαν τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος σε συλλογικούς τόμους;

Τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος έχουν δημοσιεύσει 21 κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους κατά την περίοδο 2010-2017. Αναλυτικά στοιχεία υπάρχουν στα ατομικά απογραφικά δελτία των μελών ΕΠ του Τμήματος, όπως και στο παράρτημα ΣΤ.

5.4.4. Πόσες άλλες εργασίες (π.χ. βιβλιοκρισίες) δημοσίευσαν τα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος;

Τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος κατά την περίοδο 2010-2017 έχουν δημοσιεύσει μία εργασία σε αυτήν την κατηγορία. Αναλυτικά στοιχεία υπάρχουν στα ατομικά απογραφικά δελτία των μελών ΕΠ του Τμήματος, όπως και στο παράρτημα ΣΤ.

5.4.5. Πόσες ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια που δεν εκδίδουν Πρακτικά έκαναν τα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος;

Τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος κατά την περίοδο 2010-2017 έχουν τις ακόλουθες δημοσιεύσεις, ανά κατηγορία: (α) 20 σε συνέδρια με κριτές, (β) καμία σε συνέδρια χωρίς κριτές. Αναλυτικά στοιχεία υπάρχουν στα ατομικά απογραφικά δελτία των μελών ΕΠ του Τμήματος, όπως και στο παράρτημα ΣΤ.

5.5. Πώς κρίνετε τον βαθμό αναγνώρισης της έρευνας που γίνεται στο Τμήμα από τρίτους;

Ποσοτικά στοιχεία σχετικά με τις επιστημονικές δημοσιεύσεις των μελών του διδακτικού προσωπικού περιέχονται στον πίνακα 15. Με βάση τα στοιχεία αυτά διατυπώνονται συγκεκριμένα σχόλια και συμπεράσματα, όπως αναλυτικά περιγράφεται στη συνέχεια.

5.5.1. Πόσες ετεροαναφορές (citations) υπάρχουν σε δημοσιεύσεις μελών ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος;

Τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος έχουν κατά το χρονικό διάστημα 2012-2017, 1078 ετεροαναφορές (citations) σε δημοσιευμένες εργασίες τους. Αναλυτικά στοιχεία υπάρχουν στα ατομικά απογραφικά δελτία των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος, όπως και στο πίνακα 16.

5.5.2. Πόσες αναφορές του ειδικού ή του επιστημονικού τύπου έγιναν σε ερευνητικά αποτελέσματα μελών ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος κατά την τελευταία πενταετία;

Τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος κατά το χρονικό διάστημα 2012-2017, έχουν 6 αναφορές του ειδικού ή του επιστημονικού τύπου σε δημοσιευμένες εργασίες τους. Αναλυτικά στοιχεία υπάρχουν στα ατομικά απογραφικά δελτία των μελών ΕΠ του Τμήματος, όπως και στο πίνακα 16.

5.5.3. Πόσες βιβλιοκρισίες για βιβλία μελών ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος έχουν δημοσιευθεί σε επιστημονικά περιοδικά;

Για βιβλία μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος κατά το χρονικό διάστημα 2012-2017 έχουν πραγματοποιηθεί 8 βιβλιοκρισίες.

5.5.4. Πόσες συμμετοχές μελών ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων υπήρξαν κατά την τελευταία πενταετία; Να γίνει διάκριση μεταξύ ελληνικών και διεθνών συνεδρίων.

Τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος έχουν 24 συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων κατά την περίοδο 2012-2017. Αναλυτικά στοιχεία υπάρχουν στα ατομικά απογραφικά δελτία των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος, όπως και στο πίνακα 16. Τα περισσότερα από τα επιστημονικά συνέδρια ήταν διεθνή.

5.5.5. Πόσες συμμετοχές μελών ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών υπάρχουν; Να γίνει διάκριση μεταξύ ελληνικών και διεθνών περιοδικών.

Τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος έχουν 3 συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών κατά την περίοδο 2012-2017. Αναλυτικά στοιχεία υπάρχουν στα ατομικά απογραφικά δελτία των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος, όπως και στο πίνακα 16.

5.5.6. Πόσες προσκλήσεις μελών ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος από άλλους ακαδημαϊκούς / ερευνητικούς φορείς για διαλέξεις/παρουσιάσεις κλπ. έγιναν κατά την τελευταία πενταετία;

Τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος έχουν τύχει μίας προσκλήσεως από άλλους ακαδημαϊκούς/ ερευνητικούς φορείς για διαλέξεις/παρουσιάσεις κατά την περίοδο 2012-2017. Αναλυτικά στοιχεία υπάρχουν στα ατομικά απογραφικά δελτία των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος, όπως και στο πίνακα 16.

5.5.7 Πόσα μέλη ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος και πόσες φορές έχουν διατελέσει κριτές σε επιστημονικά περιοδικά;

Δεν έχουν καταγραφεί ακόμα τα στοιχεία αναφορικά με τα μέλη που έχουν διατελέσει κριτές σε επιστημονικά περιοδικά. Η διαδικασία αυτή βρίσκεται σε εξέλιξη.

5.5.8 Πόσα διπλώματα ευρεσιτεχνίας απονεμήθηκαν σε μέλη ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος;

Τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος δεν έχουν λάβει διπλώματα ευρεσιτεχνίας στη διάρκεια της περιόδου 2010-2017.

5.5.9 Υπάρχει πρακτική αξιοποίηση (π.χ. βιομηχανικές εφαρμογές) των ερευνητικών αποτελεσμάτων των μελών ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος;

Δεν είναι ακόμα γνωστή η ύπαρξη των συγκεκριμένων περιπτώσεων αξιοποίησης των ερευνητικών αποτελεσμάτων των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος σε τεχνολογικούς τομείς (π.χ. βιομηχανικές εφαρμογές), διότι η διαδικασία ανεύρεσης και κατηγοριοποίησης τέτοιων δεδομένων είναι χρονοβόρα και εξειδικευμένη. Συγκεκριμένα, όμως, στοιχεία σε ατομικό επίπεδο μπορούν να ανευρεθούν στα επιστημονικά βιογραφικά σημειώματα του επιστημονικού προσωπικού του Τμήματος.

5.6. Πώς κρίνετε τις ερευνητικές συνεργασίες του Τμήματος;

5.6.1 Υπάρχουν ερευνητικές συνεργασίες και ποιες (α) Με άλλες ακαδημαϊκές μονάδες του ιδρύματος; (β) Με φορείς και ιδρύματα του εσωτερικού; και (γ) Με φορείς και ιδρύματα του εξωτερικού;

Οι ερευνητικές συνεργασίες με άλλες ακαδημαϊκές μονάδες του ιδρύματος, με φορείς και ιδρύματα του εσωτερικού και με φορείς και ιδρύματα του εξωτερικού αναφέρονται στην ενότητα 5.2.

Επίσης, στα απογραφικά δελτία διδασκόντων τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος κάνουν αναφορά στις συνεργασίες τους με φορείς και ιδρύματα του εσωτερικού και του εξωτερικού. Τα στοιχεία αυτά είναι από τη φύση τους ιδιαίτερα και εξατομικευμένα και είναι δύσκολο να παρουσιαστούν ως συγκεντρωτικά στοιχεία στην παρούσα ενότητα.

5.7. Πώς κρίνετε τις διακρίσεις και τα βραβεία ερευνητικού έργου που έχουν απονεμηθεί σε μέλη του Τμήματος;

5.7.1 Ποια βραβεία ή/και διακρίσεις έχουν απονεμηθεί σε μέλη ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος; (α) σε επίπεδο ακαδημαϊκής μονάδας, (β) σε επίπεδο ιδρύματος, (γ) σε εθνικό επίπεδο και (δ) σε διεθνές επίπεδο;

Έχουν απονεμηθεί διάφορα βραβεία ερευνητικού έργου σε μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, συνήθως ως βραβεία καλύτερης επιστημονικής εργασίας, κ.α., και καταγράφονται στα βιογραφικά σημειώματα του επιστημονικού προσωπικού.

5.7.2 Ποιοι (επίτιμοι διδάκτορες, επισκέπτες καθηγητές, ακαδημαϊκοί, αντεπιστέλλοντα μέλη ακαδημιών κλπ). έχουν απονεμηθεί σε μέλη ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος;

Δεν έχουν απονεμηθεί τιμητικοί τίτλοι σε μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος από άλλα ιδρύματα.

5.8. Πώς κρίνετε τον βαθμό συμμετοχής των φοιτητών/σπουδαστών στην έρευνα;

Το Τμήμα δεν έχει υποψήφιους διδάκτορες.

Μεταπτυχιακοί φοιτητές συμμετέχουν στις ερευνητικές δραστηριότητες των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος. Ο βαθμός συμμετοχής τους είναι μικρός, και εκτιμάται στο 5%-10% των φοιτητών (δεν υπάρχουν επίσημα στοιχεία). Ωστόσο, αυτός ο βαθμός συμμετοχής είναι αναμενόμενος και ικανοποιητικός, εάν ληφθεί υπόψη ότι το Τμήμα δεν μπορεί να διοργανώσει προγράμματα διδακτορικών σπουδών, επομένως τα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών έχουν καθαρά χαρακτήρα επαγγελματικής εξειδίκευσης, και οι μεταπτυχιακοί φοιτητές δεν έχουν προσδοκίες και προσανατολισμό προς την επιστημονική έρευνα.

Προπτυχιακοί φοιτητές δεν συμμετέχουν στις ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος, καθώς οι μη-πτυχιούχοι δεν μπορούν να υπογράψουν συμβάσεις και να αναλάβουν την εκπόνηση ερευνητικού έργου (αυτό επιτρέπεται μόνο σε πολύ συγκεκριμένα προγράμματα του ΕΣΠΑ που αποσκοπούν στην απόκτηση ερευνητικής εμπειρίας από φοιτητές, κυρίως μεταπτυχιακού και διδακτορικού επιπέδου).

6. Σχέσεις με κοινωνικούς/πολιτιστικούς/παραγωγικούς (ΚΠΠ) φορείς

6.1. Πώς κρίνετε τις συνεργασίες του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς;

6.1.1 Ποια έργα συνεργασίας με ΚΠΠ φορείς εκτελούνται ή εκτελέσθηκαν στο Τμήμα κατά την τελευταία πενταετία;

Οι συνεργασίες του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς αφορούν στη συμμετοχή μελών ή εκπροσώπων ορισμένων φορέων (όπως οι τοπικές αρχές, επιχειρηματικοί φορείς, επαγγελματικές εκδηλώσεις, κλπ.) στις εκδηλώσεις του Τμήματος και, αντίστοιχα, στη συμμετοχή μελών του Τμήματος, έπειτα από πρόσκληση, σε εκδηλώσεις αυτών των φορέων. Σε επίπεδο Τμήματος υπάρχει συνεργασία με το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Σερρών (προγράμματα κατάρτισης, συμμετοχή σε διαλέξεις, εκδηλώσεις).

6.1.2 Πόσα μέλη ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος συμμετείχαν σ' αυτά;

Πέντε μέλη του Τμήματος συμμετείχαν σε αυτά. Επιπλέον μέλη του Δ.Ε.Π. του Τμήματος έχουν μεμονωμένες συνεργασίες με φορείς.

6.1.3 Πόσοι προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί και διδακτορικοί φοιτητές του Τμήματος συμμετείχαν σε αυτά;

Η συμμετοχή των φοιτητών του Τμήματος, κυρίως προπτυχιακών φοιτητών και κυρίως ως αποδέκτες των ωφελειών της συνεργασίας ή ως υποστηρικτές των δράσεων που διενεργήθηκαν, ποικίλουν ανάλογα με το εξειδικευμένο ενδιαφέρον κάθε έργου συνεργασίας. Σε γενικές γραμμές αρκετοί φοιτητές του Τμήματος συμμετέχουν με τις δύο αυτές ιδιότητες.

6.1.4 Πώς αναγνωρίζεται και προβάλλεται η επιστημονική συνεργασία του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς;

Η όποια επιστημονική συνεργασία του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς προβάλλεται μέσα από το Διαδίκτυο (ιστοσελίδα του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας και ιστοσελίδες των σχετικών έργων), μέσα από την οργάνωση και τη συμμετοχή σε σχετικές εκδηλώσεις δημοσιότητας και μέσα από τα τοπικά ΜΜΕ. Οι συνεργασίες δεν είναι σταθερές, όσον αφορά στους ΚΠΠ φορείς. Για το λόγο αυτό στο σχεδιασμό του Τμήματος είναι η υλογραφή Πρωτοκόλλων Συνεργασίας με ορισμένους φορείς, ώστε να αποκτήσουν οι σχέσεις με τους ΚΠΠ φορείς πιο στέρεες βάσεις και προοπτική.

6.2. Πώς κρίνετε τη δυναμική του Τμήματος για ανάπτυξη συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς;

6.2.1. Υπάρχουν μηχανισμοί και διαδικασίες για την ανάπτυξη συνεργασιών; Πόσο αποτελεσματικοί είναι κατά την κρίση σας;

Δεν υπάρχουν συγκεκριμένοι μηχανισμοί και διαδικασίες για την ανάπτυξη συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς. Στο πλαίσιο του τετραετούς προγραμματισμού του Τμήματος για την περίοδο 2008-2012 έχει αναγνωρισθεί η ανάγκη ενδυνάμωσης των σχέσεων με την τοπική κοινωνία ως μία ευκαιρία αμφίπλευρου οφέλους και συνεργασίας με φορείς της τοπικής κοινωνίας σε θέματα τοπικής και περιφερειακής οικονομικής ανάπτυξης και σε θέματα εκπαιδευτικού σχεδιασμού του Τμήματος. Σε όλα τα παραπάνω γίνεται η επισήμανση ότι γενικό προαπαιτούμενο για την ανάπτυξη σχέσεων και συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς σε επίπεδο Τμήματος είναι η ανάπτυξη αντίστοιχων σχέσεων και συνεργασιών σε επίπεδο Ιδρύματος, και εν γένει η υποστήριξη του Ιδρύματος στις προσπάθειες αυτές. Επίσης, η ανάπτυξη συνεργασιών με φορείς ΚΠΠ της τοπικής κοινωνίας προϋποθέτει ότι και η πλευρά των φορέων αυτών θα έχει αντίστοιχη θετική στάση που επιδιώκει και προωθεί τη συνεργασία.

6.2.2. Πώς αντιμετωπίζουν τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος την ανάπτυξη τέτοιων συνεργασιών;

Τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος αναγνωρίζουν τη σημασία που έχει η ανάπτυξη συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς, τόσο για την ελαύσηση της φήμης του ΤΕΙ και την προσφορά στην τοπική κοινωνία, όσο και για την βελτίωση των εκπαιδευτικών διαδικασιών και των ερευνητικών αποτελεσμάτων. Ωστόσο, τα μέλη

Δ.Ε.Π. του Τμήματος σε γενικές γραμμές εξετάζουν πολύ προσεκτικά κάθε ενέργεια για την ανάπτυξη συνεργασίας με φορείς ΚΠΠ, κυρίως για τους εξής λόγους : (α) Οι διδακτικές, ερευνητικές και διοικητικές δραστηριότητες με τις οποίες είναι επιφορτισμένα δεν αφήνουν διαθέσιμο χρόνο για την ανάπτυξη εξωδιδακτικών/ εξωπανεπιστημιακών δραστηριοτήτων (πόσο μάλλον για την επένδυση στην καλλιέργεια σχέσεων με τους φορείς ΚΠΠ) και (β) Από τη μέχρι σήμερα εμπειρία, οι φορείς ΚΠΠ της περιοχής δεν αναλαμβάνουν συστηματικά και ενσυνείδητα ερευνητικές πρωτοβουλίες, παρά μόνο ευκαιρικά και για λόγους ένταξης σε κάποιο πρόγραμμα χρηματοδότησης (π.χ. περιορίζονται στο να ζητούν τη συγγραφή business plan) και γι αυτό δεν μπορούν να αναπτυχθούν σχέσεις ουσιαστικής ερευνητικής συνεργασίας.

6.2.3. Πώς αντιμετωπίζουν οι ΚΠΠ φορείς την ανάπτυξη τέτοιων συνεργασιών;

Οι ΚΠΠ φορείς της τοπικής κοινωνίας δεν δείχνουν να επιδιώκουν ουσιαστικά και σε σημαντικό βαθμό την ανάπτυξη συνεργασιών σε ερευνητικά και εκπαιδευτικά θέματα με τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος. Βασικός λόγος που ερμηνεύει αυτήν την κατάσταση είναι ότι οι επιχειρήσεις της περιοχής είναι ως επί το πλείστον μικρές, λειτουργούν με τον παραδοσιακό τρόπο διοίκησης, δεν αντιλαμβάνονται καλά τις σύγχρονες τάσεις και ούτε ανταποκρίνονται στις ευκαιρίες που παρουσιάζονται σχετικά με την έρευνα, την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό τους.

6.2.4. Διαθέτει το Τμήμα πιστοποιημένα εργαστήρια για παροχή υπηρεσιών;

Το Τμήμα δεν διαθέτει πιστοποιημένο εργαστήριο για παροχή υπηρεσιών, άλλωστε το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο δεν επιτρέπει τη λειτουργία ερευνητικών εργαστηρίων στα Τ.Ε.Ι.

6.2.5. Αξιοποιούνται οι εργαστηριακές υποδομές του Τμήματος στις συνεργασίες με ΚΠΠ φορείς;

Οι εργαστηριακές υποδομές του Τμήματος αφορούν ελαφρά εργαστήρια ηλεκτρονικών υπολογιστών για την εκμάθηση βασικών (για παράδειγμα, εφαρμογές ηλεκτρονικού γραφείου) και εξειδικευμένων λογισμικών προγραμμάτων (για παράδειγμα, συστήματα ERP). Οι εργαστηριακές υποδομές του Τμήματος δεν χρησιμοποιούνται στις συνεργασίες με ΚΠΠ φορείς, αφ' ενός επειδή χρησιμοποιούνται εντατικά στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Τμήματος (διενέργεια μαθημάτων και προσωπική χρήση και εξάσκηση των φοιτητών) και αφ' ετέρου επειδή δεν υπήρξε ποτέ σχετικό ενδιαφέρον.

6.3. Πώς κρίνετε τις δραστηριότητες του Τμήματος προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης και ενίσχυσης συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς;

6.3.1. Ανακοινώνονται τα αποτελέσματα των έργων συνεργασίας σε ειδικά περιοδικά ή στον τύπο;

Τα αποτελέσματα των έργων ανακοινώνονται με δελτία τύπου στα τοπικά ΜΜΕ. Επίσης, στις εκδηλώσεις για την δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων των έργων στα οποία συμμετέχουν μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος προσκαλούνται τα τοπικά ΜΜΕ. Τα επιστημονικά αποτελέσματα των έργων, ανάλογα με το είδος τους, τη σπουδαιότητά τους και την ύπαρξη των αναγκαίων χρηματοδοτικών πόρων, ανακοινώνονται σε συνέδρια και δημοσιεύονται σε περιοδικά.

6.3.2. Οργανώνει ή συμμετέχει το Τμήμα σε εκδηλώσεις με σκοπό την ενημέρωση ΚΠΠ φορέων σχετικά με τους σκοπούς, το αντικείμενο και το παραγόμενο έργο του Τμήματος;

Το Τμήμα συμμετέχει με αντιπρόσωπό του που ορίζεται κάθε φορά σε εκδηλώσεις του Τ.Ε.Ι. με σκοπό την ενημέρωση ΚΠΠ φορέων σχετικά με τους σκοπούς, το αντικείμενο και το παραγόμενο έργο του Τ.Ε.Ι., καθώς και σε εκδηλώσεις των τοπικών φορέων ΚΠΠ, που μας καλούν για να μάθουν τις θέσεις του Τ.Ε.Ι. και του Τμήματος. Το Τμήμα δεν έχει διοργανώσει εκδηλώσεις με σκοπό την ενημέρωση ΚΠΠ φορέων σχετικά με τους σκοπούς, το αντικείμενο και το παραγόμενο έργο του Τμήματος. Ωστόσο, στον τετραετή προγραμματισμό του Τμήματος προβλέπεται «η διενέργεια ετήσιας συνάντησης ενημέρωσης και συνεργασίας με φορείς της τοπικής κοινωνίας».

6.3.3. Υπάρχει επαφή και συνεργασία με αποφοίτους του Τμήματος που είναι στελέχη ΚΠΠ φορέων;

Υπάρχει επαφή και συνεργασία με αποφοίτους του Τμήματος που είναι στελέχη ΚΠΠ φορέων και εκδηλώνεται κυρίως μέσα από την πρόσκληση των αποφοίτων ου Τμήματος στις εκπαιδευτικές και λοιπές εκδηλώσεις του Τμήματος και του Τ.Ε.Ι. Αυτή η επαφή και συνεργασία δεν γίνεται, ωστόσο, με

επίσημο και οργανωμένο τρόπο, κυρίως γιατί δεν υπάρχουν οι αναγκαίες οργανωτικές και διοικητικές υποδομές που θα αναλάβουν αυτό το έργο (μεσοπρόθεσμος προγραμματισμός ενεργειών και προσκεκλημένων, διατήρηση αρχείου, κλπ.).

Το Τμήμα έχει επίγνωση του σημαντικού του ρόλου στην οικονομική, κοινωνική, εκπαιδευτική και πολιτιστική ανάπτυξη της τοπικής κοινωνίας και της σημασίας που έχει η συμβολή του σε αυτήν την προσπάθεια. Για το λόγο αυτό, τα τελευταία χρόνια έχουν αναληφθεί σημαντικές πρωτοβουλίες σε επίπεδο Τμήματος - και πολύ περισσότερο σε επίπεδο Ιδρύματος - για την σύνδεσή του με την τοπική κοινωνία. Τα μέχρι στιγμής αποτελέσματα είναι θετικά, αλλά θεωρούμε ότι υπάρχουν πολλές ακόμη ευκαιρίες συνεργασίας, που όχι μόνο θα συμβάλουν στην ανάπτυξη της τοπικής κοινωνίας, αλλά θα αποφέρουν αμοιβαίο όφελος και θα επιδράσουν θετικά και στη λειτουργία του Τμήματος. Ενδεικτικά αναφέρονται οι ακόλουθες περιπτώσεις συνεργασιών του Τμήματος με φορείς ΚΠΠ:

- Κοινή συμμετοχή σε ερευνητικά και εκπαιδευτικά έργα. Αφορά κυρίως συνεργασίες με το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Σερρών και τη Νομαρχία Σερρών, που είχαν ως αποτέλεσμα την από κοινού υλοποίηση δύο έργων του Interreg IV σχετικά με την επιχειρηματικότητα και την κατάρτιση, αντίστοιχα. Το ενδιαφέρον συμμετοχής από άλλους ΚΠΠ φορείς είναι περιορισμένο. Το Τμήμα θα πρέπει να μεριμνήσει για την ανάπτυξη παρόμοιων συνεργασιών με τους Δήμους της περιοχής και με αναπτυξιακούς και παραγωγικούς φορείς.
- Προσκλήσεις σε ΚΠΠ φορείς και τα μέλη τους να συμμετάσχουν σε δραστηριότητες του Τμήματος, όπως διδασκαλία, ομιλίες, ημερίδες, κλπ. Το Τμήμα θα πρέπει να αναζητήσει περισσότερες στοχευμένες ευκαιρίες επαφής με τους ΚΠΠ φορείς, όπως π.χ. τη συμμετοχή τους στην παρουσίαση πτυχιικών εργασιών, τις ορκωμοσίες, κλπ.
- Συμμετοχή σε εκδηλώσεις ΚΠΠ. Αφορά τη συμμετοχή μελών Ε.Π. σε εκδηλώσεις φορέων ΚΠΠ έπειτα από πρόσκληση (κυρίως ως αποτέλεσμα διαπροσωπικών ή επαγγελματικών σχέσεων).
- Διενέργεια δραστηριοτήτων και εκδηλώσεων των ΚΠΠ φορέων στις εγκαταστάσεις του Τμήματος. Πρόσφατα το Επιμελητήριο Σερρών διενήργησε μία εκδήλωση ενημέρωσης μελών και συνεργατών του στις αίθουσες διδασκαλίας του Τμήματος.
- Επισκέψεις και ενημέρωση μαθητών για θέματα επαγγελματικού προσανατολισμού. Μέλη Δ.Ε.Π. έχουν επισκεφτεί σχολεία (έπειτα από πρόσκληση) με σκοπό την ενημέρωση των μαθητών σε θέματα επαγγελματικού προσανατολισμού. Επίσης, το Τ.Ε.Ι. αναλαμβάνει να φιλοξενήσει σχολεία για το σκοπό αυτό (με αρμοδιότητα του Γραφείου Δημοσίων Σχέσεων). Το Τμήμα προτίθεται να αναλάβει περισσότερο ενεργό ρόλο σε σχέση με την δραστηριότητα αυτή, δεδομένης της κρίσιμότητάς της για την προσέκλυση νεοεισερχόμενων φοιτητών.
- Διενέργεια πρακτικής άσκησης και πτυχιικών εργασιών από φοιτητές του Τμήματος σε ΚΠΠ φορείς της περιοχής. Πρόκειται για άτυπη δραστηριότητα, που ωστόσο λαμβάνει χώρα πολύ συχνά και σε μεγάλη έκταση και έχει ιδιαίτερη σημασία τόσο για το Τμήμα και τους φοιτητές του, όσο και τους ΚΠΠ φορείς. Το Τμήμα θα πρέπει να επιδιώξει περισσότερο συστηματικές σχέσεις και συνεργασίες με τους ΚΠΠ φορείς στα θέματα της πρακτικής άσκησης και των πτυχιικών εργασιών ή ακόμη και να αναπτύξει στρατηγικές συνεργασίες.
- Ετήσια αιμοδοσία, που διοργανώνεται από το 2009 πριν από τα Χριστούγεννα από τους φοιτητές του Τμήματος (στο πλαίσιο του μαθήματος Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη), σε την υποστήριξη του Νοσοκομείου Σερρών.
- Ετήσια φιλανθρωπική εκδήλωση, που διοργανώνεται από το 2010 στη διάρκεια του εαρινού εξαμήνου από τους φοιτητές του Τμήματος (στο πλαίσιο του μαθήματος Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη). Το 2010 έγινε σε συνεργασία με το Σερραϊκό Σύλλογο Υποστήριξης Παιδιών που πάσχουν από ανίατες νόσους.
- Περιορισμένες συνεργασίες με παραγωγικούς φορείς, ως αποτέλεσμα κυρίως της επαγγελματικής ή ερευνητικής δραστηριότητας των μελών Ε.Π.
- Εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών σε χώρους ΚΠΠ φορέων, με την πρωτοβουλία και τη συνοδεία αντίστοιχου αριθμού διδασκόντων. Οι επισκέψεις γίνονται σε παραγωγικούς και άλλους φορείς των Σερρών και της ευρύτερης περιοχής και συχνά συνδυάζονται με περιηγήσεις τουριστικού ενδιαφέροντος. Παλαιότερα έχουν γίνει επισκέψεις σε ξενοδοχειακές μονάδες της λίμνης Κερκίνης, σε μεγάλες και γνωστές επιχειρήσεις των Σερρών, ενώ στο περασμένο εξάμηνο έγινε μία επίσκεψη στην εταιρεία Alumil (Κιλκίς) και στο τρέχον εξάμηνο έγινε επίσκεψη στις παραγωγικές εγκαταστάσεις ελληνικών επιχειρήσεων στη Βουλγαρία.

Επισημαίνεται ότι πολλές συμφωνίες και συνεργασίες είναι αποτέλεσμα κεντρικής πρωτοβουλίας σε ιδρυματικό επίπεδο, οι οποίες απηχούν θετικά και στη λειτουργία του Τμήματος και αποτελούν ευκαιρίες περεταίρω ανάπτυξης και εξειδίκευσης. Ενδεικτικές περιπτώσεις είναι οι διμερείς προγραμματικές συμφωνίες και τα μνημόνια συνεργασίας που έχει συνάψει το Τ.Ε.Ι. Κεντρικής

Μακεδονίας με ΚΠΠ φορείς, όπως οι Επιμελητηριακές Ενώσεις των Σερρών, οι Δημοτικές και Νομαρχιακές Αρχές, πολιτιστικοί φορείς, φορείς της δευτεροβάθμιας και πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και άλλοι φορείς (π.χ. το Νοσοκομείο Σερρών πρόσφατα). Επίσης, οι εγκαταστάσεις του ΤΕΙ συνολικά (συνεδριακό κέντρο, ανοικτό αμφιθέατρο, αίθουσες εκδηλώσεων, κ.λπ.) διατίθενται σε τακτική βάση για τη διενέργεια πάσης φύσεως εκδηλώσεων και δραστηριοτήτων των ΚΠΠ φορέων της τοπικής κοινωνίας. Το Τμήμα θα πρέπει να ενεργοποιηθεί περισσότερο με αντικειμενικό σκοπό να διαμορφώσει μία αυτοδύναμη στρατηγική συνεργασίας με τους ΚΠΠ φορείς και να την υλοποιήσει με αυτόνομες πρωτοβουλίες (π.χ. υπογραφή Πρωτοκόλλων Συνεργασίας με ορισμένους φορείς) και δράσεις, ώστε να αποκτήσουν οι σχέσεις με τους ΚΠΠ φορείς πιο στέρεες βάσεις και προοπτική.

6.4. Πώς κρίνετε τον βαθμό σύνδεσης της συνεργασίας με ΚΠΠ φορείς με την εκπαιδευτική διαδικασία;

6.4.1. Εντάσσονται οι εκπαιδευτικές επισκέψεις των φοιτητών σε ΚΠΠ χώρους στην εκπαιδευτική διαδικασία;

Σε γενικότερο πλαίσιο, δεν διενεργούνται εκπαιδευτικές επισκέψεις των φοιτητών σε ΚΠΠ χώρους. Λίγα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος διενεργούν κατά καιρούς τέτοιες εκπαιδευτικές επισκέψεις (π.χ. μία ανά εξάμηνο ή ανά έτος). Οι βασικοί λόγοι είναι οι εξής: (α) Μία τέτοια πρωτοβουλία συνεπάγεται μεγάλη ευθύνη για τον διδάσκοντα, όπως και μεγάλη επένδυση σε χρόνο για την οργάνωση και γραμματειακή υποστήριξη του γεγονότος, (β) μία τέτοια πρωτοβουλία συνεπάγεται μεγάλη προσπάθεια από το φορέα υποδοχής ενώ υπάρχει ο κίνδυνος μία τέτοια ενέργεια να μην εκτιμηθεί ανάλογα από τους φοιτητές και (γ) η διενέργεια τέτοιων δραστηριοτήτων έχει κάποιο κόστος, που θα πρέπει να καλυφθεί είτε από το ΤΕΙ, είτε από τους ίδιους τους φοιτητές, είτε από εξωτερική χρηματοδότηση.

6.4.2. Οργανώνονται ομιλίες / διαλέξεις στελεχών ΚΠΠ φορέων;

Οργανώνονται ομιλίες ή διαλέξεις στελεχών ΚΠΠ φορέων σε ορισμένα μαθήματα. Αυτό εξαρτάται από την προθυμία του διδάσκοντα να επικοινωνήσει και να καλέσει έναν εξωτερικό ομιλητή και γενικότερα να οργανώσει το γεγονός. Ωστόσο, οι περιπτώσεις αυτές είναι ιδιαίτερα λιγοστές (2-3 ομιλίες το εξάμηνο συνολικά). Τα εμπόδια ως προς τη διοργάνωση τέτοιων εκδηλώσεων είναι ποικίλα και μπορεί να φορούν όλους τους εμπλεκόμενους (μέλη ΔΕΠ, φοιτητές και προσκεκλημένους), καθώς και τις υφιστάμενες δομές υποστήριξης.

6.4.3. Απασχολούνται στελέχη ΚΠΠ φορέων ως διδάσκοντες;

Οι προσλήψεις και η ανάθεση διδακτικού έργου καθορίζονται για κάθε κατηγορία διδασκόντων, όπως οι επιστημονικοί και εργαστηριακοί συνεργάτες, από τις διατάξεις του Νόμου 2916/2001. Σύμφωνα με αυτές, οι διδάσκοντες πρέπει να έχουν, σε γενικές γραμμές, κατ' ελάχιστο μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών και επαγγελματική εμπειρία, σε συνάφεια με το αντικείμενο του μαθήματος. Το Τμήμα, αναγνωρίζοντας τη σημασία που έχει η ανάπτυξη καλών σχέσεων και συνεργασιών σε όλους τομείς με ΚΠΠ φορείς, μεριμνά ώστε να προσλαμβάνονται ως διδάσκοντες στελέχη των ΚΠΠ φορέων, στα πλαίσια που το θέτει η σχετική νομοθεσία.

6.5. Πώς κρίνετε τη συμβολή του Τμήματος στην τοπική, περιφερειακή και εθνική ανάπτυξη;

6.5.1. Πόσο σταθερές και βιώσιμες είναι οι υπάρχουσες συνεργασίες;

Το Τμήμα έχει σταθερές σχέσεις συνεργασίας με πολλούς από τους φορείς της τοπικής κοινωνίας και οικονομίας. Οι σχέσεις αυτές και οι ιδιαίτερες πτυχές τους έχουν περιγραφεί σε προηγούμενες ενότητες. Οι σχέσεις αυτές είναι στην πλειοψηφία τους σταθερές, μακροπρόθεσμες και βιώσιμες.

6.5.2. Συνάπτονται προγραμματικές συμφωνίες συνεργασίας μεταξύ Τμήματος και ΚΠΠ φορέων;

Δεν έχουν συναφθεί επίσημες προγραμματικές συμφωνίες συνεργασίας μεταξύ Τμήματος και ΚΠΠ φορέων. Η ανάληψη υποχρεώσεων εκατέρωθεν, που ενδεχομένως οι συμβαλλόμενοι δεν θα μπορέσουν να ικανοποιήσουν ακόμη και για θεσμικούς ή χρηματοδοτικούς λόγους, αποτελεί ανασχετικό παράγοντα. Οι συνεργασίες κινούνται σε πιο ανεπίσημο, ευέλικτο, αλλά και ευκαιριακό πλαίσιο.

6.5.3. Εκπροσωπείται το Τμήμα σε τοπικούς και περιφερειακούς οργανισμούς και αναπτυξιακά όργανα;

Δύο μέλη του ΕΠ του Τμήματος συμμετέχουν στην Επιτροπή Διαβούλευσης του Δήμου Σερρών

6.5.4. Συμμετέχει ενεργά το Τμήμα στην εκπόνηση τοπικών /περιφερειακών σχεδίων ανάπτυξης;

Το Τμήμα δεν συμμετέχει επίσημα στην εκπόνηση τοπικών/περιφερειακών σχεδίων ανάπτυξης. Ωστόσο, το ΤΕΙ συνολικά συχνά είναι συμμετέχων σε τέτοιες δράσεις. Επίσης, μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος συμμετέχουν με δική τους πρωτοβουλία και μέσα από τις δικές τους πρωτοβουλίες κατά καιρούς στην εκπόνηση σχεδίων ανάπτυξης, σε συνεργασία με ΚΠΠ φορείς.

6.5.5. Υπάρχει διάδραση ή/και συνεργασία του Τμήματος με το περιβάλλον του, ιδίως με αντίστοιχα Τμήματα άλλων ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης;

Υπάρχει ουσιαστική επικοινωνία και συνεργασία με αντίστοιχα Τμήματα άλλων ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης σε επίπεδο ανταλλαγής γνώσης και τεχνογνωσίας σε εκπαιδευτικά και ερευνητικά ζητήματα, και ιδίως με τα Τμήματα των άλλων Τ.Ε.Ι. της Μακεδονίας (για λόγους γεωγραφικής εγγύτητας). Επίσης, υπάρχει συνεργασία των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος με μέλη Δ.Ε.Π. άλλων ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης (ιδίως της Μακεδονίας) σε ερευνητικές δραστηριότητες, όπως συμμετοχή σε ερευνητικά έργα, κοινές δημοσιεύσεις επιστημονικών άρθρων, κ.α. Ωστόσο, δεν υπάρχει επίσημη συνεργασία με αντίστοιχα Τμήματα άλλων ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης σε επίπεδο εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, καθώς δεν προβλέπεται κάτι τέτοιο από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.

6.5.6. Αναπτύσσει το Τμήμα και διατηρεί σχέσεις με την τοπική και περιφερειακή κοινωνία, καθώς και με την τοπική, περιφερειακή ή/και εθνική οικονομική υποδομή;

Στο πλαίσιο του τετραετούς προγραμματισμού του Τμήματος αναγνωρίζεται η ανάγκη ενδυνάμωσης των σχέσεων με την τοπική και περιφερειακή κοινωνία ως μία ευκαιρία αμφίπλευρου οφέλους και τίθενται οι στόχοι της συνεργασίας με φορείς της τοπικής κοινωνίας σε θέματα τοπικής και περιφερειακής οικονομικής ανάπτυξης και σε θέματα εκπαιδευτικού σχεδιασμού του Τμήματος. Ωστόσο, για τους λόγους που αναφέρθηκαν στις ενότητες 6.2. και 6.3., δεν υπάρχουν επίσημες/θεσμοθετημένες και σταθερές σχέσεις με την τοπική και περιφερειακή κοινωνία.

6.5.7. Πώς συμμετέχει το Τμήμα στα μείζονα περιφερειακά, εθνικά και διεθνή ερευνητικά και ακαδημαϊκά δίκτυα;

Το Τμήμα δεν συμμετέχει επίσημα σε περιφερειακά, εθνικά και διεθνή ερευνητικά και ακαδημαϊκά δίκτυα. Ωστόσο, μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος συμμετέχουν με δική τους πρωτοβουλία και μέσα από τις δικές τους πρωτοβουλίες σε τέτοια δίκτυα.

6.5.8. Το Τμήμα διοργανώνει ή/και συμμετέχει στη διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων που απευθύνονται στο άμεσο κοινωνικό περιβάλλον;

Τέτοιες εκδηλώσεις αναλαμβάνονται ή διευκολύνονται σε κεντρικό επίπεδο, από το Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας, το οποίο έχει σημαντική συμβολή στην διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων στην πόλη των Σερρών, με τη διάθεση των εγκαταστάσεών τους εν γένει, και ιδιαίτερα του συνεδριακού κέντρου και του ανοιχτού αμφιθεάτρου για αυτού του είδους τις εκδηλώσεις.

7. Στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης

7.1. Πώς κρίνετε τη στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος;

7.1.1 Ποια είναι η συμμετοχή της ακαδημαϊκής κοινότητας στη διαμόρφωση και παρακολούθηση της υλοποίησης, και στη δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων των αναπτυξιακών του στρατηγικών;

Το Τμήμα έχει αναπτύξει τετραετή ακαδημαϊκό προγραμματισμό για την περίοδο 2013-2017. Η διαδικασία βασίστηκε σε σχετική εισήγηση επιτροπής μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος και συζήτηση στη Γενική Συνέλευση του Τμήματος, με σκοπό τη διαμόρφωση του τελικού περιεχομένου του ακαδημαϊκού προγραμματισμού. Η διαδικασία κρίνεται ικανοποιητική και η διαμόρφωση του τετραετούς ακαδημαϊκού προγραμματισμού συμβάλει στην αποσαφήνιση των στόχων του Τμήματος και των μέτρων που απαιτούνται για την επίτευξή τους. Ωστόσο, η διαδικασία έχει προβλήματα, που σχετίζονται κυρίως με το γεγονός ότι δεν είναι γνωστά τα μέσα (προϋπολογισμός, θεσμικό πλαίσιο, κλπ.) που θα έχουμε στη διάθεσή μας κατά την επόμενη προγραμματική περίοδο για να θέσουμε τους κατάλληλους στόχους και να λάβουμε τα κατάλληλα μέτρα για την υλοποίησή τους. Επομένως, ο τετραετής ακαδημαϊκός προγραμματισμός διενεργήθηκε ως μία άσκηση καταγραφής «καλών προθέσεων» για την περίοδο 2013-2017, βασιζόμενοι κυρίως στη στα δεδομένα της υπάρχουσας κατάστασης (2012), χωρίς να είναι γνωστά ποια θα είναι η πολιτική του Υπουργείου Παιδείας για την περίοδο αναφοράς, ποιες από τις υποσχέσεις θα υλοποιηθούν (και πότε) και ποιες θα είναι οι αλλαγές στο γενικότερο περιβάλλον λειτουργίας του Τμήματος (εκπαιδευτικό, ερευνητικό, οικονομικό-εργασιακό). Στο τέλος κάθε ακαδημαϊκού έτους προβλέπεται η αξιολόγηση των στόχων και των αποτελεσμάτων που έχουν επιτευχθεί και η αναμόρφωση του προγραμματισμού για τα επόμενα έτη, σύμφωνα με τις τρέχουσες εξελίξεις και τα νέα δεδομένα.

7.1.2 Συγκεντρώνει και αξιοποιεί το Τμήμα τα απαιτούμενα για τον αποτελεσματικό σχεδιασμό της ακαδημαϊκής ανάπτυξης του στοιχεία και δείκτες;

Το Τμήμα συγκεντρώνει και αξιοποιεί τα απαιτούμενα για τον αποτελεσματικό σχεδιασμό της ακαδημαϊκής ανάπτυξης του στοιχεία και δείκτες. Οι εκθέσεις εσωτερικής αξιολόγησης και το πόρισμα της προηγούμενης εξωτερικής αξιολόγησης αποτελούν τέτοια στοιχεία που λαμβάνονται σοβαρά υπόψη.

7.1.3 Τι προσπάθειες κάνει το Τμήμα προκειμένου να προσελκύσει μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού υψηλού επιπέδου;

Κάθε Τομέας διενεργεί σε ετήσια βάση προγραμματισμό για τις ανάγκες σε εκπαιδευτικό προσωπικό, λαμβάνοντας υπόψη τις εκπαιδευτικές ανάγκες για τη αποτελεσματική διδασκαλία των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών. Η βαθμίδα κάθε νέας θέσης Δ.Ε.Π. που ζητείται προσδιορίζεται από το είδος των μαθημάτων που θα διδάξει το νέο μέλος Δ.Ε.Π. Το Τμήμα δεν έχει άλλους τρόπους και επιπλέον μέσα για να παρέχει επιπρόσθετα κίνητρα, που θα προσελκύσουν μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού υψηλού επιπέδου. Αντίθετα, οι γενικότερες συνθήκες εργασίας των μελών Δ.Ε.Π., οι αμοιβές, το γεγονός ότι το ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας αποτελεί ένα περιφερειακό Ίδρυμα, και η έλλειψη ερευνητικών υποδομών στην περιοχή αποτελούν αντικίνητρο για την προσέλκυση μελών ακαδημαϊκού προσωπικού υψηλού επιπέδου.

7.1.4 Πώς συνδέεται ο προγραμματισμός προσλήψεων και εξελίξεων μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού με το σχέδιο ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος; Πόσους φοιτητές ζητάει τεκμηριωμένα το Τμήμα ανά έτος; Πόσοι φοιτητές τελικά σπουδάζουν ανά έτος και ποια είναι η πρόευσή τους ανά τρόπο εισαγωγής (εισαγωγικές εξετάσεις, μετεγγραφές, ειδικές κατηγορίες, κλπ);

Οι ετήσιες εισηγήσεις του Τμήματος (μέσω των Τομέων) για τις ανάγκες σε νέο εκπαιδευτικό προσωπικό βασίζονται στο σχέδιο ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος, όπως εκφράζεται στον τετραετή προγραμματισμό ανάπτυξης του Τμήματος, και υποστηρίζει την υλοποίησή του. Επισημαίνεται ότι οι διαδικασίες προσλήψεων και εξελίξεων μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού ρυθμίζονται απόλυτα από το Υπουργείο Παιδείας. Ειδικότερα, οι νέες θέσεις μελών Δ.Ε.Π. αποφασίζονται από το Υπουργείο, στη βάση των ετήσιων εισηγήσεων του Τμήματος (Τομέων) για τις ανάγκες σε εκπαιδευτικό προσωπικό. Ενώ οι εξελίξεις μελών Δ.Ε.Π. εξαρτώνται από το οργανόγραμμα του Τμήματος και την ύπαρξη κενών οργανικών θέσεων. Επομένως, η εξέλιξη του Τμήματος καλείται να διαμορφωθεί στη βάση μιας υπάρχουσας δομής, το οποίο περιορίζει την εξέλιξη των μελών του Τμήματος.

Το Τμήμα ζητάει την εισαγωγή 250 φοιτητών ανά έτος. Με δεδομένα το διαθέσιμο εκπαιδευτικό προσωπικό, την υπάρχουσα υλικοτεχνική υποδομή, ο αριθμός των 250 εισακτέων κρίνεται ο κατάλληλος για να ικανοποιούνται οι εκπαιδευτικοί στόχοι. Κατά το χρονικό διάστημα στο οποίο είχε θεσπιστεί η «βάση του 10» ο αριθμός των εισερχομένων φοιτητών είχε μειωθεί ελαφρά, Επομένως, ανάλογα με το επίπεδο ευκολίας των θεμάτων διαμορφώνεται και αριθμός των εισακτέων σε Ιδρύματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

7.1.5 Τι προσπάθειες κάνει το Τμήμα προκειμένου να προσελκύσει φοιτητές υψηλού επιπέδου

Το Τμήμα διαθέτει περιορισμένα μέσα να προσελκύσει φοιτητές υψηλού επιπέδου (για παράδειγμα, να προκηρύξει υποτροφίες, να κάνει δημοσιεύσεις σε ΜΜΕ, να προχωρήσει στη σύνδεση με την αγορά εργασίας κλπ.). Οι ενέργειες που γίνονται από το Τμήμα για την προσέλκυση φοιτητών περιορίζονται σε ομιλίες προς μαθητές Λυκείου για το αντικείμενο σπουδών, τις διαδικασίες φοίτησης στο Τμήμα και τις ευκαιρίες επαγγελματικής αποκατάστασης. Οι ομιλίες αυτές γίνονται είτε κατά την επίσκεψη μαθητών Λυκείου στο Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας με σκοπό την ενημέρωσή τους για τα θέματα αυτά, είτε στα Λύκεια της περιοχής, έπειτα από πρόσκληση για τη διενέργεια σχετικής ενημέρωσης.

7.2. Πώς κρίνετε τη διαδικασία διαμόρφωσης στρατηγικής ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος;

7.2.1 Υπάρχει διαδικασία διαμόρφωσης συγκεκριμένου βραχυ-μεσοπρόθεσμου (λ.χ. 5ετούς) σχεδίου ανάπτυξης; Πόσο αποτελεσματική κρίνετε ότι είναι η διαδικασία αυτή;

Υπάρχει διαδικασία διαμόρφωσης του συγκεκριμένου βραχυ-μεσοπρόθεσμου σχεδίου ανάπτυξης, η οποία κρίνεται ικανοποιητική. Βέβαια αξίζει να σημειωθεί πως οι δυνατότητες της ανάπτυξης καθορίζονται σε σημαντικό βαθμό και από τις δυνατότητες χρηματοδότησης από την πολιτεία.

7.2..2 Υπάρχει διαδικασία παρακολούθησης αυτού του σχεδίου ανάπτυξης; Πόσο αποτελεσματική κρίνετε ότι είναι;

Δεν υπάρχει εγκεκριμένη θεσμοθετημένη διαδικασία παρακολούθησης αυτού του σχεδίου ανάπτυξης. Εντούτοις ο Πρόεδρος του Τμήματος σε συνεργασία με τα μέλη του Τμήματος παρακολουθεί την διαδικασία ανάπτυξης.

7.2.3 Υπάρχει διαδικασία δημοσιοποίησης αυτού του σχεδίου ανάπτυξης και των αποτελεσμάτων του;

Το σχέδιο ανάπτυξης όπως και τα αποτελέσματα για την υλοποίησή του αποτελούν αντικείμενο διαβούλευσης στα πλαίσια της γενικής συνέλευσης του Τμήματος.

8. Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές

8.1. Πώς κρίνετε την αποτελεσματικότητα των διοικητικών και τεχνικών υπηρεσιών;

8.1.1 Πώς είναι στελεχωμένη και οργανωμένη η Γραμματεία του Τμήματος και των Τομέων;

Η Γραμματεία του Τμήματος είναι στελεχωμένη με 2 μέλη Διοικητικού Προσωπικού. Το ένα μέλος της Γραμματείας ασχολείται με τα φοιτητικά ζητήματα ενώ το άλλο παρέχει διοικητική υποστήριξη στη Γενική Συνέλευση, το Συμβούλιο του Τμήματος και τους 3 Τομείς του Τμήματος.

8.1.2 Πόσο αποτελεσματικές θεωρείτε πως είναι οι παρεχόμενες υπηρεσίες και το ωράριο λειτουργίας της Γραμματείας του Τμήματος και των Τομέων για την εξυπηρέτηση των αναγκών του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών;

Υπάρχει ωράριο λειτουργίας της Γραμματείας για την εξυπηρέτηση των φοιτητών του Τμήματος, το οποίο όμως για την καλύτερη εξυπηρέτηση των φοιτητών επεκτείνεται σε όλη τη διάρκεια απασχόλησης του προσωπικού της γραμματείας. Η χρήση του διαδικτύου και των υπηρεσιών ηλεκτρονικής γραμματείας που χρησιμοποιείται από το Σεπτέμβριο του 2005 και η οποία περιλαμβάνει την ηλεκτρονική υποβολή των βαθμολογιών από τους διδάσκοντες και την ηλεκτρονική υποβολή των δηλώσεων των μαθημάτων από τους φοιτητές έχει βελτιώσει τη λειτουργία της Γραμματείας. Εξαιτίας, ωστόσο, του μεγάλου αριθμού των φοιτητών καθώς και του όγκου εργασίας που απαιτείται για την διεκπεραίωση των διοικητικών εργασιών ο φόρτος εργασίας για τη Γραμματεία του Τμήματος είναι μεγάλος και απαιτείται η απασχόληση τουλάχιστον ενός ακόμη στελέχους.

8.1.3 Πόσο αποτελεσματική είναι η συνεργασία των διοικητικών υπηρεσιών του Τμήματος με εκείνες της κεντρικής διοίκησης του Ιδρύματος; Πόσο ικανοποιητική για τις ανάγκες του Τμήματος είναι (α) η οργάνωση και το ωράριο λειτουργίας της Βιβλιοθήκης; (β) των Υπηρεσιών Πληροφόρησης;

Η συνεργασία των διοικητικών υπηρεσιών του Τμήματος με εκείνες της κεντρικής διοίκησης του Ιδρύματος είναι αρμονική. Η οργάνωση και το ωράριο λειτουργίας της Βιβλιοθήκης είναι ικανοποιητικά.

8.1.4 Πώς είναι στελεχωμένα και πώς οργανώνονται τα Εργαστήρια ή/και τα Σπουδαστήρια του Τμήματος;

Στο Τμήμα υπάρχουν δύο θεσμοθετημένα ερευνητικά εργαστήρια τα οποία στελεχώνονται μόνο από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος. Βέβαια στα πλαίσια των προγραμμάτων σπουδών λειτουργούν εργαστήρια για την υποστήριξη των μικτών μαθημάτων. Τα εργαστήρια αυτά υποστηρίζονται από τα μέλη ΕΔΙΠ και ΕΤΠ που υπηρετούν στο Τμήμα. Για όλα τα υποχρεωτικά εργαστηριακά μαθήματα έχει αναπτυχθεί εκπαιδευτικό υλικό το οποίο περιλαμβάνει οδηγίες και εργαστηριακές ασκήσεις για την εξάσκηση των φοιτητών.

8.1.5 Πόσο αποτελεσματική θεωρείτε πως είναι η λειτουργία τους;

Η συμβολή των μελών ΕΔΙΠ και ΕΤΠ στο τομέα αυτό κρίνεται σημαντική.

8.1.6 Πώς υποστηρίζονται οι υποδομές και υπηρεσίες πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών του Τμήματος; Πόσο αποτελεσματικές είναι;

Παλιότερα οι υποδομές και οι υπηρεσίες πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών στο Τμήμα υποστηρίζονται τεχνικά από εξωτερικούς συνεργάτες. Στη συνέχεια, με την πρόσληψη ενός μέλους ΕΤΠ ειδικότητας πληροφορικής, υπήρξε ικανοποιητική κάλυψη και των αναγκών τεχνικής υποστήριξης. Η μεταπήδηση του συγκεκριμένου μέλους ΕΤΠ στον κλάδο ΕΔΙΠ με ταυτόχρονη αύξηση της συμμετοχής του στο διδακτικό-εργαστηριακό έργο δημιουργεί κενά στην τεχνική υποστήριξη των πληροφοριακών υποδομών του Τμήματος. Η πρόσβαση των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας στη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών υποστηρίζεται κυρίως από το προσωπικό του Κέντρου Δικτύου του Ιδρύματος. Ο αριθμός των ατόμων που απασχολούνται στο Κέντρο Δικτύου (2 άτομα) είναι μικρός και κρίνεται ότι απαιτείται περαιτέρω πρόσληψη πρόσθετου προσωπικού.

8.2. Πώς κρίνετε τις υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας;

8.2.1 Πώς εφαρμόζεται ο θεσμός του Συμβούλου Καθηγητή;

Εξαιτίας του πολύ μικρού αριθμού των μελών Δ.Ε.Π. δεν είναι δυνατή η εφαρμογή του θεσμού του Συμβούλου Καθηγητή. Στον ρόλο αυτό προσπαθεί να ανταποκριθεί ο πρόεδρος του Τμήματος σε συνεργασία με τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος.

8.2.2 Πόσο αποτελεσματικά υποστηρίζεται η πρόσβαση των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας στη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών;

Η υποστήριξη που παρέχεται στους φοιτητές από το τμήμα είναι κυρίως σε επίπεδο ενημέρωσης. Το ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας διαθέτει για τους φοιτητές του πλατφόρμα ηλεκτρονικής εκπαίδευσης στην οποία το τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων παρέχει υποστηρικτικό υλικό για 32 μαθήματα. Επίσης παρέχονται υπηρεσίες ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, πρόσβασης στη βιβλιοθήκη του Ιδρύματος, και υπηρεσίες ηλεκτρονικής γραμματείας.

8.2.3 Υπάρχει υπηρεσία υποστήριξης των εργαζόμενων φοιτητών; Πόσο αποτελεσματική είναι η λειτουργία της;

Εξαιτίας του πολύ μικρού αριθμού των μελών Δ.Ε.Π. δεν είναι δυνατή η ανάπτυξη υπηρεσιών υποστήριξης των εργαζόμενων φοιτητών.

8.2.4 Υπάρχει υπηρεσία υποστήριξης των περισσότερο αδύναμων φοιτητών και εκείνων που δεν ολοκληρώνουν εμπρόθεσμα τις σπουδές τους; Πόσο αποτελεσματική είναι η λειτουργία της;

Εξαιτίας του πολύ μικρού αριθμού των μελών Δ.Ε.Π. δεν είναι δυνατή η ανάπτυξη υπηρεσιών και υποστήριξης των περισσότερο αδύναμων φοιτητών και εκείνων που δεν ολοκληρώνουν εμπρόθεσμα τις σπουδές τους.

8.2.5 Παρέχονται υποτροφίες στους άριστους φοιτητές ή σε ειδικές κατηγορίες φοιτητών (πέραν των υποτροφιών του ΙΚΥ);

Υποτροφίες παρέχονται από τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών σε μεταπτυχιακούς φοιτητές για την επίδοσή τους. Η διαχείριση του συνόλου του προϋπολογισμού του ΤΕΙ για το προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών, γίνεται από την Σύγκλητο.

8.2.6 Υπάρχει συγκεκριμένη πολιτική του Τμήματος για την ομαλή ένταξη των νεοεισερχόμενων στο Τμήμα φοιτητών; Πόσο αποτελεσματική είναι;

Το Τμήμα διοργανώνει μία ενημερωτική εκδήλωση κατά τη 2η-3η εβδομάδα του χειμερινού εξαμήνου για τους νεοεισερχόμενους φοιτητές. Σε αυτήν παρουσιάζονται και συζητούνται εκπαιδευτικά, διαδικαστικά και θεσμικά ζητήματα, όπως για παράδειγμα οι παροχές του ΤΕΙ και της Πολιτείας προς τους φοιτητές (σίτιση, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, συγγράμματα, επίδομα στέγασης, κ.α.). Κατά τα άλλα, δεν υπάρχει συγκεκριμένη πολιτική του Τμήματος για την ομαλή ένταξη των νεοεισερχόμενων στο Τμήμα φοιτητών.

8.2.7 Πώς συμμετέχουν οι φοιτητές στη ζωή του Τμήματος και του Ιδρύματος γενικότερα;

Οι φοιτητές συμμετέχουν ενεργά τόσο στη ζωή του Τμήματος όσο και του Ιδρύματος. Τόσο το τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων όσο και ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας διοργανώνουν πέραν των μαθημάτων ενημερωτικές και επιμορφωτικές ημερίδες και προγράμματα για τους φοιτητές, σε συνεργασία με τις δομές του Ιδρύματος (ΔΑΣΤΑ, ΜΟΔΙΠ κτλ) όσο και με άλλους φορείς και ιδρύματα.

8.2.8 Πώς υποστηρίζονται ειδικά οι αλλοδαποί φοιτητές που μετακινούνται προς το Τμήμα;

Οι αλλοδαποί φοιτητές έχουν τα ίδια προνόμια και παροχές με τους φοιτητές του τμήματος.

8.3. Πώς κρίνετε τις υποδομές πάσης φύσεως που χρησιμοποιεί το Τμήμα;

8.3.1 Επάρκεια και ποιότητα των τεκμηρίων της βιβλιοθήκης.

Το Τμήμα δεν διαθέτει δική του βιβλιοθήκη, αλλά εξυπηρετείται από την Κεντρική Βιβλιοθήκη του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας. Η Κεντρική Βιβλιοθήκη είναι καλά εξοπλισμένη και κατά καιρούς εμπλουτίζεται με βιβλία που προτείνουν οι διδάσκοντες του Τμήματος.

Αξίζει να σημειωθεί ότι στα πλαίσια λειτουργίας των δύο μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών δημιουργήθηκε χώρος αναγνωστήριου και μία μικρή βιβλιοθήκη για την κάλυψη των απαιτήσεων αμφοτέρων των μεταπτυχιακών προγραμμάτων. Επίκειται, επιπλέον, η δημιουργία Ιδρυματικού Αποθετηρίου στην κεντρική Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος, για την απόθεση όλου του πνευματικού έργου του ΤΕΙ.

Ιδιαίτερα χρήσιμη είναι η δυνατότητα ηλεκτρονικής πρόσβασης σε εκδοτικούς οίκους μέσω της Κοινοπραξίας Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (HEALink) και της Υπηρεσίας Πληροφόρησης και Διαδανεισμού της Βιβλιοθήκης του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας. Ωστόσο, οι συνδρομές της υπηρεσίας HEALink είναι περιορισμένες και πολύ συχνά τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας διαπιστώνουν ότι δυστυχώς δεν έχουν πρόσβαση σε δημοσιεύσεις που είναι αναγκαίες για τη διεξαγωγή του ερευνητικού και εκπαιδευτικού τους έργου.

8.3.2 Επάρκεια και ποιότητα κοινόχρηστου τεχνικού εξοπλισμού.

Η επάρκεια και ποιότητα του κοινόχρηστου τεχνητού εξοπλισμού κρίνεται ικανοποιητική.

8.3.3 Επάρκεια και ποιότητα χώρων και εξοπλισμού σπουδαστηρίων.

Το Τμήμα δεν διαθέτει δικό του σπουδαστήριο, αλλά εξυπηρετείται από την Κεντρική Βιβλιοθήκη του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας.

8.3.4 Επάρκεια και ποιότητα γραφείων διδασκόντων.

Όλα τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος διαθέτουν γραφεία εξοπλισμένα με τα βασικά έπιπλα και Η/Υ. Η επάρκεια και η ποιότητα αυτών κρίνεται σε γενικές γραμμές, πλην εξαιρέσεων, ικανοποιητική.

Στους Επιστημονικούς Συνεργάτες του Τμήματος παρέχεται χώρος ο οποίος χρησιμοποιείται από κοινού με τα άλλα Τμήματα του ΤΕΙ και κρίνεται περιορισμένος.

8.3.5 Επάρκεια και ποιότητα χώρων Γραμματείας Τμήματος και Τομέων.

Οι χώροι της Γραμματείας του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων είναι επαρκείς για το προσωπικό, που τώρα απασχολείται σε αυτές. Σημειώνεται όμως ότι οι τρεις Τομείς του Τμήματος δεν έχουν Γραμματείες.

8.3.6 Επάρκεια και ποιότητα χώρων συνεδριάσεων.

Ως χώρος συνεδριάσεων των συλλογικών οργάνων, χρησιμοποιείται ο χώρος συνεδριάσεων της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας (από κοινού με το Τμήμα Λογιστικής). Ο χώρος είναι καλά εξοπλισμένος όμως μία μεγαλύτερη αίθουσα θα μπορούσε να εξυπηρετήσει καλύτερα τις ανάγκες της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος.

8.3.7 Επάρκεια και ποιότητα άλλων χώρων (διδασκαλεία, πειραματικά σχολεία, μουσεία, αρχεία, αγροκτήματα, εκθεσιακοί χώροι κλπ).

Οι χώροι διδασκαλίας είναι αρκετά ικανοποιητικοί και καλά εξοπλισμένοι. Για τη βελτίωση όμως της εκπαιδευτικής διαδικασίας κρίνεται απαραίτητη η δημιουργία ενός ακόμη αμφιθεάτρου 120 θέσεων και μίας ειδικά διαμορφωμένης αίθουσας, που θα μπορούσε να υποστηρίξει εναλλακτικές μεθόδους διδασκαλίας ώστε οι ασκήσεις πράξεις που να διεξάγονται εκεί στα πλαίσια των μαθημάτων να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη ομαδικού πνεύματος και συνεργασίας ανάμεσα στους φοιτητές.

8.3.8 Επάρκεια και ποιότητα υποδομών ΑΜΕΑ.

Η επάρκεια και ποιότητα υποδομών αναφορικά με την μετακίνηση (ειδικές μπάρες, κάγκελα, ανελκυστήρας, τουαλέτες κ.ά.) των ΑΜΕΑ κρίνεται ικανοποιητική.

8.4. Πώς κρίνετε τον βαθμό αξιοποίησης νέων τεχνολογιών από τις διάφορες υπηρεσίες του Τμήματος (πλην εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου);

8.4.1 Ποιες από τις λειτουργίες του Τμήματος υποστηρίζονται από ΤΠΕ;

Από τον Σεπτέμβριο του 2005 χρησιμοποιείται το σύστημα ηλεκτρονικής γραμματείας (e-gram) για την ηλεκτρονική υποβολή των βαθμολογιών από τους διδάσκοντες, την ηλεκτρονική δήλωση των μαθημάτων και την έκδοση (αθεώρητης) αναλυτικής βαθμολογίας για τους φοιτητές. Το σύστημα, και συγκεκριμένα οι υπηρεσίες που αναφέρθηκαν προηγουμένως, χρησιμοποιούνται από όλους τους διδάσκοντες και όλους τους φοιτητές. Το σύστημα ηλεκτρονικής γραμματείας είναι. Σε πολύ μεγάλο βαθμό χρησιμοποιούνται επίσης (από φοιτητές και διδάσκοντες) η πλατφόρμα ηλεκτρονικής εκπαίδευσης (e-learning) και το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail), ωστόσο η πλατφόρμα ηλεκτρονικής εκπαίδευσης χρειάζεται να αναβαθμιστεί.

8.4.2 Ποιες από αυτές και πόσο χρησιμοποιούνται από τις διοικητικές υπηρεσίες, τους φοιτητές και το ακαδημαϊκό προσωπικό του Τμήματος;

Όλες οι παραπάνω λειτουργίες χρησιμοποιούνται από τις διοικητικές υπηρεσίες, τους φοιτητές και το ακαδημαϊκό προσωπικό του Τμήματος.

8.4.3 Πόσα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος διαθέτουν ιστοσελίδα στο διαδίκτυο;

Όλα τα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος διαθέτουν ιστοσελίδα στο διαδίκτυο. Οι διαθέσιμες ιστοσελίδες είναι διαθέσιμες στον υπερσύνδεσμο (link) <http://business.teiser.gr/index.php?q=node/15> του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων.

8.4.4 Πόσο συχνά ανανεώνεται ο ιστότοπος του Τμήματος στο διαδίκτυο;

Ο δικτυακός τόπος του Τμήματος (<http://business.teiser.gr/>) περιέχει χρήσιμες πληροφορίες για το Τμήμα. Το περιεχόμενο του ανανεώνεται τακτικά, δηλαδή όταν χρειάζεται, όταν προκύπτει κάτι νεότερο. Ο ανασχεδιασμός του γίνεται κάθε 3-4 χρόνια, και με βάση τις υφιστάμενες ανάγκες.

8.5. Πώς κρίνετε τον βαθμό διαφάνειας και την αποτελεσματικότητα στη χρήση υποδομών και εξοπλισμού;

8.5.1 Γίνεται ορθολογική χρήση των διαθέσιμων υποδομών του Τμήματος; Πώς διασφαλίζεται;

Γίνεται προσπάθεια κατά την κατάρτιση του ωρολογίου προγράμματος οι αίθουσες να χρησιμοποιούνται με ορθολογικό τρόπο. Έτσι, οι μεγαλύτερες σε χωρητικότητα αίθουσες διατίθενται για τα μαθήματα στα εκτιμάται ότι υπάρχει μεγαλύτερη προσέλευση φοιτητών. Μικρός αριθμός προβλημάτων δημιουργείται στις (λίγες) περιπτώσεις που μαθήματα τα οποία έχουν προγραμματιστεί να γίνουν σε μικρότερες αίθουσες έχουν μεγάλη προσέλευση φοιτητών. Τα προβλήματα αυτά λύνονται από τον διδάσκοντα με προσωρινή (ή μόνιμη) μεταφορά του ακροατηρίου στη μεγαλύτερη αίθουσα, που είναι διαθέσιμη.

8.5.2 Γίνεται ορθολογική χρήση του διαθέσιμου εξοπλισμού του Τμήματος; Πώς διασφαλίζεται;

Ο εποπτικός εξοπλισμός του Τμήματος (προβολικά συστήματα) είναι μόνιμα εγκατεστημένος στις αίθουσες διδασκαλίας. Τα τηλεχειριστήρια των προβολικών συστημάτων φυλάσσονται από τα μέλη ΕΤΠ. Οι διδάσκοντες χρεώνονται τα τηλεχειριστήρια στην έναρξη του μαθήματος και τα επιστρέφουν με τη λήξη του. Ο μεγαλύτερος περιορισμός για την μεγαλύτερη χρήση του εποπτικού εξοπλισμού είναι η μη ύπαρξη μόνιμα εγκατεστημένου Η/Υ σε μερικές αίθουσες διδασκαλίας.

8.6. Πώς κρίνετε τον βαθμό διαφάνειας και την αποτελεσματικότητα στη διαχείριση οικονομικών πόρων;

8.6.1 Προβλέπεται διαδικασία σύνταξης και εκτέλεσης προϋπολογισμού του Τμήματος; Πόσο αποτελεσματικά εφαρμόζεται;

Το Τμήμα δεν διαχειρίζεται αυτοτελώς οικονομικούς πόρους. Η διαχείριση του προϋπολογισμού του ΤΕΙ γίνεται από την Σύγκλητο.

8.6.2 Προβλέπεται διαδικασία κατανομής πόρων; Πόσο αποτελεσματικά εφαρμόζεται;

Για την κάλυψη των αναγκών του, οι διαδικασίες διαχείρισης των οικονομικών πόρων γίνονται από τις διοικητικές υπηρεσίες του Ιδρύματος, σύμφωνα με το ισχύοντες κάθε φορά κανόνες του (πολύπλοκου) θεσμικού πλαισίου.

8.6.3 Προβλέπεται διαδικασία απολογισμού; Πόσο αποτελεσματικά εφαρμόζεται;

Η διαδικασία απολογισμού εφαρμόζεται από την κεντρική Διοίκηση του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας, γιατί αυτή διαχειρίζεται την κατανομή των πόρων.

9. Συμπεράσματα

9.1. Ποια, κατά την γνώμη σας, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος, όπως αυτά προκύπτουν μέσα από την Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης;

9.1.1. Διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης

Θετικά στοιχεία:

- Η θετική στάση έναντι του θεσμού της αξιολόγησης από τη συντριπτική πλειοψηφία των μελών του Τμήματος (εκπαιδευτικό, ειδικό εκπαιδευτικό και ειδικό τεχνικό προσωπικό, διοικητικό και φοιτητές)
- Η ενίσχυση της συνοχής του Τμήματος με την ενεργοποίηση και τη συμμετοχή όλου του δυναμικού του για την ολοκλήρωση της διαδικασίας
- Το αποτέλεσμα της διαδικασίας και η ίδια η έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης, με τα στοιχεία που εμπριέχει. Το Τμήμα μας διαθέτει μια πλήρη εικόνα της υφιστάμενης κατάστασής του (δεδομένων των δυσκολιών που ήδη καταγράφηκαν αναφορικά με την υπολειτουργία του συστήματος) με το εκπαιδευτικό και ερευνητικό του προφίλ συνολικά, τα μέσα και τις δυνατότητές του για να ανταποκριθεί στην αποστολή και τους στόχους του.
- Η ύπαρξη του κατάλληλου πληροφοριακού συστήματος της ΜΟ.ΔΙ.Π. του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας που βοηθά καταλυτικά σε όλη την διαδικασία από την εισαγωγή των αποκρίσεων των διδασκόντων έως την αυτόματη δημιουργία πινάκων και αναφορών της εσωτερικής έκθεσης αξιολόγησης.

Αρνητικά στοιχεία:

- Η ασάφεια που υπάρχει σχετικά με τον τρόπο που θα χρησιμοποιηθούν τα αποτελέσματα της αξιολόγησης (π.χ. σύνδεσή τους με μελλοντική χρηματοδότηση των Τμημάτων, ή ακόμη και την υποσχόμενη αναβάθμιση ή την επαιλούμενη κατάργηση/ υποβάθμιση).
- Η ελλιπής χρηματοδότηση, λόγω υπολειτουργικότητας του συστήματος, εξαιτίας της σχετικής υποχρηματοδότησης και έλλειψης μόνιμου προσωπικού. Αποτέλεσμα της αδυναμίας αυτής ήταν να μην καταστεί δυνατή η καταχώριση όλων των δεδομένων κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2015-16 και 2016-17, αλλά στις αρχές του έτους 2018.
- Η αδυναμία των πληροφοριακών συστημάτων που χρησιμοποιούνται στο Τμήμα και στο Ίδρυμα να παρέχουν (α) τα απαιτούμενα συγκεντρωτικά στατιστικά στοιχεία σε μορφή που να μπορεί άμεσα να ενσωματωθεί στην έκθεση αξιολόγησης (β) τη δομή της έκθεσης αξιολόγησης με αυτόματα συμπληρωμένες τις ενότητες που απαιτούν στοιχεία που φυλάσσονται από διάφορα πληροφοριακά συστήματα.

9.1.2. Πρόγραμμα Σπουδών.

Θετικά στοιχεία:

- Το σύγχρονο περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών του Τμήματός μας.
- Το ευρύ επιστημονικό πεδίο που δίνει τη δυνατότητα πρόσβασης σε πολλά γνωστικά αντικείμενα
- Το έμπειρο και καλά καταρτισμένο εκπαιδευτικό προσωπικό.
- Η δυνατότητα που έχει το Τμήμα να προβαίνει στην αυτοδύναμη οργάνωση τριών μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών εδώ και σχεδόν μία δεκαετία.
- Ο ικανοποιητικός βαθμός ανταπόκρισης του περιεχομένου των σπουδών στις απαιτήσεις των τοπικών επιχειρήσεων όσο και των επιχειρήσεων της ευρύτερης περιοχής.
- Η καλή απορροφητικότητα των αποφοίτων από την αγορά εργασίας σε αντικείμενα που σε μεγάλο βαθμό σχετίζονται με τις σπουδές τους
- Η υποχρεωτική εκπόνηση πτυχιακής εργασίας και η υποχρεωτική φύση της πρακτικής άσκησης που δίνουν τη δυνατότητα στους σπουδαστές να εμβαθύνουν στις σπουδές τους και να αποκτήσουν τα εφόδια για ομαλή ένταξη στην αγορά εργασίας

Αρνητικά στοιχεία:

- Η αδυναμία αυτοδύναμης οργάνωσης εκπόνησης διδακτορικών διατριβών
- Το αυστηρό θεσμικό πλαίσιο ως προς τη δομή και το περιεχόμενο του προγράμματος προπτυχιακών σπουδών.

- Η αδυναμία του Τμήματος να αποφασίσει για τις κατευθύνσεις και εξειδικεύσεις στο πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών.
- Η μη-θεσμοθέτηση της δυνατότητας διδασκαλίας ορισμένων μαθημάτων σε άλλη γλώσσα, που θα συμβάλλει στην διεθνοποίηση και την εξωστρέφεια του Τμήματος.

9.1.3. Διδακτικό έργο.

Θετικά στοιχεία:

- Οι σαφείς μαθησιακοί στόχοι, η πολλαπλή βιβλιογραφία και ο ρεαλιστικός χρονοπρογραμματισμός της ύλης για κάθε μάθημα του προγράμματος σπουδών
- Η εφαρμογή άσκησης-πράξης στα μικτά μαθήματα διεξάγεται με την εξέταση χαρακτηριστικών επιχειρηματικών περιπτώσεων (Case Studies)
- Η θετική εικόνα που έχουν οι φοιτητές για το διδακτικό έργο, όπως αποτυπώνεται στην αξιολόγηση των φοιτητών
- Η επάρκεια των χώρων και του εξοπλισμού των αιθουσών διδασκαλίας και εργαστηρίων
- Η χρήση των εργαστηριακών αιθουσών πέραν των προγραμματισμένων ωρών των εργαστηριακών μαθημάτων για εξάσκηση των φοιτητών
- Η στελέχωση του Τμήματος με μέλη Ε.ΔΙ.Π. και η συμμετοχή τους επικουρικά στην διδασκαλία των εργαστηριακών μαθημάτων και τη λειτουργία των ανοικτών εργαστηρίων για εξάσκηση των φοιτητών
- Ο ικανοποιητικός βαθμός χρήσης των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία

Αρνητικά στοιχεία:

- Η ανεπαρκής στελέχωση του Τμήματος σε μέλη Δ.Ε.Π. και η μικρή αναλογία στη σχέση διδασκόντων και διδασκόμενων
- Η ανεπαρκής στελέχωση του Τμήματος σε μέλη Ε.Τ.Π
- Η ετεροβαρής μεταχείριση των μελών Δ.Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. σε σχέση με τα μέλη Δ.Ε.Π. των Πανεπιστημίων σε σχέση με τον μεγάλο εβδομαδιαίο φόρτο διδακτικού έργου με αποτέλεσμα να υπάρχει λιγότερος διαθέσιμος χρόνος για καλύτερη διεξαγωγή υψηλού επιπέδου ερευνητικού έργου και τη διασύνδεση της έρευνας με τη διδασκαλία.
- Ο ελάχιστος αριθμός του έκτακτου εκπαιδευτικού προσωπικού
- Η ασάφεια που υπάρχει σχετικά με τον τρόπο που θα χρησιμοποιηθούν από το Τμήμα τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των διδασκόντων
- Το χαμηλό ποσοστό επιτυχίας των φοιτητών στις εξετάσεις των μαθημάτων και ιδιαίτερα των τριών πρώτων εξαμήνων του προγράμματος σπουδών
- Η χαμηλή κινητικότητα διδασκόντων/φοιτητών από/προς το Τμήμα μέσω του προγράμματος ERASMUS
- Το χαμηλό ποσοστό προσέλευσης των φοιτητών στις διαλέξεις και στις εξετάσεις των μαθημάτων

9.1.4. Ερευνητικό έργο.

Θετικά στοιχεία:

- Ο σχετικά ικανοποιητικός αριθμός δημοσιεύσεων και ετεροαναφορών δεδομένων των συνθηκών λειτουργίας του Τμήματος (ανυπαρξία διδακτορικών φοιτητών)
- Η ύπαρξη δύο ερευνητικών εργαστηρίων, νομικά θεσμοθετημένων
- Η άμεση πρόσβαση σε επιστημονικά περιοδικά μέσω του προγράμματος HEALINK

Αρνητικά στοιχεία:

- Η αδυναμία στελέχωσης ερευνητικών δράσεων λόγω αδυναμίας οργάνωσης διδακτορικών σπουδών ή άλλων ερευνητικών συνεργασιών
- Ο μικρός αριθμός μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος και η ύπαρξη πολλών και διαφορετικών γνωστικών αντικειμένων των μελών Δ.Ε.Π. δυσχεραίνει την ανάληψη κοινών ερευνητικών δράσεων
- Η αδυναμία σύνδεσης με τις τοπικές επιχειρήσεις για τον εντοπισμό πραγματικών προβλημάτων που τις απασχολούν
- Ο μεγάλος καθημερινός φόρτος εργασίας διδακτικού και διοικητικού έργου που καθιστά σχεδόν αδύνατη την αναγκαία υλοποίηση ερευνητικού έργου υψηλών απαιτήσεων
- Οι περιορισμένες συνδρομές του προγράμματος HEALINK

9.1.5. Σχέσεις με ΚΠΠ φορείς.

Θετικά στοιχεία:

- Η κοινή αντίληψη όλων των μελών του Τμήματος για την ανάγκη ενδυνάμωσης των σχέσεων του Τμήματος με τους ΚΠΠ φορείς
- Η ύπαρξη υποχρεωτικής πρακτικής άσκησης έχει ως αποτέλεσμα την άμεση επαφή του Τμήματος με τους παραγωγικούς φορείς
- Γίνεται επιτυχής προσπάθεια για την αύξηση θέσεων εργασίας πρακτικής άσκησης στις επιχειρήσεις και τους ΚΠΠ φορείς της ευρύτερης περιοχής του οικονομικού ενδιαφέροντος των Σερρών
- Μέλη των παραγωγικών φορέων συνεργάζονται με το Τμήμα ως Εργαστηριακοί ή Επιστημονικοί Συνεργάτες

Αρνητικά στοιχεία:

- Δεν έχουν αναπτυχθεί επίσημες/ θεσμοθετημένες σχέσεις μακροπρόθεσμης συνεργασίας με ΚΠΠ.
- Δεν υπάρχει συνεργασία με ΚΠΠ φορείς σε κοινά έργα ή δράσεις
- Ο μεγάλος φόρτος διδακτικών, διοικητικών και ερευνητικών καθηκόντων των μελών Δ.Ε.Π. δεν αφήνει σε αυτά διαθέσιμο χρόνο για την σύσφιξη των σχέσεων με τους ΚΠΠ φορείς
- Κατά την άποψη των μελών του Τμήματος δεν υπάρχουν συστηματικές ερευνητικές πρωτοβουλίες από τους ΚΠΠ της περιοχής. Τέτοιες πρωτοβουλίες είναι ευκαιριακές και για λόγους ένταξης σε κάποιο πρόγραμμα χρηματοδότησης

9.1.6. Στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης.

Θετικά στοιχεία:

- Η ύπαρξη τετραετούς ακαδημαϊκού προγραμματισμού

Αρνητικά στοιχεία:

- Η ανυπαρξία πόρων και θεσμικού πλαισίου καθιστά τον τετραετή ακαδημαϊκό προγραμματισμό μία άσκηση καταγραφής προθέσεων
- Ο ανεπαρκής ρυθμός προκήρυξης νέων θέσεων μελών Δ.Ε.Π. από το Υπουργείο Παιδείας

9.1.7. Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές.

Θετικά στοιχεία:

- Η ανάπτυξη και η χρήση του Πληροφοριακού Συστήματος της ΜΟΔΠΠ σε συνδυασμό με την υποστήριξη που παρέχει το Γραφείο ΜΟΔΠΠ.
- Η παροχή διαδικτυακών υπηρεσιών ηλεκτρονικής γραμματείας (ηλεκτρονική υποβολή των βαθμολογιών από τους διδάσκοντες και ηλεκτρονική υποβολή των δηλώσεων των μαθημάτων από τους φοιτητές)
- Η αρμονική συνεργασία των διοικητικών υπηρεσιών με τα μέλη Δ.Ε.Π. τους Εργαστηριακούς και Επιστημονικούς Συνεργάτες
- Η επαρκής στελέχωση της Γραμματείας με το απαραίτητο διοικητικό προσωπικό.
- Η τακτική ενημέρωση της ιστοσελίδας του Τμήματος

Αρνητικά στοιχεία:

- Η διαρρύθμιση των χώρων της Γραμματείας που δεν επιτρέπει την ελεγχόμενη πρόσβαση των φοιτητών στις Γραμματείες
- Η ελλιπής και σε ορισμένες περιπτώσεις υποτυπώδης λειτουργία διάφορων διοικητικών υπηρεσιών και υποδομών του ΤΕΙ, κυρίως εξαιτίας της οικονομικής κρίσης. Αυτό οδηγεί σε κακή εξυπηρέτηση ορισμένες φορές όλων των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας και την υποβάθμιση της φήμης του Τμήματος και του Ιδρύματος στους φοιτητές.

9.2. Διακρίνετε ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία;

Αξιοποίηση θετικών:

- Η θετική στάση που έχει υιοθετήσει το Τμήμα στο θεσμό της αξιολόγησης μπορεί να αξιοποιηθεί έτσι ώστε η αξιολόγηση να μετεξελιχθεί σε διαδικασία παραγωγής πρακτικών αποτελεσμάτων και βελτιώσεων. Βασική προϋπόθεση για τη μετεξέλιξη αυτή είναι η αντιμετώπιση των προβλημάτων που αναδεικνύονται από τη διαδικασία της αξιολόγησης.
- Η θετική στάση που έχουν τα μέλη του Τμήματος στον θεσμό της αξιολόγησης μπορεί να βοηθήσει κάθε διδάσκοντα να βελτιωθεί. Αυτό ωστόσο προϋποθέτει ότι πρέπει να μειωθεί δραστικά ο χρόνος που μεσολαβεί ανάμεσα στην συμπλήρωση των ερωτηματολογίων των φοιτητών και των δελτίων με τα οποία ενημερώνονται οι διδάσκοντες για τις επιδόσεις τους.
- Το ΤΕΙ έχει υποδείξει 2 μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος στην Επιτροπή Διαβούλευσης του Δήμου.
- Το Τμήμα μπορεί να βελτιώσει την εικόνα που έχει στην κοινωνία αξιοποιώντας τα θετικά χαρακτηριστικά του προγράμματος σπουδών (σύγχρονο, διεπιστημονικό, καλά οργανωμένο περιεχόμενο, απόφοιτοι με καλές προοπτικές επαγγελματικής αποκατάστασης). Για παράδειγμα, μπορεί το Τμήμα να ενημερώσει για τα θετικά χαρακτηριστικά των σπουδών τους, τους σημερινούς φοιτητές του ώστε να διαδοθεί το μήνυμα αυτό δια στόματος των φοιτητών στις οικογένειές τους, τους γνωστούς και τους φίλους τους.
- Η θετική στάση που έχουν επιδειξει τα μέλη Ε.ΔΙ.Π. με την συμμετοχή τους στην υποστήριξη εργαστηριακών μαθημάτων μπορεί να αξιοποιηθεί με την παροχή βοήθειας προς τους φοιτητές που θα παρέχουν τα μέλη Ε.ΔΙ.Π. κατά τη διάρκεια της λειτουργίας των ανοικτών εργαστηρίων.
- Η συνεργασία με τους ΚΠΠ φορείς μακροπρόθεσμα μπορεί να αποκτήσει έναν σταθερό χαρακτήρα, αν το Τμήμα μπορέσει να αξιοποιήσει την επαφή που δημιουργείται, με αφορμή την πρακτική άσκηση των φοιτητών. Ως επιπλέον δίαυλος επικοινωνίας με τους ΚΠΠ φορείς μπορεί να αξιοποιηθεί και η πτυχιακή εργασία.

Ενδεχόμενοι κίνδυνοι:

- Η αξιολόγηση να αντιμετωπιστεί ως μία γραφειοκρατική διαδικασία καταγραφής προθέσεων και δεν χρησιμοποιηθεί ως μηχανισμός βελτίωσης και άμεσης αντιμετώπισης των προβλημάτων που αναδεικνύονται μέσω αυτής.
- Η αδυναμία αυτοδύναμης οργάνωσης διδακτορικών πτυχίων θέτει σε μειονεκτική θέση τα Τ.Ε.Ι. σε σχέση με τα Πανεπιστήμια.
- Η ετεροβαρής αντιμετώπιση των μελών Δ.Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. σε σχέση με τα μέλη Δ.Ε.Π. των Πανεπιστημίων σε θέματα τυπικά αλλά και ουσιαστικά (εβδομαδιαίος φόρτος διδακτικού και διοικητικού έργου, αμοιβές, απαραίτητες προϋποθέσεις για ερευνητικό έργο) δημιουργεί αισθήματα αδικίας και μπορεί να οδηγήσει σε απογοήτευση των μελών Δ.Ε.Π.

10. Σχέδια βελτίωσης

10.1. Περιγράψτε το βραχυπρόθεσμο σχέδιο δράσης από το Τμήμα για την άρση των αρνητικών και την ενίσχυση των θετικών σημείων.

- Διενέργεια και δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων ερευνών σχετικά με την επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων του Τμήματος και τις γνώσεις και δεξιότητες που απαιτούνται από τις επιχειρήσεις.
- Αντικατάσταση και συνεχής συντήρηση των Η/Υ στις αίθουσες διδασκαλίας και γενικά του ηλεκτρονικού εξοπλισμού.

10.2. Περιγράψτε το μεσοπρόθεσμο σχέδιο δράσης από το Τμήμα για την άρση των αρνητικών και την ενίσχυση των θετικών σημείων.

- Οργάνωση αυτόνομου προγράμματος διδακτορικών σπουδών
- Υιοθέτηση σύγχρονων και εναλλακτικών μεθόδων μάθησης, ώστε να αναπτύσσεται από τους φοιτητές η σύνθετη γνώση που πρέπει να έχουν ως εργαζόμενοι και στελέχη, και η ενδυνάμωση του πρακτικού χαρακτήρα της προσφερόμενης εκπαίδευσης.
- Δημιουργία ενός μεγαλύτερου αμφιθεάτρου για τη διδασκαλία του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών
- Δημιουργία ειδικά διαμορφωμένης αίθουσας μανάτζμεντ, ώστε οι ασκήσεις πράξεις να διεξάγονται στα πλαίσια της ανάπτυξης ομαδικού πνεύματος και συνεργασίας.
- Δημιουργία σπουδαστηρίου που θα στελεχώνεται από Ακαδημαϊκούς Υποτρόφους του Τμήματος
- Αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών μετά από τριετή εφαρμογή του
- Ανάπτυξη συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς σε εκπαιδευτικές, ερευνητικές και άλλες δράσεις, πιθανά και με αξιοποίηση της πρακτικής άσκησης των φοιτητών.
- Αύξηση του αριθμών των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος σύμφωνα με το προβλεπόμενο τετραετή ακαδημαϊκό σχεδιασμό, για βέλτιστο καταμερισμό εργασίας κυρίως διοικητικού και διδακτικού περιεχομένου.
- Διδασκαλία μαθημάτων στην Αγγλική γλώσσα

10.3. Διατυπώστε προτάσεις προς δράση από τη Διοίκηση του Ιδρύματος.

- Καταγραφή και ενσωμάτωση όλων των πληροφοριακών συστημάτων του Ιδρύματος.
- Ενδυνάμωση και θεσμοθέτηση του ρόλου του Γραφείου Διασφάλισης Ποιότητας για την παροχή ουσιαστικής υποστήριξης των Τμημάτων στη διαδικασία αξιολόγησης
- Ενίσχυση του Κέντρου Δικτύου του Ιδρύματος με πρόσληψη προσωπικού
- Προώθηση της Ιδρυματικής Ανωτατοποίησης σε όλα τα δυνατά επίπεδα οργάνωσης και στελέχωσης, για την βέλτιστη δυνατή απόδοση συνολικά σε διοικητικό, διδακτικό και κυρίως σε ερευνητικό περιεχόμενο.

10.4. Διατυπώστε προτάσεις προς δράση από την Πολιτεία.

- Δημιουργία ενός ενιαίου θεσμικού πλαισίου, χωρίς εξαιρέσεις και αστερίσκους, για τη λειτουργία Πανεπιστημίων και ΤΕΙ. Στο πλαίσιο αυτού περιλαμβάνεται και η θεσμοθέτηση της δυνατότητας αυτοδύναμης οργάνωσης από τα Τ.Ε.Ι. διδακτορικών προγραμμάτων.
- Ενσωμάτωση και ηλεκτρονική διασύνδεση από την Α.ΔΙ.Π. όλων των πληροφοριακών συστημάτων για την διασφάλιση ποιότητας.
- Προκήρυξη νέων θέσεων μελών Δ.Ε.Π. σύμφωνα με τον τετραετή ακαδημαϊκό προγραμματισμό του Τμήματος
- Επέκταση και αύξηση της χρηματοδότησης του προγράμματος πρακτικής άσκησης μέσω του ΕΣΠΑ για τη δημιουργία ελκυστικότερων συνθηκών απασχόλησης των φοιτητών στον ιδιωτικό κυρίως τομέα.

11. Πίνακες

Οι πίνακες που ακολουθούν αφορούν σε υποδείγματα και παρατίθενται σε οριζόντια διάταξη σελίδας.

(Το υπόλοιπο της σελίδας είναι εσκεμμένα κενό)

ΕΠΙΤΟΜΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

ΙΔΡΥΜΑ: ΤΕΙ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ : ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Αριθμός προσφερόμενων κατευθύνσεων: ΔΥΟ (2)

Αριθμός μεταπτυχιακών προγραμμάτων: ΤΡΙΑ (3)

Σχετικό ς πίνακα ς	Ακαδημαϊκό έτος	2016-17	2015-16	2014-15	2013-14	2012-13	2011-12	2010-11	2009-10	2008-09	2007-08	2006-07
# 1	Συνολικός αριθμός μελών ΔΕΠ	14	14	14	14	14	13	12	11	11	11	11
# 1	Λοιπό προσωπικό	25	29	30	29	30	29	26	49	38	38	46
# 2	Συνολικός αριθμός προπτυχιακών φοιτητών σε κανονικά έτη φοίτησης (ν +2)	1055	1012	1105	1271	1366	1069	918	787	975	1.243	1.258
# 3	Προσφερόμενες από το Τμήμα θέσεις στις πανελλαδικές	225	225	250	250	250	250	250	250	250	250	250
# 3	Συνολικός αριθμός νεοεισερχομένων φοιτητών	320	264	253	222	325	331	387	133	203	341	316
# 7	Αριθμός αποφοίτων	101	124	133	127	131	141	124	181	201	119	243
# 6	Μ.Ο. βαθμού πτυχίου	6,66	6,71	6,72	6,65	6,75	6,77	6,73	6,75	6,75	6,67	6,86
# 4	Προσφερόμενες από το Τμήμα θέσεις ΠΜΣ	77	78	88	42	49	45	37				
# 4	Αριθμός αιτήσεων για ΠΜΣ	131	142	153	114	112	109	179				
# 12.1	Συνολικός αριθμός μαθημάτων για την απόκτηση πτυχίου	39	39	39	39	39	39	39	39	39	39	39
# 12.1	Σύνολο υποχρεωτικών μαθημάτων (Υ)	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35
# 12.1	Συνολικός αριθμός προσφερόμενων μαθημάτων επιλογής	16	16	16	24	24	24	24	9	9	9	9
# 15	Συνολικός αριθμός δημοσιεύσεων ΔΕΠ	23	34	36	49	43	28	23	37	28	41	
# 16	Αναγνώριση ερευνητικού έργου ΔΕΠ	124	136	150	174	141	104	78	58	38	42	
# 17	Διεθνείς συμμετοχές											

Πίνακας 1. Εξέλιξη του προσωπικού του Τμήματος

		2016- 2017	2015- 2016	2014- 2015	2013- 2014	2012- 2013 (Δεκ.201 2)	2011- 2012	2010- 2011	2009- 2010	2008- 2009	2007- 2008	2006- 2007	2005- 2006	2004- 2005	2003- 2004
Καθηγητές	Σύνολο	3	3	3	3	2	2	2	2	1	1	1			
	Από εξέλιξη*				1				1			2			
	Νέες προσλήψεις*														
	Συνταξιοδοτήσεις*											1			
	Παραιτήσεις*														
Αναπληρωτές Καθηγητές	Σύνολο	4	4	4	2	2	2	2	2	2	1	1	3	3	2
	Από εξέλιξη*			2	1				1	1				1	
	Νέες προσλήψεις*														
	Συνταξιοδοτήσεις*														
	Παραιτήσεις*														
Επίκουροι Καθηγητές	Σύνολο	3	3	3	5	6	6	5	4	5	6	6	6	6	6
	Από εξέλιξη*														
	Νέες προσλήψεις*			1			1	1				1		1	1
	Συνταξιοδοτήσεις*									1					
	Παραιτήσεις*											1			
Καθηγητές Εφαρμογών	Σύνολο	4	4	4	3	4	3	2	2	3	3	3	3	1	1
	Νέες προσλήψεις*						1						2		
	Μετατάξεις*			+1	-1										
	Συνταξιοδοτήσεις*								1						
	Παραιτήσεις*														
Μέλη ΕΤΠ	Σύνολο	1	3	4	5	5	5	5	5	5	5	4	4	4	4
	Συνταξιοδοτήσεις*		1												
	Μετατάξεις*	1	1	1											
Μέλη ΕΙΔΠ		2	2	1											
Διδάσκοντες επί συμβάσει**	Σύνολο	23	16	24	22	22	19	42	31	31	39	78	96		
Διοικητικό προσωπικό	Σύνολο	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

* Αναφέρεται στο τελευταίο έτος

** Αναφέρεται σε αριθμό συμβάσεων – ΟΧΙ διδασκόντων (π.χ. αν ένας διδάσκων έχει δύο συμβάσεις, χειμερινή και εαρινή, τότε μετρώνται δύο συμβάσεις)

Πίνακας 2. Εξέλιξη του συνόλου των εγγεγραμμένων φοιτητών του Τμήματος σε όλα τα έτη σπουδών

		2016-2017	2015-2016	2014-2015	2013-2014	2012-2013	2011-2012	2010-2011
Προπτυχιακοί	N	1055	1012	946	975	1371	1029	1052
	v +	1304	1230	1229	1140	1222	1475	1191
	ΣΥΝΟΛΟ	2359	2242	2175	2155	2593	2504	2243
Μεταπτυχιακοί		77	78	88	42	49	45	37
Διδακτορικοί		--	--	--	--	--	--	--

Ως **v** προσδιορίζονται οι φοιτητές εγγεγραμμένοι σε κανονικά έτη σπουδών και ως **v+** οι εγγεγραμμένοι σε έτη σπουδών πέραν των κανονικών σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών.

Πίνακας 3. Εξέλιξη του αριθμού των νέο-εισερχομένων προπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος

Εισαχθέντες με:	2016-2017	2015-2016	2014-2015	2013-2014	2012-2013	2011-2012
Εισαγωγικές εξετάσεις	240	219	232	196	307	299
Μετεγγραφές (εισορές προς το Τμήμα)	30	20	10	14	2	-
Μετεγγραφές (εκροές προς άλλα Τμήματα)**	7	3	3	5	-	-
Κατατακτήριες εξετάσεις (Πτυχιούχοι ΑΕΙ/ΤΕΙ)	30	22	8	14	14	15
Άλλες κατηγορίες	27	2	6	3	2	1
Σύνολο**	320	264	253	222	325	331
<i>Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)</i>						

Πίνακας 4.1 Εξέλιξη του αριθμού των θέσεων και των αποφοίτων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ)*

Τίτλος ΠΜΣ:

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
Κανονική διάρκεια σπουδών (μήνες): 18 μήνες**

	2016-2017	2015-2016	2014-2015
Συνολικός αριθμός Αιτήσεων (α+β)	79	109	179
(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος	13 (8)	11 (5)	36 (12)
(β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	64	98	143
Συνολικός αριθμός προσφερόμενων θέσεων	45	45	37
Συνολικός αριθμός εγγραφέντων	45	45	37
Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	45	45	37
<i>Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)</i>			

* Σε περίπτωση περισσότερων του ενός ΠΜΣ συμπληρώνεται ένας πίνακας για **κάθε** ΠΜΣ.

** Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Πίνακας 4.2 Εξέλιξη του αριθμού των θέσεων και των αποφοίτων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ)

Τίτλος ΠΜΣ:

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ
ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ»**

Κανονική διάρκεια σπουδών (μήνες): 18μήνες

	2016-2017	2015-2016
Συνολικός αριθμός Αιτήσεων (α+β)	14	24
(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος	0	4
(β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	14	17
Συνολικός αριθμός προσφερόμενων θέσεων	55	55
Συνολικός αριθμός εγγραφέντων	14	24
Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	12	10
<i>Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)</i>	0	3

(1) Έτος έναρξης λειτουργίας του προγράμματος.

* Σε περίπτωση περισσότερων του ενός ΠΜΣ συμπληρώνεται ένας πίνακας για **κάθε** ΠΜΣ.

Πίνακας 4.3 Εξέλιξη του αριθμού των θέσεων και των αποφοίτων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ)

Τίτλος ΠΜΣ:
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
Κανονική διάρκεια σπουδών (μήνες): 18μήνες

		2016- 2017	2015- 2016
Συνολικός αριθμός Αιτήσεων (α+β)		37	18
	(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος	1	0
	(β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	33	16
Συνολικός αριθμός προσφερόμενων θέσεων		45	45
Συνολικός αριθμός εγγραφέντων		34	16
Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων		14	17
<i>Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)</i>		0	0

(1) Έτος έναρξης λειτουργίας του προγράμματος.

* Σε περίπτωση περισσότερων του ενός ΠΜΣ συμπληρώνεται ένας πίνακας για **κάθε** ΠΜΣ.

Πίνακας 5. Εξέλιξη του αριθμού των θέσεων και των αποφοίτων* του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών

ΔΕΝ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ

Πίνακας 6. Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	Κατανομή Βαθμών (αριθμός φοιτητών και % επί του συνόλου των αποφοιτησάντων)				Μέσος όρος Βαθμολογίας (στο σύνολο των αποφοίτων)
		5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2016-2017	102	5 4,9%	76 74,5%	20 19,6%	1 1%	6,66
2015-2016	124	9 7,2%	85 68,5%	28 22,5%	2 1,8%	6,71
2014-2015	135	5 3,7%	99 73%	29 21,5%	2 1,8%	6,72
2013-2014	127	8 6,2%	87 68,5%	30 23,6%	2 1,7%	6,65
2012-2013	131	9 6,8%	89 68%	30 23%	3 2,2%	6,75
2011-2012	141	8 5,67	90 63,83	42 29,79	1 0,71	6,77
Σύνολο	760					

Επεξήγηση: Σημειώστε σε κάθε στήλη τον αριθμό των φοιτητών που έλαβαν την αντίστοιχη βαθμολογία και το ποσοστό που αυτοί εκπροσωπούν επί του συνολικού αριθμού των αποφοιτησάντων το συγκεκριμένο έτος [π.χ. 26 (=15%)].

Πίνακας 7. Εξέλιξη του αριθμού των αποφοίτων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών και διάρκεια σπουδών

Έτος αποφοίτησης	Αποφοιτήσαντες Διάρκεια Σπουδών (σε έτη)								Δεν έχουν αποφοιτήσει (καθυστερούντες)	Σύνολο
	K	K+1	K+2	K+3	K+4	K+5	K+6	K+6 και πλέον		
2012-2013	1	58	34	19	21	6	0	0	941	1080
2013-2014	5	54	38	24	8	12	0	0	1076	1217
2014-2015	2	34	32	3	0	4	0	0	1248	1323
2015-2016	1	40	11	0	0	0	0	0	1349	1401
2016-2017	0	32	33	22	21	13	9	5	1475	1610

Πίνακας 8. Επαγγελματική ένταξη των αποφοίτων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	Χρονικό διάστημα επαγγελματικής ένταξης μετά την αποφοίτηση (σε μήνες)**			
		6	12	24	Μη ενταχθέντες – συνέχεια σπουδών
2016-2017	104	-	-	-	-
2015-2016	124	-	-	-	-
2014-2015	133	-	-	-	-
2013-2014	127	-	-	-	-
2012-2013	131	-	-	-	-
2011-2012	141	-	-	-	-
<i>Σύνολο</i>	1009	-	-	-	-

Πίνακας 9. Συμμετοχή σε Διαπανεπιστημιακά ή Διατμηματικά Προγράμματα Προπτυχιακών Σπουδών

		2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	Σύνολο	
Φοιτητές του Τμήματος που φοίτησαν σε άλλο Α.Ε.Ι. ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτερικού								
	Εξωτερικού	Ευρ.**	5	4	8	7	5	2	31
		Άλλα							
Επισκέπτες φοιτητές άλλων Α.Ε.Ι. ή Τμημάτων στο Τμήμα	Εσωτερικού								
	Εξωτερικού	Ευρ.**	22	16	5	3	6	12	64
		Άλλα							
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος που δίδαξαν σε άλλο Α.Ε.Ι. ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτερικού					2	2	4	
	Εξωτερικού	Ευρ.**	5	3	2	1	-	-	11
		Άλλα							
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού άλλων Α.Ε.Ι. ή Τμημάτων που δίδαξαν στο Τμήμα	Εσωτερικού								
	Εξωτερικού	Ευρ.**	3	2	2	1	-	-	8
		Άλλα							
Σύνολο									

Πίνακας 10. Επαγγελματική ένταξη των αποφοίτων των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	Χρονικό διάστημα επαγγελματικής ένταξης μετά την αποφοίτηση (σε μήνες)**			
		6	12	24	Μη ενταχθέντες – συνέχεια σπουδών
2016-2017	72	-	-	-	-
2015-2016	51	-	-	-	-
Σύνολο	123	-	-	-	-

Πίνακας 11. Συμμετοχή σε Διαπανεπιστημιακά ή Διατμηματικά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών

		2015-2016	2016-2017	Σύνολο
Φοιτητές του Τμήματος που φοίτησαν σε άλλο Α.Ε.Ι. ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτερικού		---	----
	Εξωτε-ρικού	Ευρ.**	-----	-----
		Άλλα	-----	-----
Επισκέπτες φοιτητές άλλων Α.Ε.Ι. ή Τμημάτων στο Τμήμα	Εσωτερικού		----	----
	Εξωτε-ρικού	Ευρ.**	-----	-----
		Άλλα	-----	-----
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος που δίδαξαν σε άλλο Α.Ε.Ι. ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτερικού		1	1
	Εξωτε-ρικού	Ευρ.**	----	----
		Άλλα	-----	-----
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού άλλων Α.Ε.Ι. ή Τμημάτων που δίδαξαν στο Τμήμα	Εσωτερικού		19	19
	Εξωτε-ρικού	Ευρ.**	-----	-----
		Άλλα	-----	-----
Σύνολο			20	20
			40	

** Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών.

**Πίνακας 12.1Α Μαθήματα Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών
(Ακαδημαϊκά έτη 2015-2016, 2016-2017 ΧΕΙΜΕΡΙΝΑ)¹**

Εξάμηνο Σπουδών	Μαθήματα Προγράμματος Σπουδών (ανά εξάμηνο)	Κωδικός Μαθήματος	Πιστ. Μονάδες ECTS	Κατηγορία μαθήματος ²	Τύπος μαθήματος	Ώρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα	Ισοτόπος ⁵
A	ΑΡΧΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	102Ο11	4	(Y)	ΜΓΥ	2Θ 1ΑΠ	ΝΑΙ
A	ΑΡΧΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	105Μ11	5	(Y)	ΜΓΥ	2Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ
A	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	104Ο11	5	(Y)	ΜΓΥ	2Θ 3ΑΠ	ΝΑΙ
A	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ	106Π11	5	(Y)	ΜΓΥ	2Θ/2Ε	ΝΑΙ
A	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	103Π11	5	(Y)	ΜΓΥ	2Θ 3ΑΠ	ΟΧΙ
A	ΜΙΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	101Ο11	6	(Y)	ΜΓΥ	3Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ
Γ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ	303Μ11	6	(Y)	ΜΕΥ	3Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ
Γ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ Μ.Μ.Ε.	305Μ11	5	(Y)	ΜΕΥ	2Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ
Γ	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ	304Ο11	4	(Y)	ΜΕΥ	2Θ 1ΑΠ	ΝΑΙ
Γ	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	306Π11	5	(Y)	ΜΕΥ	2Θ/2Ε	ΝΑΙ
Γ	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΙΙ	302Π11	5	(Y)	ΜΕΥ	2Θ/1ΑΠ/ 2Ε	ΟΧΙ
Γ	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	301Ο11	5	(Y)	ΜΕΥ	2Θ 3ΑΠ	ΝΑΙ
Ε	ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	502Μ11	6	(Y)	ΜΕΥ	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ
Ε	ΔΙΕΘΝΕΣ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ ΚΑΙ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	504Μ11	6	(Y)	ΜΕΥ	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ
Ε	ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ	503Μ11	6	(Y)	ΜΕΥ	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ
Ε	ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΙΙ	501Π11	6	(Y)	ΜΕΥ	3Θ/2Ε	ΝΑΙ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ							
Ε	ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ	607Ο11	6	(ΕΥ)	ΜΕ	3Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ
Ε	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ	605Π11	6	(ΕΥ)	ΜΕ	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ							
Ε	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ	506Π11	6	(ΕΥ)	ΜΕ	3Θ	ΟΧΙ

E	ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	711O11	6	(EY)	ME	3 ^Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ
Z	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	602M11	6	(Y)	MEY	3 ^Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ
Z	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ	701Π11	6	(Y)	MEY	2 ^Θ /3E	ΝΑΙ
Z	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΝΑΘΕΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ	702M11	6	(Y)	MEY	3 ^Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ
Z	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	703O11	6	(Y)	MEY	3 ^Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ							
Z	ΗΓΕΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΗ ΑΛΛΑΓΩΝ	715M11	6	(EY)	EY	3 ^Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ
Z	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	708O11	6	(EY)	EY	3 ^Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ							
Z	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗΣ ΑΛΥΣΙΔΑΣ	707Π11	6	(EY)	ME	3 ^Θ	ΝΑΙ
Z	ΨΗΦΙΑΚΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	714M11	6	(EY)	ME	3 ^Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ

Σημειώσεις:

Προαπαιτούμενα μαθήματα: Με την τελευταία αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών που έγινε το 2011 αποφασίστηκε ότι δεν θα υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα, αλλά κάθε φοιτητής θα δηλώνει υποχρεωτικά πρώτα τα μαθήματα των προηγούμενων εξαμήνων που δεν έχει περάσει και στη συνέχεια τα μαθήματα του εξαμήνου του.

2 Χρησιμοποιούνται οι συντομογραφίες:

- Y = Υποχρεωτικό
- EY = Κατ' επιλογής υποχρεωτικό
- ΜΓΥ = Μάθημα Γενικής Υποδομής
- MEY = Μάθημα Ειδικής Υποδομής
- ME = Μάθημα Ειδικότητας

Ιστότοποι Μαθημάτων

- ΑΡΧΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
<http://www.busedu.com/enterprise-law/law-index.html>
- ΑΡΧΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
<http://elearning.teiser.gr/course/view.php?id=155>
- ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ
<http://elearning.teiser.gr/course/view.php?id=140>
- ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
<http://elearning.teiser.gr/course/view.php?id=399>
- ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ
<http://www.serresbiz.com/nk/el/lessons/eu-inst/index.htm>
- ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΜΕ
<http://elearning.teiser.gr/course/view.php?id=245>
- ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ-Θ
<http://elearning.teiser.gr/course/view.php?id=136>
- ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΙΙ
<http://elearning.teiser.gr/course/view.php?id=124>
- ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ
<http://elearning.teiser.gr/course/view.php?id=301>
- ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ
<http://elearning.teiser.gr/course/view.php?id=53>
- ΔΙΕΘΝΕΣ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ ΚΑΙ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ
<http://openclass.teilar.gr/courses/DDE114/>
- ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

<http://elearning.teiser.gr/course/view.php?id=60>
 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
<http://elearning.teiser.gr/course/view.php?id=391>
 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
<http://www.busedu/strategy/index.html>
 ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ
<http://elearning.teiser.gr/course/view.php?id=313>
 ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
<http://elearning.teiser.gr/course/view.php?id=402>
 ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗΣ ΑΛΥΣΙΔΑΣ
<http://elearning.teiser.gr/course/view.php?id=137>

**Πίνακας 12.1B Μαθήματα Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών
(Ακαδημαϊκά έτη 2015-2016, 2016-2017 ΕΑΡΙΝΑ)¹**

Εξάμηνο Σπουδών	Μαθήματα Προγράμματος Σπουδών (ανά εξάμηνο)	Κωδικός Μαθήματος	Πιστ. Μονάδες ECTS	Κατηγορία μαθήματος ²	Τύπος μαθήματος	Ωρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα	Ισοτόπος ⁵
B	ΑΡΧΕΣ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	204M11	5	(Y)	ΜΓΥ	2Θ 3ΑΠ	ΝΑΙ
B	ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	203Π11	5	(Y)	ΜΓΥ	2Θ/ 1ΑΠ/ 2Ε	ΝΑΙ
B	ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	201Ο11	6	(Y)	ΜΓΥ	3Θ 1ΑΠ	ΟΧΙ
B	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ	205Ο11	4	(Y)	ΜΓΥ	2Θ 1ΑΠ	ΝΑΙ
B	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ Ι	202Π11	5	(Y)	ΜΓΥ	2Θ/ 1ΑΠ/ 2Ε	ΟΧΙ
B	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	206Ο11	5	(Y)	ΜΓΥ	2Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ
Δ	ΑΓΓΛΙΚΑ ΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	406Ο11	4	(Y)	ΜΕΥ	2Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ
Δ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΟΛΙΚΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ	405M11	5	(Y)	ΜΕΥ	2Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ
Δ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	404M11	5	(Y)	ΜΕΥ	2Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ
Δ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	407Ο14	5	(Y)	ΜΕΥ	2Θ 3ΑΠ	ΟΧΙ
Δ	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	403Π11	5	(Y)	ΜΕΥ	2Θ/2 Ε	ΝΑΙ
Δ	ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ Ι	402Π11Ε	6	(Y)	ΜΕΥ	3Θ/2 Ε	ΝΑΙ
ΣΤ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ	601Π11	6	(Y)	ΜΕΥ	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ
ΣΤ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ	603Ο11	6	(Y)	ΜΕΥ	3Θ	ΝΑΙ

	ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ					2ΑΠ	
ΣΤ	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	604M11	6	(Υ)	ΜΕΥ	3Θ/ 2Ε	ΝΑΙ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ							
ΣΤ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ	611M14	6	(ΕΥ)	ΜΕ	3Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ
ΣΤ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	608O11	6	(ΕΥ)	ΜΕ	3Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ
ΣΤ	ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	509M11	6	(ΕΥ)	ΜΕ	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ
ΣΤ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	709O11	6	(ΕΥ)	ΜΕ	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ							
ΣΤ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ	706Π11	6	(ΕΥ)	ΜΕ	3Θ/ 2ΑΠ	ΝΑΙ
ΣΤ	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	510M11	6	(ΕΥ)	ΜΕ	3Θ/ 2ΑΠ	ΟΧΙ
ΣΤ	ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ	602M11	6	(ΕΥ)	ΜΕ	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ
ΣΤ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΩΛΗΣΕΩΝ	612M14	6	(ΕΥ)	ΜΕ	3Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ

Σημειώσεις:

Προαπαιτούμενα μαθήματα: Με την τελευταία αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών που έγινε το 2011 αποφασίστηκε ότι δεν θα υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα, αλλά κάθε φοιτητής θα δηλώνει υποχρεωτικά πρώτα τα μαθήματα των προηγούμενων εξαμήνων που δεν έχει περάσει και στη συνέχεια τα μαθήματα του εξαμήνου του.

2 Χρησιμοποιούνται οι συντομογραφίες:

- Υ = Υποχρεωτικό
- ΕΥ = Κατ' επιλογής υποχρεωτικό
- ΜΓΥ = Μάθημα Γενικής Υποδομής
- ΜΕΥ = Μάθημα Ειδικής Υποδομής
- ΜΕ = Μάθημα Ειδικότητας

Ιστότοποι Μαθημάτων

- ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ-Ε
<http://elearning.teiser.gr/course/view.php?id=54>
- ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ-Θ
<http://elearning.teiser.gr/course/view.php?id=54>
- ΑΡΧΕΣ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ
<http://openclass.teilar.gr/courses/DDE114/>
- ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ
http://www.serresbiz.com/nk/el/lessons/fin_math/index.htm
- ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ Ι
<http://elearning.teiser.gr/course/view.php?id=130>
- ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ
<http://elearning.teiser.gr/course/view.php?id=398>
- ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ
<http://elearning.teiser.gr/course/view.php?id=300>
- ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΟΛΙΚΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΟΣ
<http://elearning.teiser.gr/course/view.php?id=392>
- ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ
<http://elearning.teiser.gr/course/view.php?id=132>
- ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ
<http://openclass.teilar.gr/courses/DDE114/>

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

<http://elearning.teiser.gr/course/view.php?id=133>

ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

<http://elearning.teiser.gr/course/view.php?id=328>

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

<Http://www.serresbiz.com/nk/el/lessons/business-planning/index.htm>

ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ

<http://elearning.teiser.gr/course/view.php?id=390>

ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ

<http://elearning.teiser.gr/course/view.php?id=302>

Πίνακας 12.2α. Μαθήματα Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημ. έτος 2015-2016 ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ)¹

Εξάμηνο σπουδών	Μαθήματα ² Προγράμματος Σπουδών (ανά εξάμηνο)	Κωδικός Μαθήματος	Υπεύθυνος Διδάσκων και Συνεργάτες (ονοματεπώνυμο και βαθμίδα)	Θεωρία, Ασκήσεις-Πράξεις, Εναλλακτικά	Πολυαπλή Βιβλιογραφία (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	Χρήση εκπαιδ. μέσων (Ναι/Όχι)	Επάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων (Ναι/Όχι ³)	Αριθμός φοιτητών που εγγεγράφησαν στο μάθημα	Αριθμός Φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός Φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική ή εναλλακτική εξέταση	Αξιολογήθηκε από τους Φοιτητές; ⁴
A	ΑΡΧΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	102011	Καρανάσιος Νικόλαος / Επίκουρος Καθηγητής	2Θ 1ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	371	216	127 (58.7%)	ΝΑΙ 23
A	ΑΡΧΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	105Μ11	Γιοβάνης Νικόλαος / Επίκουρος Καθηγητής	2Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	392	172	66 (38.3%)	ΝΑΙ 26
A	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	104011	Δρογάλας Γεώργιος / Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	2Θ 3ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	433	221	83 (37.5%)	ΝΑΙ 76
A	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ	106Π11	Βράνα Βασιλική / Αναπληρωτής Καθηγητής Αζαρία/ Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα Βαλασίδου/ Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	2Θ/ 2Ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	387	202	95 (47%)	ΝΑΙ 42
A	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	103Π11	Αθανάσινας Αθανάσιος / Αναπληρωτής Καθηγητής Πολυχρονίδου/ Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	2Θ 3ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	548	279	99 (35.5%)	ΝΑΙ 41
A	ΜΙΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	101011	Αθανάσινας Αθανάσιος / Αναπληρωτής Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	557	251	53 (21.1%)	ΝΑΙ 31
Γ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ	303Μ11	Μουζά - Λαζαρίδη Άννα - Μαρία / Αναπληρωτής Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	301	156	90 (57.6%)	ΝΑΙ 33
Γ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ Μ.Μ.Ε.	305Μ11	Γιοβάνης Νικόλαος / Επίκουρος Καθηγητής	2Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	337	167	87 (52%)	ΝΑΙ 31
Γ	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ	304011	Καρανάσιος Νικόλαος / Επίκουρος Καθηγητής	2Θ 1ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	243	146	85 (58.2%)	ΝΑΙ 8

Γ	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	306Π11	Κεχρής Ευάγγελος / Καθηγητής Φραγκίδης Γαρυφαλλός / Καθηγητής Εφαρμογών Σαμολαδάς// Εργαστηριακός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα Αθανασίου/ Εργαστηριακός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	2Θ/ 2Ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	287	177	97 (54.8%)	ΝΑΙ 29
Γ	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΙΙ	302Π11	Χαυρά Ξανθίππη / Καθηγητής Εφαρμογών Καραβασιλής/ Εργαστηριακός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	2Θ/1 ΑΠ/ 2Ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	306	144	91 (63.1%)	ΝΑΙ 63
Γ	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚ Η	301Ο11	Παντελίδης Παναγιώτης / Αναπληρωτής Καθηγητής	2Θ 3ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	321	150	34 (22.6%)	ΝΑΙ 19
Ε	ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	502Μ11	Κοτζαϊβάζογλου Ιορδάνης / Επίκουρος Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	275	144	102 (70.8%)	ΝΑΙ 24
Ε	ΔΙΕΘΝΕΣ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ ΚΑΙ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	504Μ11	Αναστασιάδου Κυριακή / Εργαστηριακός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	301	156	90 (57.6%)	ΝΑΙ 23
Ε	ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ	503Μ11	Φραγκίδης Γαρυφαλλός / Καθηγητής Εφαρμογών	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	268	153	73 (47.7%)	ΝΑΙ 12
Ε	ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΙΙ	501Π11	Δημητριάδης Σωτήριος / Καθηγητής	3Θ/ 2Ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	270	151	90 (59.6%)	ΝΑΙ 38
Ε	ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ	607Ο11	Γιοβάνης Νικόλαος / Επίκουρος Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	114	78	51 (65.3%)	ΝΑΙ 20
Ε	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ	605Π11	Τσουρέλα Μαρία / Εργαστηριακός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	52	13	5 (38.5%)	ΝΑΙ 3
Ε	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ	506Π11	Βράνα Βασιλική / Αναπληρωτής Καθηγητής Καραβασιλής/ Εργαστηριακός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	3Θ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	51	33	31 (94%)	ΝΑΙ 17
Ε	ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	711Ο11	Παντελίδης Παναγιώτης / Αναπληρωτής Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	51	21	7 (33.3%)	ΝΑΙ 5
Ζ	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	602Μ11	Καρανάσιος Νικόλαος / Επίκουρος Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	237	141	73 (51.7%)	ΝΑΙ 12

Z	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ	701Π11	Κοτσαϊβάζογλου Ιορδάνης / Επίκουρος Καθηγητής Χαψά Ξανθίπη / Καθηγητής Εφαρμογών Οικονόμου Χαράλαμπος/ Καθηγητής Εφαρμογών Γιοβάνης Νικόλαος / Επίκουρος Καθηγητής Βράνα Βασιλική / Αναπληρωτής Καθηγητής	2Θ/ 3Ε	NAI	NAI	NAI	225	157	125 (79.6%)	NAI 36
Z	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΝΑΘΕΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ	702Μ11	Τσουρέλα Μαρία / Εργαστηριακός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	3Θ 2ΑΠ	NAI	NAI	NAI	255	134	86 (64.1%)	NAI 10
Z	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	703Ο11	Παντελίδης Παναγιώτης / Αναπληρωτής Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	NAI	NAI	NAI	253	132	103 (78%)	NAI 49
Z	ΗΓΕΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΛΛΑΓΩΝ	715Μ11	Μουζά - Λαζαρίδη Άννα - Μαρία / Αναπληρωτής Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	NAI	NAI	NAI	111	76	68 (89%)	NAI 6
Z	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	708Ο11	Βασιλείου/Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	3Θ 2ΑΠ	NAI	NAI	NAI	34	17	15 (88%)	NAI 7
Z	ΨΗΦΙΑΚΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	714Μ11	Φραγκίδης Γαρυφαλός / Καθηγητής Εφαρμογών	3Θ 2ΑΠ	NAI	NAI	NAI	84	53	27 (50.9%)	NAI 6

Πίνακας 12.2β. Μαθήματα Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημ. έτος 2016-2017 ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ)¹

Εξάμηνο σπουδών	Μαθήματα ² Προγράμματος Σπουδών (ανά εξάμηνο)	Κωδικός Μαθήματος	Υπεύθυνος Διδάσκων και Συνεργάτες (ονοματεπώνυμο και βαθμίδα)	Θεωρία, Ασκήσεις-Πράξεις, Εργαστήρια	Πολυαυλή Βιβλιογραφία (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	Χρήση εκπαιδ. μέσων (Ναι/Όχι)	Επάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων (Ναι/Όχι ³)	Αριθμός φοιτητών που εγγεγράφησαν στο μάθημα	Αριθμός Φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός Φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική ή εναλλακτική εξέταση	Αξιολογήθηκε από τους Φοιτητές; ⁴
A	ΑΡΧΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	102Ο11	Καρανάσιος Νικόλαος / Επίκουρος Καθηγητής	2Θ 1ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	374	253	131 (51.7%)	ΝΑΙ 12
A	ΑΡΧΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	105Μ11	Γιοβάνης Νικόλαος / Επίκουρος Καθηγητής	2Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	425	211	72 (34.1%)	ΝΑΙ 55
A	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	104Ο11	Δρογαλάς Γεώργιος / Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	2Θ 3ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	433	240	68 (28.3%)	ΝΑΙ 76
A	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ	106Π11	Βράνα Βασιλική / Αναπληρωτής Καθηγητής Αζαρία/ Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	2Θ/ 2Ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	434	268	94 (35%)	ΝΑΙ 48
A	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	103Π11	Αθανάσινας Αθανάσιος / Αναπληρωτής Καθηγητής	2Θ 3ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	538	282	64 (22.6%)	ΝΑΙ 72
A	ΜΙΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	101Ο11	Αθανάσινας Αθανάσιος / Αναπληρωτής Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	542	283	29 (10.2%)	ΝΑΙ 68
Γ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ	303Μ11	Μουζά - Λαζαρίδη Άννα - Μαρία / Αναπληρωτής Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	402	195	45 (23%)	ΝΑΙ 17
Γ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ Μ.Μ.Ε.	305Μ11	Γιοβάνης Νικόλαος / Επίκουρος Καθηγητής	2Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	374	154	61 (39.6%)	ΝΑΙ 38
Γ	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ	304Ο11	Καρανάσιος Νικόλαος / Επίκουρος Καθηγητής	2Θ 1ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	269	169	142 (84%)	ΝΑΙ 14
Γ	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	306Π11	Κεχρής Ευάγγελος / Καθηγητής Φραγκίδης Γαρυφαλλός / Καθηγητής Εφαρμογών Σαμολαδάς// Εργαστηριακός	2Θ/ 2Ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	297	171	111 (65%)	ΝΑΙ 86

			Συνεργάτης με πλήρη προσόντα Βαλασίδου/ Εργαστηριακός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα Αθανασίου/ Εργαστηριακός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα								
Γ	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΙΙ	302Π11	Χαρά Ξανθίπη / Καθηγητής Εφαρμογών Πολυχρονίδου/ Εργαστηριακός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα Καραβασίλης/ Εργαστηριακός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	2Θ/1 ΑΠ/ 2Ε	NAI	NAI	NAI	322	174	86 (49.4%)	NAI 77
Γ	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	301Ο11	Παντελίδης Παναγιώτης / Αναπληρωτής Καθηγητής	2Θ 3ΑΠ	NAI	NAI	NAI	369	151	63 (41.7%)	NAI 94
Ε	ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	502Μ11	Κοτζαϊβάζογλου Ιορδάνης / Επίκουρος Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	NAI	NAI	NAI	318	169	107 (63.3%)	NAI 24
Ε	ΔΙΕΘΝΕΣ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ ΚΑΙ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	504Μ11	Αναστασιάδου Κυριακή / Εργαστηριακός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	3Θ 2ΑΠ	NAI	NAI	NAI	333	164	82 (50%)	NAI 17
Ε	ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ	503Μ11	Φραγκίδης Γαρυφαλλός / Καθηγητής Εφαρμογών	3Θ 2ΑΠ	NAI	NAI	NAI	325	182	86 (47.2%)	NAI 18
Ε	ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΙΙ	501Π11	Δημητριάδης Σωτήριος / Καθηγητής Καρακίτσιου Αθανασία / Καθηγητής Εφαρμογών	3Θ/ 2Ε	NAI	NAI	NAI	306	188	112 (59.5%)	NAI 43
Ε	ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ	607Ο11	Γιοβάνης Νικόλαος / Επίκουρος Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	NAI	NAI	NAI	69	37	30 (81%)	NAI 9
Ε	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ	605Π11	Τσουρέλα Μαρία / Εργαστηριακός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	3Θ 2ΑΠ	NAI	NAI	NAI	88	40	14 (35%)	NAI 6
Ε	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ	506Π11	Βράνα Βασιλική / Αναπληρωτής Καθηγητής Καραβασίλης/ Εργαστηριακός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	3Θ	NAI	NAI	NAI	60	38	28 (73.6%)	NAI 30
Ε	ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	711Ο11	Παντελίδης Παναγιώτης / Αναπληρωτής Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	NAI	NAI	NAI	59	23	9 (39%)	NAI 9

Z	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	602M11	Καρανάσιος Νικόλαος / Επίκουρος Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	NAI	NAI	NAI	225	142	94 (66.2%)	NAI 10
Z	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ	701Π11	Κοτζαϊβάζογλου Ιορδάνης / Επίκουρος Καθηγητής Χαυρά Ξανθίππη / Καθηγητής Εφαρμογών Οικονόμου Χαράλαμπος/ Καθηγητής Εφαρμογών Γιοβάνης Νικόλαος / Επίκουρος Καθηγητής Βράνα Βασιλική / Αναπληρωτής Καθηγητής	2Θ/ 3Ε	NAI	NAI	NAI	208	134	107 (79.8%)	NAI 137
Z	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΝΑΘΕΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ	702M11	Τσουρέλα Μαρία / Εργαστηριακός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	3Θ 2ΑΠ	NAI	NAI	NAI	233	134	100 (74.6%)	NAI 8
Z	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	703O11	Παντελίδης Παναγιώτης / Αναπληρωτής Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	NAI	NAI	NAI	222	103	45 (43.6%)	NAI 94
Z	ΗΓΕΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΗ ΑΛΛΑΓΩΝ	715M11	Μουζά - Λαζαριδη Άννα - Μαρία / Αναπληρωτής Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	NAI	NAI	NAI	91	59	50 (84.7%)	NAI 5
Z	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	708O11	Αθανάσινας Αθανάσιος / Αναπληρωτής Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	NAI	NAI	NAI	24	6	4 (66.6%)	NAI 5
Z	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗΣ ΑΛΥΣΙΔΑΣ	707Π11	Καρακίτσιου Αθανασία / Καθηγητής Εφαρμογών	3Θ	NAI	NAI	NAI	8	5	3 (60%)	NAI 5
Z	ΨΗΦΙΑΚΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	714M11	Φραγκίδης Γαρυφαλλος / Καθηγητής Εφαρμογών	3Θ 2ΑΠ	NAI	NAI	NAI	83	53	41 (77.3%)	NAI 6

1 Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

2 Καταγράψτε τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (δηλ. 1^{ου}, 2^{ου}, 3^{ου} κ.ο.κ. εξαμήνου), όπως ακριβώς στον Πίνακα 12.1.

3 Υπάρχουν επαρκή εκπαιδευτικά μέσα, όπως χώροι διδασκαλίας, συστήματα προβολής, υπολογιστές, εκπαιδευτικά λογισμικά; Αν η απάντηση είναι αρνητική, δώστε σύντομη αναφορά των ελλείψεων.

4 Αν η απάντηση είναι **θετική**, σημειώστε τον αριθμό των φοιτητών που συμπλήρωσαν τα ερωτηματολόγια γι' αυτό το μάθημα. Επίσης, επισυνάψτε ένα δείγμα του ερωτηματολογίου που χρησιμοποιήθηκε και περιγράψτε στην Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης τα κριτήρια και τους τρόπους αξιολόγησης της διδασκαλίας, προσθέστε στοιχεία της απόδοσης των φοιτητών, στοιχεία που δείχνουν τον βαθμό ικανοποίησης των φοιτητών, με βάση π.χ. το ερωτηματολόγιο κατά την αποφοίτηση ή τα αποτελέσματα αξιολόγησης μαθημάτων από τους φοιτητές ή άλλα δεδομένα που αποδεικνύουν την επιτυχία του μαθήματος, καθώς και τυχόν δυσκολίες.

Αν το μάθημα **ΔΕΝ** αξιολογήθηκε, αφήστε το πεδίο κενό.

Πίνακας 12.2α. Μαθήματα Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημ. έτος 2015-2016 ΕΑΡΙΝΟ)¹

Εξάμηνο σπουδών.	Μαθήματα ² Προγράμματος Σπουδών (ανά εξάμηνο)	Κωδικός Μαθήματος	Υπεύθυνος Διδάσκων και Συνεργάτες (ονοματεπώνυμο και βαθμίδα)	Θεωρία, Ασκήσεις-Πράξεις, Εργαστήρια	Πολυαπλή Βιβλιογραφία (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	Χρήση εκπαιδ. μέσων (Ναι/Όχι)	Επάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων (Ναι/Όχι ³)	Αριθμός φοιτητών που εγγεγράφησαν στο μάθημα	Αριθμός Φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός Φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική ή επαναληπτική εξέταση	Αξιολογήθηκε από τους Φοιτητές; ⁴
B	ΑΡΧΕΣ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	204Μ11	Πασχαλούδης Δημήτριος / Καθηγητής Τσουρέλα Μαρία / Εργαστηριακός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	2Θ 3ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	421	208	55 (26.4%)	ΝΑΙ 33
B	ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	203Π11	Κεχρής Ευάγγελος / Καθηγητής Αθανασίου/ Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα Αθανασίου / Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα Βαλασίδου/ Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα Δημητρίου/ Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	2Θ/ 1ΑΠ/ 2 ^Ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	282	121	67 (55.3%)	ΝΑΙ 205
B	ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	201Ο11	Αθανάσσινας Αθανάσιος / Αναπληρωτής Καθηγητής	3Θ 1ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	415	140	67 (47.8%)	ΝΑΙ 50
B	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ	205Ο11	Καρανάσιος Νικόλαος / Επικουρος Καθηγητής	2Θ 1ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	368	227	97 (42.7%)	ΝΑΙ 27
B	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ Ι	202Π11	Χαπά Ξανθίππη / Καθηγητής Εφαρμογών Πολυχρονίδου/ Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	2Θ/ 1ΑΠ/ 2Ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	326	179	86 (48%)	ΝΑΙ 121

B	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	206011	Δρογαλάς / Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	2Θ 2ΑΠ	NAI	NAI	NAI	525	200	73 (36.5%)	NAI 68
Δ	ΑΓΓΛΙΚΑ ΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	406011	Δαρδακούλη/Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	2Θ 2ΑΠ	NAI	NAI	NAI	238	129	96 (74.4%)	NAI 17
Δ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΟΛΙΚΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ	405Μ11	Γιοβάνης Νικόλαος / Επίκουρος Καθηγητής	2Θ 2ΑΠ	NAI	NAI	NAI	307	146	73 (50%)	NAI 37
Δ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	404Μ11	Κοτζαϊβάζογλου Ιορδάνης / Επίκουρος Καθηγητής	2Θ 2ΑΠ	NAI	NAI	NAI	322	157	84 (53.5%)	NAI 34
Δ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	407014	Παντελίδης Παναγιώτης / Αναπληρωτής Καθηγητής	2Θ 3ΑΠ	NAI	NAI	NAI	319	120	42 (35%)	NAI 42
Δ	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	403Π11	Βράνα Βασιλική / Αναπληρωτής Καθηγητής Γιοβάνης Νικόλαος / Επίκουρος Καθηγητής Οικονόμου/ Καθηγητής Εφαρμογών Χαψά Ξανθίππη / Καθηγητής Εφαρμογών Καραβασίλης/ Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	2Θ/2Ε	NAI	NAI	NAI	239	162	93 (57.4%)	NAI 131
Δ	ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ Ι	402Π11 Ε	Δημητριάδης Σωτήριος / Καθηγητής Καρακίτσιου Αθανασία / Καθηγητής Εφαρμογών	3Θ/2Ε	NAI	NAI	NAI	348	214	104 (48.5%)	NAI 144
ΣΤ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ	601Π11	Δημητριάδης Σωτήριος / Καθηγητής Καρακίτσιου Αθανασία / Καθηγητής Εφαρμογών	3Θ 2ΑΠ	NAI	NAI	NAI	292	131	46 (35.1%)	NAI 33
ΣΤ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	603011	Παντελίδης Παναγιώτης / Αναπληρωτής Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	NAI	NAI	NAI	252	137	54 (39.4%)	NAI 35

ΣΤ	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	604M11	Βράνα Βασιλική / Αναπληρωτής Καθηγητής Αζαρία/Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	3Θ/ 2Ε	NAI	NAI	NAI	195	129	104 (80.6%)	NAI 9
ΣΤ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ	611M14	Μουζά - Λαζαρίδη Άννα - Μαρία / Αναπληρωτής Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	NAI	NAI	NAI	33	18	18 (100%)	NAI 7
ΣΤ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	608O11	Αθανάσιννας Αθανάσιος / Αναπληρωτής Καθηγητής Κωνσταντινίδης /Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	3Θ 2ΑΠ	NAI	NAI	NAI	33	19	11 (57.8%)	OXI
ΣΤ	ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	509M11	Γιοβάνης Νικόλαος / Επίκουρος Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	NAI	NAI	NAI	152	89	46 (51.6%)	NAI 14
ΣΤ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗ Τ	709O11	Καρανάσιος Νικόλαος / Επίκουρος Καθηγητής	3Θ/ 2ΑΠ	NAI	NAI	NAI	82	60	57 (95%)	NAI 5
ΣΤ	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	510M11	Κοτζαϊβάζογλου Ιορδάνης / Επίκουρος Καθηγητής	3Θ/ 2ΑΠ	NAI	NAI	NAI	98	52	35 (67.3%)	NAI 11
ΣΤ	ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ	602M11	Κοτζαϊβάζογλου Ιορδάνης / Επίκουρος Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	NAI	NAI	NAI	96	51	32 (62.7%)	NAI 10
ΣΤ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΩΛΗΣΕΩΝ	612M14	Καρανάσιος Νικόλαος / Επίκουρος Καθηγητής Μουζά - Λαζαρίδη Άννα - Μαρία / Αναπληρωτής Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	NAI	NAI	NAI	22	11	10 (91%)	NAI 5

Πίνακας 12.2β. Μαθήματα Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημ. έτος 2016-2017 ΕΑΡΙΝΟ)¹

Εξάμηνο σπουδών.	Μαθήματα ² Προγράμματος Σπουδών (ανά εξάμηνο)	Κωδικός Μαθήματος	Υπεύθυνος Διδάσκων και Συνεργάτες (ονοματεπώνυμο και βαθμίδα)	Θεωρία, Ασκήσεις-Πράξεις, Εργαστήρια	Πολλαπλή Βιβλιογραφία (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	Χρήση εκπαιδ. μέσων (Ναι/Όχι)	Επάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων (Ναι/Όχι) ³	Αριθμός φοιτητών που ενεγράφησαν στο μάθημα	Αριθμός Φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός Φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική ή επαναληπτική εξέταση	Αξιολογήθηκε από τους Φοιτητές; ⁴
B	ΑΡΧΕΣ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	204Μ11	Πασχαλούδης Δημήτριος / Καθηγητής Τσουρέλα Μαρία / Εργαστηριακός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	2Θ 3ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	510	253	106 (41.2%)	ΟΧΙ
B	ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	203Π11	Κεχρής Ευάγγελος / Καθηγητής Αθανασίου/ Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα Φραγγίδης/ Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	2Θ/ 1ΑΠ/ 2Ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	380	179	114 (63.6%)	ΝΑΙ 176
B	ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	201Ο11	Αθανάσινας Αθανάσιος / Αναπληρωτής Καθηγητής	3Θ 1ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	480	155	62 (40%)	ΝΑΙ 45
B	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ	205Ο11	Καρανάσιος Νικόλαος / Επίκουρος Καθηγητής	2Θ 1ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	434	248	107 (43.1%)	ΝΑΙ 34
B	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ Ι	202Π11	Χαυρά Ξανθίππη / Καθηγητής Εφαρμογών	2Θ/ 1ΑΠ/ 2Ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	402	226	130 (57.52%)	ΝΑΙ 150
B	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	206Ο11	Δρογαλάς / Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα Παζάρσης / Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	2Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	540	206	54 (26.2%)	ΝΑΙ 50

Δ	ΑΓΓΛΙΚΑ ΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	406011	Δαρδακούλη/Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	2Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	281	164	116 (70.7%)	ΝΑΙ 11
Δ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΟΛΙΚΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ	405M11	Γιοβάνης Νικόλαος / Επίκουρος Καθηγητής	2Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	382	171	93 (54.3%)	ΝΑΙ 26
Δ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	404M11	Κοτζαϊβάζογλου Ιορδάνης / Επίκουρος Καθηγητής	2Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	363	173	138 (79.7%)	ΟΧΙ
Δ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	407O14	Παντελίδης Παναγιώτης / Αναπληρωτής Καθηγητής	2Θ 3ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	379	139	65 (46.7%)	ΝΑΙ 39
Δ	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	403Π11	Βράνα Βασιλική / Αναπληρωτής Καθηγητής Γιοβάνης Νικόλαος / Επίκουρος Καθηγητής Οικονόμου/ Καθηγητής Εφαρμογών Χαψά Ξανθίπη / Καθηγητής Εφαρμογών Καραβασίλης/ Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα Κωνσταντινίδης/ Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	2Θ/2Ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	291	199	143 (71.8%)	ΝΑΙ 30
Δ	ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ Ι	402Π11 Ε	Δημητριάδης Σωτήριος / Καθηγητής Καρακίτσιου Αθανασία / Καθηγητής Εφαρμογών	3Θ/2Ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	396	209	84 (40.1%)	ΝΑΙ 90
ΣΤ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ	601Π11	Δημητριάδης Σωτήριος / Καθηγητής Καρακίτσιου Αθανασία / Καθηγητής Εφαρμογών	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	343	146	90 (61.6%)	ΝΑΙ 37
ΣΤ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	603O11	Παντελίδης Παναγιώτης / Αναπληρωτής Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	280	117	44 (37.6%)	ΝΑΙ 22

ΣΤ	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	604M11	Βράνα Βασιλική / Αναπληρωτής Καθηγητής Αζαρία/Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα Σαμολαδάς/ Εργαστηριακός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	3Θ/ 2Ε	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	230	154	98 (63.6%)	ΝΑΙ 90
ΣΤ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ	611M14	Μουζά - Λαζαρίδη Άννα - Μαρία / Αναπληρωτής Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	74	38	36 (94.7%)	ΝΑΙ 9
ΣΤ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	608O11	Αθανάσινας Αθανάσιος / Αναπληρωτής Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	25	10	7 (70%)	ΝΑΙ 8
ΣΤ	ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	509M11	Γιοβάνης Νικόλαος / Επίκουρος Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	116	58	40 (69%)	ΝΑΙ 10
ΣΤ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗ Τ	709O11	Καρανάσιος Νικόλαος / Επίκουρος Καθηγητής	3Θ/ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	70	41	21 (51.2%)	ΝΑΙ 7
ΣΤ	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	510M11	Κοτζαϊβάζογλου Ιορδάνης / Επίκουρος Καθηγητής	3Θ/ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	100	48	26 (54.1%)	ΟΧΙ
ΣΤ	ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ	602M11	Κοτζαϊβάζογλου Ιορδάνης / Επίκουρος Καθηγητής	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	110	45	24 (53.3%)	ΝΑΙ 18
ΣΤ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΩΛΗΣΕΩΝ	612M14	Μουζά - Λαζαρίδη Άννα - Μαρία / Αναπληρωτής Καθηγητής Αζαρία/Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	3Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	30	13	9 (69%)	ΟΧΙ

Πίνακας 13.1.1 Μαθήματα Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημ. Έτη 2015-2016 και 2016-2017)

Τίτλος ΠΜΣ: «Διοίκηση Επιχειρήσεων»

α. α.	Μάθημα ³	Κωδικός Μαθήματος	Ισοτόπος ⁴	Σελίδα Οδηγού Σπουδών ⁵	Υπεύθυνος Διδάσκων και Συνεργάτες (ονοματεπώνυμο & βαθμίδα)	Υποχρεωτικό (Υ) Κατευθυνσης (Κ)	Διαλέξεις Φροντιστήρια Εργαστήρια	Σε ποιο εξάμηνο διδάχθηκε; ⁶	Αριθμός φοιτητών που ενεγράφησαν στο μάθημα	Αριθμός Φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός Φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική ή επαναληπτική εξέταση	Αξιολογήθηκε από τους Φοιτητές; ⁷
1	ΒΕΛΤΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ	102	ΝΑΙ	ΝΑΙ (σελ.)	Δημητριάδης Σωτήριος / Αναπληρωτής Καθηγητής	(Υ)		ΧΕΙΜ	40	42	37	ΝΑΙ
2	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΙΑΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ	104	ΝΑΙ	ΝΑΙ (σελ.)	Μουζά - Λαζαρίδη Ίννα - Μαρία / Επίκουρος Καθηγητής	(Υ)		ΧΕΙΜ	36	32	32	ΝΑΙ
3	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	101	ΝΑΙ	ΝΑΙ (σελ. 10)	Αθανάσινας Αθανάσιος / Αναπληρωτής Καθηγητής	(Υ)		ΧΕΙΜ	45	40	40	ΝΑΙ
4	ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	105	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Παντελίδης Παναγιώτης / Επίκουρος Καθηγητής	(Υ)		ΧΕΙΜ	43	41	40	ΝΑΙ

³ Καταγράψτε τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (δηλ. 1^{ου}, 2^{ου}, 3^{ου} κ.ο.κ. εξαμήνου).

⁴ Σημειώστε την ηλεκτρονική διεύθυνση του μαθήματος, αν υπάρχει.

⁵ Σημειώστε τη σελίδα του Οδηγού Σπουδών (αν υπάρχει), όπου περιγράφονται οι στόχοι, η ύλη και ο τρόπος διδασκαλίας και εξέτασης του μαθήματος.

⁶ Σημειώστε με την υποδεικνυόμενη συντομογραφία σε ποιο από τα δύο εξάμηνα (ή και στα δύο) της Εσωτερικής Αξιολόγησης διδάχθηκε το συγκεκριμένο μάθημα.

⁷ Αν η απάντηση είναι θετική, σημειώστε τον αριθμό των φοιτητών που συμπλήρωσαν τα ερωτηματολόγια γι' αυτό το μάθημα. Αν το μάθημα ΔΕΝ αξιολογήθηκε. Αφήστε το πεδίο κενό. Επίσης, περιγράψτε στην Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης τα κριτήρια και τους τρόπους αξιολόγησης της διδασκαλίας (προσθέστε στοιχεία της απόδοσης των φοιτητών, στοιχεία που δείχνουν τον βαθμό ικανοποίησης των φοιτητών, με βάση π.χ το ερωτηματολόγιο κατά την αποφοίτηση ή τα αποτελέσματα αξιολόγησης μαθημάτων από τους φοιτητές ή άλλα δεδομένα που αποδεικνύουν την επιτυχία του μαθήματος, καθώς και τυχόν δυσκολίες).

5	ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΩΛΗΣΕΩΝ	103	ΝΑΙ	ΝΑΙ (σελ.)	Πασχαλούδης Δημήτριος / Καθηγητής	(Υ)		ΧΕΙΜ	42	40	40	ΝΑΙ
6	ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ	223	ΝΑΙ	ΝΑΙ (σελ.)	Παζάρσκης Μιχαήλ / Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	(ΕΒ)		ΕΑΡ	19	20	18	ΝΑΙ
7	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	201	ΝΑΙ	ΝΑΙ (σελ.)	Δημητριάδης Σωτήριος / Αναπληρωτής Καθηγητής	(Υ)		ΕΑΡ	39	43	39	ΝΑΙ
8	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	221	ΝΑΙ	ΝΑΙ (σελ.)	Παντελίδης Παναγιώτης / Επίκουρος Καθηγητής	(ΕΒ)		ΕΑΡ	16	16	16	ΝΑΙ
9	ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ	222	ΝΑΙ	ΝΑΙ (σελ.)	Δρογαλάς Γεώργιος / Επιστημονικός Συνεργάτης με πλήρη προσόντα	(ΕΒ)		ΕΑΡ	20	20	19	ΝΑΙ
10	ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ	224	ΝΑΙ	ΝΑΙ (σελ.)	Παντελίδης Παναγιώτης / Επίκουρος Καθηγητής	(ΕΒ)		ΕΑΡ	16	16	15	ΝΑΙ
11	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	214	ΝΑΙ	ΝΑΙ (σελ.)	Βράνα Βασιλική / Επίκουρος Καθηγητής	(ΕΑ)		ΕΑΡ	18	18	18	ΝΑΙ
12	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	211	ΝΑΙ	ΝΑΙ (σελ.)	Κεχρής Ευάγγελος / Καθηγητής	(ΕΑ)		ΕΑΡ	19	19	19	ΝΑΙ
13	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΒΑΣΕΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	212	ΝΑΙ	ΝΑΙ (σελ.)	Κεχρής Ευάγγελος / Καθηγητής	(ΕΑ)		ΕΑΡ	23	23	23	ΝΑΙ
14	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ	213	ΝΑΙ	ΝΑΙ (σελ.)	Χειλάς Κωνσταντίνος / Μέλος Ε.Π. άλλου τμήματος	(ΕΑ)		ΕΑΡ	23	23	23	ΝΑΙ
15	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ					(Υ)						

Το πρόγραμμα προσφέρει τρεις κατευθύνσεις: Κατεύθυνση Α: Πληροφοριακά Συστήματα, Κατεύθυνση Β: Κοστολόγηση & Ελεγκτική (ΚΚΕ) και Γενική Κατεύθυνση. Τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών είναι είτε Υποχρεωτικά ή Κατεύθυνσης. Τα μαθήματα της Κατεύθυνσης Α και τα μαθήματα της Κατεύθυνσης Β εμφανίζονται ως ΕΑ και ΕΒ αντίστοιχα και επιλέγονται όλα υποχρεωτικά από τους φοιτητές που παρακολουθούν τις συγκεκριμένες κατευθύνσεις Α και Β. Τα μαθήματα αυτά μπορεί να επιλεγθούν και από τους φοιτητές που ακολουθούν τη Γενική Κατεύθυνση

Ιστοτοποί μαθημάτων

ΒΕΑΤΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

<http://business.teiser.gr/pms/index.php?q=veltistopoiisi-sti-lipsi-dioikitikon-apofaseon>

Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας

Νοέμβριος 2018

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΙΑΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ

<http://business.teiser.gr/pms/index.php?q=dioikisi-antropinon-poron-kai-organosiaki-simperifora>

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

<http://business.teiser.gr/pms/index.php?q=dioikitiki-oikonomiki>

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

<http://business.teiser.gr/pms/index.php?q=logistiki>

ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΩΛΗΣΕΩΝ

<http://business.teiser.gr/pms/index.php?q=marketing-kai-dioikisi-poliseon>

ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ

<http://business.teiser.gr/pms/index.php?q=diethni-logistika-protipa>

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

<http://business.teiser.gr/pms/index.php?q=dioikisi-paragogis-kai-sistimaton-paroxis-ipiresion>

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

<http://business.teiser.gr/pms/index.php?q=dioikitiki-logistiki>

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ

<http://business.teiser.gr/pms/index.php?q=elegktiki>

ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ

<http://business.teiser.gr/pms/index.php?q=efarmosmeni-kostologisi>

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

<http://business.teiser.gr/pms/index.php?q=ilektronikes-epixeiriseis>

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

<http://business.teiser.gr/pms/index.php?q=pliroforiaka-sistimata-dioikisis>

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΒΑΣΕΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

<http://business.teiser.gr/pms/index.php?q=tecnologies-vaseon-dedomenon>

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ

<http://business.teiser.gr/pms/index.php?q=tecnologies-diadiktiou>

Πίνακας 13.1.2 Μαθήματα Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημ. έτος 2015-2016 και 2016-2017)⁸

Τίτλος ΠΜΣ: «Διοίκηση Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και Τουρισμού»

α.α.	Μάθημα ⁹	Κωδικός Μαθήματος	Ιστότοπος ¹⁰	Σελίδα Οδηγού Σπουδών ¹¹	Υπεύθυνος Διδάσκων και Συνεργάτες (ονοματεπώνυμο & βαθμίδα)	Υποχρεωτικό (Υ) Κατ'επιλογήν (Ε)	Διαλέξεις Φροντιστήρια Εργαστήρια	Σε ποιο εξάμηνο διδάχθηκε; ¹² (Εαρ.-Χεμ.)	Αριθμός φοιτητών που εγγεγράφησαν στο μάθημα	Αριθμός Φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός Φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική ή επαναληπτική εξέταση	Αξιολογήθηκε από τους Φοιτητές; ¹³
1	STRATEGIC HUMAN RESOURCES MANAGEMENT	101	http://business.teiser.gr/mba/files/courses/strategic_human_resource_management.pdf	ΝΑΙ (σελ.)	ΜΟΥΖΑ ΛΑΖΑΡΙΔΗ ANNA ΤΑΡΓΟΥΝΤΖΙΔΗΣ ΑΝΤΩΝΗΣ ΜΠΑΜΙΔΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	Υ	13	ΧΕΙΜ	38	38	38	ΝΑΙ
2	BUSINESS RESEARCH METHODS	102	http://business.teiser.gr/mba/files/courses/business_research_methods.pdf	ΝΑΙ (σελ.)	ΒΡΑΝΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΑΡΑΒΑΣΙΛΗΣ	Υ	13	ΧΕΙΜ	38	38	38	ΝΑΙ
3	GLOBAL HOSPITALITY MANAGEMENT	103	http://business.teiser.gr/mba/files/courses/global_hospitality_management.pdf	ΝΑΙ (σελ.)	ΧΡΗΣΤΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ	Υ	13	ΧΕΙΜ	38	38	38	ΝΑΙ
4	FINANCIAL	102	http://business.teiser.gr/mba/files/courses/financial_management.pdf	ΝΑΙ (σελ.)	ΓΙΟΒΑΝΗΣ	Υ	13	ΧΕΙΜ	38	38	38	ΝΑΙ

⁸ Σε περίπτωση περισσότερων του ενός ΠΜΣ συμπληρώνεται ένας πίνακας για κάθε ΠΜΣ.⁹ Καταγράψτε τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (δηλ. 1^ο, 2^ο, 3^ο κ.ο.κ. εξαμήνου).¹⁰ Σημειώστε την ηλεκτρονική διεύθυνση του μαθήματος, αν υπάρχει.¹¹ Σημειώστε τη σελίδα του Οδηγού Σπουδών (αν υπάρχει), όπου περιγράφονται οι στόχοι, η ύλη και ο τρόπος διδασκαλίας και εξέτασης του μαθήματος.¹² Σημειώστε με την υποδεικνύομενη συντομογραφία σε ποιο από τα δύο εξάμηνα (ή και στα δύο) της Εσωτερικής Αξιολόγησης διδάχθηκε το συγκεκριμένο μάθημα.¹³ Αν η απάντηση είναι θετική, σημειώστε τον αριθμό των φοιτητών που συμπλήρωσαν τα ερωτηματολόγια γι' αυτό το μάθημα. Αν το μάθημα ΔΕΝ αξιολογήθηκε. Αφήστε το πεδίο κενό. Επίσης, περιγράψτε στην Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης τα κριτήρια και τους τρόπους αξιολόγησης της διδασκαλίας (προσθέστε στοιχεία της απόδοσης των φοιτητών, στοιχεία που δείχνουν τον βαθμό ικανοποίησης των φοιτητών, με βάση π.χ το ερωτηματολόγιο κατά την αποφοίτηση ή τα αποτελέσματα αξιολόγησης μαθημάτων από τους φοιτητές ή άλλα δεδομένα που αποδεικνύουν την επιτυχία του μαθήματος, καθώς και τυχόν δυσκολίες).

	MANAGEMENT FOR SERVICES		ss.teiser.gr/mba/files/courses/financial_management_for_services.pdf		ΔΑΣΙΛΑΣ								
6	BRAND DEVELOPMENT AND MANAGEMENT	201	http://ss.teiser.gr/mba/files/courses/financial_management_for_services.pdf	NAI (σελ.)	ΧΡΗΣΤΟΥ	E	13	EAP	38	38	38	NAI	
7	SPECIAL INTEREST TOURISM	202	http://ss.teiser.gr/mba/files/courses/financial_management_for_services.pdf	NAI (σελ.)	ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ	E	13	EAP	38	38	38	NAI	
8	BUSINESS LEADERSHIP AND STRATEGY	203	http://ss.teiser.gr/mba/files/courses/financial_management_for_services.pdf	NAI (σελ.)	ΓΙΟΒΑΝΗΣ ΔΕΡΜΕΤΖΟΠΟΥΛΟΣ	E	13	EAP	38	38	38	NAI	
9	CONTEMPORARY HOSPITALITY AND TOURISM MARKETING	204	http://ss.teiser.gr/mba/files/courses/financial_management_for_services.pdf	NAI (σελ.)	ΠΑΣΧΑΛΟΥΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ – ΤΣΟΥΡΕΛΑ ΜΑΡΙΑ	E	13	EAP	38	38	38	NAI	
10	CULTURE AND CROSS-CULTURAL MANAGEMENT IN TOURISM	205	http://ss.teiser.gr/mba/files/courses/financial_management_for_services.pdf	NAI (σελ.)	ΠΑΣΧΑΛΟΥΔΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΟΥ	E	13	EAP	38	38	38	NAI	
11	E-BUSINESS IN TOURISM	206	http://ss.teiser.gr/mba/files/courses/financial_management_for_services.pdf	NAI (σελ.)	ΠΑΣΧΑΛΟΥΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ – ΤΣΟΥΡΕΛΑ ΜΑΡΙΑ	E	13	EAP	38	38	38	NAI	

			management for services.pdf									
12	TOUR OPERATIONS AND TOURISM DISTRIBUTION CHANNEL MANAGEMENT	207	http://business.teiser.gr/mba/files/courses/financial_management_for_services.pdf	NAI (σελ.)	ΣΙΓΑΛΑ	E	13	EAP	38	38	38	NAI
13	AIR TRANSPORT – TOURISM DEVELOPMENT	208	http://business.teiser.gr/mba/files/courses/financial_management_for_services.pdf	NAI (σελ.)	ΚΑΣΙΑΝΙΔΗΣ	E	13	EAP	38	38	38	NAI
14	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	301	http://business.teiser.gr/mba/files/courses/financial_management_for_services.pdf	NAI (σελ.)								

Πίνακας 13.1.2 Μαθήματα Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημ. έτος 2015-2016 και 2016-2017)¹⁴

Τίτλος ΠΜΣ: «Διοίκηση Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και Τουρισμού»

α.α.	Μάθημα ¹⁵	Κωδικός Μαθήματος	Ιστότοπος ¹⁶	Σελίδα Οδηγού Σπουδών ¹⁷	Υπεύθυνος Διδάσκων και Συνεργάτες (ονοματεπώνυμο & βαθμίδα)	Υποχρεωτικό (Υ) Κατ'επιλογήν (Ε)	Διαλέξεις Φροντιστήρια Εργαστήρια	Σε ποιο εξάμηνο διδάχθηκε; ¹⁸ (Εαφ.-Χειμ.)	Αριθμός φοιτητών που εγγράφησαν στο μάθημα	Αριθμός Φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις ¹⁹	Αριθμός Φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική ή επαναληπτική εξέταση	Αξιολογήθηκε από τους Φοιτητές; ¹⁹
1	STRATEGIC HUMAN RESOURCES MANAGEMENT	101	http://business.teiser.gr/mba/files/courses/strategic_human_resource_management.pdf	ΝΑΙ (σελ.)	ΜΟΥΖΑ ΛΑΖΑΡΙΔΗ ANNA ΤΑΡΓΟΥΝΤΖΙΔΗΣ ANΤΩΝΗΣ ΜΠΑΜΙΔΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	Υ	13	ΧΕΙΜ	38	38	38	ΝΑΙ
2	BUSINESS RESEARCH METHODS	102	http://business.teiser.gr/mba/files/courses/business_research_methods.pdf	ΝΑΙ (σελ.)	ΒΡΑΝΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΑΡΑΒΑΣΙΛΗΣ	Υ	13	ΧΕΙΜ	38	38	38	ΝΑΙ
3	GLOBAL HOSPITALITY MANAGEMENT	103	http://business.teiser.gr/mba/files/courses/global_hospitality_management.pdf	ΝΑΙ (σελ.)	ΧΡΗΣΤΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ	Υ	13	ΧΕΙΜ	38	38	38	ΝΑΙ

¹⁴ Σε περίπτωση περισσότερων του ενός ΠΜΣ συμπληρώνεται ένας πίνακας για κάθε ΠΜΣ.¹⁵ Καταγράψτε τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (δηλ. 1^ο, 2^ο, 3^ο κ.ο.κ. εξαμήνου).¹⁶ Σημειώστε την ηλεκτρονική διεύθυνση του μαθήματος, αν υπάρχει.¹⁷ Σημειώστε τη σελίδα του Οδηγού Σπουδών (αν υπάρχει), όπου περιγράφονται οι στόχοι, η ύλη και ο τρόπος διδασκαλίας και εξέτασης του μαθήματος.¹⁸ Σημειώστε με την υποδεικνύομενη συντομογραφία σε ποιο από τα δύο εξάμηνα (ή και στα δύο) της Εσωτερικής Αξιολόγησης διδάχθηκε το συγκεκριμένο μάθημα.¹⁹ Αν η απάντηση είναι θετική, σημειώστε τον αριθμό των φοιτητών που συμπλήρωσαν τα ερωτηματολόγια γι' αυτό το μάθημα. Αν το μάθημα ΔΕΝ αξιολογήθηκε. Αφήστε το πεδίο κενό. Επίσης, περιγράψτε στην Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης τα κριτήρια και τους τρόπους αξιολόγησης της διδασκαλίας (προσθέστε στοιχεία της απόδοσης των φοιτητών, στοιχεία που δείχνουν τον βαθμό ικανοποίησης των φοιτητών, με βάση π.χ το ερωτηματολόγιο κατά την αποφοίτηση ή τα αποτελέσματα αξιολόγησης μαθημάτων από τους φοιτητές ή άλλα δεδομένα που αποδεικνύουν την επιτυχία του μαθήματος, καθώς και τυχόν δυσκολίες).

4	FINANCIAL MANAGEMENT FOR SERVICES	102	http://business.teiser.gr/mba/files/courses/financial_management_for_services.pdf	NAI (σελ.)	ΓΙΟΒΑΝΗΣ ΔΑΣΙΛΑΣ	Y	13	XEIM	38	38	38	NAI
6	BRAND DEVELOPMENT AND MANAGEMENT	201	http://business.teiser.gr/mba/files/courses/financial_management_for_services.pdf	NAI (σελ.)	ΧΡΗΣΤΟΥ	E	13	EAP	38	38	38	NAI
7	SPECIAL INTEREST TOURISM	202	http://business.teiser.gr/mba/files/courses/financial_management_for_services.pdf	NAI (σελ.)	ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ	E	13	EAP	38	38	38	NAI
8	BUSINESS LEADERSHIP AND STRATEGY	203	http://business.teiser.gr/mba/files/courses/financial_management_for_services.pdf	NAI (σελ.)	ΓΙΟΒΑΝΗΣ ΔΕΡΜΕΤΖΟΠΟΥΛΟΣ	E	13	EAP	38	38	38	NAI
9	CONTEMPORARY HOSPITALITY AND TOURISM MARKETING	204	http://business.teiser.gr/mba/files/courses/financial_management_for_services.pdf	NAI (σελ.)	ΠΑΣΧΑΛΟΥΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ – ΤΣΟΥΡΕΛΑ ΜΑΡΙΑ	E	13	EAP	38	38	38	NAI
10	CULTURE AND CROSS-CULTURAL MANAGEMENT IN TOURISM	205	http://business.teiser.gr/mba/files/courses/financial_management_for_services.pdf	NAI (σελ.)	ΠΑΣΧΑΛΟΥΔΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΟΥ	E	13	EAP	38	38	38	NAI
11	E-BUSINESS IN TOURISM	206	http://business.teiser.gr/mba/files/courses/financial_management_for_services.pdf	NAI (σελ.)	ΠΑΣΧΑΛΟΥΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ – ΤΣΟΥΡΕΛΑ	E	13	EAP	38	38	38	NAI

			es/financial management for services.pdf		ΜΑΡΙΑ								
12	TOUR OPERATIONS AND TOURISM DISTRIBUTION CHANNEL MANAGEMENT	207	http://business.teiser.gr/mba/files/courses/financial management for services.pdf	NAI (σελ.)	ΣΙΓΑΛΑ	E	13	EAP	38	38	38	NAI	
13	AIR TRANSPORT – TOURISM DEVELOPMENT	208	http://business.teiser.gr/mba/files/courses/financial management for services.pdf	NAI (σελ.)	ΚΑΣΙΑΝΙΔΗΣ	E	13	EAP	38	38	38	NAI	
14	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	301	http://business.teiser.gr/mba/files/courses/financial management for services.pdf	NAI (σελ.)									

Πίνακας 13.1.3 Μαθήματα Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημ. έτη 2015-2016)

Τίτλος ΠΜΣ: « Διοίκηση και Οργάνωση Εκκλησιαστικών Μονάδων»,

α.α.	Μάθημα ²⁰	Κωδικός Μαθήματος	Ιστότοπος ²¹	Σελίδα Οδηγού Σπουδών	Υπεύθυνος Διδάσκων και Συνεργάτες (ονοματεπώνυμο & βαθμίδα)	Υποχρεωτικό (Υ) Κατ'επιλογήν (Ε)	Διαλέξεις Φροντιστήρια Εργαστήρια	Σε ποιο εξάμηνο διδάχθηκε; ²² (Εαφ.-Χειμ.)	Αριθμός φοιτητών που εγγράφησαν στο μάθημα	Αριθμός Φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός Φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική ή επαναληπτική εξέταση	Αξιολογήθηκε από τους Φοιτητές; ²³
1	Μάρκετινγκ	101	http://mpa.teicm.gr/index.php/program-spondon/program-spondon	NAI (σελ.)	ΠΑΣΧΑΛΟΥΔΗΣ ΤΣΟΥΡΕΛΛΑ	Υ	13	ΧΕΙΜ	16	16	16	NAI
2	Αρχές Μάνατζμεντ και Στρατηγικής	102	http://business.teicm.gr/index.php/program-spondon/program-spondonf	NAI (σελ.)	ΓΙΟΒΑΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ	Υ	13	ΧΕΙΜ	16	16	16	NAI
3	Ηγεσία βασιζόμενη στη	103	http://business.teiser.gr/mba/files/courses	NAI (σελ.)	ΜΟΥΖΑ ΣΤΑΜΚΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΡΑΝΑΣΙΟΣ	Υ	13	ΧΕΙΜ	16	16	16	NAI

²⁰ Καταγράψτε τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (δηλ. 1^ο, 2^ο, 3^ο κ.ο.κ. εξαμήνου).

²¹ Σημειώστε την ηλεκτρονική διεύθυνση του μαθήματος, αν υπάρχει.

²² Σημειώστε με την υποδεικνύομενη συντομογραφία σε ποιο από τα δύο εξάμηνα (ή και στα δύο) της Εσωτερικής Αξιολόγησης διδάχθηκε το συγκεκριμένο μάθημα.

²³ Αν η απάντηση είναι θετική, σημειώστε τον αριθμό των φοιτητών που συμπλήρωσαν τα ερωτηματολόγια γι' αυτό το μάθημα. Αν το μάθημα ΔΕΝ αξιολογήθηκε. Αφήστε το πεδίο κενό. Επίσης, περιγράψτε στην Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης τα κριτήρια και τους τρόπους αξιολόγησης της διδασκαλίας (προσθέστε στοιχεία της απόδοσης των φοιτητών, στοιχεία που δείχνουν τον βαθμό ικανοποίησης των φοιτητών, με βάση π.χ το ερωτηματολόγιο κατά την αποφοίτηση ή τα αποτελέσματα αξιολόγησης μαθημάτων από τους φοιτητές ή άλλα δεδομένα που αποδεικνύουν την επιτυχία του μαθήματος, καθώς και τυχόν δυσκολίες).

	αξία		es/global_hospitality_management.pdf									
4	Νέες τεχνολογίες και Εκκλησία	105	http://business.icm.gr/index.php/program_maspoudon/programaspoudonf	NAI (σελ.)	ΒΡΑΝΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΝΕΡΑΤΖΑΚΗ	Y	13	XEIM	16	16	16	NAI
5	Χρηματοοικονομική Διαχείριση	104	http://business.icm.gr/index.php/program_maspoudon/programaspoudonf	NAI (σελ.)	ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ ΔΡΟΓΑΛΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ	Y	13	XEIM	16	16	16	NAI
6	Εκκλησιολογία της Διοίκησης	201	http://business.icm.gr/index.php/program_maspoudon/programaspoudonf	NAI (σελ.)	ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	YE	13	EAP	7	7	7	NAI
7	Εκκλησιαστικό Δίκαιο	202	http://business.icm.gr/index.php/program_maspoudon/programaspoudonf	NAI (σελ.)	ΤΖΟΥΜΕΡΚΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	YE	13	EAP	12	12	12	NAI
8	Κοινωνία-Ηθική και Τεχνολογία	203	http://business.icm.gr/index.php/program_maspoudon/programaspoudonf	NAI (σελ.)	ΣΤΑΜΚΟΠΟΛΟΣ ΠΑΣΧΑΛΟΥΔΗΣ ΜΠΙΛΛΙΟΥ	YE	13	EAP	16	16	16	NAI
9	Εκκλησιαστική Τάξη,		http://business	NAI (σελ.	ΛΙΑΝΤΑΣ	YE	13	EAP	13	13	13	NAI

	πολιτική και Εθνομοτυπία		http://mpa.te.icm.gr/index.php/program_ma-spoudon/programma-spoudonf		ΠΑΣΧΑΛΟΥΔΗΣ							
10	Βιοηθική και Εκκλησιαστική Παράδοση	206	http://busine http://mpa.te.icm.gr/index.php/program_ma-spoudon/programma-spoudonf	ΝΑΙ (σελ.)	ΚΟΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΥΕ	13	EAP	8	8	8	ΝΑΙ
11	Ψηφιακό Σύστημα Διοίκησης Επιχειρήσεων	207	http://busine http://mpa.te.icm.gr/index.php/program_ma-spoudon/programma-spoudonf	ΝΑΙ (σελ.)	ΚΕΧΡΗΣ ΤΣΟΥΡΕΛΑ ΠΑΣΧΑΛΟΥΔΗΣ	ΥΕ	13	EAP	9	9	9	ΝΑΙ
12	Διαχείριση Πληροφοριών	208	http://busine http://mpa.te.icm.gr/index.php/program_ma-spoudon/programma-spoudonf	ΝΑΙ (σελ.)	ΒΡΑΝΑ ΚΑΡΑΒΑΣΙΛΗΣ ΝΕΡΑΤΖΑΚΗ	ΥΕ	13	EAP	3	3	3	ΝΑΙ

Πίνακας 13.1.4 Μαθήματα Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημ. έτη 2016-2017)
Τίτλος ΠΜΣ: «Δημόσια Διοίκηση –Δημόσια Διοίκηση με κατεύθυνση Διοίκηση και Οργάνωση Εκκλησιαστικών Μονάδων»

Μάθημα ²⁴	Κωδικός Μαθήματος	Ιστότοπος ²⁵	Σελίδα Οδηγού Σπουδών	Υπεύθυνος Διδάσκων και Συνεργάτες (ονοματ επώνυμο & βαθμίδα)	Υποχρεωτικό (Υ) Κατ'επιλογήν (Ε)	Διαλέξεις Φροντιστήρια Εναλλακτικά	Σε ποιο εξάμηνο διδάχθηκε; ²⁶ (Εαφ.- Χεμ.)	Αριθμός φοιτητών που εγγράφησαν στο μάθημα	Αριθμός φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική ή επαναληπτική εξέταση	Αξιολογήθηκε από τους φοιτητές; ²⁷
Εισαγωγή στο μάρκετινγκ	101	http://mpa.teicm.gr/index.php/programma-spoudon/programma-spoudon	ΝΑΙ (σελ.)	ΠΑΣΧΑΛΟΥΔΗΣ ΤΣΟΥΡΕΛΛΑ	Υ	13	ΧΕΙΜ	34	34	34	ΝΑΙ
Αρχές Μάνατζμεντ και Στρατηγικής	102	http://business.teicm.gr/index.php/programma-spoudon/programma-spoudonf	ΝΑΙ (σελ.)	ΓΙΟΒΑΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ ΚΑΡΑΒΑΣΙΔΗΣ	Υ	13	ΧΕΙΜ	34	34	34	ΝΑΙ
Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού σε Δημόσιες	103	http://business.teiser.gr/mba/files/courses/global_hospitality_mana	ΝΑΙ (σελ.)	ΜΟΥΖΑ ΒΛΑΣΙΑΔΗΣ ΜΑΝΑΒΗ	Υ	13	ΧΕΙΜ	34	34	34	ΝΑΙ

²⁴ Καταγράψτε τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (δηλ. 1^{ου}, 2^{ου}, 3^{ου} κ.ο.κ. εξάμηνου).

²⁵ Σημειώστε την ηλεκτρονική διεύθυνση του μαθήματος, αν υπάρχει.

²⁶ Σημειώστε με την υποδεικνύομενη συντομογραφία σε ποιο από τα δύο εξάμηνα (ή και στα δύο) της Εσωτερικής Αξιολόγησης διδάχθηκε το συγκεκριμένο μάθημα.

²⁷ Αν η απάντηση είναι θετική, σημειώστε τον αριθμό των φοιτητών που συμπλήρωσαν τα ερωτηματολόγια γι' αυτό το μάθημα. Αν το μάθημα ΔΕΝ αξιολογήθηκε. Αφήστε το πεδίο κενό. Επίσης, περιγράψτε στην Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης τα κριτήρια και τους τρόπους αξιολόγησης της διδασκαλίας (προσθέστε στοιχεία της απόδοσης των φοιτητών, στοιχεία που δείχνουν τον βαθμό ικανοποίησης των φοιτητών, με βάση π.χ το ερωτηματολόγιο κατά την αποφοίτηση ή τα αποτελέσματα αξιολόγησης μαθημάτων από τους φοιτητές ή άλλα δεδομένα που αποδεικνύουν την επιτυχία του μαθήματος, καθώς και τυχόν δυσκολίες).

	Υπηρεσίες και Οργανισμούς		gement.pdf									
	Διαχείριση & Διοικητική Λογιστική Δημοσίων Υπηρεσιών και Οργανισμών	104	http://business.mpa.teicm.gr/index.php/programma-spoudon/programma-spoudonf	ΝΑΙ (σελ.)	ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ ΔΡΟΓΑΛΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ	Υ	13	XEIM	34	34	34	ΝΑΙ
	Εφαρμογές Νέων Τεχνολογιών στη Διοίκηση	105	http://business.mpa.teicm.gr/index.php/programma-spoudon/programma-spoudonf	ΝΑΙ (σελ.)	ΒΡΑΝΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΝΕΡΑΤΖΑΚΗ	Υ	13	XEIM	34	34	34	ΝΑΙ
	Έρευνα στη Δημόσια Διοίκηση	201	http://business.mpa.teicm.gr/index.php/programma-spoudon/programma-spoudonf	ΝΑΙ (σελ.)	ΒΡΑΝΑ ΚΑΡΑΒΑΣΙΔΗΣ ΝΕΡΑΤΖΑΚΗ	Υ	13	EAP	34	34	34	ΝΑΙ
	Εκκλησιολογία της Διοίκησης	221	http://business.mpa.teicm.gr/index.php/programma-spoudon/programma-spoudonf	ΝΑΙ (σελ.)	ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	Ε	13	EAP	0	0	0	ΟΧΙ
	Εκκλησιαστικό Δίκαιο	222	http://business.mpa.teicm.gr/index.php/programma-spoudon/programma-spoudonf	ΝΑΙ (σελ.)	ΤΖΟΥΜΕΡΚΑΣ	ΥΕ	13	EAP	9	9	9	ΝΑΙ
	Εκκλησιαστική Τάξη, πολιτική και Εθιμοτυπία	224	http://business.mpa.teicm.gr/index.php/programma-spoudon/programma-spoudonf	ΝΑΙ (σελ.)	ΛΙΑΝΤΑΣ	ΥΕ	13	EAP	9	9	9	ΝΑΙ
	Κοινωνία, Ηθική και Τεχνολογία	223	http://business.mpa.teicm.gr/index.php/programma-spoudon/programma-spoudonf	ΝΑΙ (σελ.)	ΣΤΑΜΚΟΠΟΥΛΟΣ	ΥΕ	13	EAP	9	9	9	ΝΑΙ

			spoudon/progr mma-spoudonf									
Επικοινωνία - Διαχείριση Κρίσεων	211	http://busine http://mpa.teic m.gr/index.php/ programma- spoudon/progra mma-spoudonf	ΝΑΙ (σελ.)	ΚΟΤΣΑΙΒΑΖΟΓΛΟΥ ΠΑΣΧΑΛΟΥΔΗΣ ΚΑΡΑΝΑΣΙΟΣ	ΥΕ	13	EAP	23	23	23		ΝΑΙ
Πληροφοριακά Συστήματα & Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	212	http://busine http://mpa.teic m.gr/index.php /programma- spoudon/progra mma-spoudonf	ΝΑΙ (σελ.)	ΚΕΧΡΗΣ ΚΥΔΡΟΣ	ΥΕ	13	EAP	24	24	24		ΝΑΙ
Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες (e-services)	213	http://busine http://mpa.teic m.gr/index.php/ programma- spoudon/progra mma-spoudonf	ΝΑΙ (σελ.)	ΠΑΣΧΑΛΟΥΔΗΣ ΤΣΟΥΡΕΛΑ	ΥΕ	13	EAP	22	22	22		ΝΑΙ
Διαχείριση Έργων και Προγραμμάτων	214	http://busine http://mpa.teic m.gr/index.php/ programma- spoudon/progra mma-spoudonf	ΝΑΙ (σελ.)	ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ ΚΑΡΑΚΙΤΣΙΟΥ ΛΑΣΚΑΡΙΔΟΥ	ΥΕ	13	EAP	3	3	3		ΝΑΙ
Ειδικά θέματα στη Δημόσια Διοίκηση	215	http://busine http://mpa.teic m.gr/index.php /programma- spoudon/progra mma-spoudonf	ΝΑΙ (σελ.)	ΑΗΔΟΝΗΣ ΠΑΣΧΑΛΟΥΔΗΣ	ΥΕ	13	EAP	24	24	24		ΝΑΙ
Βιοηθική και Εκκλησιαστική Παράδοση	225	http://busine http://mpa.teic m.gr/index.php/ programma- spoudon/progra mma-spoudonf	ΝΑΙ (σελ.)	ΚΟΓΙΟΣ	ΥΕ	13	EAP	9	9	9		ΝΑΙ

Πίνακας 13.2.1 Μαθήματα Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημ. έτη 2015-2016 και 2016-2017)

Τίτλος ΠΜΣ: «Διοίκηση Επιχειρήσεων»

α.α	Μάθημα ²⁸	Κωδικός Μαθήματος	Ωρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα	Περιλαμβάνονται ώρες εργαστηρίου ή άσκησης ²⁹ ;	Διδακτ. Μονάδες	Πρόσθετη Βιβλιογραφία ³⁰ (Ναι/Όχι)	Σε ποιο εξάμηνο των σπουδών αντιστοιχεί; (1 ^ο , 2 ^ο κλπ.)	Τυχόν προαπαιτούμενα μαθήματα ³¹	Χρήση εκπαιδ. μέσων (Ναι/Όχι)	Επάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων (Ναι/Όχι ³²)
1	ΒΕΛΤΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ	102	3	ΟΧΙ	6	ΝΑΙ	1 ^ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
2	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΙΑΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ	104	3	ΟΧΙ	6	ΝΑΙ	1 ^ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
3	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	101	3	ΟΧΙ	6	ΝΑΙ	1 ^ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
4	ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	105	3	ΟΧΙ	6	ΝΑΙ	1 ^ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
5	ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΩΛΗΣΕΩΝ	103	3	ΟΧΙ	6	ΝΑΙ	1 ^ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
6	ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ	223	3	ΟΧΙ	6	ΝΑΙ	2 ^ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
7	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ & ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	201	3	ΟΧΙ	6	ΝΑΙ	2 ^ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
8	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	221	3	ΟΧΙ	6	ΝΑΙ	2 ^ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
9	ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ	222	3	ΟΧΙ	6	ΝΑΙ	2 ^ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
10	ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ	224	3	ΟΧΙ	6	ΝΑΙ	2 ^ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
11	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	214	3	ΟΧΙ	6	ΝΑΙ	2 ^ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
12	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	211	3	ΟΧΙ	6	ΝΑΙ	2 ^ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
13	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΒΑΣΕΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	212	3	ΟΧΙ	6	ΝΑΙ	2 ^ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
14	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ	213	3	ΟΧΙ	6	ΝΑΙ	2 ^ο	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
301	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ				30		3 ^ο			

Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα στο πρόγραμμα σπουδών

²⁸ Καταγράψτε τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (δηλ. 1^ο, 2^ο, 3^ο κ.ο.κ. εξαμήνου)

²⁹ Σε περίπτωση θετικής απάντησης, σημειώστε τον αριθμό των ωρών εργαστηρίου.

³⁰ Πέραν των δωρεάν διανεμομένων συγγραμμάτων.

³¹ Σημειώστε τον αύξοντα αριθμό του ή των προαπαιτούμενων μαθημάτων, αν υπάρχουν.

³² Υπάρχουν επαρκή εκπαιδευτικά μέσα, όπως χώροι διδασκαλίας, υπολογιστές, εκπαιδευτικά λογισμικά; Αν η απάντηση είναι αρνητική, δώστε σύντομη αναφορά των ελλείψεων.

Πίνακας 13.2.2 Μαθήματα Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημ. έτη 2015-2016 και 2016-2017.)

Τίτλος ΠΜΣ: «Διοίκηση Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και Τουρισμού»

A.α	Μάθημα ³³	Κωδικός Μαθήματος	Ωρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα	Περιλαμβάνονται ώρες εργαστηρίου ή άσκησης ³⁴ ;	Διδακτ. Μονάδες	Πρόσθετη Βιβλιογραφία ³⁵ (Ναι/Όχι)	Σε ποιο εξάμηνο των σπουδών αντιστοιχεί; (1 ^ο , 2 ^ο κλπ.)	Τυχόν προαπαιτούμενα μαθήματα ³⁶	Χρήση εκπαιδ. μέσων (Ναι/Όχι)	Επάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων (Ναι/Όχι ³⁷)
1	STRATEGIC HUMAN RESOURCES MANAGEMENT	101	3	OXI	6	NAI	1 ^ο	OXI	NAI	NAI
2	BUSINESS RESEARCH METHODS	102	3	OXI	6	NAI	1 ^ο	OXI	NAI	NAI
3	GLOBAL HOSPITALITY MANAGEMENT	103	3	OXI	6	NAI	1 ^ο	OXI	NAI	NAI
4	FINANCIAL MANAGEMENT FOR SERVICES	104	3	OXI	6	NAI	1 ^ο	OXI	NAI	NAI
5	RISK MANAGEMENT SYSTEMS IN HOSPITALITY	105	3	OXI	6	NAI	1 ^ο	OXI	NAI	NAI
6	BRAND DEVELOPMENT AND MANAGEMENT	201	3	OXI	6	NAI	2 ^ο	OXI	NAI	NAI
7	SPECIAL INTEREST TOURISM	202	3	OXI	6	NAI	2 ^ο	OXI	NAI	NAI
8	BUSINESS LEADERSHIP AND STRATEGY	203	3	OXI	6	NAI	2 ^ο	OXI	NAI	NAI
9	CONTEMPORARY HOSPITALITY AND TOURISM MARKETING	204	3	OXI	6	NAI	2 ^ο	OXI	NAI	NAI
10	CULTURE AND CROSS-CULTURAL MANAGEMENT IN TOURISM	205	3	OXI	6	NAI	2 ^ο	OXI	NAI	NAI
11	E-BUSINESS IN TOURISM	206	3	OXI	6	NAI	2 ^ο	OXI	NAI	NAI
12	TOUR OPERATIONS AND TOURISM DISTRIBUTION CHANNEL MANAGEMENT	207	3	OXI	6	NAI	2 ^ο	OXI	NAI	NAI

³³ Καταγράψτε τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (δηλ. 1^ο, 2^ο, 3^ο κ.ο.κ. εξαμήνου)³⁴ Σε περίπτωση θετικής απάντησης, σημειώστε τον αριθμό των ωρών εργαστηρίου.³⁵ Πέραν των δωρεάν διανεμομένων συγγραμμάτων.³⁶ Σημειώστε τον αύξοντα αριθμό του ή των προαπαιτούμενων μαθημάτων, αν υπάρχουν.³⁷ Υπάρχουν επαρκή εκπαιδευτικά μέσα, όπως χώροι διδασκαλίας, υπολογιστές, εκπαιδευτικά λογισμικά; Αν η απάντηση είναι αρνητική, δώστε σύντομη αναφορά των ελλείψεων.

13	AIR TRANSPORT – TOURISM DEVELOPMENT	208	3	OXI	6	NAI	2 ^ο	OXI	NAI	NAI
14	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	301			30		3 ^ο			

Πίνακες 14. Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ)

Πίνακας 14.1. Τίτλος ΠΜΣ: «Διοίκηση Επιχειρήσεων»

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	Κατανομή Βαθμών (αριθμός φοιτητών)				Μέσος όρος Βαθμολογίας (στο σύνολο των απόφοιτων)
		5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2015-2016	24	0	1	9	14	8,48
2016-2017	46	0	1	14	31	8,87
Σύνολο	70					

Πίνακας 14.2. Τίτλος ΠΜΣ: : « Διοίκηση και Οργάνωση Εκκλησιαστικών Μονάδων», για το 2015-2016 «Δημόσια Διοίκηση – Δημόσια Διοίκηση με κατεύθυνση Διοίκηση και Οργάνωση Εκκλησιαστικών Μονάδων» ,για το 2016-2017

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	Κατανομή Βαθμών (αριθμός φοιτητών)				Μέσος όρος Βαθμολογίας (στο σύνολο των απόφοιτων)
		5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2015-2016	17	0	0	1	16	9,69
2016-2017	14	0	0	2	12	9,50
Σύνολο	31					

Πίνακας 14.3. Τίτλος ΠΜΣ: : «Διοίκηση Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και Τουρισμού»

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	Κατανομή Βαθμών (αριθμός φοιτητών)				Μέσος όρος Βαθμολογίας (στο σύνολο των απόφοιτων)
		5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2015-2016	10	0	0	0	10	9,364
2016-2017	12	0	0	0	12	9,208
Σύνολο	22					

Πίνακας 15 Επιστημονικές δημοσιεύσεις

(α) Μελών Ε.Π.

	A	B	Γ	Δ	E	ΣΤ	Z	H	Θ	I
2012-2013	2	10	1	23	-	2	-	4	-	1
2013-2014	4	8	-	28	-	6	-	3	-	-
2014-2015	1	18	-	10	-	3	-	4	-	-
2015-2016	2	11	-	16	-	2	-	3	-	-
2016-2017	-	12	-	9	-	1	-	1	-	-
ΣΥΝΟΛΟ	9	59	1	86	-	14	-	15	-	1

Επεξηγήσεις:

- A: Βιβλία/μονογραφίες
 B: Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές
 Γ: Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά χωρίς κριτές
 Δ: Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές
 E: Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων χωρίς κριτές
 ΣΤ: Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους
 Z: Συλλογικοί τόμοι στους οποίους επιστημονικός εκδότης είναι μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος
 H: Άλλες εργασίες
 Θ: Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια (με κριτές) που δεν εκδίδουν πρακτικά
 I: Βιβλιοκρισίες που συντάχθηκαν από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος

(β) Επιστημονικών και Εργαστηριακών Συνεργατών

	A	B	Γ	Δ	E	ΣΤ	Z	H	Θ	I
2012-2013	1	12	-	6	-	1	4	-	-	-
2013-2014	3	9	-	9	-	-	-	-	-	-
2014-2015	2	11	-	6	-	-	-	-	-	-
2015-2016	2	11	-	8	-	-	-	-	-	-
2016-2017	3	9	-	2	-	-	-	1	-	-
ΣΥΝΟΛΟ	11	52	-	31	-	1	4	1	-	-

(γ) Σύνολο Διδασκόντων (μελών Ε.Π + Επιστημονικών & Εργαστηριακών Συνεργατών)

	A	B	Γ	Δ	E	ΣΤ	Z	H	Θ	I
2012-2013	3	20	1	29	-	6	4	4	-	1
2013-2014	7	16	-	37	-	6	-	3	-	-
2014-2015	3	28	-	16	-	3	-	4	-	-
2015-2016	3	22	-	24	-	2	-	3	-	-
2016-2017	2	21	-	10	-	1	-	2	-	-
ΣΥΝΟΛΟ	18	107	1	116	-	15	4	16	-	1

Πίνακας 16 Αναγνώριση του ερευνητικού έργου

(α) Μελών Ε.Π.

	A	B	Γ	Δ	E	ΣΤ	Z
2012-2013	138	-	-	3	-	-	-
2013-2014	157	3	1	10	1	-	-
2014-2015	140	3	2	3	1	1	-
2015-2016	132	-	1	3	-	-	-
2016-2017	121	-	-	2	1	-	-
ΣΥΝΟΛΟ	688	6	4	21	3	1	-

Επεξηγήσεις:

A = Ετεροαναφορές

B = Αναφορές του ειδικού/επιστημονικού τύπου

Γ = Βιβλιοκρισίες τρίτων για δημοσιεύσεις μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος

Δ = Συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων

E = Συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών

ΣΤ = Προσκλήσεις για διαλέξεις

Z = Διπλώματα ευρεσιτεχνίας

(β) Επιστημονικών και Εργαστηριακών Συνεργατών

	A	B	Γ	Δ	E	ΣΤ	Z
2012-2013	87	-	1	2	-	-	-
2013-2014	85	-	3	1	-	-	-
2014-2015	76	-	-	-	-	-	-
2015-2016	79	-	-	-	-	-	-
2016-2017	63	-	-	-	-	-	-
ΣΥΝΟΛΟ	390	-	4	3	-	-	-

(γ) Σύνολο Διδασκόντων (μελών Ε.Π + Επιστημονικών & Εργαστηριακών Συνεργατών)

	A	B	Γ	Δ	E	ΣΤ	Z
2012-2013	225	-	1	5	-	-	-
2013-2014	242	3	4	11	1	-	-
2014-2015	216	3	2	3	1	1	-
2015-2016	211	-	1	3	-	-	-
2016-2017	184	-	-	2	1	-	-
ΣΥΝΟΛΟ	1078	6	8	24	3	1	-

12. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

(Το υπόλοιπο της σελίδας είναι εσκεμμένα κενό)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ στο Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η πτυχιακή εργασία αποτελεί υποχρεωτικό μάθημα του προγράμματος σπουδών του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων, διεξάγεται με την επίβλεψη εκπαιδευτικού προσωπικού και επικεντρώνεται στην εφαρμογή των γνωστικών αντικειμένων του Τμήματος. Το κείμενο αυτό περιγράφει τις διαδικασίες που ακολουθούνται για την εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας των σπουδαστών του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας.

2. ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΔΙΩΚΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Η πτυχιακή εργασία βοηθάει τον σπουδαστή να αναπτύξει ικανότητες που απαιτούνται για την αντιμετώπιση σύνθετων καταστάσεων. Συγκεκριμένα, μέσα από την πτυχιακή εργασία ο σπουδαστής μαθαίνει :

- Να σχεδιάζει, να προγραμματίζει, να παρακολουθεί και να ελέγχει την εξέλιξη εργασιών.
- Να εντοπίζει και να χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τους πόρους πληροφοριών.
- Να χρησιμοποιεί συνδυαστικά τις γνώσεις, τα εργαλεία και τις τεχνικές που έχει διδαχθεί.
- Να υποστηρίζει τις απόψεις και τις ιδέες του.
- Να παρουσιάζει τα ευρήματα και τα επιτεύγματά του με διάφορους τρόπους.

Μέσω της πτυχιακής εργασίας, ο σπουδαστής αξιοποιεί τις γνώσεις και τις δεξιότητες που έχει αναπτύξει κατά τη διάρκεια της φοίτησής του και επιπλέον μαθαίνει να λειτουργεί και να εργάζεται μόνος μεθοδικά, χρησιμοποιώντας συνδυαστική σκέψη πειθαρχημένα, προκειμένου να φέρει σε πέρας την πτυχιακή εργασία του. Σε περίπτωση που δύο σπουδαστές εργάζονται για την ίδια πτυχιακή, η εργασία ενισχύει το πνεύμα συνεργασίας και προτρέπει τους σπουδαστές να λύσουν διάφορα προβλήματα καταμερισμού εργασίας.

3. ΑΝΑΘΕΣΗ – ΕΠΙΒΛΕΨΗ ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

3.1. Χρόνος - διάρκεια ανάθεσης : Η εκπόνηση πτυχιακής εργασίας είναι υποχρεωτική από όλους τους σπουδαστές του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων. Η πτυχιακή εργασία ανατίθεται σε σπουδαστή του Τμήματος με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τομέα υπό τις παρακάτω προϋποθέσεις : (α) ο σπουδαστής έχει συμπληρώσει τουλάχιστον έξι (6) εξάμηνα σπουδών και (β) ο σπουδαστής έχει συμπληρώσει τουλάχιστον 160 διδακτικές μονάδες. Η πτυχιακή εργασία πρέπει να περατώνεται μέσα σε ένα ακαδημαϊκό εξάμηνο. Σε ειδικές περιπτώσεις και με τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντα καθηγητή, η διάρκεια της πτυχιακής εργασίας μπορεί να παραταθεί το πολύ μέχρι 3 εξάμηνα. Μετά την παρέλευση του χρόνου αυτού ο σπουδαστής αναλαμβάνει νέο θέμα πτυχιακής εργασίας.

3.2 Αριθμός σπουδαστών ανά πτυχιακή εργασία : Μία πτυχιακή εργασία ανατίθεται σε ένα σπουδαστή, ή το πολύ σε ομάδα των δύο ατόμων.

3.3. Ανακοίνωση θεμάτων πτυχιακών εργασιών : Τον πρώτο μήνα κάθε εξαμήνου το εκπαιδευτικό προσωπικό του Τμήματος προτείνει, στα πλαίσια των μαθημάτων που διδάσκει, θέματα πτυχιακών εργασιών προς εκπόνηση στη διάρκεια του εξαμήνου αυτού, τα οποία εγκρίνονται από τις Γενικές

Συνελεύσεις των Τομέων και ανακοινώνονται από τον Τομέα. Τα θέματα των πτυχιακών εργασιών πρέπει να είναι σχετικά με τα γνωστικά αντικείμενα που διδάσκονται στο Τμήμα, με προτεραιότητα σε θέματα εφαρμογής. Σε περίπτωση ανάθεσης κάποιου από τα προτεινόμενα θέματα σε συγκεκριμένο σπουδαστή, επιβλέπων καθηγητής θα είναι ο εκπαιδευτικός που πρότεινε το θέμα της πτυχιακής εργασίας.

3.4. Ανάθεση της πτυχιακής εργασίας : Κάθε σπουδαστής επιλέγει την πτυχιακή εργασία που τον ενδιαφέρει μεταξύ των θεμάτων που ανακοινώνονται και ενημερώνεται από τον επιβλέποντα καθηγητή για τις λεπτομέρειες και τις προϋποθέσεις εκπόνησής της. Η πτυχιακή εργασία ανατίθεται οριστικά στον σπουδαστή με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τομέα και αποκλειστικά και μόνο μετά από τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντα καθηγητή με τη συμπλήρωση του εντύπου Παραρτήματος Α, ο οποίος λαμβάνει υπόψη την επίδοση του σπουδαστή στα σχετικά με την πτυχιακή εργασία μαθήματα ελέγχοντας την αναλυτική βαθμολογία από τα στοιχεία της Γραμματείας. Η απόφαση ανάθεσης πτυχιακών εργασιών υποβάλλεται στο Γραφείο Σπουδών από το οποίο και ανακοινώνεται προς ενημέρωση των ενδιαφερομένων σπουδαστών.

3.5. Επίβλεψη πτυχιακών εργασιών : Πτυχιακές εργασίες επιβλέπουν τα μέλη Ε.Π. του Τμήματος καθώς και οι Επιστημονικοί και Εργαστηριακοί Συνεργάτες. Αλλαγή θέματος πτυχιακής εργασίας ή/και επιβλέποντα καθηγητή δεν είναι δυνατή παρά μόνον μετά από κοινή αίτηση και σύμφωνη γνώμη του σπουδαστή και του επιβλέποντα καθηγητή και σχετική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τομέα.

3.6. Ο ρόλος του επιβλέποντα καθηγητή : Κάθε σπουδαστής πρέπει να συναντιέται τακτικά με τον επιβλέποντα καθηγητή του. Κατά τη διάρκεια των αρχικών συναντήσεων καταρτίζεται ένα γενικό σχέδιο εξέλιξης της πτυχιακής εργασίας. Οι συναντήσεις του σπουδαστή με τον επιβλέποντα καθηγητή αποσκοπούν στην ενημέρωση του επιβλέποντα καθηγητή για την πορεία του έργου, στην επίλυση προβλημάτων που παρουσιάστηκαν στην πορεία της εργασίας, στην παροχή καθοδήγησης από μέρους του επιβλέποντα καθηγητή για τα επόμενα βήματα. Ο επιβλέπων καθηγητής έχει τη διακριτική ευχέρεια να ζητήσει από τον σπουδαστή την τήρηση ημερολογίου συναντήσεων για την εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας ή ακόμα και την παράδοση συνοπτικών εκθέσεων προόδου του έργου σε συγκεκριμένες προθεσμίες, ώστε να γίνεται εύκολα εμφανής η πρόοδος της εργασίας και η ανταπόκριση του σπουδαστή στις αυξημένες απαιτήσεις της εκπόνησής της. Σε περίπτωση που για την εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας απαιτείται ειδική χρηματοδότηση (για αναπαραγωγή φωτοτυπιών, αγορά λογισμικού, εργαστηριακό εξοπλισμό, κ.λ.π.) ο επιβλέπων καθηγητής καλείται να διερευνήσει τρόπους χρηματοδότησης (π.χ. ερευνητικά προγράμματα, χρηματοδότηση από εξωτερικό φορέα, κ.λ.π.) και να ζητήσει έγκριση και χρηματοδότηση από τον Προϊστάμενο του Τμήματος.

3.7. Πνευματικά δικαιώματα : Τα πνευματικά δικαιώματα (copyright) που προκύπτουν από την ολοκλήρωση της πτυχιακής εργασίας ανήκουν στους συντελεστές που συνέβαλαν στην εκπόνησή της, δηλαδή στον(ους) σπουδαστή(ές), τον επιβλέποντα καθηγητή και το ΤΕΙ.

4. ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

4.1. Το ύφος στη συγγραφή της πτυχιακής εργασίας.

Το κείμενο στην πτυχιακή εργασία θα πρέπει να χαρακτηρίζεται από πληρότητα και επιστημονικότητα, δομή και οργάνωση, γλωσσική σαφήνεια και ακρίβεια, πρωτοτυπία και δημιουργικότητα. Οι σπουδαστές καλούνται να διατυπώνουν τη σκέψη τους απλά και με σαφήνεια, να χρησιμοποιούν δομημένες και ορθά συνταγμένες προτάσεις.

4.2. Τμήματα της γραπτής εργασίας.

Το κείμενο της πτυχιακής απαρτίζεται από τα παρακάτω μέρη : εξώφυλλο, περίληψη, περιεχόμενα, εισαγωγή, κυρίως μέρος, γενικά συμπεράσματα της μελέτης, σύνδεση της βιβλιογραφίας με τα

αποτελέσματα του εμπειρικού μέρους της μελέτης, κριτική (αναφορά στους περιορισμούς της έρευνας), προτάσεις για μελλοντική έρευνα, βιβλιογραφία και παραρτήματα. Ειδικότερα :

Η πρώτη σελίδα : Περιλαμβάνει το ονοματεπώνυμο, τον αριθμό μητρώου του ή των συγγραφέων, τον τίτλο, τη χρονολογία που δημιουργήθηκε και τον τίτλο του Τμήματος. Όλα τα παραπάνω είναι κεντραρισμένα στη σελίδα. Στην κορυφή, στην αρχή της σελίδας, γράφουμε την επωνυμία του ιδρύματος στο οποίο εκπονήθηκε η πτυχιακή εργασία, χρησιμοποιώντας έντονα γράμματα μεγέθους 16 στιγμών. Σε ύψος που βρίσκεται στο ένα τρίτο του ύψους της σελίδας μετρώντας από την κορυφή της, γράφουμε τον τίτλο της πτυχιακής και αμέσως μετά τη φράση «Πτυχιακή εργασία». Χρησιμοποιούμε έντονα γράμματα 14 στιγμών. Λίγο πιο κάτω, γράφουμε τα στοιχεία του ή των συγγραφέων και πιο κάτω το όνομα του επιβλέποντα με το χαρακτηρισμό : «Επιβλέπων : Όνομα Επίθετο, ιδιότητα». Χρησιμοποιούμε γράμματα 14 στιγμών, όχι έντονα. Στο τέλος της σελίδας αναφέρουμε πότε συγγράφηκε η εργασία. Χρησιμοποιούμε έντονα γράμματα 16 στιγμών. Ακολουθεί παράδειγμα πρώτης σελίδας πτυχιακής εργασίας στο παράρτημα Β'.

Περίληψη : Πρόκειται για την κεντρική ιδέα της εργασίας. Περιλαμβάνει με λόγο λιτό και σύντομο την κεντρική ιδέα της εργασίας. Καταλαμβάνει μια παράγραφο μεγέθους μέχρι 150 λέξεις, και αναφέρει τι διαπραγματεύεται η εργασία, με ποιο τρόπο το διαπραγματεύεται και τι συμπεράσματα βγάζει. Η περίληψη γράφεται σε ξεχωριστή σελίδα και φέρει κεντραρισμένο τον τίτλο ΠΕΡΙΛΗΨΗ. Η περίληψη πρέπει να δίνει ικανοποιητικές πληροφορίες για την εργασία και όχι απλώς να αναφέρει ξανά τον τίτλο της εργασίας.

Περιεχόμενα : Ο πίνακας περιεχομένων ακολουθεί αμέσως μετά την περίληψη. Ο πίνακας περιεχομένων πρέπει να είναι ιδιαίτερα περιγραφικός, δηλαδή να περιέχει τίτλους και υπότιτλους που περιλαμβάνονται στα τμήματα της εργασίας, με τις σελίδες που αυτά βρίσκονται. Με την ανάγνωση του θα πρέπει ο αναγνώστης να μπορεί να πάρει μια ιδέα του τι διαπραγματεύεται και πώς διαρθρώνεται η εργασία.

Εισαγωγή : Η εισαγωγή προετοιμάζει τον αναγνώστη για το κυρίως σώμα της εργασίας. Περιγράφει τη συλλογιστική της εργασίας, περιέχει στοιχεία από τη βιβλιογραφία και περιγράφει συνοπτικά πώς άλλοι ερευνητές έχουν διαπραγματευτεί το συγκεκριμένο θέμα. Τέλος περιγράφει ποια είναι τα κεφάλαια της εργασίας και τι διαπραγματεύεται το καθένα.

Το κύριο μέρος της εργασίας : Το κύριο μέρος της εργασίας είναι διαρθρωμένο σε κεφάλαια που φέρουν συνεχή αρίθμηση και στα οποία ανάλογα με το θέμα της εργασίας και τον τρόπο διαπραγματεύσεώς του κατά περίπτωση γίνεται:

- επισήμανση των πηγών αναφοράς (βιβλιογραφική έρευνα ή επισκόπηση)
- διατύπωση υποθέσεων
- περιγραφή μεθοδολογίας της έρευνας - συγκέντρωση του υλικού - περιγραφή του πειραματικού σχεδιασμού, του δείγματος και των μεθόδων που χρησιμοποιούνται (ποσοτικών ή ποιοτικών, πηγών δευτερογενών ή πρωτογενών, κλπ)
- σχολιασμός των ευρημάτων, αναφορές με κείμενο, σχήματα και πίνακες
- συμπεράσματα που εξάγονται από τη στατιστική ή άλλη ανάλυση
- ολοκλήρωση και τελικός έλεγχος
- επίλογος- συμπεράσματα από τη σύνδεση της βιβλιογραφίας και του εμπειρικού μέρους

Διατύπωση Υποθέσεων : Η διατύπωση υποθέσεων γίνεται συνήθως μετά τη βιβλιογραφική

επισκόπηση και εφόσον επιβάλλεται από τους σκοπούς της εργασίας. Στο κείμενο της εργασίας ακολουθούμε την τυπική λογική που ορίζει ότι πρώτα διατυπώνουμε το πρόβλημα και μετά το διαπραγματευόμαστε. Στο τέλος της εργασίας μας θα συμπεράνουμε αν οι υποθέσεις επαληθεύονται ή διαψεύδονται.

Τελικά συμπεράσματα : Μπορεί να περιλαμβάνουν μέχρι και τρία τμήματα : μια συνοπτική περιγραφή των όσων διαπραγματεύεται η εργασία με έμφαση στα συμπεράσματα και τις εφαρμογές τους, μια παράθεση των περιορισμών της ανάλυσης και εν γένει της εργασίας, και τέλος μια αναφορά σε δυνατότητες μελλοντικής έρευνας πάνω στο θέμα.

Βιβλιογραφία : Μπαίνει μετά τα τελικά συμπεράσματα. Βιβλιογραφικές αναφορές κάνουμε : (α) μέσα στο κείμενο της εργασίας μας, όπου αναφέρουμε το όνομα του ή των συγγραφέων από τους οποίους έχουμε αντλήσει υλικό και το περιγράφουμε στην εργασία, καθώς και τη χρονολογία δημοσίευσης του έργου τους, και (β) στο τέλος της εργασίας στο ειδικό τμήμα που ονομάζεται «Βιβλιογραφία», όπου περιγράφουμε αναλυτικά πια, όλες της αναφορές (και μόνον αυτές) που έχουν γίνει μέσα στην εργασία. Ακολουθούν παραδείγματα :

Ας υποθέσουμε ότι θέλουμε να αναφέρουμε στη βιβλιογραφία το άρθρο που δημοσίευσε ο Χ. Ιωαννίδης στο περιοδικό Οικονομική Επιθεώρηση. Γράφουμε :

Βιβλιογραφία

Ιωαννίδης, Χ. (2000). Ελληνική επιχειρηματικότητα στα Βαλκάνια, *Οικονομική Επιθεώρηση*, τεύχος 6, σσ. 34-47.

Ας υποθέσουμε τώρα ότι θέλουμε να αναφέρουμε το βιβλίο του Χ. Ιωαννίδη. Η αναφορά είναι απλούστερη :

Ιωαννίδης, Χ. (2001). *Ελληνική επιχειρηματικότητα στα Βαλκάνια*. Εκδόσεις Τύπος.

Αν πρόκειται για πηγή προερχόμενη από το διαδίκτυο, η αναφορά γίνεται:

Ιωαννίδης, Χ. (1998). Ελληνική επιχειρηματικότητα στα Βαλκάνια, *Επιθεώρηση Οικονομικών Επιστημών*. (Ηλεκτρονική έκδοση) τεύχος 6. <http://www.review.gr/issue6/cover> [πρόσβαση 19-3-02].

Δηλαδή αναφέρουμε την ημερομηνία δημοσίευσης αν την γνωρίζουμε, καθώς και την πλήρη περιγραφή της δικτυακής τοποθεσίας. Τέλος αναφέρουμε και την ημερομηνία πρόσβασης,

Αν πρόκειται για άρθρο σε εφημερίδα, η αναφορά γίνεται:

Ανώνυμου, (1998). Ελληνική επιχειρηματικότητα. *ΤΑ ΝΕΑ*. 22 Σεπτεμβρίου, σ. 11.

Η

Ιωαννίδης, Χ. (2000). Ελληνική επιχειρηματικότητα. *ΤΑ ΝΕΑ*. 22 Σεπτεμβρίου, σ. 11.

Γενικά οι αναφορές γίνονται κατ' αλφαβητική σειρά των συγγραφέων. asH ταξινόμηση των έργων του ίδιου συγγραφέα γίνεται κατά χρονολογική σειρά δημοσίευσης τους. Αν ο ίδιος συγγραφέας έχει δημοσιεύσει περισσότερες της μιας εργασίες την ίδια χρονιά, τότε αναφέρουμε την πρώτη σαν α, τη δεύτερη σαν β, κ.ο.κ. Τα γράμματα α, β, κλπ, μπαίνουν μαζί με τη χρονολογία, 2001α, 2001β, κλπ.

Για παράδειγμα:

Ιωαννίδης, Χ. (2000α). Ελληνική επιχειρηματικότητα στα Βαλκάνια, *Οικονομική Επιθεώρηση*, τεύχος 6, σσ. 34-47.

Ιωαννίδης, Χ. (2000β). *Οικονομική θεωρία*. Εκδόσεις Τύπος.

Ιωαννίδης, Χ. (2001). *Ελληνική επιχειρηματικότητα στα Βαλκάνια*. Εκδόσεις Τύπος.

Παραρτήματα : Στα παραρτήματα τοποθετούμε το υλικό της έρευνας μας που είτε είναι εκτενές είτε δευτερεύουσας σημασίας, και που δε χρειάζεται να τοποθετηθεί μέσα στο κυρίως κείμενο της. Περιλαμβάνουν υλικό που μπορεί να δει ο αναγνώστης αργότερα και δεν αλλοιώνει ή διαταράσσει τη ροή της εργασίας το αν δεν περιέχεται στο κυρίως κείμενο αλλά σε ξεχωριστή θέση. Σε παραρτήματα τοποθετούμε συνήθως εκτενείς πίνακες, γραφικά, καταλόγους, εκτενείς αναφορές, χάρτες, ερωτηματολόγια, ισολογισμούς, κλπ. Τα παραρτήματα μπορούν να είναι ένα ή πολλά. Κάθε παράρτημα πρέπει να έχει ενιαίο θέμα. Αν πρέπει να παραθέσουμε και άλλο υλικό τότε δημιουργούμε άλλο παράρτημα μετά το πρώτο. Αν το παράρτημα είναι ένα τότε ονομάζεται απλώς Παράρτημα, αν είναι πολλά τότε τα αναφέρουμε ως Παράρτημα Α, Παράρτημα Β, κλπ. Το παράρτημα μπαίνει στο τέλος της εργασίας, μετά τη βιβλιογραφία, αποτελεί ξεχωριστό τμήμα της εργασίας και αναφέρεται στα περιεχόμενα. Δεν γράφουμε στα περιεχόμενα τι περιλαμβάνει το παράρτημα, παρά μόνο τη λέξη Παράρτημα (ή Παράρτημα Α, κλπ). Το παράρτημα ξεκινάμε με τον τίτλο Παράρτημα και στη συνέχεια αναφέρεται το περιεχόμενό του.

Πίνακες : Χρησιμοποιείται το στυλ των τριών γραμμών (αναφερόμαστε στο περίγραμμα του πίνακα), μία στην κορυφή, μία στην πρώτη σειρά του πίνακα και μία στο τέλος του πίνακα, όπως φαίνεται και στο παράδειγμα. Οι πίνακες πρέπει να έχουν συνεχόμενη αρίθμηση ξεκινώντας από τον αριθμό ένα, που θα είναι συνεχής και ενιαία για ολόκληρη την εργασία, ή μπορεί να ξεκινά πάλι από το ένα για κάθε κεφάλαιο, αν η εργασία είναι διαρθρωμένη σε κεφάλαια (πχ Πίνακας 2.1. , Πίνακας 2.2. , κλπ). Κάθε πίνακας έχει τίτλο, ο οποίος τοποθετείται πριν από αυτόν (στην κορυφή του πίνακα). Ο τίτλος περιλαμβάνει τη λέξη Πίνακας, μετά τον αριθμό του πίνακα, και στη συνέχεια μια σύντομη φράση που περιγράφει τι παρουσιάζει ο πίνακας και που καλό είναι να περιγράφεται σε μία μόνο γραμμή.

Πίνακας 1. Κατανομή των εργαζομένων της επιχείρησης

Τομέας εργασίας	συχνότητες	Ποσοστά %
Υπάλληλοι	100	80,0
Προϊστάμενοι	19	15,2
Διευθυντές	6	4,8
Σύνολο	125	100,0

Σχήματα : Τα σχήματα έχουν δική τους ανεξάρτητη αρίθμηση, ενιαία για ολόκληρη της εργασία, ή ξεχωριστεί για κάθε κεφάλαιό της. Οι τίτλοι στα σχήματα μπαίνουν μετά από αυτά, στο κάτω μέρος. Αποτελούνται από τη λέξη Σχήμα, και μετά την αρίθμηση του. Περιλαμβάνουν επίσης σύντομη φράση-τίτλο που περιγράφει το σχήμα.

Τέλος στην δεύτερη σελίδα - εσωτερικά - της πτυχιακής εργασίας περιέχεται υπεύθυνη δήλωση του συντάκτη της (των συντακτών της) με τα εξής :

Υπεύθυνη Δήλωση : Βεβαιώνω ότι είμαι συγγραφέας αυτής της πτυχιακής εργασίας και ότι κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της, είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στην πτυχιακή εργασία. Επίσης έχω αναφέρει τις όποιες πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών ή λέξεων, είτε αυτές αναφέρονται ακριβώς είτε παραφρασμένες. Επίσης βεβαιώνω ότι αυτή η πτυχιακή εργασία προετοιμάστηκε από εμένα προσωπικά ειδικά για τις απαιτήσεις του προγράμματος σπουδών του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι. Σερρών.

4.3. Μέγεθος της πτυχιακής.

Ελάχιστος όγκος κειμένου για μία πτυχιακή θεωρούνται οι 40 (σαράντα) σελίδες χωρίς τα παραρτήματα όταν η πτυχιακή εκπονείται από ένα φοιτητή και οι 60 (εξήντα) σελίδες όταν εκπονείται από δύο σπουδαστές.

4.4. Εκτύπωση της πτυχιακής.

Η πτυχιακή εκτυπώνεται σε χαρτί A4, με γράμματα μεγέθους 12 στιγμών (12pt) και διάστημα ένα και μισό (1,5) ανάμεσα στις γραμμές του κειμένου. Εκτυπώνεται μόνο η μια σελίδα του κάθε φύλλου.

5. ΕΞΕΤΑΣΗ ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ

5.1. Κατάθεση πτυχιακών : Ο επιβλέπων καθηγητής προτείνει την παρουσίαση της πτυχιακής εργασίας αφού πρώτα βεβαιωθεί ότι ικανοποιεί τα κριτήρια προβιβασμού και ακολουθεί συγκεκριμένους κανόνες συγγραφής οι οποίοι προσδιορίζονται ειδικότερα στο Παράρτημα Β. Οι κανόνες συγγραφής των πτυχιακών εργασιών αποφασίζονται από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος και ανακοινώνονται σε ξεχωριστό οδηγό, που αποτελεί παράρτημα του παρόντος κανονισμού. Πτυχιακές εργασίες που δεν ακολουθούν τους κανόνες συγγραφής δεν υποβάλλονται για παρουσίαση. Η πτυχιακή εργασία κατατίθεται σε τέσσερα (4) αντίγραφα στο Γραφείο των πτυχιακών εργασιών δέκα (10) ημέρες τουλάχιστον πριν την παρουσίαση της, ώστε να υπάρχει αρκετός χρόνος για την ανάγνωση της από τα μέλη της τριμελούς επιτροπής αξιολόγησης, στα οποία με ευθύνη του Γραφείου διατίθεται έγκαιρα ένα αντίγραφο. Επίσης παραδίδεται ένα αντίγραφο της πτυχιακής εργασίας σε ηλεκτρονική μορφή (CD ή δισκέτα) στον επιβλέποντα καθηγητή.

5.2 Επιτροπή εξέτασης : Για την εξέταση της πτυχιακής εργασίας ορίζεται με ευθύνη του Προϊσταμένου του Τμήματος τριμελής επιτροπή εξέτασης από μέλη Ε.Π. και Επιστημονικούς και Εργαστηριακούς Συνεργάτες του Τομέα από τον οποίο εγκρίθηκε η ανάθεση της πτυχιακής. Ένα μέλος της επιτροπής είναι ο επιβλέπων. Η εξέταση περιλαμβάνει προφορική παρουσίαση της πτυχιακής εργασίας η οποία πραγματοποιείται σε συγκεκριμένη ημερομηνία σύμφωνα με πρόγραμμα παρουσίασης πτυχιακών εργασιών, που καταρτίζεται από τον Προϊστάμενο του Τμήματος και ανακοινώνεται τουλάχιστον δύο ημέρες πριν από την ημέρα της παρουσίασης.

5.3. Ο ρόλος του συντονιστή καθηγητή : Ο συντονιστής καθηγητής έχει την ευθύνη της ομαλής ολοκλήρωσης της παρουσίασης των πτυχιακών εργασιών και της αξιολόγησής τους από τα μέλη της τριμελούς επιτροπής. Πιο συγκεκριμένα :

- Μεριμνά σε συνεργασία με το ΕΤΠ για την εγκατάσταση στο χώρο των παρουσιάσεων των

- κατάλληλων εποπτικών μέσων που θα χρησιμοποιηθούν στην παρουσίαση
- φροντίζει να ολοκληρώνεται η παρουσίαση των πτυχιακών εργασιών και η υποβολή των ερωτήσεων στη προβλεπόμενη χρονική διάρκεια (10 και 15 λεπτά αντίστοιχα)
 - καθορίζει πριν την έναρξη των παρουσιάσεων την σειρά παρουσίασης των πτυχιακών εργασιών
 - με την έναρξη της διαδικασίας, καλωσορίζει τους παρευρισκόμενους και εξηγεί τη διαδικασία που θα ακολουθηθεί, υπενθυμίζοντας τα χρονικά περιθώρια για τις παρουσιάσεις και τις ερωτήσεις και καθιστώντας σαφές ότι ο λόγος δίνεται μόνο σε μέλη της επιτροπής
 - δίνει το λόγο στα μέλη της επιτροπής αξιολόγησης, και μόνον σ' αυτά, για να υποβάλουν ερωτήσεις στους σπουδαστές που παρουσιάζουν τις εργασίες τους
 - κηρύσσει το τέλος της διαδικασίας, συλλέγει τα έντυπα αξιολόγησης τα οποία και παραδίδει στην Γραμματεία του Τμήματος και φροντίζει για την τυχόν μεταφορά του εποπτικού εξοπλισμού στο χώρο φύλαξής του.

5.4 Πρόγραμμα παρουσίαση : Στο πρόγραμμα παρουσίασης των πτυχιακών εργασιών αναφέρονται: η ημέρα, η ώρα και ο χώρος (αίθουσα) που θα πραγματοποιηθεί η παρουσίαση, τα ονόματα των σπουδαστών που θα παρουσιάσουν την πτυχιακή τους εργασία, οι τίτλοι των πτυχιακών εργασιών, οι επιβλέποντες, τα ονόματα των διδασκόντων που αποτελούν τις επιτροπές αξιολόγησης ένας από τους οποίους ορίζεται ως συντονιστής ο οποίος φροντίζει για την ομαλή ροή των παρουσιάσεων. αξιολόγησης.

5.5 Παρουσίαση : Η παρουσίαση της πτυχιακής εργασίας γίνεται μετά το β' μήνα του 8^{ου} εξαμήνου σπουδών και την πρώτη Πέμπτη των μηνών Οκτωβρίου, Νοεμβρίου Δεκεμβρίου για το χειμερινό εξάμηνο και των μηνών Μαρτίου, Απριλίου, Μαΐου για το εαρινό εξάμηνο και σε περίπτωση αργίας την αμέσως επόμενη Πέμπτη. Η παρουσίαση είναι ανοιχτή για το κοινό και γίνεται με χρήση εποπτικών μέσων που διαθέτει το Τμήμα. Η διάρκειά της είναι 10 λεπτά ανά σπουδαστή και ακολουθείται από 15 λεπτά ερωτήσεων ανά πτυχιακή εργασία, που έχουν δικαίωμα να υποβάλουν μόνο τα μέλη της τριμελούς επιτροπής.

5.6 Βαθμολόγηση : Μετά το πέρας των ερωτήσεων κάθε μέλος της επιτροπής βαθμολογεί ανεξάρτητα την πτυχιακή εργασία. Ο μέσος όρος της βαθμολογίας των τριών αξιολογητών, αποτελεί τη βαθμολογία της πτυχιακής εργασίας. Αναπομπή της πτυχιακής εργασίας είναι δυνατή μόνο σε περίπτωση ελλιπούς παρουσίασης και μόνο για μία φορά.

Η βαθμολόγηση της πτυχιακής λαμβάνει υπόψη την ικανότητα διαχείρισης και εκπόνησης του θέματος, το βαθμό πρωτοτυπίας στη χρήση πρωτότυπων ερευνητικών εργαλείων, την έκταση βιβλιογραφικής επισκόπησης και το βαθμό κατανόησης της βιβλιογραφίας, την εξαγωγή σημαντικών και πρωτότυπων συμπερασμάτων και αποτελεσμάτων, την ποιότητα της παρουσίασης και την ικανότητα απάντησης στις ερωτήσεις της επιτροπής.

6. ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

6.1. Πρόσβαση στις πτυχιακές εργασίες

Ένα αντίγραφο της πτυχιακής εργασίας κατατίθεται στην βιβλιοθήκη του Ιδρύματος και φυλάσσεται σε συγκεκριμένο χώρο όπου θα διατηρούνται εκτυπωμένα αντίτυπα των πτυχιακών εργασιών του Τμήματος. Οι πτυχιακές αυτές εργασίες θα έχουν ευρετήριο και γενικά θα ενταχθούν στο σύστημα ταξινόμησης υλικού της βιβλιοθήκης, αλλά δεν θα δανειζονται παρά μόνο θα επιτρέπεται η πρόσβαση και η αναπαραγωγή τους στο χώρο της βιβλιοθήκης.

6.2. Διανομή του κανονισμού πτυχιακής εργασίας

Ο παρών κανονισμός διανέμεται από το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων στα μέλη του μόνιμου Εκπαιδευτικού Προσωπικού, στους Εργαστηριακούς και Επιστημονικούς Συνεργάτες και στους

σπουδαστές του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων που βρίσκονται στο 7^ο εξάμηνο των σπουδών τους.

6.3. Βελτιώσεις

Ο παρών κανονισμός θα βελτιώνεται συνεχώς μετά από τεκμηριωμένες προτάσεις που θα καταθέτουν τα μέλη του Εκπαιδευτικού Προσωπικού του Τμήματος και σχετική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Τ.Ε.Ι. ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΠΡΟΣ: ΤΟΜΕΑ

Εισηγήση Ανάθεση Πτυχιακής Εργασίας

Σέρρες/...../2018

Εισηγούμαι την ανάθεση της πτυχιακής εργασίας με

τίτλο:

.....

στ.... σπουδαστ.....:

.....

.....

την οποία έχω προτείνει ως θέμα πτυχιακής εργασίας στο Τμήμα αυτό το ακαδημαϊκό εξάμηνο.

Ο Επιβλέπων

Το έντυπο αυτό αφού συμπληρωθεί και υπογραφεί από τον επιβλέποντα καθηγητή επιστρέφεται από τον σπουδαστή στο Γραφείο Σπουδών ώστε η πτυχιακή εργασία να ανατεθεί σε αυτόν.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β΄
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΤΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΚΑΙ Η ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΤΩΝ
ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Πτυχιακή Εργασία των

Γιάννη Ιωάννου (4444)

Γιώργου Γεωργίου (5555)

Επιβλέπων: Ανδρέας Ανδρέου, αν. καθηγητής ΤΕΙ

ΣΕΡΡΕΣ, ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2018

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

ΒΕΛΤΙΣΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

ΒΕΛΤΙΣΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ Τ.Ε.Ι. ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

1. Γενικά.

Ο εκπαιδευτικός οδηγός με τίτλο 'Βέλτιστες Πρακτικές στη Διδασκαλία' απευθύνεται στους διδάσκοντες του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι. Σερρών, με στόχο τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της διδασκαλίας των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών του Τμήματός μας. Στα πλαίσια του οδηγού αυτού περιγράφονται οι συνηθέστερες εκπαιδευτικές τεχνικές στη διδασκαλία, συνοδευόμενες από χρήσιμες πρακτικές οδηγίες, οι οποίες έχουν καθιερωθεί διεθνώς και οι οποίες πιστεύουμε ότι θα βοηθήσουν το διδάσκοντα ώστε αυτός να είναι σε θέση :

- Να γνωρίζει τις διάφορες εκπαιδευτικές τεχνικές που θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει για τη διδασκαλία του μαθήματός του, με τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της κάθε μιας από αυτές, όπως επίσης και τις προϋποθέσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή τους.
- Να επιλέγει και να εφαρμόζει συνθετικά τις κατάλληλες εκπαιδευτικές τεχνικές, ανάλογα με το ειδικό θέμα, τους εκπαιδευτικούς στόχους του μαθήματός του αλλά και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τις συγκεκριμένες εκπαιδευτικές ανάγκες των φοιτητών του.
- Να γνωρίζει και να επιλέγει τα κατάλληλα εποπτικά μέσα που υποστηρίζουν με τη μεγαλύτερη δυνατή αποτελεσματικότητα τη διδασκαλία του.

2. Εκπαιδευτικές τεχνικές.

Στη συνέχεια θα παρουσιάσουμε αναλυτικά τις διάφορες εκπαιδευτικές τεχνικές που έχουν καθιερωθεί διεθνώς και θα εξετάσουμε τις προϋποθέσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή τους στα πλαίσια της διδασκαλίας των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών του Τμήματός μας. Ωστόσο θα πρέπει πρώτα να σημειώσουμε το εξής : διαφορετικές εκπαιδευτικές τεχνικές μπορεί να είναι περισσότερο ή λιγότερο κατάλληλες για τη διδασκαλία διαφορετικών εκπαιδευτικών στόχων στα πλαίσια του ίδιου μαθήματος. Ενώ σε κάθε περίπτωση η όποια εκπαιδευτική τεχνική χρησιμοποιηθεί πρέπει να είναι πλήρως συμβατή με τις γενικά αποδεκτές αρχές της μάθησης, το συνδυασμό δηλαδή της σκέψης με την πράξη, τη σύνδεση των αντικειμένων μάθησης με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τις εκπαιδευτικές ανάγκες των φοιτητών, τη σταδιακή

πορεία προς τη γνώση, την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας και της ενεργούς συμμετοχής των φοιτητών στην εκπαιδευτική διαδικασία αλλά και την ενδυνάμωση της αμφίδρομης σχέσης μεταξύ του διδάσκοντος και των εκπαιδευομένων. Επομένως η επιλογή μίας και μοναδικής εκπαιδευτικής τεχνικής για τις ανάγκες της διδασκαλίας ενός μαθήματος του προγράμματος σπουδών δεν είναι σε καμία περίπτωση σκόπιμη. Αντίθετα αυτό που πρέπει να επιδιώκεται είναι η εφαρμογή ενός πλήθους διαφορετικών εκπαιδευτικών τεχνικών που θα εναλλάσσονται και θα συμπληρώνονται μεταξύ τους κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού εξαμήνου της διδασκαλίας του μαθήματος. Με τον τρόπο αυτό οι συμμετέχοντες στην εκπαιδευτική διαδικασία φοιτητές θα έχουν την ευκαιρία να ακούσουν, να σκεφτούν, να παρατηρήσουν, να συζητήσουν, να σχολιάσουν και να ασκηθούν ατομικά και ομαδικά.

2.1. Εισήγηση.

Η εισήγηση αποτελεί μία παραδοσιακή μέθοδο διδασκαλίας, που εξακολουθεί να είναι ιδιαίτερα δημοφιλής στην ακαδημαϊκή κοινότητα. Το μεγαλύτερο πλεονέκτημα της μεθόδου είναι η αποτελεσματικότητα: μεγάλος όγκος πληροφοριών μπορεί να παρουσιαστεί σε πολυπληθές ακροατήριο μέσα σε μικρό χρονικό διάστημα. Η εισήγηση προσφέρεται ως μέθοδος διδασκαλίας όταν ο διδάσκων ενδιαφέρεται :

- να παρουσιάσει έννοιες που είναι αρκετά δύσκολο οι φοιτητές να τις συλλάβουν και να τις επεξεργαστούν μόνοι τους,
- να προκαλέσει το ενδιαφέρον των φοιτητών,
- να περιγράψει σύγχρονες θεωρίες που δεν είναι ευρέως διαθέσιμες στο κοινό όπως για παράδειγμα πρωτογενής έρευνα,
- να συνοψίσει υλικό που είναι διασκορπισμένο σε διαφορετικές πηγές,
- να προσαρμόσει το υλικό στις ανάγκες των συγκεκριμένων φοιτητών που έχουν συγκεκριμένες γνώσεις και εμπειρίες,
- να βοηθήσει τους φοιτητές να μελετήσουν αποδοτικότερα.

Για την αποτελεσματικότερη χρήση της μεθόδου, οι διαλέξεις πρέπει να είναι καλά προετοιμασμένες και να διατηρούν την προσοχή του σπουδαστή. Παρακάτω δίνονται ορισμένες οδηγίες για την καλύτερη διεξαγωγή μιας εισήγησης :

- **Θέμα και δομή :** Κάθε εισήγηση πρέπει να επικεντρώνεται σε ένα θέμα και να έχει μία συγκροτημένη και λογική δομή παρουσίασης.
- **Εισαγωγή στο θέμα :** Στην αρχή της εισήγησης περιγράφεται σύντομα το θέμα το οποίο θα αναπτυχθεί, τα κύρια σημεία που θα πρέπει να προσέξουν οι φοιτητές και το τρόπος προσέγγισης του θέματος.
- **Πρόκληση ενδιαφέροντος :** Μία ενδιαφέρουσα φωτογραφία, ένα απρόσμενο σκίτσο, ένα ανέκδοτο, κερδίζουν το ενδιαφέρον των σπουδαστών.
- **Περίληψεις :** Σύντομες περιλήψεις σε τακτά χρονικά διαστήματα δίνουν την δυνατότητα στους φοιτητές να οργανώσουν καλύτερα την σκέψη τους.
- **Λήψη σημειώσεων :** Η έρευνα δείχνει ότι το κράτημα σημειώσεων από μέρους των σπουδαστών βοηθάει στην συγκέντρωσή τους. Για το λόγο αυτό πρέπει να δίνεται ικανοποιητικός χρόνος για σημειώσεις.
- **Οπτική επαφή :** Η οπτική επαφή βοηθάει στον εντοπισμό σπουδαστών που έχουν δυσκολία στην κατανόηση του θέματος και χρειάζονται διευκρινήσεις.
- **Ερωτήσεις :** Η ενεργή μάθηση ενθαρρύνεται μέσω ερωτήσεων που τίθενται είτε από τους φοιτητές είτε από τον διδάσκοντα (περισσότερες οδηγίες για τις ερωτήσεις – απαντήσεις ως εκπαιδευτική τεχνική δίνονται στη συνέχεια).
- **Εποπτικά μέσα :** Πίνακες και διαφάνειες είναι δύο δημοφιλέστερα εποπτικά μέσα. Όταν χρησιμοποιείται πίνακας απαιτούνται μεγάλα ευανάγνωστα γράμματα ενώ οι διαφάνειες δεν πρέπει να είναι υπερφορτωμένες με πληροφορίες.

Πολλές φορές στη διάρκεια μίας εισήγησης, η πληροφορία μεταδίδεται προφορικά από τον διδάσκοντα σε ένα παθητικό ακροατήριο. Σχετικές έρευνες έχουν δείξει ότι μετά από 10 με 20 λεπτά συνεχούς εισήγησης, η προσοχή του ακροατηρίου μειώνεται δραστικά. Έτσι, ένας

φοιτητής μπορεί να ανακαλέσει το 70% των πληροφοριών που παρουσιάστηκαν στο πρώτο δεκάλεπτο μίας εισήγησης και μόνο το 20% των πληροφοριών του τελευταίου δεκαλέπτου. Παρακάτω παρουσιάζονται συνοπτικά ορισμένες τεχνικές που βοηθούν στην διατήρηση της

προσοχής του ακροατηρίου :

- **Ρητορικές Ερωτήσεις :** Ομιλία 7-10 λεπτών ακολουθείται από προσχεδιασμένες ερωτήσεις. Οι φοιτητές καταγράφουν τις απαντήσεις τους στις σημειώσεις τους
- **Δειγματοληψία :** Ζητείται από όσους φοιτητές συμφωνούν (ή διαφωνούν) με ένα ζήτημα που παρουσιάζεται να σηκώσουν τα χέρια τους. Ένας εθελοντής
- από κάθε ομάδα παρουσιάζει την άποψή του.
- **Συνεργασία σπουδαστών :** Οι φοιτητές ανά δύο ή τρεις συζητούν και μοιράζονται παραδείγματα που έχουν σχέση με το θέμα που συζητείται, συμπληρώνουν μία φράση, κλπ.
- **Παύση :** Μετά την παρουσίαση ενός πολύπλοκου ζητήματος, ο διδάσκων μπορεί να σταματήσει ώστε να αφήσει χρόνο στους φοιτητές να σκεφθούν το υλικό που τους παρουσίασε. Ο διδάσκων παρατηρεί τις αντιδράσεις των φοιτητών. Διαπιστώνει αν παρακολουθούν, αν συμφωνούν ή διαφωνούν, αν πλήττουν, αν είναι κουρασμένοι, εάν η πληροφορία έγινε κατανοητή.
- **Ανάγνωση Κειμένου :** Η ανάγνωση και ανάλυση κειμένων δίνει στους φοιτητές την δυνατότητα να δουν στην πράξη υψηλού επιπέδου πνευματικές δεξιότητες ή/και να διαπιστώσουν ότι η κριτική ανάλυση είναι ζητούμενη πνευματική άσκηση.
- **Καθοδηγούμενη Εισήγηση :** Οι φοιτητές ακούν την εισήγηση για 15-20 λεπτά χωρίς να κρατάνε σημειώσεις. Στο τέλος, για 5 λεπτά σημειώνουν τα σημεία που θεωρούν περισσότερο σημαντικά. Η τάξη χωρίζεται σε μικρές ομάδες συζήτησης και προσπαθεί να δημιουργήσει την εισήγηση με χρήση δεδομένων και παρουσιάζονται πλήρεις σημειώσεις. Ο διδάσκων απαντάει σε ερωτήσεις που παρουσιάζονται.
- **Άμεσο Τεστ :** Το άμεσο τεστ γίνεται στο τέλος της εισήγησης και παίρνει λίγα λεπτά.

Φαίνεται ότι με τον τρόπο αυτό σχεδόν η διπλάσια ποσότητα πληροφορίας απομνημονεύεται από τους φοιτητές .

- **Ιστορίες και Μύθοι :** Οι μύθοι αποκαλύπτουν τα κοινά σημεία των ανθρώπων, οι ιστορίες επιτρέπουν στους φοιτητές να αναζητήσουν μέσα από εμπειρίες που έχουν ζήσει οι ίδιοι ή άλλοι άνθρωποι απαντήσεις σε ερωτήματα. Οι ιστορίες, οι μεταφορές και οι μύθοι γοητεύουν τους ανθρώπους και πλέον οι φοιτητές δεν υπόκεινται στο φαινόμενο της υπέρ-πληροφόρησης, με αποτέλεσμα το όριο των 10-20 λεπτών να μην ισχύει.

2.2. Άσκηση - Πράξη.

Πρόκειται για ατομική ή συλλογική εργασία που μπορεί να πάρει διάφορες μορφές. Μπορεί να περιλαμβάνει την επεξεργασία ενός ζητήματος, την επίλυση ενός προβλήματος, την διεξαγωγή κάποιου πειράματος, την κατασκευή κάποιων αντικειμένων, κλπ κάτω από την επίβλεψη του διδάσκοντα. Στόχος είναι η σύνδεση της δράσης και της εμπειρίας που αποκτάται με τη θεωρητική διερεύνηση. Για την αποτελεσματική διεξαγωγή της άσκησης-πράξης είναι σκόπιμο να διασφαλίζονται τα εξής :

- Οι οδηγίες για τη διεξαγωγή της άσκησης - πράξης πρέπει να είναι γραπτές και σαφείς.

Στις οδηγίες πρέπει να περιέχονται με σαφήνεια : η ακριβής περιγραφή της δραστηριότητας των φοιτητών, τα συγκεκριμένα ερωτήματα που πρέπει να απαντήσουν με όσον το δυνατόν ποσοτικοποιημένα και όχι γενική μορφή, οι πηγές και τα βοηθήματα που θα χρησιμοποιηθούν, ο διαθέσιμος χρόνος τους.

- Η χρήση ενός κοινού ερεθίσματος (έντυπο ή οπτικοακουστικό υλικό) προκειμένου να υποκινηθεί η δραστηριοποίηση των φοιτητών.
- Ο σεβασμός από μέρους του διδάσκοντα της μη δημοσιοποίησης του προσώπου που διατύπωσε κάποια άποψη που παρουσιάζεται στην ολομέλεια

2.3. Μελέτη περίπτωσης.

Πρόκειται για μορφή σύνθετης άσκησης - πράξης με τα παρακάτω χαρακτηριστικά: ένα πραγματικό ή υποθετικό παράδειγμα που αντανακλά μία ευρύτερη κατάσταση παρουσιάζεται στους φοιτητές με σκοπό να αναλυθεί σε βάθος και να συζητηθούν τα προβλήματα που διαπιστώνονται. Η εκπαιδευτική αυτή τεχνική εφαρμόζεται με δύο μορφές. Στην πρώτη μορφή της χρησιμοποιείται για να γίνει εφαρμογή θεωρητικών γνώσεων που έχουν ήδη αποκτηθεί. Στη δεύτερη μορφή της χρησιμοποιείται όταν ακόμη δεν έχει ολοκληρωθεί η απόκτηση όλων των γνώσεων ως εργαλείο υποκίνησης της σταδιακής πορείας προς τη μάθηση. Και στις δύο μορφές της μέσα από την διερεύνηση της επιμέρους περίπτωσης προκύπτουν συμπεράσματα για την λειτουργία του «όλου». Με τον τρόπο αυτόν οι φοιτητές αναπτύσσουν την ικανότητά τους να αρθρώνουν τις απόψεις τους, να εντοπίζουν προβλήματα και να προσδιορίζουν αρχές που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν στις συγκεκριμένες περιπτώσεις. Τα στάδια που ακολουθούνται στη μελέτη περίπτωσης είναι τα εξής :

- Επιλογή της κατάλληλης περίπτωσης όσον το δυνατόν πιο κοντά στην πραγματικότητα και στις εμπειρίες των φοιτητών. Σχεδίαση της μελέτης της περίπτωσης με τρόπο που να προκαλεί το ενδιαφέρον των φοιτητών.
- Αναλυτική παρουσίαση της μελέτης περίπτωσης και του πλαισίου μέσα στο οποίο εντάσσεται από τον διδάσκοντα : ιστορική αναδρομή, παρούσα συγκυρία, σκοπός της μελέτης, αναμενόμενα αποτελέσματα, μεθοδολογική προσέγγιση. Ο διδάσκων διαπιστώνει αν η άσκηση έγινε κατανοητή, δεν επηρεάζει τους φοιτητές με τις δικές του απόψεις και ορίζει το χρόνο ολοκλήρωσης της άσκησης.
- Εκπόνηση της άσκησης από τους φοιτητές (ατομικά ή κατά προτίμηση συλλογικά) και παρουσίαση της μεθοδολογίας και των ευρημάτων στην ολομέλεια από εκπροσώπους των φοιτητών.
- Σύνθεση των ευρημάτων από το διδάσκοντα με παράλληλο σχολιασμό και διατύπωση συμπληρωματικών παρατηρήσεων. Εξαγωγή γενικών συμπερασμάτων και σύνδεση της συγκεκριμένης περίπτωσης με το ευρύτερο γνωστικό πλαίσιο στο οποίο αυτή υπάγεται.

2.4. Ερωτήσεις – απαντήσεις.

Οι σωστές ερωτήσεις βοηθούν τους φοιτητές να επικεντρώσουν την προσοχή τους και να εφαρμόσουν τις γνώσεις τους σε συγκεκριμένες καταστάσεις-προβλήματα. Μετά την υποβολή μίας ερώτησης, οι φοιτητές χρειάζονται τουλάχιστον 5 δευτερόλεπτα για να την επεξεργαστούν ώστε να είναι έτοιμοι για μία απάντηση. Οι παρακάτω ερωτήσεις προσκαλούν

τους φοιτητές να ανακαλύψουν μόνοι τους συγκεκριμένα ζητήματα, διερευνώντας κοινό υλικό που τους έχει παρασχεθεί για το σκοπό αυτό. Ο διδάσκων μπορεί να καθοδηγήσει στο υπάρχον υλικό έναν σπουδαστή που δεν απαντάει σωστά ώστε να βρει αυτός τη σωστή απάντηση. Παρακάτω παρουσιάζονται ορισμένες κατηγορίες ερωτήσεων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην τάξη.

- **Περιγραφή:** τι είδατε; Τι συνέβη; Ποια είναι η διαφορά ανάμεσα...
- **Κοινός στόχος:** Ποιος είναι ο στόχος ή η λειτουργία του.....
- **Διαδικασία:** Πώς έγινε αυτό; Τι θα πρέπει να γίνει.....;
- **Δυνατότητες:** Τι άλλο θα μπορούσε.....; Πως θα μπορούσαμε.....;
- **Πρόβλεψη:** Τι θα συμβεί μετά;
- **Αιτιολόγηση:** Τι σας οδήγησε να;
- **Εξήγηση:** Γιατί; Ποιος είναι ο λόγος;
- **Γενίκευση:** Τι συμπέρασμα θα μπορούσε να γενικευτεί από τα γεγονότα αυτά;
- **Ορισμός:** Τι σημαίνει;

Οι ερωτήσεις έχουν ως στόχο να προκαλέσουν τον προβληματισμό, τη δημιουργική έκφραση και την κριτική σκέψη των φοιτητών. Επομένως είναι σκόπιμο να συνοδεύονται από σχετικά βοηθητικά μέσα (σχήματα, εικόνες, πίνακες, κ.λ.π.) ώστε να γίνονται περισσότερο ενδιαφέρουσες, να είναι 'ανοικτές', να μην επιδέχονται δηλαδή μια απλή απάντηση, όπως 'ναι', 'όχι', 'πολύ', 'λίγο', αλλά να προκαλούν την αναλυτική και τεκμηριωμένη έκφραση των σκέψεων και των απόψεων των φοιτητών και να απευθύνονται σε όλους, ώστε να εξασφαλίζεται η μεγαλύτερη δυνατή συμμετοχή.

2.5. Ομαδική συζήτηση.

Η συζήτηση συγκεκριμένων θεμάτων ή προβλημάτων μέσα στην τάξη έχει ως αποτέλεσμα την καλύτερη κατανόησή τους. Για να είναι επιτυχημένες οι ομαδικές συζητήσεις, οι ομάδες πρέπει να έχουν μία κοινή εμπειρία ή μία προσωπική επαφή με το περιεχόμενο της συζήτησης για να βασίσουν τη συμμετοχή τους, ενώ ο διδάσκων συντονίζει τη συζήτηση με σκοπό την ανταλλαγή απόψεων, εναλλακτικών λύσεων και συμπερασμάτων. Υπάρχουν διάφοροι τρόποι προετοιμασίας μίας ομάδας για να συμμετάσχει σε μία συζήτηση:

- **Σύντομα Αναγνώσματα :** σύντομα αναγνώσματα που διαβάζονται στην τάξη (ιδιαίτερα αποτελεσματικά είναι αναγνώσματα που παρουσιάζουν αντικρουόμενες απόψεις).
- **Προσωπικές Εμπειρίες :** έργα γραμμένα με ένα προσωπικό στυλ, αυτοβιογραφίες, βιογραφίες, προφορικές ιστορίες, ημερολόγια μπορούν να χρησιμοποιηθούν συμπληρωματικά με αφηρημένα κείμενα. Οι φοιτητές συμμετέχουν ευκολότερα σε συζητήσεις όταν μπορούν να ταυτιστούν με το υλικό.

- **Προσωπικές Ασκήσεις :** Οι φοιτητές καλούνται να επιλύσουν τα προβλήματα και να συγκρίνουν τα αποτελέσματα και τη λύση με αυτή των συμφοιτητών τους. Στο τέλος όλη η τάξη συζητεί το πρόβλημα.
- **Μελέτες Περιπτώσεων :** Η μελέτη περίπτωσης (εκπαιδευτική τεχνική που παρουσιάστηκε αναλυτικά στα προηγούμενα) είναι μία περιγραφή μίας εμπειρίας που επικεντρώνεται σε ένα πρόβλημα ή σε ένα ζήτημα που απασχόλησε έναν άνθρωπο, μία ομάδα ή έναν οργανισμό. Η μελέτη περίπτωσης μπορεί να παρουσιάσει ποικίλα σύνθετα ζητήματα και να παροτρύνει τη συζήτηση εναλλακτικών απόψεων. Τυπικά οι μελέτες περιπτώσεων παρουσιάζονται αντικειμενικά και περιλαμβάνουν μία σύντομη σύνοψη της κατάστασης, του πλαισίου και των αποφάσεων που ελήφθησαν.
- **Οπτικό υλικό :** προσεκτικά επιλεγμένο οπτικό υλικό μπορεί να δημιουργήσει ένα κοινό τόπο. Προγράμματα, βίντεο κ.λ.π., μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να παρουσιαστούν στην τάξη έννοιες που θα συζητηθούν.

2.6. Ενεργητικές τεχνικές μάθησης.

Η μάθηση είναι μία δημιουργική διαδικασία. Οι έρευνες δείχνουν ότι οι άνθρωποι μαθαίνουν μέσα από την πράξη. Η δυσκολία είναι στην επιλογή του τύπου της διαδικασίας που ταιριάζει περισσότερο στο σκοπό που έχει ο διδάσκων. Όταν μία ερώτηση τίθεται σε όλη την τάξη, συνήθως ένας μικρός αριθμός φοιτητών (μερικές φορές κανένας φοιτητής) προσφέρεται να απαντήσει. Η έρευνα έδειξε ότι σε πανεπιστημιακές τάξεις μικρότερες των 40 ατόμων, 4-5 φοιτητές παίρνουν τον λόγο στο 75% των περιπτώσεων. Σε μεγαλύτερες τάξεις, η συμμετοχή των φοιτητών μειώνεται ακόμα περισσότερο. Το δεύτερο πρόβλημα είναι ότι μετά την ερώτηση, ο μέσος διδάσκων περιμένει για λιγότερο από ένα δευτερόλεπτο πριν ζητήσει από έναν φοιτητή να απαντήσει. Μόλις ο πρώτος φοιτητής κληθεί να απαντήσει, οι υπόλοιποι σταματούν να σκέπτονται τις απαντήσεις τους. Μία αναμονή της τάξης των τριών δευτερολέπτων έχει δείχθει ότι βελτιώνει τόσο την ποιότητα όσο και την ποσότητα των απαντήσεων. Υπάρχουν διάφορες τεχνικές, που ο διδάσκων έχει στη διάθεσή του ώστε να ενθαρρύνει την ενεργητική συμμετοχή των φοιτητών στη διαδικασία μάθησης. Πιο συγκεκριμένα :

- **Σκέψου, συσκέψου, μοιράσου (think, pair, share):** Πρόκειται για μια διαδικασία που επιτρέπει σε πολλούς φοιτητές να συμμετέχουν ενεργά στη μαθησιακή διαδικασία ανεξαρτήτως του μεγέθους της τάξης. Η διαδικασία αυτή είναι απλή. Αφού τεθεί η ερώτηση, οι φοιτητές καλούνται να σκεφθούν σιωπηρά την απάντησή τους (εναλλακτικά μπορεί να ζητηθεί από τους φοιτητές να γράψουν την απάντησή τους). Ανάλογα με τη δυσκολία της ερώτησης δίνονται από 10 δευτερόλεπτα έως 5 λεπτά για ατομικές απαντήσεις. Ακολούθως, οι φοιτητές εργάζονται σε ζεύγη συγκρίνοντας και συζητώντας τις απαντήσεις τους. Τέλος, λίγοι φοιτητές καλούνται τυχαία να συνοψίσουν τις συζητήσεις που είχαν ή να δώσουν την απάντησή τους. Πρέπει ο φοιτητής που καλείται να απαντήσει να διαλέγεται τυχαία έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ότι όλοι οι φοιτητές θα νοιώθουν ότι θα κληθούν να απαντήσουν.
- **Θύελλα ιδεών (Brainstorming):** Η μέθοδος αυτή χρησιμοποιείται για τη δημιουργία ενός μεγάλου αριθμού ιδεών σε μικρό χρονικό διάστημα. Η μέθοδος αυτή ενθαρρύνει την δημιουργικότητα, δίνει τη δυνατότητα συμμετοχής σε όλη την ομάδα και δείχνει ότι μία ομάδα ανθρώπων που εργάζεται μαζί μπορεί να δημιουργήσει περισσότερα από ότι ένας άνθρωπος μόνος του. Μία αρκετά δομημένη προσέγγιση του brainstorming είναι ο **Γύρος Θύελλας Ιδεών (roundtable brainstorming)**. Σύμφωνα με την προσέγγιση αυτή αρχικά ο διδάσκων θέτει προς διαπραγμάτευση στην τάξη μία ερώτηση η οποία επιδέχεται έναν μεγάλο αριθμό πιθανών απαντήσεων. Κάθε μέλος

της ομάδας γράφει σε μία κόλλα χαρτί μία απάντηση (που δεν έχει ήδη δοθεί από προηγούμενους φοιτητές) ενώ ταυτόχρονα τη διαβάζει για να την ακούσουν και τα άλλα μέλη της ομάδας του. Κατόπιν δίνει την κόλλα χαρτί στο διπλανό του και ακούει την απάντηση που γράφει ο κείνος. Η διαδικασία αυτή συνεχίζεται μέχρις ότου εξαντληθούν οι ιδέες. Ο διδάσκων παρέχει χρόνο στις ομάδες για να επανεξετάσουν και να ξεκαθαρίσουν τις ιδέες τους. Είναι δυνατή η παρουσίαση των ιδεών που δημιουργήθηκαν από κάθε ομάδα στην τάξη. Με τη μέθοδο αυτή διαμορφώνεται ένα ευρύ φάσμα απόψεων ενώ οι φοιτητές αποκτούν την αίσθηση της συμμετοχής.

- **Συγγραφή εργασιών στο μάθημα:** Συγκεκριμένες ερωτήσεις, περιλήψεις διαλέξεων ή άρθρων και συγγραφή εργασιών στην τάξη βελτιώνουν τη μάθηση σε ένα συγκεκριμένο αντικείμενο ενώ με συγκεκριμένους στόχους και σχολιασμό βελτιώνει τη δεξιότητα συγγραφής.
- **Προσομιώσεις και Παίγνια:** Η δημιουργία καταστάσεων που μιμούνται την πραγματικότητα, δίνει την ευκαιρία στους φοιτητές να γνωρίσουν και να χειριστούν υπό πίεση άγνωστες και πολύπλοκες καταστάσεις. Οι προσομιώσεις και τα παίγνια με συγκεκριμένες αρχές και κανόνες μπορούν να διαρκέσουν από αρκετές ώρες ως ημέρες.
- **Συναδελφική διδασκαλία:** Εξηγώντας λογικές συσχετίσεις σε άλλους, οι φοιτητές καθορίζουν τη γνώση τους. Δύο τρόποι για να γίνει αυτό είναι :
 - ο *Ζεύγη για ερωτήσεις (question pairs):* Οι φοιτητές προετοιμάζονται για το μάθημα μελετώντας μία εργασία και καταγράφοντας ερωτήσεις στα κύρια θέματα που τίγονται σε αυτήν. Στο επόμενο μάθημα ζεύγη σπουδαστών ορίζονται τυχαία και ρωτούν ερωτήσεις ο ένας στον άλλο σχολιάζοντας όποτε απαιτείται.
 - ο *Κυβέλες Μάθησης:* κάθε σπουδαστής διαβάζει διαφορετικό υλικό και κατόπιν διδάσκει τα βασικά σημεία αυτού σε έναν τυχαία επιλεγμένο συμμαθητή του.
- **Εξετάσεις:** Ο προγραμματισμός μίας εξέτασης ωθεί το φοιτητή σε μελέτη. Ερωτήσεις σωστού-λάθους, πολλαπλών επιλογών, συμπλήρωσης βοηθούν στην απομνημόνευση γεγονότων. Εξετάσεις ανάπτυξης ωθούν σε επανάληψη και ανάπτυξη συνολικής αντίληψης του υλικού. Διάφοροι τρόποι εξετάσεων είναι ένας μάλλον προφανής τρόπος για να εμπλακούν οι φοιτητές να ενεργήσουν καθώς και να σκεφθούν τον τρόπο ενέργειάς τους.

2.7. Ομάδες εργασίας και συνεργατικές τεχνικές μάθησης.

Η συνεργατική μάθηση περιλαμβάνει ένα σύνολο τεχνικών οι οποίες έχουν ως στόχο να καταστήσουν τους φοιτητές ενεργούς τόσο στη διαδικασία της μάθησης όσο και στη δημιουργία γνώσης. Στη συνεργατική ομαδική εργασία σχηματίζονται μικρές ετερογενείς ομάδες οι οποίες εργάζονται για τη μεγιστοποίηση τόσο της δικής τους μάθησης όσο και αυτή των άλλων ομάδων. Τίθενται συγκεκριμένοι στόχοι, κριτήρια αποδοτικότητας και συστήματα ανταμοιβής. Για την επιτυχία της προσέγγισης απαιτείται η δημιουργία ανάπτυξης συνεργατικών δεξιοτήτων και ομαδικών αυτό-αξιολογήσεων. Συνεργατική μάθηση δεν σημαίνει φοιτητές που εργάζονται ο καθένας μόνος του και στο τέλος συγκρίνουν τις απαντήσεις τους, ή ένας φοιτητής εργάζεται από κάθε ομάδα και στην τελική εργασία αναφέρει και τα ονόματα των υπολοίπων μελών της ομάδας του, ή ανεξάρτητες εργασίες φοιτητών οι οποίες συρράπτονται και παρουσιάζονται ως μία. Η συνεργατική μάθηση προάγει τη μάθηση, ενισχύει την προσοχή στο μάθημα, αναπτύσσει κοινωνικές δεξιότητες, ενισχύει την αυτόπεποίθηση και την ικανοποίηση. Η συνεργατική μάθηση έχει ως

αποτέλεσμα τη καλλιέργεια υψηλού επιπέδου συλλογισμών, συχνότερη δημιουργία ιδεών και λύσεων και καλύτερη μεταφορά γνώσης που αποκτάται μέσα από μία κατάσταση σε μία άλλη. Για να πετύχει τους στόχους αυτούς, η συνεργατική ομαδική μάθηση βασίζεται σε προσεκτικά σχεδιασμένες, σαφώς δομημένες δραστηριότητες οι οποίες εμπεριέχουν τα παρακάτω πέντε στοιχεία :

- *Θετική αλληλεξάρτηση (positive interdependence)* : Τα μέλη της ομάδας θα πρέπει να βασίζονται το ένα στο άλλο για την ολοκλήρωση του έργου της ομάδας. Σε αντίθετη περίπτωση όλη η ομάδα χάνει.
- *Ατομική υπευθυνότητα* : Κάθε μέλος της ομάδας είναι υπεύθυνο για το έργο που του έχει ανατεθεί.
- *Διαπροσωπική συνεργασία* : Η συλλογική εργασία δεν θα πρέπει να διαμοιραστεί σε επιμέρους μέρη, κάθε ένα από τα οποία αντιμετωπίζεται ατομικά από ένα μέλος της ομάδας και η τελική ομαδική πρόταση αποτελεί τη συρραφή των επιμέρους μερών.
- *Κοινωνικές δεξιότητες* : Οι φοιτητές δεν γνωρίζουν πώς να αντιμετωπίζουν ζητήματα όπως είναι η διευθέτηση αντιπαραθέσεων, η επικοινωνία, η ηγεσία, η διαχείριση χρόνου, κ.λ.π. Πρέπει να δοθεί προσοχή στην παροχή βοήθειας και υποστήριξης των φοιτητών στα ζητήματα αυτά.
- *Αυτό-αξιολόγηση* : Σε τακτά διαστήματα οι φοιτητές πρέπει να αναζητούν με συστηματικό τρόπο τι κάνουν καλά, τι θα μπορούσαν να βελτιώσουν, τι θα πρέπει να κάνουν διαφορετικά την επόμενη φορά.

Με τις προϋποθέσεις αυτές κάποιες από τις συνεργατικές τεχνικές μάθησης είναι οι εξής :

- **Διδασκαλία μελών ομάδας (team member teaching)**: Σε κάθε μέλος μίας ομάδας ανατίθεται ένα μέρος του θέματος που θα επεξεργαστεί η ομάδα. Στο τέλος όλα τα μέλη της ομάδας θα πρέπει να γνωρίζουν συνολικά το θέμα, που τους ανατέθηκε. Για το λόγο αυτό κάθε μέλος της ομάδας διδάσκει στην υπόλοιπη ομάδα το μέρος της εργασίας που του ανατέθηκε. Χρειάζεται να προετοιμαστούν οι φοιτητές στην αποτελεσματική επικοινωνία.
- **Σχεδιασμός ομαδικής αποτελεσματικότητας (team effectiveness design)**: Το υλικό που πρέπει να μάθει η ομάδα παρουσιάζεται σε μορφή κειμένου ακολουθούμενο από τεστ πολλαπλών ερωτήσεων που απαιτούν τη διεξαγωγή συμπερασμάτων. Μετά την συμπλήρωση του τεστ, οι φοιτητές σχηματίζουν ομάδες των πέντε ατόμων, συζητούν τις ερωτήσεις και καταλήγουν σε συμφωνία για τη σωστή απάντηση σε κάθε ερώτηση χωρίς να ανατρέξουν στο κείμενο που τους έχει δοθεί. Στο τέλος, οι απαντήσεις στις ερωτήσεις δίνονται και βαθμολογούνται συνολικά τόσο οι ομάδες όσο και ατομικά τα μέλη της κάθε ομάδας.
- **Τομείς επιτευγμάτων ομάδων φοιτητών (Student Teams Achievement Divisions)**: Οι φοιτητές μελετούν το υλικό σε ετερογενείς ομάδες όπως και προηγουμένως αλλά αντί να συμπληρώσουν ένα τεστ, συμμετέχουν σε ακαδημαϊκά παίγνια ώστε να αποδείξουν ότι κατέχουν το υλικό. Σε εβδομαδιαίους διαγωνισμούς (τουρνέ) οι φοιτητές συγκρίνονται με άλλες ομάδες. Οι εργασίες κάθε εβδομάδας αλλάζουν ώστε να διατηρείται ο ανταγωνισμός.
- **Σχεδιασμός κρίσης αποτελεσματικότητας (performance judging design)**: Οι φοιτητές αρχικά μελετούν πώς ορίζονται και πώς εφαρμόζονται τα διάφορα κριτήρια αξιολόγησης μίας δεξιότητας (π.χ. συγγραφή εργασίας, προφορική παρουσίασή, κ.λ.π).

Ελέγχουν τα κριτήρια που ανέπτυξαν αξιολογώντας ένα ανώνυμο «προϊόν» που δημιουργήθηκε από κάποιον άλλον (εκτός ομάδας). Κάθε μέλος της ομάδας δημιουργεί το δικό του «προϊόν» το οποίο αξιολογείται από ένα άλλο μέλος της ομάδας.

Για να επιτευχθούν οι στόχοι της συνεργατικής μάθησης οι διδάσκοντες πρέπει :

- να οργανώσουν νωρίς και με τη δέουσα προσοχή τις δραστηριότητες της ομάδας
- να υιοθετήσουν δραστηριότητες σχετικές με τους στόχους του μαθήματος
- να παρουσιάσουν τις δραστηριότητες των ομάδων γραπτώς
- να σχηματίσουν τις ομάδες με προσοχή
- να προετοιμάσουν τους φοιτητές με τις απαραίτητες κοινωνικές δεξιότητες ώστε να είναι σε θέση να συνεργασθούν
- να αξιολογήσουν τους φοιτητές για την προσωπική τους συμμετοχή

Ο σχηματισμός των ομάδων είναι πολύ σημαντικός παράγοντας για τη δημιουργία καλού μαθησιακού περιβάλλοντος. Σύμφωνα με τη θεωρία, στη συνεργατική μάθηση συγκροτούνται ομάδες από 3 έως 5 μέλη, ισοδύναμες μεταξύ τους, αλλά εσωτερικά ανομοιογενείς με βάση το κοινωνιόγραμμα, την επίδοση, το φύλο και την εθνικότητα. Πιο συγκεκριμένα :

- Το κοινωνιόγραμμα κατασκευάζεται με βάση δεδομένα που παρέχουν οι φοιτητές. Συγκεκριμένα, κάθε σπουδαστής δηλώνει τα ονόματα των συμφοιτητών του με τους οποίους θα ήθελαν να ανήκουν στην ίδια ομάδα καθώς και εκείνων με τους οποίους δεν θα ήθελαν. Διευκρινίζεται από το διδάσκοντα ότι οι πληροφορίες αυτές είναι απολύτως εμπιστευτικές. Το κοινωνιόγραμμα είναι ένας πίνακας (ή ένα γράφημα) που εμφανίζει τις πληροφορίες αυτές συγκεντρωτικά. Έτσι, το κοινωνιόγραμμα δείχνει τις κοινωνικές σχέσεις που έχει κάθε φοιτητής με τους συμφοιτητές του μέσα στο τμήμα. Σύμφωνα με το κοινωνιόγραμμα, οι μαθητές τοποθετούνται στην ίδια ομάδα με μαθητές που οι ίδιοι έχουν επιλέξει και δεν έχουν απορριφθεί από αυτούς.
- Σε σχέση με την επίδοση προτείνεται η δημιουργία ανομοιογενών ομάδων, που αποτελούνται από έναν καλό, δύο μέτριους και έναν αδύνατο μαθητή.
- Τέλος, λαμβάνεται πρόνοια ώστε σε κάθε ομάδα να υπάρχει ισοκατανομή αγοριών και κοριτσιών ενώ, στην περίπτωση τμημάτων με αλλοδαπούς μαθητές, ισοκατανομή εθνικοτήτων στις διάφορες ομάδες.

Όταν ο διδάσκων σχεδιάζει συνεργατικές δραστηριότητες μάθησης, πρέπει να αποφασίσει αν θα αναθέσει στα μέλη της ομάδας συγκεκριμένους ρόλους ή αν θα επιτρέψει στα μέλη της ομάδας να επιλέξουν τους ρόλους αυτούς. Χαρακτηριστικοί ρόλοι στα πλαίσια μιας ομάδας είναι οι εξής :

- *Διαμεσολαβητής*: Διευκολύνει τις συζητήσεις, κρατάει την ομάδα προσηλωμένη στη δραστηριότητα, κανονίζει η εργασία να γίνεται από όλους και διαβεβαιώνει ότι όλοι έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν στη μάθηση.
- *Χρονομέτρης (timekeeper)*: Τηρεί το χρόνο και προτρέπει την ομάδα να προχωρήσει παρακάτω, ώστε να ολοκληρώσει τη δραστηριότητα στο διαθέσιμο χρόνο, διατηρεί το χώρο καθαρό και τακτοποιημένο. Πιθανόν να αναλάβει το ρόλο ενός μέλους που απουσιάζει, αν δεν έχει ορισθεί μπαλαντέρ.
- *Γραμματέας (recorder)*: Καταγράφει τις συζητήσεις της ομάδας και προετοιμάζει τα γραπτά συμπεράσματα.
- *Ελεγκτής (checker)*: Διαπιστώνει ότι όλα τα μέλη της ομάδας κατανοούν τις έννοιες και

τα συμπεράσματα της ομάδας.

- *Συνοψιστής (summarizer)*: Αναδιατυπώνει τα συμπεράσματα και τις απαντήσεις της ομάδας.
- *Επιμελητής (Elaborator)* : Συνδυάζει τη συζήτηση με προηγούμενες έννοιες και γνώσεις.
- *Ερευνητής (research-runner)*: Εντοπίζει απαραίτητο υλικό και είναι ο σύνδεσμος ανάμεσα στις ομάδες καθώς και ανάμεσα στην ομάδα και το διδάσκοντα.
- *Μπαλαντέρ*: Αναλαμβάνει τον ρόλο απόντος μέλους της ομάδας.

Ορισμένα κριτήρια που πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την ανάθεση ρόλων στα μέλη της ομάδας, είναι η ωριμότητα των φοιτητών, η εξοικείωσή τους με τις μεθόδους της συνεργατικής μάθησης και ο χρόνος, που είναι διαθέσιμος για τη δραστηριότητα.

Έτσι οι περισσότεροι ώριμοι φοιτητές συνήθως έχουν καλύτερη επίδοση εάν τα ίδια τα μέλη της ομάδας επιλέξουν τους ρόλους τους. Ωστόσο, στην περίπτωση αυτή, συνήθως οι φοιτητές διαλέγουν ρόλους με τους οποίους νοιώθουν άνετα με αποτέλεσμα να χάνουν την ευκαιρία να αναπτύξουν άλλες δεξιότητες. Στην αρχή του μαθήματος η προσέγγιση αυτή μπορεί να είναι αποδεκτή αφού δεν φοβίζει τους φοιτητές. Ο διδάσκων μπορεί μετά την πρώτη δραστηριότητα να εναλλάξει κυκλικά τους ρόλους μέσα σε κάθε ομάδα. Αυτό είναι χρήσιμο ιδιαίτερα αν υπάρχουν εβδομαδιαίες δραστηριότητες για κάθε ομάδα. Για απλές ή σύντομες δραστηριότητες χρειάζονται λιγότεροι ρόλοι. Για παράδειγμα, για μία συνεδρία brainstorming πιθανόν να χρειάζεται μόνον ένας γραμματέας.

3. Η χρήση των εκπαιδευτικών τεχνικών και των εποπτικών μέσων.

Κάθε μία από τις εκπαιδευτικές τεχνικές που παρουσιάστηκαν στα προηγούμενα παρουσιάζει πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα. Για το λόγο αυτό είναι σκόπιμο να επιλέγεται από το διδάσκοντα ένα πλήθος διαφορετικών εκπαιδευτικών τεχνικών, που θα εναλλάσσονται και θα συμπληρώνονται μεταξύ τους κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας του μαθήματος ώστε να επιτυγχάνονται τα βέλτιστα εκπαιδευτικά αποτελέσματα και να διατηρείται το ενδιαφέρον των φοιτητών. Σκόπιμο επίσης είναι να δίνεται έμφαση στις τεχνικές εκείνες που ενθαρρύνουν την ενεργητική συμμετοχή των φοιτητών και τη μεταξύ τους συνεργασία (ενεργητικές και συνεργατικές τεχνικές μάθησης).

Στη διάρκεια αυτής της διαδικασίας, ιδιαίτερα χρήσιμη είναι η χρήση των κατάλληλων εποπτικών μέσων. Με τον όρο 'εποπτικά μέσα' εννοούμε το σύνολο των συσκευών και του εξοπλισμού, που υποστηρίζουν την αποτελεσματική υλοποίηση των εκπαιδευτικών τεχνικών που θα χρησιμοποιήσουμε και συμβάλλουν με τον τρόπο τους στη βελτίωση της ποιότητας και την αύξηση των αποτελεσμάτων της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Ένας ενδεικτικός κατάλογος εποπτικών μέσων που χρησιμοποιούνται συνήθως, είναι αυτός που ακολουθεί στη συνέχεια

:

- *Πίνακες παρουσίασης*, όπως οι κλασσικοί πίνακες κιμωλίας ή μαρκαδόρου, χαρτοπίνακες (δεσμίδες μεγάλων φύλλων χαρτιού μιας χρήσης τοποθετημένες επάνω σε τρίποδα) ή απλοί πίνακες ανακοινώσεων.
- *Έντυπο υλικό*, όπως βιβλία, φυλλάδια, φωτοτυπημένα κείμενα, σχέδια, χάρτες, κ.λ.π., που διανέμονται στη διάρκεια του μαθήματος.

- *Προβολέας διαφανειών ή εικόνων (σλάιντς).*
- *Μαγνητόφωνο ή Βίντεο, για την αναπαραγωγή ταινιών ήχου ή εικόνας του εμπορίου με συγκεκριμένο εκπαιδευτικό περιεχόμενο, που παράγονται από ειδικευμένους εκπαιδευτικούς οργανισμούς ή πρωτότυπων ταινιών που παράγουν για το σκοπό αυτό ο διδάσκων ή/και οι διδασκόμενοι.*
 - *Αντικείμενα, όπως μηχανήματα, εργαλεία, υλικά, προϊόντα, κ.λ.π. για επίδειξη στη διάρκεια του μαθήματος.*
 - *Ηλεκτρονικός υπολογιστής, για επίδειξη προγραμμάτων ηλεκτρονικού υπολογιστή ή περιεχομένου CD ή DVD μέσω προβολέα δεδομένων και εικόνων βίντεο.*

Τα εποπτικά μέσα, όταν χρησιμοποιούνται προσεκτικά, μπορούν πράγματι να δώσουν μεγαλύτερη σαφήνεια στα μηνύματα του διδάσκοντα, να ενεργοποιήσουν το ενδιαφέρον και την προσοχή των φοιτητών στη συγκράτηση χρήσιμων και σημαντικών πληροφοριών, και να προκαλέσουν την έναρξη μιας γόνιμης και δημιουργικής ομαδικής συζήτησης με την ενεργητική συμμετοχή των φοιτητών στη διάρκεια του μαθήματος. Με κανένα τρόπο όμως δεν μπορούν να υποκαταστήσουν τη συμμετοχή του διδάσκοντα στην εκπαιδευτική διαδικασία. Απλώς αποτελούν χρήσιμα εργαλεία γι' αυτόν στην προσπάθειά του για αποτελεσματική εφαρμογή των εκπαιδευτικών τεχνικών, που ο ίδιος θα αποφασίσει να χρησιμοποιήσει. Ο διδάσκων δεν πρέπει να υποκύπτει στη γοητεία τους που οδηγεί στην κατάχρησή τους. Η χρήση υπερβολικού πλήθους διαφανειών για παράδειγμα, περιορίζει την πρωτοβουλία και την ευελιξία του διδάσκοντα στην παρουσίαση του εκπαιδευτικού υλικού και την πραγμάτωση των εκπαιδευτικών στόχων του μαθήματός του, τον υποκαθιστά και κουράζει σύντομα το ακροατήριό του. Είναι σημαντικό επίσης, εποπτικά μέσα να χρησιμοποιούνται και από τους ίδιους τους φοιτητές, όσο πιο συχνά γίνεται. Οι τελευταίοι πρέπει να ενθαρρύνονται από τον διδάσκοντα να υποστηρίζουν τις εργασίες, τις ασκήσεις και τις παρουσιάσεις τους από διάφορα εποπτικά μέσα, όπως έντυπα, διαφάνειες, προβολή περιεχομένου CD-ROM, τη χρήση πινάκων, αντικειμένων, κ.λ.π. Συνοψίζοντας λοιπόν, είναι σκόπιμο να σημειώσουμε ότι τα εποπτικά μέσα πρέπει να χρησιμοποιούνται με φειδώ και ευελιξία, ώστε να υπηρετούν πράγματι τους εκπαιδευτικούς στόχους και τις εκπαιδευτικές τεχνικές που επιλέγει ο διδάσκων. Μόνο με τον τρόπο αυτόν θα προσφέρουν ποικιλία και ενδιαφέρον στην εκπαιδευτική διαδικασία.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Κόκκος Α., Λιοναράκης Α., 'Ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση : Σχέσεις διδασκόντων – διδασκόμενων', τόμος Β', εκδόσεις ΕΑΠ, Πάτρα, 1998.
- Noue D., Piveteau J., 'Πρακτικός οδηγός του Εκπαιδευτή', εκδόσεις Μεταίχμιο, Αθήνα, 1999.
- Rogers J., 'Adults Learning', The Open University Press, 1977.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ***Γ***

Το Πρόγραμμα Σπουδών

Εξάμηνο Σπουδών	Μαθήματα Προγράμματος Σπουδών (ανά εξάμηνο)	Κωδικός Μαθήματος	Πιστ. Μονάδες ECTS	Κατηγορία μαθήματος ²	Τύπος μαθήματος	Ώρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα	Ισοτόπος ⁵
A	ΑΡΧΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	102O11	4	(Y)	ΜΓΥ	2Θ 1ΑΠ	ΝΑΙ
A	ΑΡΧΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	105M11	5	(Y)	ΜΓΥ	2Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ
A	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	104O11	5	(Y)	ΜΓΥ	2Θ 3ΑΠ	ΝΑΙ
A	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ	106Π11	5	(Y)	ΜΓΥ	2Θ/2Ε	ΝΑΙ
A	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	103Π11	5	(Y)	ΜΓΥ	2Θ 3ΑΠ	ΟΧΙ
A	ΜΙΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	101O11	6	(Y)	ΜΓΥ	3Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ
B	ΑΡΧΕΣ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	204M11	5	(Y)	ΜΓΥ	2Θ 3ΑΠ	ΝΑΙ
B	ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	203Π11	5	(Y)	ΜΓΥ	2Θ/ 1ΑΠ/ 2Ε	ΝΑΙ
B	ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	201O11	6	(Y)	ΜΓΥ	3Θ 1ΑΠ	ΟΧΙ
B	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ	205O11	4	(Y)	ΜΓΥ	2Θ 1ΑΠ	ΝΑΙ
B	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ I	202Π11	5	(Y)	ΜΓΥ	2Θ/ 1ΑΠ/ 2Ε	ΟΧΙ
B	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	206O11	5	(Y)	ΜΓΥ	2Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ
Γ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ	303M11	6	(Y)	ΜΕΥ	3Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ
Γ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ Μ.Μ.Ε.	305M11	5	(Y)	ΜΕΥ	2Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ
Γ	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ	304O11	4	(Y)	ΜΕΥ	2Θ 1ΑΠ	ΝΑΙ
Γ	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	306Π11	5	(Y)	ΜΕΥ	2Θ/2Ε	ΝΑΙ
Γ	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ II	302Π11	5	(Y)	ΜΕΥ	2Θ/1ΑΠ/ 2Ε	ΟΧΙ
Γ	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	301O11	5	(Y)	ΜΕΥ	2Θ 3ΑΠ	ΝΑΙ
Δ	ΑΓΓΛΙΚΑ ΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	406O11	4	(Y)	ΜΕΥ	2Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ
Δ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΟΛΙΚΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ	405M11	5	(Y)	ΜΕΥ	2Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ
Δ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	404M11	5	(Y)	ΜΕΥ	2Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ
Δ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	407O14	5	(Y)	ΜΕΥ	2Θ 3ΑΠ	ΟΧΙ
Δ	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	403Π11	5	(Y)	ΜΕΥ	2Θ/2Ε	ΝΑΙ
Δ	ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ I	402Π11E	6	(Y)	ΜΕΥ	3Θ/2Ε	ΝΑΙ

E	ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	502M11	6	(Y)	MEY	3 ^Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ
E	ΔΙΕΘΝΕΣ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ ΚΑΙ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	504M11	6	(Y)	MEY	3 ^Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ
E	ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ	503M11	6	(Y)	MEY	3 ^Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ
E	ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ II	501Π11	6	(Y)	MEY	3 ^Θ /2Ε	ΝΑΙ
ΣΤ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ	601Π11	6	(Y)	MEY	3 ^Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ
ΣΤ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	603O11	6	(Y)	MEY	3 ^Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ
ΣΤ	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	604M11	6	(Y)	MEY	3 ^Θ / 2Ε	ΝΑΙ
Z	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	602M11	6	(Y)	MEY	3 ^Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ
Z	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ	701Π11	6	(Y)	MEY	2 ^Θ /3Ε	ΝΑΙ
Z	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΝΑΘΕΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ	702M11	6	(Y)	MEY	3 ^Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ
Z	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	703O11	6	(Y)	MEY	3 ^Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ							
E	ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ	607O11	6	(EY)	ME	3 ^Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ
E	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ	605Π11	6	(EY)	ME	3 ^Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ
ΣΤ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ	611M14	6	(EY)	ME	3 ^Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ
ΣΤ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	608O11	6	(EY)	ME	3 ^Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ
ΣΤ	ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	509M11	6	(EY)	ME	3 ^Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ
ΣΤ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	709O11	6	(EY)	ME	3 ^Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ
Z	ΗΓΕΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΗ ΑΛΛΑΓΩΝ	715M11	6	(EY)	EY	3 ^Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ
Z	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	708O11	6	(EY)	EY	3 ^Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ							
E	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ	506Π11	6	(EY)	ME	3 ^Θ	ΟΧΙ
E	ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	711O11	6	(EY)	ME	3 ^Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ
ΣΤ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ	706Π11	6	(EY)	ME	3 ^Θ / 2ΑΠ	ΝΑΙ

ΣΤ	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	510M11	6	(ΕΥ)	ΜΕ	3 ^Θ / 2ΑΠ	ΟΧΙ
ΣΤ	ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ	602M11	6	(ΕΥ)	ΜΕ	3 ^Θ 2ΑΠ	ΝΑΙ
ΣΤ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΩΛΗΣΕΩΝ	612M14	6	(ΕΥ)	ΜΕ	3 ^Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ
Ζ	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗΣ ΑΛΥΣΙΔΑΣ	707Π11	6	(ΕΥ)	ΜΕ	3 ^Θ	ΝΑΙ
Ζ	ΨΗΦΙΑΚΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	714M11	6	(ΕΥ)	ΜΕ	3 ^Θ 2ΑΠ	ΟΧΙ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Τέρμα Μαγνησίας, 62124 Σέρρες

Τηλέφωνο : 23210 49135, Fax : 23210 49165

Οδηγός Σπουδών

Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι.
Κεντρικής Μακεδονίας

Ακαδημαϊκό έτος 2015 - 16

Σέρρες, Σεπτέμβριος 2015

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ο Οδηγός Σπουδών απευθύνεται στις φοιτήτριες και τους φοιτητές του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας με σκοπό να τους κατατοπίσει για τις εκπαιδευτικές λειτουργίες και τις λοιπές υπηρεσίες που προσφέρει το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων και το Τ.Ε.Ι. γενικότερα.

Στις σελίδες του αποτυπώνεται το νέο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος, το οποίο ισχύει από το χειμερινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2014 - 2015 και διαμορφώθηκε στα πλαίσια της τελευταίας αναμόρφωσης του προγράμματος σπουδών, με βάση το νέο νομοθετικό πλαίσιο. Το νέο πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει 51 μαθήματα συνολικά και επιπλέον την πτυχιακή εργασία και την πρακτική άσκηση. Από τα 51 μαθήματα του προτεινόμενου προγράμματος σπουδών τα 35 είναι υποχρεωτικά. Μετά την ολοκλήρωση του Δ' εξαμήνου ο φοιτητής ακολουθεί μία εκ των δύο κατευθύνσεων του ΠΠΣ και επιλέγει 4 μαθήματα επιλογής από τα 8 διαθέσιμα σε κάθε κατεύθυνση. Με την κωδικοποιημένη δομή του προγράμματος και το περιεχόμενο των μαθημάτων, που αναπτύσσονται στις σελίδες που ακολουθούν, δίνεται μια συνολική εικόνα της εκπαιδευτικής φυσιογνωμίας του Τμήματος, βασικά στοιχεία της οποίας αποτελούν τα εξής :

- Η ευρεία κάλυψη του γνωστικού αντικείμενου της διοίκησης επιχειρήσεων, με την ενίσχυση όμως της διδασκαλίας σ' εκείνες τις γνωστικές περιοχές οι οποίες παρουσιάζουν ιδιαίτερη σημασία και ανταποκρίνονται στις σημερινές και μελλοντικές ανάγκες της οικονομίας και της παραγωγής.
- Η εκπαίδευση στις τελευταίες επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις και η προσαρμογή του προγράμματος στις αλλαγές που παρατηρούνται στην αγορά εργασίας και οφείλονται στην εισαγωγή νέων τεχνολογιών και εργαλείων, καθώς και νέων αντιλήψεων στην διοίκηση των επιχειρήσεων.
- Η παράλληλη - με την παροχή τεχνολογικών γνώσεων - καλλιέργεια εκείνων των ικανοτήτων των φοιτητών που θα τους δώσουν τη δυνατότητα για ανάληψη μελλοντικών επιχειρηματικών δράσεων και πρωτοβουλιών.
- Η εισαγωγή νέων, πιο αποτελεσματικών μεθόδων διδασκαλίας, με έμφαση τόσο στην πρακτική εφαρμογή των επιστημονικών γνώσεων, όσο και στην αξιοποίηση της τεχνολογίας της Πληροφορικής, Τηλεματικής και του Διαδικτύου (Internet).
- Η διατύπωση σαφώς συγκεκριμένων στόχων και προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων για κάθε μάθημα και ο λεπτομερής χρονοπρογραμματισμός για τη διδασκαλία του περιεχομένου κάθε μαθήματος.

Το νέο πρόγραμμα σπουδών είναι το αποτέλεσμα της συλλογικής προσπάθειας πολλών ανθρώπων. Σ' αυτήν την προσπάθεια συνέβαλαν κύρια τα μέλη της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών, που είχαν και την ευθύνη του συντονισμού της όλης προσπάθειας. Πέραν απ' αυτούς, όλα τα μέλη του Τμήματος, οι φοιτητές μας, τα μέλη του Εκπαιδευτικού Προσωπικού, οι Εργαστηριακοί και Επιστημονικοί συνεργάτες, τα μέλη του Ε.Τ.Π. και το διοικητικό προσωπικό, βοήθησαν ποικιλοτρόπως. Όλους αυτούς τους ευχαριστούμε θερμά για την προθυμία και το ενδιαφέρον τους.

Σέρρες, Σεπτέμβριος 2015
Ο Πρόεδρος του Τμήματος Διοίκησης
Επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας
Δρ. Αθανάσιος Αθανάσινας
Αν. Καθηγητής

Ο ΝΟΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ

Ο νομός των Σερρών είναι ένας από τους 13 νομούς της Μακεδονίας και καταλαμβάνει το Ανατολικό της τμήμα εκτεινόμενος από τον Στρυμονικό κόλπο μέχρι τα Ελληνοβουλγαρικά σύνορα.

Ο νομός Σερρών είναι από τους πεδινότερους νομούς της χώρας, δεδομένου ότι το 48% της συνολικής έκτασής του χαρακτηρίζεται σαν πεδινό – ημιορεινό και περικλείεται δυτικά από τις οροσειρές Κερκίνης - Βερτίσκου - Κερδυλίων και ανατολικά από τις οροσειρές Ορβήλου - Μενοικίου - Παγγαίου. Το νομό διασχίζει ο ποταμός Στρυμόνας που πηγάζει από την Βουλγαρία και εκβάλλει στο Στρυμονικό κόλπο, έχοντας κυριότερο παραπόταμο του τον Αγγίτη στο ανατολικό τμήμα του νομού.

Η συνολική έκταση του νομού ανέρχεται σε 3.790 τετραγωνικά χιλιόμετρα. Από την έκταση αυτή το 41% είναι γεωργική γη, γεγονός που καθορίζει και την κυριότερη ασχολία των κατοίκων του νομού. Διοικητικά ο νομός των Σερρών χωρίζεται σε τέσσερις επαρχίες:

- Επαρχία Σερρών με πρωτεύουσα τις Σέρρες
- Επαρχία Βισαλτίας με πρωτεύουσα τη Νιγρίτα
- Επαρχία Σιντικής με πρωτεύουσα το Σιδηρόκαστρο και
- Επαρχία Φυλλίδας με πρωτεύουσα τη Νέα Ζίχνη

Προϊστορικά ευρήματα μαρτυρούν ότι η περιοχή κατοικήθηκε από τη νεολιθική εποχή. Μετά τον Τρωικό Πόλεμο ο τόπος κατοικήθηκε από Παιονικές και Θρακικές φυλές. Στα τέλη του 6ου αι. π.Χ. υποτάχθηκε στους Πέρσες, μετά την αποχώρηση των οποίων κατακτήθηκε από βασιλείς της Μακεδονίας, ενώ η Αθήνα διατηρούσε τον έλεγχο των εκβολών του Στρυμόνα. Πολλοί από τους λαούς που κατοικούσαν στην περιοχή ακολούθησαν τον Μ. Αλέξανδρο στη εκστρατεία του στη Μ. Ασία. Η Εγνατία Οδός που χαράχθηκε κατά την ρωμαϊκή περίοδο περνούσε από την περιοχή του σημερινού νομού. Κατά τη βυζαντινή εποχή, όταν έγινε η διαίρεση της αυτοκρατορίας σε θέματα, ο νομός αποτέλεσε το «Θέμα του Στρυμόνα».

Η ΠΟΛΗ ΤΩΝ ΣΕΡΡΩΝ

Η ίδρυση της πόλης των Σερρών ανάγεται στα προϊστορικά χρόνια. Η πρώτη ιστορική μνεία γίνεται από τον Ηρόδοτο ο οποίος την αναφέρει με το όνομα Σίρις, που κατά μία θεωρία προέρχεται από τη λέξη σίριος που σημαίνει ήλιος. Η πόλη θεωρήθηκε πολύ μεγάλης σημασίας από τους Βυζαντινούς και οχυρώθηκε συστηματικά για να αποτελέσει προπύργιο των Βυζαντινών. Η πόλη καταλήφθηκε από τους Τούρκους στις 19 Σεπτεμβρίου 1383. Κατά τους τελευταίους αιώνες της τουρκοκρατίας η πόλη γνώρισε μεγάλη εμπορική ακμή και έγινε σημαντικό διαμετακομιστικό κέντρο, ενώ μετά τον 18ο αι. άνθησε η παιδία και καλλιεργήθηκαν τα γράμματα. Περίφημες ήταν οι Σχολές των Σερρών που συντέλεσαν στην ανάπτυξη σπουδαίας πνευματικής κίνησης, ενώ εδώ ιδρύθηκε και το πρώτο διδασκαλείο σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Τουρία και Ελλάδα το 1872. Η πόλη ελευθερώθηκε στις 29 Ιουνίου 1913. Η πόλη των Σερρών έχει πληθυσμό περίπου 80.000 κατοίκους είναι η πρωτεύουσα του νομού και σημαντικό εμπορικό κέντρο της Μακεδονίας. Φιλοξενεί δύο Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, το Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Κεντρικής Μακεδονίας και το Παράρτημα Φυσικής Αγωγής του Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιου Θεσσαλονίκης.

ΤΟ Τ.Ε.Ι. ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Το 1979 ιδρύθηκε το ΚΑΤΕΕ Σερρών και το 1983 με το νόμο 1404 ιδρύεται το Τ.Ε.Ι. Σερρών με δύο Σχολές: τη Σχολή Τεχνολογικών Εφαρμογών και τη Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας. Το Σεπτέμβριο 1993 το Τ.Ε.Ι. μεταφέρθηκε στις σύγχρονες κτιριακές εγκαταστάσεις που καλύπτουν χώρο έκτασης 82.000 τ.μ., 500 μέτρα από το κέντρο των Σερρών. Στο χώρο αυτόν, βρίσκονται οι αίθουσες διδασκαλίας, τα εργαστήρια, τα γραφεία του εκπαιδευτικού προσωπικού, οι γραμματείες, και οι άλλες υπηρεσίες του Τ.Ε.Ι.: οι διοικητικές υπηρεσίες, η βιβλιοθήκη, το γυμναστήριο εξοπλισμένο με όργανα για την άθληση των φοιτητών, το συνεδριακό κέντρο με 2 αμφιθέατρα και αίθουσα συνεδριάσεων. Σε τέσσερα νέα κτίρια που βρίσκονται στο στάδια της κατασκευής θα στεγαστούν το φοιτητικό εστιατόριο και η λέσχη, αίθουσες διδασκαλίας και εργαστήρια των νέων τμημάτων, το κέντρο ξένων γλωσσών, το κέντρο ηλεκτρονικών υπολογιστών και το ινστιτούτο δια βίου εκπαίδευσης. Με την ολοκλήρωση του κτιριολογικού προγράμματος του Ιδρύματος προβλέπεται ακόμη κατασκευή φοιτητικής εστίας, κλειστού γυμναστηρίου καθώς και ανοιχτών χώρων αθλοπαιδιών για ποδόσφαιρο, μπάσκετ, βόλεϊ, τένις, κ.λ.π.

Εικόνα 1: Κάτοψη κτιρίων Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας

ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων ιδρύθηκε το 1979 και ανήκει μαζί με το Τμήμα Λογιστικής στη Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας. Το Τμήμα φιλοξενείται στα κτίρια Α και Δ του Τ.Ε.Ι. (βλέπε εικόνα 1).

Αποστολή του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων είναι η ανάπτυξη και μετάδοση των γνώσεων, η θεωρητική και εφαρμοσμένη έρευνα στην επιστήμη της Διοίκησης των Επιχειρήσεων και η παροχή στους σπουδαστές του απαραίτητου θεωρητικού και πρακτικού υποβάθρου που θα εξασφαλίζει τη σφαιρική κατάρτισή τους για την επιστημονική και επαγγελματική τους σταδιοδρομία.

ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Τα μέλη του Τμήματος διακρίνονται σε τακτικά και έκτατα:

- Τακτικά μέλη είναι τα μέλη του Εκπαιδευτικού Προσωπικού, τα μέλη της Γραμματείας και τα μέλη Ειδικού Τεχνικού Προσωπικού.
- Έκτατα μέλη είναι οι Επισκέπτες Καθηγητές και οι Επιστημονικοί και Εργαστηριακοί Συνεργάτες.

α) Εκπαιδευτικό Προσωπικό

Στο Τμήμα υπηρετούν 13 μέλη Εκπαιδευτικού Προσωπικού:

- Πασχαλούδης Δημήτριος, Καθηγητής
- Κεχρής Ευάγγελος, Καθηγητής
- Δημητριάδης Σωτήριος, Καθηγητής
- Αθανάσινας Αθανάσιος, Αναπληρωτής Καθηγητής
- Μουζά Άννα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
- Παντελίδης Παναγιώτης, Αναπληρωτής Καθηγητής
- Βράνα Βασιλική, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
- Καρανάσιος Νικόλαος, Επίκουρος Καθηγητής
- Κοτζιαβάζογλου Ιορδάνης, Επίκουρος Καθηγητής
- Γιοβάνης Νικόλαος, Επίκουρος Καθηγητής
- Φραγκίδης Γαρυφαλλος, Καθηγητής Εφαρμογών
- Χαψά Ξανθίππη, Καθηγήτρια Εφαρμογών
- Καρακίτσιου Αθανασία, Καθηγήτρια Εφαρμογών
- Οικονόμου Χαράλαμπος, Καθηγητής Εφαρμογών

β) Γραμματεία

Η Γραμματεία του Τμήματος είναι αρμόδια για τις εγγραφές των φοιτητών, την τήρηση μητρώου φοιτητών και αρχείων βαθμολογιών και την έκδοση βεβαιώσεων και πιστοποιητικών. Η Γραμματεία βρίσκεται στο ισόγειο του κτιρίου Διοίκησης (κτίριο Κ στην εικόνα 1). Οι ώρες εξυπηρέτησης φοιτητών είναι 11.00 – 13.30 καθημερινά. Επίσης οι φοιτητές μπορούν να επικοινωνούν με τη Γραμματεία του Τμήματος στο τηλέφωνο 23210 49 135. Στη Γραμματεία του Τμήματος υπηρετούν τα μέλη του Διοικητικού Προσωπικού:

- Σεφερίδου Ιωάννα
- Μπουντράκης Μαλαμάτης

γ) Ειδικό Τεχνικό Προσωπικό (Ε.Τ.Π.)

Τα μέλη του Ειδικού Τεχνικού Προσωπικού είναι υπεύθυνα για την υποστήριξη των εργαστηρίων Ηλεκτρονικών Υπολογιστών του Τμήματος, τη λειτουργία των εργαστηρίων αυτών εκτός ωρών μαθήματος για εξάσκηση των φοιτητών, τη φύλαξη και τη συντήρηση του εξοπλισμού του Τμήματος. Το Γραφείο των μελών Ε.Τ.Π. βρίσκεται απέναντι από το εργαστήριο Ηλεκτρονικών Υπολογιστών 19. Στο Τμήμα υπηρετούν τα μέλη Ε.Τ.Π. :

- Βάκαλος Αλέξανδρος
- Κούτλας Αντώνιος
- Δαραβίγκα Κυριακή
- Κασμερίδης Νικόλαος

δ) Επιστημονικοί και Εργαστηριακοί Συνεργάτες

Για την κάλυψη των διδακτικών αναγκών του Τμήματος κάθε ακαδημαϊκό έτος

προσλαμβάνεται και ένας αριθμός Επιστημονικών και Εργαστηριακών Συνεργατών.

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

Όνοματεπώνυμο	Ιδιότητα	Τηλέφωνο
Αθανάσινας Αθανάσιος	Αναπληρωτής Καθηγητής	23210 49261
Βάκαλος Αλέξανδρος	Ειδικό Τεχνικό Προσωπικό	23210 49171
Βράνα Βασιλική	Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	23210 49312
Γραμματεία Τμήματος		23210 49135
Δαραβίγκα Κυριακή	Ειδικό Τεχνικό Προσωπικό	23210 49171
Δημητριάδης Σωτήριος	Καθηγητής	23210 49280
Καρανάσιος Νικόλαος	Επίκουρος Καθηγητής	23210 49309
Καρακίτσιου Αθανασία	Καθηγήτρια Εφαρμογών	2321049223
Κασμερίδης Νικόλαος	Εδικό Τεχνικό Προσωπικό	23210 49178
Κεχρής Ευάγγελος	Καθηγητής	23210 49238
Κούτλας Αντώνιος	Ειδικό Τεχνικό Προσωπικό	23210 49171
Μουζά Άννα	Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	23210 49231
Οικονόμου Χαράλαμπος	Καθηγητής Εφαρμογών	2321049226- 2321049162
Παντελίδης Παναγιώτης	Αναπληρωτής Καθηγητής	23210 49313
Κοτζαιβάζογλου Ιορδάνης	Επίκουρος Καθηγητής	23210 49314
Πασχαλούδης Δημήτριος	Καθηγητής	23210 49232
Φραγκίδης Γαρόφαλλος	Καθηγητής Εφαρμογών	23210 49310
Χαψά Ξανθίππη	Καθηγήτρια Εφαρμογών	23210 49311

ΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Στο Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων λειτουργούν τρεις Τομείς:

- Τομέας Μάνατζμεντ – Μάρκετινγκ
- Τομέας Οικονομικής και Χρηματοοικονομικής
- Τομέας Πληροφορικής και Επιχειρησιακής Έρευνας

Κάθε Τομέας αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο επιστημονικό πεδίο και στελεχώνεται με μέλη του Εκπαιδευτικού Προσωπικού του Τμήματος σύμφωνα με τη παρακάτω διάρθρωση:

Τομέας Μάνατζμεντ - Μάρκετινγκ	Τομέας Οικονομικής και Χρηματοοικονομικής	Τομέας Πληροφορικής & Επιχειρησιακής Έρευνας
Πασχαλούδης Δημήτριος Μουζά Άννα Κοτζαιβάζογλου Ιορδάνης Γιοβάνης Νικόλαος Οικονόμου Χαράλαμπος	Αθανάσινας Αθανάσιος Παντελίδης Παναγιώτης Καρανάσιος Νικόλαος	Κεχρής Ευάγγελος Δημητριάδης Σωτήριος Βράνα Βασιλική Χαψά Ξανθίππη Φραγκίδης Γαρυφαλλός Καρακίτσιου Αθανασία

ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Η διοίκηση του Τμήματος ασκείται από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος, το Συμβούλιο και τον Προϊστάμενο του Τμήματος:

- Η Γενική Συνέλευση του Τμήματος αποτελείται από όλα τα μέλη Εκπαιδευτικού Προσωπικού του Τμήματος και εκπροσώπους φοιτητών.
- Το Συμβούλιο του Τμήματος αποτελείται από τους Υπεύθυνους των τριών Τομέων του Τμήματος και τον Προϊστάμενο του Τμήματος

Για το ακαδημαϊκό έτος 2015 - 2016, Προϊστάμενος του Τμήματος είναι ο Αν. Καθηγητής κ. Αθανάσινας Αθανάσιος.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Υποβολή δηλώσεων μαθημάτων χειμερινού εξαμήνου

Διδασκαλία μαθημάτων χειμερινού εξαμήνου	7/10/2015 – 15/1/2015
Α' εξεταστική περίοδος χειμερινού εξαμήνου	22/1/2016 – 12/2/2016

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Υποβολή δηλώσεων μαθημάτων εαρινού εξαμήνου

Διδασκαλία μαθημάτων εαρινού εξαμήνου	22/2/2016 – 3/6/2016
Α' εξεταστική περίοδος εαρινού εξαμήνου	13/6/2016 – 1/7/2016
Β' εξεταστική περίοδος χειμερινού & εαρινού εξαμήνου	Σεπτέμβριος 2016

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Οι σπουδές στο Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας οργανώνονται με βάση το εξαμηνιαίο μάθημα. Από τον Σεπτέμβριο 2014 ισχύει το νέο πρόγραμμα του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων το οποίο περιλαμβάνει συνολικά 51 μαθήματα συνολικά και επιπλέον την πτυχιακή εργασία και την πρακτική άσκηση (βλέπε πίνακα 1).

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών διακρίνονται σε:

- *υποχρεωτικά* - ο φοιτητής είναι υποχρεωμένος να παρακολουθήσει και να περάσει με επιτυχία τις εξετάσεις των μαθημάτων αυτών
- *κατ' επιλογή υποχρεωτικά* - ο φοιτητής επιλέγει στη διάρκεια των σπουδών του τέσσερα (4) οποιαδήποτε μαθήματα από αυτά επιθυμεί

ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Η μέθοδος διδασκαλίας ενός μαθήματος περιλαμβάνει:

- *θεωρητικές διαλέξεις*: παραδοσιακές από καθέδρας εισηγήσεις
- *ασκήσεις - πράξεις*: φροντιστηριακές ασκήσεις εφαρμογής της θεωρίας
- *εργαστηριακές ασκήσεις*: εξάσκηση που διενεργείται στα εργαστήρια ηλεκτρονικών υπολογιστών. Η παρακολούθησή τους είναι υποχρεωτική από τους φοιτητές.

Μικτά μαθήματα είναι αυτά που περιλαμβάνουν θεωρητικές διαλέξεις και εργαστηριακές ασκήσεις.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

Κάθε μάθημα χαρακτηρίζεται από έναν αριθμό διδακτικών μονάδων. Το σύνολο των διδακτικών μονάδων κάθε τυπικού εξαμήνου είναι 30 (βλέπε πίνακα 1).

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ

α/α	Τίτλος Μαθήματος	Τύπος Μαθ.		Θ	ΑΠ	ΕΡΓ	Ω/Ε	ΔΜ
101Ο14	Μικροοικονομική	Υ	ΜΓΥ	3	2		5	6
102Ο14	Αρχές Δικαίου Επιχειρήσεων	Υ	ΜΓΥ	2	1		3	4
103Π14	Μαθηματικά για Διοίκηση Επιχειρήσεων	Υ	ΜΓΥ	2	3		5	5
104Ο14	Εισαγωγή στην Λογιστική	Υ	ΜΓΥ	2	3		5	5
105Μ14	Αρχές Διοίκησης Επιχειρήσεων	Υ	ΜΓΥ	2	2		4	5
106Π14	Εισαγωγή στην Πληροφορική	Υ	ΜΓΥ	2		2	4	5
ΣΥΝΟΛΟ				13	11	2	26	30

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

α/α	Τίτλος Μαθήματος	Τύπος Μαθ.		Θ	ΑΠ	Εργ	Ω/Ε	ΔΜ
201 Ο14	Μακροοικονομική	Υ	ΜΓΥ	3	1		4	6
202Π14	Στατιστική στη Διοίκηση Επιχειρήσεων Ι	Υ	ΜΓΥ	2	1	2	5	5
203Π14	Βάσεις Δεδομένων στην Διοίκηση Επιχειρήσεων	Υ	ΜΓΥ	2	1	2	5	5
204Μ14	Αρχές Μάρκετινγκ	Υ	ΜΓΥ	2	3		5	5
205Ο14	Οικονομικά Μαθηματικά	Υ	ΜΓΥ	2	1		3	4
206Ο14	Χρηματοοικονομική Λογιστική	Υ	ΜΓΥ	2	2		4	5
ΣΥΝΟΛΟ				13	9	4	26	30

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

α/α	Τίτλος Μαθήματος	Τύπος Μαθ.		Θ	ΑΠ	Εργ	Ω/Ε	ΔΜ
301Ο14	Χρηματοοικονομική	Υ	ΜΕΥ	2	3		5	5
302Π14	Στατιστική στη Διοίκηση Επιχειρήσεων ΙΙ	Υ	ΜΕΥ	2	1	2	5	5
303Μ14	Διοίκηση Ανθρώπινων Πόρων	Υ	ΜΕΥ	3	2		5	6
304Ο14	Ευρωπαϊκή Οικονομική Ολοκλήρωση	Υ	ΜΕΥ	2	1		3	4
305Μ14	Διοίκηση Μ.Μ.Ε.	Υ	ΜΕΥ	2	2		4	5
306Π14	Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης Επιχειρήσεων	Υ	ΜΕΥ	2		2	4	5
ΣΥΝΟΛΟ				13	8	4	26	30

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ

α/α	Τίτλος Μαθήματος	Τύπος Μαθ.		Θ	ΑΠ	Εργ	Ω/Ε	ΔΜ
401Ο14	Ανάλυση Χρηματοοικονομικών καταστάσεων	Υ	ΜΕΥ	3	2		5	5
402Π14	Ποσοτικές Μέθοδοι στη Λήψη Διοικητικών Αποφάσεων Ι	Υ	ΜΕΥ	3		2	5	6
403Π14	Μεθοδολογία Έρευνας	Υ	ΜΕΥ	2		2	4	5
404Μ14	Επιχειρησιακή Επικοινωνία	Υ	ΜΕΥ	2	2		4	5
405Μ14	Διοίκηση Ολικής Ποιότητας	Υ	ΜΕΥ	2	2		4	5
406Ο14	Αγγλικά για Διοίκηση Επιχειρήσεων	Υ	ΜΕΥ	2	2		4	4
ΣΥΝΟΛΟ				14	8	4	26	30

Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ

α/α	Τίτλος Μαθήματος	Τύπος Μαθ.		Θ	ΑΠ	Εργ	Ω/Ε	ΔΜ
501Π14	Ποσοτικές Μέθοδοι στη Λήψη Διοικητικών Αποφάσεων ΙΙ	Υ	ΜΕΥ	3		2	5	6
502Μ14	Δημόσιες Σχέσεις	Υ	ΜΕΥ	3	2		5	6
503Μ14	Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη και Ηθική	Υ	ΜΕΥ	3	2		5	6
504Μ14	Διεθνές Μάνατζμεντ και Μάρκετινγκ	Υ	ΜΕΥ	3	2		5	6
ΣΥΝΟΛΟ				12	6	2	20	24

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ: επιλέγεται ένα από τα παρακάτω μαθήματα

α/α	Τίτλος Μαθήματος	Τύπος Μαθ.		Θ	ΑΠ	Εργ	Ω/Ε	ΔΜ
505Ο14	Ελεγκτική	ΕΥ	ΜΕ	3	2		5	6
506Π14	Διοίκηση Τεχνολογίας Καινοτομίας	ΕΥ	ΜΕ	3	2		5	6
ΣΥΝΟΛΟ							5	6

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ: επιλέγεται ένα από τα παρακάτω μαθήματα

α/α	Τίτλος Μαθήματος	Τύπος Μαθ.		Θ	ΑΠ	Εργ	Ω/Ε	ΔΜ
507Π14	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	ΕΥ	ΜΕ	3		2	5	6

508Ο14	Κοστολόγηση και Τιμολόγηση Προϊόντων και Υπηρεσιών	ΕΥ	ΜΕ	3	2	5	6	
ΣΥΝΟΛΟ							5	6

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ

α/α	Τίτλος Μαθήματος	Τύπος Μαθ.		Θ	ΑΠ	Εργ	Ω/Ε	ΔΜ			
601Π14	Διοίκηση Παραγωγής και Λειτουργιών	Υ	ΜΕΥ	3	2		5	6			
602Ο14	Διοικητική Λογιστική	Υ	ΜΕΥ	3	2		5	6			
603Μ14	Ηλεκτρονικές Επιχειρήσεις	Υ	ΜΕΥ	3		2	5	6			
ΣΥΝΟΛΟ							9	4	2	15	18

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ: επιλέγονται δ'υπ από τα παρακάτω μαθήματα

α/α	Τίτλος Μαθήματος	Τύπος Μαθ.		Θ	ΑΠ	Εργ	Ω/Ε	ΔΜ
604Μ14	Διοίκηση Οργανισμών	ΕΥ	ΜΕ	3	2		5	6
605Μ14	Εργασιακές Σχέσεις	ΕΥ	ΜΕ	3	2		5	6
606Ο14	Επιχειρησιακός Σχεδιασμός και Επιχειρηματικότητα	ΕΥ	ΜΕ	3	2		5	6
607Ο14	Διοικητική Οικονομική	ΕΥ	ΜΕ	3	2		5	6
ΣΥΝΟΛΟ							10	12

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ: επιλέγονται δ'υπ από τα παρακάτω μαθήματα

α/α	Τίτλος Μαθήματος	Τύπος Μαθ.		Θ	ΑΠ	Εργ	Ω/Ε	ΔΜ
608Π14	Ανάλυση και Σχεδιασμός Επιχειρηματικών Διαδικασιών	ΕΥ	ΜΕ	3	2		5	6
609Μ14	Τουριστικό Μάρκετινγκ	ΕΥ	ΜΕ	3	2		5	6
610Μ14	Διαφήμιση	ΕΥ	ΜΕ	3	2		5	6
611Μ14	Διοίκηση Πωλήσεων	ΕΥ	ΜΕ	3	2		5	6
ΣΥΝΟΛΟ							10	12

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ

α/α	Τίτλος Μαθήματος	Τύπος Μαθ.		Θ	ΑΠ	Εργ	Ω/Ε	ΔΜ			
701Π14	Σεμινάριο	Υ	ΜΕΥ	2		3	5	6			
702Μ14	Συστήματα Υπηρεσιών και Εξωτερική Ανάθεση Επιχειρησιακών Λειτουργιών	Υ	ΜΕΥ	3	2		5	6			
703Ο14	Χρηματοοικονομική Διοίκηση	Υ	ΜΕΥ	3	2		5	6			
704Μ14	Στρατηγική Επιχειρήσεων	Υ	ΜΕΥ	3	2		5	6			
ΣΥΝΟΛΟ							11	6	3	20	24

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ: επιλέγεται ένα από τα παρακάτω μαθήματα:

α/α	Τίτλος Μαθήματος	Τύπος Μαθ.		Θ	ΑΠ	Εργ	Ω/Ε	ΔΜ
705Μ14	Ηγεσία και διαχείριση αλλαγών	ΕΥ	ΜΕ	3	2		5	6
706Ο14	Περιφερειακή και Οικονομική Ανάπτυξη	ΕΥ	ΜΕ	3	2		5	6
ΣΥΝΟΛΟ							5	6

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ: επιλέγεται ένα από τα παρακάτω μαθήματα:

α/α	Τίτλος Μαθήματος	Τύπος Μαθ.		Θ	ΑΠ	Εργ	Ω/Ε	ΔΜ
707Π14	Σχεδιασμός και Βελτιστοποίηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	ΕΥ	ΜΕ	3		2	5	6
708Μ14	Ψηφιακό Μάρκετινγκ	ΕΥ	ΜΕ	3	2		5	6
ΣΥΝΟΛΟ							5	6

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ

α/α	Τίτλος Μαθήματος	Τύπος Μαθ.		Θ	ΑΠ	Εργ	Ω/Ε	ΔΜ
	Πτυχιακή εργασία	Υ	ΜΕ					10
	Πρακτική άσκηση	Υ	ΜΕ					20

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Υ = Υποχρεωτικό	ΜΓΥ = Μάθημα Γενικής Υποδομής	Θ = Θεωρητικές Διαλέξεις	Ω/Ε = Ώρες ανά εβδομάδα
ΕΥ = Κατ' επιλογή	ΜΕΥ = Μάθημα Ειδικής Υποδομής	ΑΠ = Ασκήσεις - Πράξεις	ΔΜ = Διδακτικές Μονάδες
υποχρεωτικό	ΜΕ = Μάθημα Ειδικευσης	ΕΡΓ = Εργαστηριακές ασκήσεις	

ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΕΞΑΜΗΝΑ

Κάθε διδακτικό έτος περιλαμβάνει δύο εξάμηνα, το χειμερινό και το εαρινό. Κάθε διδακτικό εξάμηνο περιλαμβάνει 13 πλήρεις εβδομάδες για διδασκαλία και δύο εξεταστικές περιόδους διάρκειας 3 εβδομάδων η κάθε μία.

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το εβδομαδιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα ανακοινώνεται στον δικτυακό τόπο του Τ.Ε.Ι. και στην ιστοσελίδα του Τμήματος, πριν την έναρξη του διδακτικού εξαμήνου. Το εβδομαδιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα περιλαμβάνει τις θεωρητικές διαλέξεις, τις ασκήσεις πράξεις και τις εργαστηριακές ομάδες που σχηματίζονται σε κάθε εργαστηριακό μάθημα. Σημειώνεται στο σημείο αυτό ότι τα εργαστήρια του Τμήματος είναι χωρητικότητας 25 ατόμων και επομένως δεν είναι δυνατή η ταυτόχρονη εργαστηριακή εκπαίδευση των φοιτητών. Για το λόγο αυτό, για κάθε εργαστηριακό μάθημα σχηματίζεται ένας αριθμός εργαστηριακών ομάδων.

ΕΓΓΡΑΦΗ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ

Σπουδαστές καθίστανται όσοι εγγράφονται στο Τμήμα μετά από επιτυχία στις εισαγωγικές εξετάσεις στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, από μετεγγραφή ή από κατάταξη (ως πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων ή Σχολών) σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Οι εγγραφές των πρωτοετών φοιτητών στο Τμήμα γίνονται μέσα στα χρονικά όρια (συνήθως στο τέλος Σεπτεμβρίου) που ορίζονται κάθε χρόνο με υπουργική απόφαση. Για την εγγραφή του ο σπουδαστής ή νομίμως εξουσιοδοτημένο πρόσωπο, καταθέτει τα ακόλουθα δικαιολογητικά :

- Αίτηση για εγγραφή (χορηγείται από την γραμματεία)
- Υπεύθυνη Δήλωση ότι δεν είναι εγγεγραμμένος σε άλλο τμήμα ή σχολή της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (χορηγείται από την γραμματεία)
- Επικυρωμένο αντίγραφο του Απολυτηρίου Λυκείου ή πτυχίου Τ.Ε.Ε.
- Βεβαίωση πρόσβασης (για τους απόφοιτους Ενιαίου ή Γενικού Λυκείου)
- Επικυρωμένο αντίγραφο της Αστυνομικής Ταυτότητας
- (3) φωτογραφίες

Κατά την εγγραφή τους οι φοιτητές παραλαμβάνουν λογαριασμό και κωδικό για την πρόσβαση στο διαδικτυακό πληροφοριακό σύστημα ηλεκτρονικής γραμματείας του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας.

ΑΝΑΝΕΩΣΕΙΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Οι φοιτητές πρέπει να ανανεώνουν την εγγραφή τους κάθε εξάμηνο. Η ανανέωση εγγραφής γίνεται μετά την ολοκλήρωση των εγγραφών των πρωτοετών φοιτητών σε ημερομηνίες που ορίζονται από την Γραμματεία του Τμήματος. Με την ανανέωση της εγγραφής τους, οι φοιτητές δηλώνουν το ατομικό τους πρόγραμμα σπουδών του εξαμήνου δηλαδή τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών που επιθυμούν να παρακολουθήσουν κατά το τρέχον εξάμηνο.

Σημειώνεται ότι το τυπικό πρόγραμμα σπουδών (δηλαδή το πρόγραμμα σπουδών του πίνακα 1) είναι ενδεικτικό και όχι υποχρεωτικό. Το Τμήμα, ωστόσο, ενθαρρύνει τους φοιτητές να καταρτίζουν το ατομικό τους πρόγραμμα σπουδών ακολουθώντας όσο είναι δυνατόν τη διάρθρωση του τυπικού προγράμματος σπουδών του Τμήματος.

Κατά την κατάρτιση του ατομικού προγράμματος σπουδών του εξαμήνου ο σπουδαστής πρέπει να λαμβάνει πρόνοια ώστε:

- το σύνολο των εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας για τα μαθήματα που δηλώνει να μην υπερβαίνει το 1,40 του συνόλου των ωρών του τυπικού εξαμήνου. Ειδικά για τους επι πτυχίω σπουδαστές το σύνολο των δηλούμενων εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας μπορεί να φθάσει το 1,70 των ωρών της συνολικής διάρκειας του τελευταίου εξαμήνου.
- να μην δηλώνει μαθήματα, τα προαπαιτούμενα των οποίων δεν έχει περάσει με επιτυχία

Οι δηλώσεις των μαθημάτων γίνονται μέσω του διαδικτυακού πληροφοριακού συστήματος ηλεκτρονικής γραμματείας του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας (www.egram.teiser.gr). Για την πρόσβαση στο σύστημα χρησιμοποιείται ο λογαριασμός και ο κωδικός που δίνεται από τη Γραμματεία κατά την εγγραφή των φοιτητών στο Τμήμα.

ΚΡΑΤΗΣΗ ΘΕΣΗΣ ΣΤΙΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

Κατά την 1η εβδομάδα κάθε διδακτικού εξαμήνου οι φοιτητές που πρόκειται να παρακολουθήσουν εργαστηριακά μαθήματα πρέπει να κάνουν κράτηση θέσης στην εργαστηριακή ομάδα που επιθυμούν. Η κράτηση θέσης στις εργαστηριακές ομάδες γίνεται με συμπλήρωση των στοιχείων του φοιτητή σε καταλόγους που κρατούνται από το Ε.Τ.Π. για κάθε εργαστηριακή ομάδα. Τονίζεται ότι κατά την κράτηση θέσης στις εργαστηριακές ομάδες ο κάθε φοιτητής θα πρέπει να φροντίζει να επιλέγει εργαστηριακή ομάδα η οποία δεν συμπίπτει χρονικά με τα υπόλοιπα μαθήματα του ατομικού τους προγράμματος σπουδών. Επίσης επισημαίνεται ότι η κράτηση θέσης είναι ανεξάρτητη από την δήλωση του εργαστηριακού μέρους του μαθήματος: κάθε φοιτητής θα πρέπει να κάνει και τη δήλωση του εργαστηρίου (μέσω του διαδικτυακού πληροφοριακού συστήματος ηλεκτρονικής γραμματείας, όπως που περιγράφεται στην προηγούμενη ενότητα) και την κράτηση της θέσης στην εργαστηριακή ομάδα.

ΦΟΙΤΗΣΗ

Αν ο αριθμός των ωρών διδασκαλίας που πραγματοποιήθηκαν σε ένα μάθημα είναι για οποιονδήποτε λόγο μικρότερος των 2/3 του προβλεπόμενου στο πρόγραμμα σπουδών για όλο το διδακτικό εξάμηνο, το μάθημα αυτό θεωρείται ότι δεν διδάχθηκε.

Για τις εργαστηριακές ασκήσεις απαιτείται ο φοιτητής να έχει διεξάγει με επιτυχία το 80% των ασκήσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του εξαμήνου.

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Κάθε φοιτητής έχει δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις των μαθημάτων του ατομικού τους προγράμματος σπουδών. Σπουδαστής που πέτυχε στην Α' εξεταστική περίοδο βαθμό μεγαλύτερο ή ίσο του πέντε (5) για κάποιο μάθημα δεν συμμετέχει στην Β' εξεταστική περίοδο στις εξετάσεις του μαθήματος αυτού.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ

Η βαθμολογία σε όλα τα μαθήματα εκφράζεται στην αριθμητική κλίμακα μηδέν έως δέκα (0 - 10), με βάση επιτυχίας το πέντε (5).

Ο χαρακτηρισμός της επίδοσης κατά μάθημα καθορίζεται ως εξής:

- από 0 έως 4,9: «κακώς»
- από 5 έως 6,9: «λίαν καλώς»
- από 7 έως 8,4: «καλώς»
- από 8,5 έως 10: «άριστα»

Η παρακολούθηση σε ένα θεωρητικό μάθημα (δηλαδή σε μάθημα που περιλαμβάνει θεωρητικές διαλέξεις και ασκήσεις πράξεις) είναι επιτυχής εφόσον ο βαθμός στις τελικές γραπτές εξετάσεις του μαθήματος είναι τουλάχιστον 5.

Η παρακολούθηση σε ένα μικτό μάθημα (δηλαδή σε μάθημα που περιλαμβάνει θεωρητικές διαλέξεις και εργαστηριακές ασκήσεις) είναι επιτυχής εφόσον ο βαθμός τόσο στο θεωρητικό όσο και στο εργαστηριακό μέρος είναι τουλάχιστον 5. Σε περίπτωση επιτυχούς παρακολούθησης ενός μόνο μέρους μεικτού μαθήματος, ο βαθμός του μέρους αυτού κατοχυρώνεται και το μάθημα επαναλαμβάνεται ως προς το άλλο μέρος.

Ο τελικός βαθμός ενός μικτού μαθήματος προκύπτει από τον συνυπολογισμό των βαθμών του θεωρητικού μέρους (με συντελεστή 0,60) και του εργαστηριακού μέρους (με συντελεστή 0,40).

Οι φοιτητές ενημερώνονται για τα αποτελέσματα των εξετάσεων από το διαδικτυακό πληροφοριακό σύστημα ηλεκτρονικής γραμματείας (e-gram), από το οποίο μπορούν να προμηθεύονται και κατάσταση της αναλυτικής τους βαθμολογίας.

ΛΗΨΗ ΠΤΥΧΙΟΥ

Όποτε ένας φοιτητής περνάει με επιτυχία ένα μάθημα κατοχυρώνει τις διδακτικές μονάδες του μαθήματος αυτού. Για να αποφοιτήσει ένας φοιτητής πρέπει:

- να περάσει 39 τουλάχιστον μαθήματα του προγράμματος σπουδών και να συλλέξει συνολικά 210 διδακτικές μονάδες **και**
- να ολοκληρώσει με επιτυχία την πτυχιακή του εργασία και την πρακτική άσκηση.

Για τους φοιτητές που έχουν εγγραφεί στο Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων πριν τον Σεπτέμβριο 2007 και συνεχίζουν τις σπουδές τους ισχύουν ειδικοί μεταβατικοί κανόνες που παρουσιάζονται στο Παράρτημα Α αυτού του οδηγού σπουδών.

Ο βαθμός πτυχίου εξάγεται με προσέγγιση δύο (2) δεκαδικών ψηφίων και προκύπτει από τον τύπο :

$$B = \frac{\delta_1\beta_1 + \delta_2\beta_2 + \dots + \delta_v\beta_v}{\delta_1 + \delta_2 + \dots + \delta_v}$$

όπου $\beta_1, \beta_2, \dots, \beta_v$ είναι οι βαθμοί όλων των μαθημάτων που παρακολούθησε ο σπουδαστής και $\delta_1, \delta_2, \dots, \delta_v$ οι αντίστοιχες διδακτικές μονάδες. Στα μαθήματα περιλαμβάνονται και η πτυχιακή εργασία με τον αριθμό διδακτικών μονάδων.

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Η πτυχιακή εργασία αποτελεί υποχρεωτικό μάθημα του προγράμματος σπουδών, διεξάγεται με την επίβλεψη εκπαιδευτικού προσωπικού και επικεντρώνεται στην εφαρμογή των γνωστικών αντικειμένων του Τμήματος.

Η πτυχιακή εργασία ανατίθεται σε σπουδαστή του Τμήματος εφόσον συντρέχουν ο σπουδαστής έχει συμπληρώσει τουλάχιστον: (α) έξι (6) εξάμηνα σπουδών **και** (β) 160 διδακτικές μονάδες.

Οδηγίες σχετικά με την εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας δίνονται στον «οδηγό εκπόνησης πτυχιακής εργασίας» που διατίθεται από τον δικτυακό χώρο του Τμήματος.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

Το τελευταίο (8ο) τυπικό εξάμηνο περιλαμβάνει την πρακτική άσκηση, η οποία είναι υποχρεωτική, έχει διάρκεια 6 μηνών και πραγματοποιείται εφόσον ο φοιτητής έχει συγκεντρώσει τουλάχιστον 180 Διδακτικές Μονάδες.

Σκοπός της Πρακτικής Άσκησης είναι η εμπέδωση και πρακτική εφαρμογή των γνώσεων των προηγούμενων εξαμήνων, η παροχή δυνατότητας ανάπτυξης πρωτοβουλιών, η δυνατότητα ανάπτυξης ικανοτήτων επίλυσης προβλημάτων και ομαδικής εργασίας και γενικά κρίνεται ως ικανοποιητική. Η πρακτική άσκηση διευκολύνει τους φοιτητές να εφαρμόσουν στην πράξη τις γνώσεις τους σε πραγματικό εργασιακό περιβάλλον, να αναπτύξουν δεξιότητες και να αποκτήσουν την πρώτη τους επαγγελματική εμπειρία.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

Σημαντική δέσμευση του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων είναι η διασφάλιση της ποιότητας του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου και των διοικητικών υπηρεσιών που προσφέρονται από αυτό. Προς την κατεύθυνση αυτή, το Τμήμα υιοθέτησε τα πρότυπα και τις διαδικασίες, που προβλέπονται στο νόμο περί διασφάλισης της

ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση (Νόμος 3374/2005) και προχώρησε στην εσωτερική του αξιολόγηση.

Η γνώμη των φοιτητών για την ποιότητα του εκπαιδευτικού έργου έχει ιδιαίτερη σημασία για το Τμήμα. Για το λόγο αυτό όλοι οι φοιτητές του Τμήματος ενθαρρύνονται να συμμετάσχουν ενεργά στην διαδικασία αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου που διενεργείται κάθε ακαδημαϊκό εξάμηνο.

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Για την ισχύ του νέου Προγράμματος Σπουδών ΠΠΣ 2014 ισχύουν οι ακόλουθες μεταβατικές διατάξεις

1. Οι δύο κατευθύνσεις (στη Διοίκηση Επιχειρήσεων και στο Μάρκετινγκ) θα προσφέρονται στους φοιτητές του Τμήματος, που με την έναρξη της ισχύος του νέου προγράμματος σπουδών (ακαδημαϊκό έτος 2014-15) θα βρίσκονται στο Ε' (ή μικρότερο) εξάμηνο των σπουδών τους. Οι υπόλοιποι φοιτητές (που θα βρίσκονται στο Ζ' ή μεγαλύτερο εξάμηνο των σπουδών τους, αυτοί δηλαδή που εγγράφηκαν στο τμήμα το ακαδημαϊκό έτος 2011-12 ή νωρίτερα) θα ολοκληρώσουν τις σπουδές τους και θα αποκτήσουν πτυχίο του Τμήματος χωρίς κατεύθυνση.
2. Όλοι οι φοιτητές του Τμήματος, που με την έναρξη της ισχύος του νέου προγράμματος σπουδών (ακαδημαϊκό έτος 2014-15) θα βρίσκονται στο Ε' εξάμηνο των σπουδών τους (αυτοί δηλαδή που εγγράφηκαν στο τμήμα το ακαδημαϊκό έτος 2011-12), θα επιλέξουν και θα δηλώσουν υποχρεωτικά μία από τις δύο προσφερόμενες κατευθύνσεις 'Διοίκηση Επιχειρήσεων' ή 'Μάρκετινγκ', που θα ακολουθήσουν στη συνέχεια των σπουδών τους.
3. Κάθε φοιτητής συντάσσει τις ατομικές του δηλώσεις σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στον κανονισμό του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας, περιλαμβάνει στη δήλωσή του μόνο μαθήματα του Νέου Προγράμματος Σπουδών (ΠΠΣ 2014) και δεν επιτρέπεται να δηλώσει μάθημα του ΠΠΣ 2014 του οποίου το αντίστοιχο του Παλαιού Προγράμματος Σπουδών (ΠΠΣ 2011) έχει παρακολουθήσει επιτυχώς.
4. Κάθε φοιτητής του Παλαιού Προγράμματος Σπουδών (ΠΠΣ 2011) εισέρχεται στη μεταβατική φάση του Νέου Προγράμματος Σπουδών (ΠΠΣ 2014) διατηρώντας τον αριθμό των Υποχρεωτικών Μαθημάτων (ΝΥΜ) και τον αριθμό των Μαθημάτων Επιλογής (ΝΜΕ), που έχει ήδη παρακολουθήσει επιτυχώς, όπως επίσης και τον αριθμό των Διδακτικών Μονάδων (ΝΔΜ) που έχει συγκεντρώσει από το Παλιό Πρόγραμμα Σπουδών (ΠΠΣ 2011).
5. Με τις προϋποθέσεις αυτές, η κατάσταση κάθε φοιτητή στη μεταβατική φάση του ΠΠΣ 2014 περιγράφεται από: (α) τον αριθμό του συνόλου των Υποχρεωτικών Μαθημάτων που έχει παρακολουθήσει επιτυχώς (ΝΥΜ), (β) τον αριθμό του συνόλου των Μαθημάτων Επιλογής που έχει παρακολουθήσει επιτυχώς (ΝΜΕ) και (γ) τον αριθμό του συνόλου των Διδακτικών Μονάδων που έχει συγκεντρώσει από το ΠΠΣ 2011 (ΝΔΜ).
6. Απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση του πτυχίου του στη συνέχεια με το Νέο Πρόγραμμα Σπουδών (ΠΠΣ 2014) είναι να ολοκληρώσει την επιτυχή παρακολούθηση τουλάχιστον 39 συνολικά μαθημάτων και να συγκεντρώσει τουλάχιστον 210 διδακτικές μονάδες ΔΜ συνολικά.
7. Για τη συμπλήρωση του ελάχιστου αριθμού των 39 μαθημάτων, θα ισχύσουν τα εξής:
8. (α) Αν ο συνολικός αριθμός των Μαθημάτων Επιλογής ΝΜΕ, που του έχουν

- αναγνωρισθεί ότι παρακολούθησε επιτυχώς από το ΠΠΣ 2011 είναι τέσσερα ή περισσότερα ($NME \geq 4$) τότε ο φοιτητής υποχρεούται να συμπληρώσει τον αριθμό των 39 συνολικά μαθημάτων με μαθήματα που είναι υποχρεωτικά στο ΝΠΣ. Στην περίπτωση που δεν υπάρχουν διαθέσιμα Υποχρεωτικά Μαθήματα στο ΠΠΣ 2014, αναγνωρίζονται στον φοιτητή ως τέτοια (μέχρι του ελάχιστου αριθμού των συνολικά 35) κάποια από τα Μαθήματα Επιλογής του Νέου Προγράμματος Σπουδών, που θα καθορίζονται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος. Στην περίπτωση, που τα διαθέσιμα Υποχρεωτικά Μαθήματα του ΠΠΣ 2014 είναι περισσότερα, ο φοιτητής έχει το δικαίωμα της επιλογής (ποια δηλαδή από αυτά θα επιλέξει) χωρίς κανέναν περιορισμό.
9. (β) Διαφορετικά, αν δηλαδή ο αριθμός των Μαθημάτων Επιλογής NME, που του έχουν αναγνωρισθεί ότι παρακολούθησε επιτυχώς από το ΠΠΣ 2011 είναι τρία ή λιγότερα ($NME \leq 3$) τότε ο φοιτητής υποχρεούται να συμπληρώσει τον αριθμό των 39 μαθημάτων με μαθήματα του ΠΠΣ 2014 αρκεί ο συνολικός αριθμός μαθημάτων επιλογής να μην ξεπερνά τα τέσσερα συνολικά (4) μαθήματα. Για την επιλογή Μαθημάτων Επιλογής, ισχύουν οι περιορισμοί των κατευθύνσεων του ΠΠΣ 2014, μόνο γι αυτούς, που με την έναρξη της ισχύος του νέου προγράμματος σπουδών (ακαδημαϊκό έτος 2014-15) θα βρίσκονται στο Ε' (ή μικρότερο) εξάμηνο των σπουδών τους. Οι φοιτητές δηλαδή που με την έναρξη της ισχύος του νέου προγράμματος σπουδών (ακαδημαϊκό έτος 2014-15) θα βρίσκονται στο Ζ' (ή μεγαλύτερο) εξάμηνο των σπουδών τους θα έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν μαθήματα επιλογής που επιθυμούν από το σύνολο των προσφερόμενων μαθημάτων επιλογής, χωρίς να περιορίζονται από το εξάμηνο και την κατεύθυνση στην οποία προσφέρονται τα μαθήματα αυτά.
 10. Για τη συμπλήρωση του ελάχιστου αριθμού των 210 διδακτικών μονάδων από τα 39 συνολικά μαθήματα, αυτό θα διασφαλίζεται με το δικαίωμα του φοιτητή να του αναγνωρίζονται σε κάθε μάθημα, οι διδακτικές μονάδες του ΠΠΣ 2014 ή αυτές του αντίστοιχου μαθήματος του ΠΠΣ 2011 κατά την ευνοϊκότερη γι' αυτόν περίπτωση (ο μεγαλύτερος δηλαδή κάθε φορά αριθμός ΔΜ).
 11. Αν ένας φοιτητής, αφού δηλώσει ότι ακολουθεί μια συγκεκριμένη Κατεύθυνση Σπουδών κρίνει ότι για κάποιο λόγο θέλει να αλλάξει Κατεύθυνση, μπορεί να το κάνει μέσα στην προθεσμία κατάθεσης δηλώσεων για την ένταξη σε Κατευθύνσεις Σπουδών στην αρχή του αμέσως επόμενου εξαμήνου, δηλώνοντας την Κατεύθυνση της νέας του προτίμησης. Με την αλλαγή Κατεύθυνσης βέβαια πρέπει αυτός ο φοιτητής μέχρι το τέλος των σπουδών του να συμπληρώσει επιτυχώς τον αριθμό των 4 κατ' επιλογήν μαθημάτων, που αντιστοιχούν στη νέα Κατεύθυνση Σπουδών, ανεξάρτητα από τον αριθμό των κατ' επιλογήν μαθημάτων, στα οποία έχει ήδη επιτύχει μέχρι τη στιγμή της αλλαγής (από την πρώτη του επιλογή κατεύθυνσης).
 12. Για κάθε άλλη περίπτωση, που μπορεί να παρουσιαστεί κατά την υλοποίηση του ΠΠΣ 2014 και που δεν προβλέπεται στις μεταβατικές αυτές διατάξεις, αποφασίζει σχετικά η Γενική Συνέλευση του Τμήματος.

**Πίνακας 2: ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
ΠΑΛΑΙΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ (ΠΠΣ 2011)
ΜΕ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ (ΠΠΣ 2014)**

Τίτλος Μαθήματος ΠΠΣ 2011	Τίτλος Μαθήματος ΠΠΣ 2014
Μικροοικονομική	Μικροοικονομική
Αρχές Δικαίου Επιχειρήσεων	Αρχές Δικαίου Επιχειρήσεων
Μαθηματικά για Διοίκηση Επιχειρήσεων	Μαθηματικά για Διοίκηση Επιχειρήσεων
Εισαγωγή στην Λογιστική	Εισαγωγή στην Λογιστική
Αρχές Διοίκησης Επιχειρήσεων	Αρχές Διοίκησης Επιχειρήσεων
Εισαγωγή στην Πληροφορική	Εισαγωγή στην Πληροφορική
Μακροοικονομική	Μακροοικονομική
Στατιστική Ι	Στατιστική στη Διοίκηση Επιχειρήσεων Ι
Βάσεις Δεδομένων στην Διοίκηση Επιχειρήσεων	Βάσεις Δεδομένων στην Διοίκηση Επιχειρήσεων
Οικονομικά Μαθηματικά	Οικονομικά Μαθηματικά
Στατιστική ΙΙ	Στατιστική στη Διοίκηση Επιχειρήσεων ΙΙ
Αρχές Μάρκετινγκ	Αρχές Μάρκετινγκ
Χρηματοοικονομική Λογιστική	Χρηματοοικονομική Λογιστική
Χρηματοοικονομική	Χρηματοοικονομική
Διοίκηση Ανθρώπινων Πόρων	Διοίκηση Ανθρώπινων Πόρων
Ευρωπαϊκή Πολιτική και Οικονομική Ολοκλήρωση	Ευρωπαϊκή Πολιτική και Οικονομική Ολοκλήρωση
Διοίκηση Μ.Μ.Ε.	Διοίκηση Μ.Μ.Ε.
Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης Επιχειρήσεων	Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης Επιχειρήσεων
Εφαρμογές Διεθνών Λογιστικών Προτύπων	----
Ποσοτικές Μέθοδοι στη Λήψη Διοικ. Αποφάσεων Ι	Ποσοτικές Μέθοδοι στη Λήψη Διοικ. Αποφάσεων Ι
Μεθοδολογία Έρευνας	Μεθοδολογία Έρευνας
Επιχειρησιακή Επικοινωνία	Επιχειρησιακή Επικοινωνία
Διοίκηση Ολικής Ποιότητας	Διοίκηση Ολικής Ποιότητας
Αγγλικά για Διοίκηση Επιχειρήσεων	Αγγλικά για Διοίκηση Επιχειρήσεων
Ποσοτικές Μέθοδοι στη Λήψη Διοικ. Αποφάσεων ΙΙ	Ποσοτικές Μέθοδοι στη Λήψη Διοικ. Αποφάσεων ΙΙ
Δημόσιες Σχέσεις	Δημόσιες Σχέσεις
Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη και Ηθική	Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη και Ηθική
Διεθνές Μάνατζμεντ και Μάρκετινγκ	Διεθνές Μάνατζμεντ και Μάρκετινγκ
Διοίκηση Παραγωγής - Λειτουργιών	Διοίκηση Παραγωγής - Λειτουργιών
Στρατηγική Επιχειρήσεων	Στρατηγική Επιχειρήσεων
Διοικητική Λογιστική	Διοικητική Λογιστική
Ηλεκτρονικές Επιχειρήσεις	Ηλεκτρονικές Επιχειρήσεις
Σεμινάριο	Σεμινάριο
Συστήματα Υπηρεσιών και Εξωτερική Ανάθεση Επιχειρησιακών Λειτουργιών	Συστήματα Υπηρεσιών και Εξωτερική Ανάθεση Επιχειρησιακών Λειτουργιών
Χρηματοοικονομική Διοίκηση	Χρηματοοικονομική Διοίκηση
Συστήματα Αποθήκευσης και Διαχείρισης Προμηθειών	---
Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση

Διοίκηση Τεχνολογίας και Καινοτομίας	Διοίκηση Τεχνολογίας και Καινοτομίας
Διαχείριση Έργων Πληροφορικής	---
Εφαρμογές Κοινωνικής Δικτύωσης	---
Ανάπτυξη Εφαρμογών Βάσεων Δεδομένων	---
Ανάλυση και Σχεδιασμός Επιχειρηματικών Διαδικασιών	Ανάλυση και Σχεδιασμός Επιχειρηματικών Διαδικασιών
Σχεδιασμός και Βελτιστοποίηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	Σχεδιασμός και Βελτιστοποίηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας
Οικονομική Οργάνωση Επιχειρήσεων	---
Χρηματολογιστικές Εφαρμογές	---
Ελεγκτική	Ελεγκτική
Διοικητική Οικονομική	Διοικητική Οικονομική
Περιφερειακή Οικονομική και Ανάπτυξη	Περιφερειακή Οικονομική και Ανάπτυξη
Επιχειρησιακός Σχεδιασμός και Επιχειρηματικότητα	Επιχειρησιακός Σχεδιασμός και Επιχειρηματικότητα
Μηχανογραφημένη Εμπορική Διαχείριση	---
Κοστολόγηση	Κοστολόγηση και Τιμολόγηση Προϊόντων και Υπηρεσιών
Εργασιακές Σχέσεις	Εργασιακές Σχέσεις
Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων	Τουριστικό Μάρκετινγκ
Διαφήμιση	Διαφήμιση
Οργανωσιακή Συμπεριφορά	---
Περιβαλλοντική Διαχείριση και Βιώσιμη Ανάπτυξη	---
Διαχείριση Επιχειρηματικών Κινδύνων	---
Ψηφιακό Μάρκετινγκ	Ψηφιακό Μάρκετινγκ
Ηγεσία και διαχείριση αλλαγών	Ηγεσία και διαχείριση αλλαγών
---	Ανάλυση Χρηματοοικονομικών καταστάσεων
---	Διοίκηση Πωλήσεων
---	Διοίκηση Οργανισμών

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ***E***

**Κατάλογος Επιστημονικών
Δημοσιεύσεων μελών Ε.Π.**

1	2015	Βράνα Βασιλική	Πρακτικό συνεδρίου με κριτές	Antoniadis, K., Zafiroopoulos, K., Vrana, V, " Locating Active Followers in Governmental Twitter Accounts: The Case of Greece ", ECSM2015-Proceedings of the 2nd European Conference on Social Media 2015: ECSM 2015, Porto, Portugal, 2015
2	2015	Βράνα Βασιλική	Πρακτικό συνεδρίου με κριτές	Karavasilis G., Nerantzaki D.-M., Paschaloudis D., Pantelidis P. and Vrana V, " Green hotels and generation Y in Greece. Is it on board? ", World Association of Sustainable Development, 1-3 June 2015, Istanbul – Turkey, 2015
3	2015	Βράνα Βασιλική	Πρακτικό συνεδρίου με κριτές	Theocharidis, A.I. Vrana, V Michailidis, E.N Zafiroopoulos, K Paschaloudis, D and Pantelidis, P., , " Social Influence in online social networks' ", International Conference on Internet Studies (NETs2015), 18-19 July, Tokyo, Japan, 2015
4	2015	Βράνα Βασιλική	Πρακτικό συνεδρίου με κριτές	Parousis, E., Kazas, K., Kalpaktsoglou, D., Vouroutzidou, P., Vrana, V, " The Usage of Social Media Networks from Local Authorities' Websites: Preliminary Findings ", 9th International conference on "New Horizons in Industry, Business and Education (NHIBE 2015), 27-29 August, Skiathos, Greece, 2015
5	2015	Βράνα Βασιλική	Πρακτικό συνεδρίου με κριτές	Gakis, P Vrana, V & Paschaloudis, D, , " Impact of socioeconomic characteristics on customers' Intention to use Internet Banking in Greece ", World Finance & Banking Symposium , 17-19 December, Hanoi, Vietnam, 2015
6	2015	Χαπά Ξανθίππη	Κεφάλαιο σε συλλογικό τόμο	Chapsa, X., Katrakilidis, C. and Tabakis, N., " Investigating the Convergence Hypothesis in the EU: More Evidence Accounting for Structural Breaks ", n: EU Crisis and the Role of the Periphery, 21-39. Springer International Publishing. Σ, 2015
7	2015	Βράνα Βασιλική	Κεφάλαιο σε συλλογικό τόμο	Vrana, V. Nerantzaki, DM and Paschaloudis, D., , " Greek museums on the web ", Cultural Tourism in a Digital Era Springer International Publishing, pp. 97-109 , 2015
8	2015	Καρακίτσιου Αθανασία	Ανακοίνωση σε επιστημονικό συνέδριο (με κριτές) χωρίς πρακτικά	A. Karakitsiou & A. Migdalas, " Discrete bi-level facility models with competing customers ", World Congress on Global Optimization , Gainsville, Florida, United States, 22-25/03/2015, 2015
9	2015	Καρακίτσιου Αθανασία	Ανακοίνωση σε επιστημονικό συνέδριο (με κριτές) χωρίς πρακτικά	A. Karakitsiou & A. Migdalas, " Convex problems in supply chain management and a solution algorithm based on the Frank-Wolfe Method ", 4th International Symposium and 26th National Conference on Operational Research, Chania, Crete, Greece, June 4-6, 2015, 2015
10	2015	Καρακίτσιου Αθανασία	Ανακοίνωση σε επιστημονικό	A. Karakitsiou & A. Migdalas, " Optimization Research Models for Transportation and Inventory Allocation and Relocation ", 2nd International conference on

			συνέδριο (με κριτές) χωρίς πρακτικά	Dynamics of Disasters, Kalamata, Greece June 29-July 2, 2015, 2015
11	2015	Γιοβάνης Νικόλαος	Πρακτικό συνεδρίου με κριτές	Γιοβάνης, Ν., Παζάρσκης, Μ., Παντελίδης, Π., και Αλεξανδράκης, Α., " EXPLORING LABOUR PRODUCTIVITY PER INDUSTRY SECTOR AFTER M&As IN GREECE ", HOBA 2015 ΔΙΕΘΝΕΣ ΑΝΟΙΚΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 7-8 Μαρτίου 2015 ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Δ, 2015
12	2015	Χαψά Ξανθίππη	Πρακτικό συνεδρίου με κριτές	Chapsa, X., Tsanana, E., and Katrakilidis, C., " Growth and Convergence in the EU-15: More Evidence from the Cohesion Countries ", Elsevier, Procedia Economics and Finance Volume 33, Pages 55-63 (2015) The Economies of Balkan and Eastern Europe Countries in the Changed World (EBEEC 2015), 2015
13	2015	Μουζά - Λαζαρίδη Άννα - Μαρία	Πρακτικό συνεδρίου με κριτές	Mouza, A. M., " Perceived Stress of the Undergraduate Students in Greece Due to the Economic Crisis. ", First Global Conference on Contemporary Issues in Education (GLOBE-EDU 2014) 12-14 July 2014, Las Vegas, USA, 2015
14	2015	Αθανάσινας Αθανάσιος	Πρακτικό συνεδρίου με κριτές	Dr. D. Paschaloudis, Dr. A. L. Athanasenas, Mr. G. Frigidis, Dr. D. Konstantas, Dr. K. Tarabanis. , " «Perspectives in Value Creation and Co-creation in Service Systems» ", □ Proceedings of the 9th International Conference on "New Horizons in Industry, Business & Education", 27-28 August, 2015, Skiathos Island, Greece, pp: 288-293. , 2015
15	2015	Φραγκίδης Γαρύφαλλος	Πρακτικό συνεδρίου με κριτές	Tsourela M., Paschaloudis D., Frigidis G., Giouvanakis A., and Roumeliotis M. , " Collaboration learning as a tool supporting value co-creation. Evaluating students learning through concept maps. ", Procedia-Social and Behavioral Sciences, 182, 2015, pp. 375-380., 2015
16	2015	Φραγκίδης Γαρύφαλλος	Πρακτικό συνεδρίου με κριτές	Frigidis, G. and Konstantas D. , " A Conceptual Framework for Mobile Service Value. ", IFIP Advances in Information and Communication Technology: Risks and Resilience of Collaborative Networks. Springer International Publishing, 2015, pp. 345-356. , 2015
17	2015	Φραγκίδης Γαρύφαλλος	Πρακτικό συνεδρίου με κριτές	Frigidis D., Konstantas D., Tarabanis K., and Koumpis A. , " Value Creation and Co-Creation in The Mobile Cloud ", The Naples Forum on Service, June 2015, Naples, Italy, 2015
18	2015	Φραγκίδης Γαρύφαλλος	Πρακτικό συνεδρίου με κριτές	Sivarajah, U., Frigidis, G., Lombardi, M., Lee, H., & Irani, Z. , " The use of social media for improving energy consumption awareness and efficiency: An overview of existing tools. ", European, Mediterranean & Middle Eastern Co (EMCIS2015) June 1-2, 2015, Athens, Greece. , 2015

19	2015	Φραγκίδης Γαρύφαλλος	Πρακτικό συνεδρίου με κριτές	Fragidis, G., Konstantas, D., and Tselepis T. , " Value Co-Creation in the Classroom: A Mobile Learning Approach " , , Canada International Conference on Education (CICE-2015), Toronto, Mississauga, Canada 22-24 June., 2015
20	2015	Φραγκίδης Γαρύφαλλος	Πρακτικό συνεδρίου με κριτές	Paschaloudis, D., Athanasenas, A., Fragidis, G., Konstantas, D., and Tarabanis, K. , " Perspectives in Value Creation and Co-creation in Service Systems ", New Horizons in Industry and Education, 9th International Conferences on, 26 - 28 August 2015, Skiathos, Greece., 2015
21	2015	Χαψά Ξανθίππη	Επιστημονικό περιοδικό με κριτές	Athanasenas, A., Chapsa, X. and Michailidis, A. , " Investigating Social Protection Convergence in the EU-15: A Panel Data Analysis ", European Research Studies, Volume XVIII, Issue (2), 79-96, 2015
22	2015	Αθανάσαινας Αθανάσιος	Επιστημονικό περιοδικό με κριτές	Athanasios Athanasenas, Xanthippi Chapsa, & Athanasios Michailidis, " Investigating Social Protection Convergence in the EU - 15:A Panel Data Analysis ", European Research Studies, Volume XVIII, Issue (2), pp: 79-96., 2015
23	2015	Αθανάσαινας Αθανάσιος	Επιστημονικό περιοδικό με κριτές	Athanasios L. Athanasenas, " Value Co-Creation in Services: An Economic Perception on the State of the Art in Economics, I.C.T. vs. Marketing ", Procedia Economics and Finance, 33, pp: 398-410, 2015
24	2015	Μουζά - Λαζαρίδη Άννα - Μαρία	Επιστημονικό περιοδικό με κριτές	Vlasiadis, K., Mouza A.M., Tzoutzas, I., Philalithis, A., , " Performance Appraisal in Dental Units. ", Hellenic Stomatological Review 59, 83-99., 2015
25	2015	Βράνα Βασιλική	Επιστημονικό περιοδικό με κριτές	• Karavasilis G., Nerantzaki D.-M., Pantelidis P., Paschaloudis D. and Vrana V, " What Generation Y in Greece thinks about Green Hotels ", World Journal of Entrepreneurship, Management and Sustainable Development, Vol. 11, No. 4, pp. 268-280 , 2015
26	2015	Βράνα Βασιλική	Επιστημονικό περιοδικό με κριτές	Vrana, V.G., Dimitriadis, S.G. and Karavasilis, G.I. , " Students' perceptions of service quality at a Greek higher education institute ", International Journal of Decision Sciences, Risk and Management , Vol. 6, No. 1, pp.80-102 , 2015
27	2015	Βράνα Βασιλική	Επιστημονικό περιοδικό με κριτές	Antoniadis, K., Zafiropoulos, K. and Vrana, V., " Communities of followers in tourism Twitter accounts of European countries ", European Journal of Tourism, Hospitality and Recreation, Vol. 6, Issue 1, pp. 11-26, 2015
28	2015	Βράνα Βασιλική	Επιστημονικό περιοδικό με κριτές	Tsanidis, C., Nerantzaki, DM., Karavasilis, G., Vrana, V. and Paschaloudis, D, " Greek consumers and the use of Bitcoin ", The Business & Management Review, Vol.6, No. 2, 2, pp.295 , 2015
29	2015	Βράνα Βασιλική	Επιστημονικό περιοδικό με κριτές	Zafiropoulos, K., Vrana, V. and Antoniadis, K.,, " Use of twitter and Facebook by top European museums ", Journal of Tourism, Heritage & Services Marketing, Vol. 1, No. 1, pp. 16-24, 2015

30	2015	Κοτζαϊβάζογλου Ιορδάνης	Πρακτικό συνεδρίου με κριτές	I. Kotzaivazoglou, D. Pascaloudis, S. Sylaiou, D.M Nerantzaki, E. Mantzirtzi , " How Nonprofit Organizations in Greece are using Facebook as a Public Relations Tool ", 4th International Conference on Strategic Innovative Marketing, Mykonos, Greece, September 24-27, 2015
31	2016	Φραγκίδης Γαρύφαλλος	Πρακτικό συνεδρίου με κριτές	Beyan, O.D., Handschuh, S., Koumpis, A., Fragidis, G. and Decker, S. , " A Framework for Applying Data Integration and Curation Pipelines to Support Integration of Migrants and Refugees in Europe. ", IFIP Advances in Information and Communication Technology: Virtual Enterprises. Springer, Cham, 2016, pp. 588-596., 2016
32	2016	Καρακίτσιου Αθανασία	Πρακτικό συνεδρίου με κριτές	A. Karakitsiou, S. Dimitriadis, D. Kavakiotis , " Evaluating efficiency in retailing branches based on DEA method: A case study ", Proceedings of the 5th International Symposium and 27th National Conference on Operation Research, Athens, 2016
33	2016	Βράνα Βασιλική	Πρακτικό συνεδρίου με κριτές	Vaitsi, A.S., Kehris, E., Karavasilis, G., Vrana, V. , " Adoption and Use of Social Media by Hospitals' Staff in Greece ", 9th annual Conference of the EuroMed Academy of Business, Innovation, Entrepreneurship and Digital Ecosystems, 14-16 September 2016 – University of Warsaw, Poland, 2016
34	2016	Βράνα Βασιλική	Πρακτικό συνεδρίου με κριτές	Karavasilis, G., Kyranakis, D., Paschaloudis, D. and Vrana, V.,, " Measuring service quality in higher education: the Experience of Technological Education Institute of Central Macedonia, Greece ", The Asian Conference on Education & International Development 2016, Art Center of Kobe, Kobe, Japan, Sunday, April 3 - Wednesday, April 6, 2016 , 2016
35	2016	Βράνα Βασιλική	Κεφάλαιο σε συλλογικό τόμο	Vrana, V., Zafiroopoulos, K. and Antoniadis, K. , " Top European Museums on Twitter. Tourism and Culture in the Age of Innovation ", Part of the series Springer Proceedings in Business and Economics, 2016
36	2016	Καρακίτσιου Αθανασία	Ανακοίνωση σε επιστημονικό συνέδριο (με κριτές) χωρίς πρακτικά	A. Kocheturov, P. M. Pardalos, A. Karakitsiou, " Data Science and Optimization Challenges in Computational Bio-medicine Research ", bstract from 3rd International Conference on Computational Biomedicine (CBM 2016) Gainesville, Florida - USA, Feb 25-27, 2016, 2016
37	2015	Κεχρής Ευάγγελος	Βιβλίο ή μονογραφία	ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΕΧΡΗΣ, " ΣΧΕΣΙΑΚΕΣ ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ", ΚΡΙΤΙΚΗ, 2015
38	2015	Καρακίτσιου Αθανασία	Βιβλίο ή μονογραφία	A. Karakitsiou, " Modeling Discrete Competitive Facility Location ", Springer, 2015
39	2015	Δημητριάδης Σωτήριος	Επιστημονικό περιοδικό με κριτές	Vrana Vasiliki, Dimitriadis Sotirios, Karavasilis George , " Students' perceptions of service quality at a Greek higher education institute ", International Journal of Decision Sciences, Risk and Management,6,1,80-102, 2015

40	2015	Κοτζαϊβάζογλου Ιορδάνης	Επιστημονικό περιοδικό με κριτές	I. Kotzaivazoglou , " When political marketing strategy ignores delivery: Lessons from the Greek experience ", International Journal of Strategic Innovative Marketing, Vol. 2(2): 30-47, 2015
41	2016	Καρακίτσιου Αθανασία	Επιστημονικό περιοδικό με κριτές	A. Karakitsiou & A. Migdalas, " Convex optimization problems in supply chain planning and their solution by a column generation method based on the Frank Wolfe method ", Operational Research, 16, pp 401-421, 2016
42	2016	Καρακίτσιου Αθανασία	Επιστημονικό περιοδικό με κριτές	A. Karakitsiou & A. Migdalas, " Nash type games in competitive facilities location ", International Journal of Decision Support Systems, 2, pp 4-12, 2016
43	2016	Βράνα Βασιλική	Επιστημονικό περιοδικό με κριτές	Karavasilis, I., Vrana, V. and Zafiropoulos, K. , " An Extended Model of E-Government Adoption by Civil Servants in Greece ", International Journal of Electronic Government Research (IJEGR), Vol. 12, No. 1, pp. 1-23, 2016
44	2016	Βράνα Βασιλική	Επιστημονικό περιοδικό με κριτές	Antoniadis, K., Zafiropoulos, K. and Vrana, V. , " A Method for Assessing the Performance of e-Government Twitter Accounts ", Future Internet, Vol. 8, No. 2, 12. , 2016
45	2016	Βράνα Βασιλική	Επιστημονικό περιοδικό με κριτές	Antoniadis, K., Zafiropoulos, K. and Vrana, V., " Community characteristics of Twitter followers in EU-countries governmental accounts ", International Journal of Electronic Governance Vol.8, No.3, pp.283-302, 2016
46	2016	Χαψά Ξανθίππη	Πρακτικό συνεδρίου με κριτές	Polychronidou, P., Moschoudi, V., Chapsa, X. and Tsitsakis, C., " A Statistical Analysis of e-Commerce in Greece: The Case of Young People in Central Macedonia ", "The Economies of Balkan and Eastern Europe Countries in the Changed world". May 5-8, Split, Croatia., 2016
47	2016	Δημητριάδης Σωτήριος	Πρακτικό συνεδρίου με κριτές	A. Karakitsiou, S. Dimitriadis, D. Kavakiotis, " Evaluating efficiency in retailing branches based on DEA method: A case study ", 5th International Symposium and 27th National Conference on Operations Research, Piraeus University of Applied Sciences (Technological Education Institute of Piraeus), Athens, June 9-11, 2016
48	2016	Γιοβάνης Νικόλαος	Πρακτικό συνεδρίου με κριτές	Giovanis, N., Pantelidis, P., Pazarskis, M and Tairi, E. , " An Empirical Investigation during the economic crisis on the Labor Productivity after mergers in Greece ", 169-179, 11th MIBES' Conference – Heraklion, Greece, June 20th –22nd 2016. , 2016
49	2016	Γιοβάνης Νικόλαος	Πρακτικό συνεδρίου με κριτές	Pazarskis, M., Giovanis, N., Pantelidis, P., and Tairi, E., " Evaluation of the program “Kallikratis” at the Municipality of Serres: Analysis of economic issues and human resources ", 438-453, 11th MIBES' Conference – Heraklion, Greece, June 20th –22nd 2016. , 2016

50	2016	Φραγκίδης Γαρούφαλλος	Πρακτικό συνεδρίου με κριτές	Smit, S., Frigidis, G., Handschuh, S. and Koumpis, A. , "Business Model Boutique: A Prêt-à-Porter Solution for Business Model Innovation in SMEs. " , IFIP Advances in Information and Communication Technology: Virtual Enterprises. Springer International Publishing, 2016, pp. 579-587., 2016
51	2016	Χαψά Ξανθίππη	Επιστημονικό περιοδικό με κριτές	Tsanana,E. Chapsa, X. and Katrakilidis, C., "Is Growth Corrupted or Bureaucratic? Panel Evidence from the Enlarged EU" , Applied Economics, 1-17, 2016
52	2016	Μουζά - Λαζαρίδη Άννα - Μαρία	Επιστημονικό περιοδικό με κριτές	Mouza, A. M., & Souchamvali, D. , "Effect of Greece's New Reforms and Unplanned Organizational Changes on the Stress Levels of Primary School Teachers" , Social Indicators Research, 1-14., 2016
53	2016	Μουζά - Λαζαρίδη Άννα - Μαρία	Επιστημονικό περιοδικό με κριτές	Mouza, A. M., & Grigoriadou, S. P. , "Job analysis of academic librarians in Greece: Investigating differences among institutions regarding obligations and responsibilities." , Library Management, 37(1/2), 29-54., 2016
54	2016	Μουζά - Λαζαρίδη Άννα - Μαρία	Επιστημονικό περιοδικό με κριτές	Mouza, A.M. , "Sustainability of the Greek Government Net Borrowing: An Analytical and Comprehensive Exposition. " , Theoretical Economics Letters, 6(04), 768., 2016
55	2016	Αθανάσαινας Αθανάσιος	Επιστημονικό περιοδικό με κριτές	Dr. Athanasios L. Athanasenas, "An Eclectic Credit Cycle Search: The Case of US, Japan and Germany" , International Journal in Economics and Business Administration, (2016), Vol. IV, Issue 2, pp: 68- 94., 2016
56	2016	Γιοβάνης Νικόλαος	Επιστημονικό περιοδικό με κριτές	17) Tziora N. , Giovanis N, and Papacharalabous, H. , "The role of foreign languages in hospitality management" , International Journal of Language, Translation and Intercultural Communication, 4, 89-97., 2016
57	2016	Γιοβάνης Νικόλαος	Επιστημονικό περιοδικό με κριτές	Giovanis, N, "Does the Prosperity Level of States Affect Participation in Trade Unions? A Quantitative Research" , Research in Economics and Management, ISSN, 2470-4407 (Print) ISSN 2470-4393 (Online) Vol. 1, No. 2, 2016: 152-165. , 2016